ירושלים

ועדה לשמות רחובות

כ״ה חשון תשפ״ה
26 נובמבר 2024
סימוכין : 2024-0103-1066

דוח מישיבה מספר 2 של ועדת שמות והנצחה
שהתקיימה ביום שני, י״ז בחשון תשפ״ה (18.11.2024)

השתתפו :	מר משה ליאון	ראש העיר, יו״ר הוועדה
	מר חיים כהן	סגן ראש העיר
	מר אדיר שוורץ	סגן ראש העיר
	מר אריה קינג	סגן ראש העיר
	גב׳ חגית משה	סגנית ראש העיר
	גב׳ יעל ענתבי	משנה לראש העיר
	מר יוחנן ויצמן	חבר הנהלה
	גב׳ יעל ביטון דה לנגה	חברת הנהלה
	מר אלחנן גרוסבוים	חבר הנהלה
	מר יהודה פרוידיגר	חבר הנהלה
	מר אריאל גולן	חבר הנהלה
לא השתתפו :	מר אליעזר ראוכברגר	סגן ומ״מ ראש העיר
	מר ישראל קלרמן	סגן ראש העיר
	מר צביקה אסולין	חבר הנהלה
	מר יוסף חיים מועלם	חבר הנהלה
	מר אלדד רבינוביץ	חבר מועצה
	מר דור לוי	חבר הנהלה
נכחו :	מר משה מרגליות	ראש הסגל
	מר עידו רוזנברג	מזכיר מועצת העיר
	עו״ד יאיר אקשטיין	סגן היועץ המשפטי לעירייה
	עו״ד בועז שובל	עוזר ראשי ליועמ״ש
	עו״ד שמואל שפט	ראש צוות בכיר חקיקה-ייעוץ וחקיקה
	מר יבגני ויניק	עוזר לראש העיר
	גב׳ מיה אזולאי	עוזרת לראש הסגל

Street names committee | ועדה לשמות רחובות | لجنة لأسماء الشوارع
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

<u>על סדר היום נדונו הנושאים הבאים :</u>

א. <u>בקשות לאישור</u>

1. <u>בקשות חוזרות</u>

1.1. <u>אנדרה היידו</u>

<u>הסבר על שם הרחוב</u>
מלחין, פדגוג, אתנומוסיקולוג וחתן פרס ישראל (תרצ״ב-תשע״ו)

<u>תקציר קו״ח</u>
פרופ׳ היידו, מלחין, אתנומוסיקולוג, פדגוג, חתן פרס ישראל למוזיקה לשנת תשנ״ז.

פרופ׳ אנדרה היידו נולד בהונגריה בשנת 1932. למד מוזיקה אצל מוזיקאים חשובים בהונגריה וצרפת, בין היתר אצל זולטאן קודאי, דריוס מיו ואוליביה מסיאן. בשנת 1966 עלה לישראל וקבע את משכנו בשכונת גבעת מרדכי בירושלים.

בתחילת דרכו בישראל עבד בפונותיקה ושימש מורה באקדמיה למוזיקה בתל אביב.

בשנת 1970 הקים פרופ׳ היידו את המחלקה למוזיקה באוניברסיטת בר אילן ועמד בראשה שנים רבות. בנוסף, שימש פרופ׳ היידו במשך שנים כראש מגמת המוזיקה בבית הספר למדעים ואומנויות בירושלים.

עם השנים הכשיר פרופ׳ היידו מוזיקאים רבים שהינם היום מהמוזיקאים והמלחינים הבולטים בישראל.

פרופ׳ היידו חקר את המוזיקה החסידית ומוזיקה ״כליזמרית״, הלחין מאות יצירות שברבות מהם מופעים נושאים הקשורים ליהדות, בשנת תשנ״ז הוענק להיידו פרס ישראל למוזיקה.

היידו נפטר בירושלים בשנת 2016 הותיר אישה ושישה ילדים.

<u>החלטת ועדת אישים (01.12.2020)</u>
ועדת האישים ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סברה כי אין לנ״ל תרומה ייחודית לעיר.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (07.12.2020)</u>
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

<u>החלטת ועדת שמות (22.06.2022)</u>
הוועדה ממליצה בפני המועצה שלא לאשר את הבקשה.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה לאשר (3 חברים בעד 2 נגד) את הבקשה.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

1.2.בנימין לוי

הסבר שם הרחוב
ממגיני הרובע היהודי במלחמת העצמאות (תרפ״א- תש״ח)

תקציר קו״ח
בנימין לוי נולד בשנת 1921 בעיראק. בשנת 1932 עלה ארצה עם הוריו, והמשפחה קבעה את מושבה בעיר העתיקה בירושלים. למד בתלמוד תורה לספרדים ובבגרותו עבד כסבל בתחנת ״אגד״ בירושלים.

במהלך מלחמת העצמאות תקפו הערבים את הרובע היהודי והחל אחד הקרבות הקשים והמרגשים ביותר במלחמה. במשך שישה חודשים מסוף נובמבר 1947 ועד סוף חודש מאי 1948, התגוננו כ-150 לוחמים יהודים מלווים באזרחים רבים כנגד כוחות ערבים עדיפים בהרבה. הלוחמים היהודים הפגינו תושייה וגבורה רבה, עמידה איתנה מול מצב נואש תוך גילוי נחישות וערכים נעלים.

בנימין לוי, אשר כונה בקרב הלוחמים ״בינו״, התרוצץ מעמדה לעמדה ודאג לכל צרכי הלוחמים הן בתחמושת והן במזון. תוך ביצוע משימה שהוטלה עליו, נשלח לרחוב הקראים, שם נפגע בבטנו ומת. בנימין הובא לקבורה למחרת היום.

שמו נחקק באנדרטה שהוקמה בבית העלמין הצבאי בהר הרצל לזכר חללי הרובע היהודי ולזכר לוחמים שנפלו במערכה על ירושלים והובאו לקבורה בהר הזיתים.

החלטה ועדת אישים (16.07.2020)
ועדת האישים ממליצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (20.07.2020)
הוועדה מקבלת את המלצת ועדת האישים וממליצה (2 נגד, 1 בעד) שלא לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות לרחובות (23.07.2020)
הוועדה ממליצה בפני המועצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה, מאחר ומדובר בחלל מלחמה המונצח באתר הנצחה בדרכים המקובלות להנצחת חללי מלחמה.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2. בקשות חדשות

2.1. שכונת גבעת המטוס

דברי הסבר
במסגרת תוכניות הבנייה בירושלים, מקדמת העירייה תוכנית להקמת שכונה חדשה, מתחם מלונות לאורך דרך חברון ואזור תעסוקה ושירותים עירוניים לאורך כביש הרכבת.

הגבעה נקראת, בצורה לא פורמאלית, על שם מטוס חיל האוויר הישראלי מסוג פוגה מגיסטר שנפל במקום ב-6 ביוני 1967, ביום השני לקרבות מלחמת ששת הימים, עם טייסו סגן דן גבעון ז"ל.

כעת, מבוקש לאשר את שם השכונה בצורה פורמאלית, על-מנת לאפשר ליזמים השונים להתחיל שיווק של תוכניות הבנייה במקום.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת לאשר את הבקשה.

Street names committee | ועדה לשמות רחובות | لجنة لأسماء الشوارع
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.2. גדליה שרייבר

הסבר שם הרחוב
מבוני ירושלים בחינוך ובפיתוח שירותי הדת (תרפ"ח-תשפ"א)

תקציר קו"ח
גדליה שרייבר היה איש חינוך שהעמיד אלפי בוגרים בירושלים עוד מתקופת המעברות ומנהיג ציבור שעסק בבניית צרכי הדת, הפצת תורה וקירוב לבבות בירושלים למעלה מחמישים שנה.

שרייבר היה ממייסדי המתנ"ס הראשון בארץ, בשכונת בקעה. שימש בתפקיד מעל ל- 21 שנים בהן הכשיר והדריך אלפי חניכים ומדריכים, רבים מהם הפכו לדמויות מובילות בחברה ומשמשים כחברי כנסת, שרים ושגרירים, ראשי רשויות מקומיות, ועדי עובדים ומגוון תפקידים בסקטור הציבורי והעסקי.

במקביל, פעל גם בעשייה חינוכית כללית עם בני נוער מטעם עיריית ירושלים ומשרד החינוך, במפעלי קייטנות הקיץ וריכוז בתי הנוער בירושלים.

בנוסף, שימש שרייבר במשך 13 שנה כמנכ"ל 'קרן ילדינו מרכזי תקוותנו'. שרייבר היה אחראי על מרכז תקוותנו ברוממה וחבר פעיל בהנהלת מספר שכונות בירושלים בדגש על ענייני החינוך וקליטת עלייה בעיר.

בנוסף לכל האמור, שרייבר שימש כראש המועצה הדתית בירושלים וכמנכ"ל משרד הדתות. פעל לקידום צרכי הדת בדגש על השכונות החדשות שנבנו לאחר מלחמת ששת הימים וסבלו מחוסר מבני דת. בתקופה זו הצליח להקים עשרות בתי כנסת ומקוואות והוביל את הליך בחירת רבנים ראשיים שפארו את ירושלים לאחר 17 שנה שלא היו שני רבנים ראשיים בעיר.

שרייבר היה מעמודי התווך של בית הכנסת ישורון ושימש כנשיאו ויו"ר בית הכנסת.

על פועלו הרב זכה שרייבר ברבות השנים להוקרה על פועלו: עיטור יקיר ירושלים לשנת 1998, יקיר העיר קריית שמונה ויקיר הרובע היהודי.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

בנוסף, ממליצה הוועדה בפני המועצה לצאת להליך לשינוי שם של מקטע ברחוב גנרל פייר קניג מצומת אורנים - צומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים לרחוב על שם גדליה שרייבר.

הערה:
במידה והשם יאושר מבוקש לדון בבקשה לעדכון שם מקטע הרחוב בסעיף ב' להלן.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת לאשר את הבקשה. בנוסף, הוועדה ממליצה בפני המועצה לאשר את עדכון שם למקטע ברחוב פייר קניג בהתאם למופיע בסעיף ב' בדוח זה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.3. <u>אסירי המחתרות</u>

<u>הסבר שם רחוב</u>
לכבודם של אסירי המחתרות מכל הארגונים שנאסרו ע"י הבריטים 1918-1948 (תרע"ט- תש"ח)

<u>תקציר קו"ח</u>
בתקופת שלטון המנדט הבריטי בארץ ישראל (1917-1948) הוסבה "אכסניית הצליינות הרוסית" לבית סוהר מרכזי בו נכלאו מאות מלוחמי המחתרות: ההגנה, האצ"ל והלח"י.

הלוחמים נתפסו במאבק להגנת היישוב, לעלייה חופשית ולהקמת מדינה עברית. האסירים הוגדרו כאסירים פוליטיים והם נשפטו בבתי דין צבאיים. העבירות שבגינן נכלאו נעו בין תליית כרזות נגד הבריטים ברחובות העיר, דרך אימון ואחזקת נשק ועד פגיעה פיזית בבריטים, כמו פיצוץ מבנים והריגת חיילים. עונשי המאסר נקבעו בהתאם לחומרת העבירה ונעו בין חודשים ספורים למאסר עולם ואף עונש מוות.

במאי 1948, לקראת תום תקופת המנדט, פונה בית הסוהר מיושביו והאסירים הועברו לבתי כלא אחרים. במאי 1948, במהלך מלחמת העצמאות, נכבש מגרש הרוסים ע"י ההגנה בסיוע אצ"ל ולח"י במבצע קלשון.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

<u>במידה והבקשה תאושר – מבוקש לאשר איתור בתיאום עם המבקשים:</u>
בשכונת מורשה ליד מגרש הרוסים משעול ללא שם היוצא מרחוב גרוזנברג עד לרחוב משעול הגבורה (מצ"ב מפה).

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.4. <u>רבי לוי יצחק שניאורסון</u>

<u>הסבר שם הכיכר</u>
אבי הרבי מלובביץ, רב, פוסק הלכה ובעל מסירות נפש (תרל״ח - תש״ד)

<u>תקציר קו״ח</u>
רבי לוי יצחק שניאורסון (ר׳ לויק) היה רב חסידי ומקובל בחב״ד. היה אביו של הרב השביעי של חב״ד, רבי מנחם מנדל שניאורסון (הרבי מלובביץ).

הרב שניאורסון היה מרבני העיר יקטרינוסלב (דנייפרוטרובסקי) שבאוקראינה בשנים 1909-1939.

הרב שניאורסון היה דמות הירואית של מנהיג ללא חת, היה מהמנהיגים הבודדים של היהדות התורנית בברית המועצות בתקופה שבין המהפכה הקומוניסטית ומלחמת העולם השנייה. פעל לחיזוק היהדות בברית המועצות על רקע ניסיונות של השלטון הקומוניסטי להשמיד את הלמידה והמעשה היהודי בברית המועצות.

משנת 1902 השתתף באופן פעיל בכל האסיפות בענייני ציבור שבראשן עמד האדמו״ר הרש״ב (שלום דובער שניאורסון) כאחד מחסידיו הבולטים. בין היתר השתתף במבצע המצות אל החיילים היהודיים במלחמת רוסיה יפן. כמו כן השתתף באיסוף חומר הראיות להגנתו של מנחם ביילים במשפט ביילים ועלילת הדם.

במשך עשרות שנות מנהיגותו כרב וכן בגלותו בקזחסטן, העלה רבי לוי יצחק על הכתב עשרות אלפי דפים של חידושים בסגנון ייחודי השוזר רעיונות מן התלמוד, ספרי ההלכה, תורת החסידות והקבלה. הרוב המכריע של אותם כתבים הוחרם ע״י הסובייטים או הושמד ע״י הנאצים שכבשו את עיר מגוריו. מאמרים שהשאיר כמו ״ליקוטי לוי יצחק״ מעידים על מעמדו המובהק בתנועת חב״ד. מסירותו של רבי לוי יצחק למען הפצת היהדות בתנאים הקשים ביותר תמשיך לעורר השראה לדורות יבואו.

הרב נאסר בעוון הפצת יהדות והוגלה לקזחסטן. בשנת 1944 שוחרר ממאסרו אבל לדאבון לב נפטר ממחלה קשה.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
Fax: 02-6297153 :פקס Tel 02-6295723 :טל | 9100707 כיכר ספרא 1, ירושלים
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.5. אפרים קציר

הסבר שם הרחוב
הנשיא הרביעי של מדינת ישראל (תרע״ו- תשס״ט)

תקציר קו״ח
אפרים קציר היה ביופיזיקאי מפורסם והנשיא הרביעי של מדינת ישראל.

קציר, יליד קייב, עלה לארץ בשנת 1922 והתגורר בירושלים. היה בעל תואר ראשון בביולוגיה ותואר שני במדעי הטבע מהאוניברסיטה העברית, ד״ר לפילוסופיה.

קציר היה מפקד חיל המדע בצה״ל, יועץ בכיר של שרי הביטחון, המדען הראשי במשרד הביטחון וממייסדי מכון ויצמן למדע ברחובות. ייסד את המעבדה לביופיזיקה במכון ויצמן ועמד בראשה. קציר עמד בראש האיגוד הישראלי לקידום המדע, מראשי היוזמים והמטפחים של החוגים לנוער שוחר מדע, ראש הוועדה לביוטכנולוגיה והנשיא העולמי של רשת ״אורט״.

בשנת 1973 שימש קציר כנשיאה הרביעי של מדינת ישראל. היה מעורב בפעילויות ציבוריות וביטחוניות רבות. עם סיום כהונתו חזר לעבודתו המדעית ובמקביל כיהן כנשיא המועצה לשימור אתרים וכנשיא ארגון חברי ההגנה.

קציר היה איש אשכולות, מדען מוערך, מנהיג דגול ואדם צנוע, תרם רבות למדינת ישראל בתחומים רבים וייצג אותה בכבוד בזירה הבינלאומית.

זכה בפרסים רבים על עבודתו המדעית, כולל פרס ישראל ופרס רוטשילד.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.6. <u>רבי אלעזר אבוחצירא</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
רב ומקובל, בעל מופתים, נצר למשפחת אבוחצירא (תש״ח- תשע״א)

<u>תקציר קו״ח</u>
רבי אלעזר אבוחצירא היה רב ומקובל ידוע. היה ידוע בכינויו ״באבא אלעזר״.

רבי אלעזר נקרא על שמו של התנא רבי אלעזר בן רשב״י. נצר למשפחת אבוחצירא המפורסמת. בנו של רבי מאיר אבוחצירא ונכדו של הבאבא סאלי. בשעת הברית קרא עליו הבאבא סאלי את הפסוק ״עין לא ראתה אלוקים זולתך״, כשהוא מדגיש כי ראשי התיבות של השם אלעזר הם מילות הפסוק האמור.

מגיל צעיר נודע בשמירת העיניים שלו. בספרים נאמר כי מי שזוכה לנטור את עיניו מכל ראייה בלתי הולמת, זוכה וניחן בזיכרון פנומנלי. בעל בקיאות עצומה בתורה ובעל שליטה בכל תורת הנגלה והנסתר. מעטים זכו לראות את זיו פניו. שמירת מצוות ושמירת העיניים היו נר לרגליו. חיי הסיגוף שבחר היו כדרך חיים עבורו.

רבי אלעזר נחשב לאישיות רוחנית משפיעה וחסידיו ראו בו בעל מופת. נודע כפועל ישועות ואלפים באו לקבל את עצתו וברכתו בהם אשכנזים, ספרדים, פשוטי העם ופוליטיקאים.

בשנת 2011 נרצח בדקירות סכין בידי בן עוולה שנהג לקבל מהרב ברכה וייעוץ.

נקבר בהר הזיתים בסמוך לקברו של אביו.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר (4 נגד, 1 בעד) את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ״ל זיקה לעיר.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
Fax: 02-6297153 :פקס Tel 02-6295723 :טל | 9100707 כיכר ספרא 1, ירושלים
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.7. <u>אורה קאפח</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
אשת חסד ואמת, אוהבת הבריות וירושלים (תרצ״ט- תש״פ)

<u>תקציר קו״ח</u>
אורה קאפח נולדה בשנת 1939 בעיירה שבאם שבתימן. בשנת 1949 במסגרת מבצע ״על כנפי נשרים״ עלתה אורה עם משפחתה לארץ ישראל.

אורה קאפח נישאה בשנת 1954 ורכשה יחד עם בעלה חדר וחצר בשכונת מזכרת משה. הבית והסמטה שאורה טיפחה ואהבה הפך מוקד תיירותי ומקור השראה לאמנים רבים.

׳סמטת אורה׳ הייתה סמטה מיוחדת ביופיה, שופעת בצבעים וריחות בישולים שרק אורה ידעה לבשל ולהפיק.

בית אורה וסעדיה קאפח היה בית מזור לחולים ובית בו כל המתדפק על דלתו זכה למענה. ביתה של אורה היה מקום של שלום למריבות בין בני זוג ובין שכנים. כולם ידעו שאורה בעלת הדרך לפתור כל בעיה.

׳סמטת אורה׳ הייתה קרויה כך בפי כל. הסמטה המוארת והיפה ביותר בשכונה הודות לאישיותה הצנועה, נוטת חסד ואור של הגברת אורה קאפח.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה, כדי לא להטעות את הציבור, היות ויש 3 רחובות על שם קאפח.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה להוריד את הנושא מסדר היום ולהחזיר את הבקשה לדיון חוזר בוועדה המייעצת לבחינה נוספת.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.8. רוח חכמה

הסבר שם הרחוב
ע"ש ספרו של הרב שבתי אטון ראש ישיבת ראשית חכמה (תרפ"ו- תשס"ו)

תקציר קו"ח
הרב שבתי אטון יליד ירושלים היה מנהיג רוחני וחברתי משפיע. ידוע בזכות פעילותו בתחום החינוך, הקהילה והצדקה.

התגורר עם משפחתו בבניין ישיבת פורת יוסף, ועם מעבר ישיבת פורת יוסף לשכונת גאולה, מונה למנהל הרוחני של הישיבה ובמשך שנים רבות העמיד תלמידים רבים. כדי לעודד את התלמידים ערך כתב עת בשם "משואות" בו הביא מדבריהם.

בשנת תשכ"ה (1964) הקים את הגרעין הראשוני של ישיבת ראשית חכמה, עבור קבוצת צעירים שמהם צמחו תלמידי חכמים מופלגים. בישיבה, לימד הרב אטון עם סגל רבנים חשובים. אחד מהם מי שהוא היום הראשל"צ רבי יצחק יוסף שליט"א.

בשנת תשמ"ו (1985) עברה הישיבה לבניינה החדש בהר חוצבים כשהרב אטון משמש בה בשיעורים ובשיחות מעוררות לב את השומעים, בעיקר בדוגמת הנהגתו האישית.

הרב אטון השאיר אחריו את ספרו "רוח חכמה" מרשימות שרשם לעצמו בתקופות שונות ורוחו מהלכת בהם.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה, מאחר וקיים רחוב ע"ש הרב אטון, בנוסף, לא ממליצים לקרוא רחוב ע"ש ספרו.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.9. מתי עצמון

הסבר שם הרחוב
יקיר ירושלים, הקדיש את חייו לרווחת חיילי צה"ל ולעזרה לזולת (תרצ"ד-תשע"ט)

תקציר קו"ח
מתי עצמון נולד בשכונת מאה שערים והתחנך ב"חדר" בשכונה ואחר כך בבית הספר תחכמוני.

במשך שנים רבות שירת בצבא הקבע ולאחר השלמת תואר בוגר במשפטים החל לעבוד בפרקליטות הצבאית. בה בעת שירת בצנחנים. במלחמת העצמאות היה קשר במטה הגדנ"ע בירושלים ונפצע במהלך הפעילות. על שירותו במלחמה הוענק לו אות הקוממיות והיה הלוחם הצעיר ביותר במדינת ישראל הנושא את האות.

משנת 1967 עבד כעורך דין בעל משרד פרטי. כעורך דין, הבין עצמון לעומק את משמעות תפקיד זה בחברה מבחינת הצורך לקיים נאמנות ללקוח מצד אחד ובד בבד לקיים נאמנות למשפט ולבית המשפט. כמו כן, כיהן בתפקידים ציבוריים בלשכת עורכי הדין בהם: חבר ועד לשכת עורכי הדין במחוז ירושלים, יו"ר ועדת פרקליטות משטרה וסנגוריה ציבורית, יו"ר ועדת אתיקה במחוז ירושלים ויו"ר ועדת אתיקה ארצית.

במקביל לפעילותו כעורך דין שימש עצמון לאורך שנים בתפקידים ציבוריים שונים וביניהם: חבר מועצת עיריית ירושלים, יו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים ויו"ר הוועד המנהל של האגודה למען החייל במרחב מרכז.

במסגרת פעילותו כיו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים, הקדיש עצמו עצמון במשך שנים למתן עזרה לרעיות ולילדי הצנחנים שנפלו. הוא ראה שליחות אנושית ממדרגה ראשונה בהבאת תוכן, משמעות ושמחה לחיי משפחות הנופלים.

עצמון שירת בכל מלחמות ישראל. בשנת 1988 שוחרר משירות מילואים בדרגת אלוף משנה.

עצמון הוא דוגמא ומופת לנתינה חברתית וחמלה. בשנת 2008 הוענק לו עיטור הכבוד יקיר ירושלים, על פעילותו למען בטחון ישראל, על התנדבותו למען משפחות חללי הצנחנים ולמען חיילי צה"ל ועל עבודת רבת שנים בתחום המשפט.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה שלא לאשר (3 חברים נגד, 1 בעד ו-1 נמנע) את הבקשה. הוועדה סבורה כי הנ"ל כבר קיבל הוקרה על פועלו.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.10. <u>ידידיה פוגל</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
נער בעל מידות טובות, גדל וחי בירושלים (תשנ״ט-תשפ״א)

<u>תקציר קו״ח</u>
ידידיה פוגל מירושלים נהרג באסון מירון ב-ל״ג בעומר תשפ״א והוא בן 22. ידידיה היה תלמיד ישיבת הסדר ברמת גן, אהוב על חבריו ומוריו ומוכר בחיוכו הרחב ובאהבת האדם שלו.

ידידיה נולד וגדל בירושלים. למד בישיבה קטנה ״תורת חיים״ ולאחר מכן בישיבת הסדר.

ידידיה היה נער מיוחד במינו, בעל מידות טובות ואהוב על כל מי שהכיר אותו. היה תמיד חייכן, אופטימי ומלא שמחת חיים. היה אהוב על חבריו ותמיד מוכן לעזור ולסייע.

ידידיה היה מחובר מאד לעולם התורה והמצוות. היה תלמיד חרוץ ושקדן. היה בעל תפילה נלהב ותמיד התפלל בכוונה ובדבקות.

בליל ל״ג בעומר תשפ״א, עלה ידידיה למירון עם חבריו מהישיבה. במהלך ההילולה התרחש האסון הנורא וידידיה נהרג יחד עם 44 בני אדם נוספים.

מותו של ידידיה היה אבידה קשה למשפחתו, לחבריו ולקהילתו. אחותו תיארה אותו ״כאדם של טוהר ושמחה״.

רבה הראשי האשכנזי של העיר ירושלים, הרב אריה שטרן, ספד לו ואמר: ״כששמעתי את הבשורה הקשה, אמרתי שלא סתם קוראים לבן האדם בשמו. קראו לך ידידיה כי אתה ידיד של השם״.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הנ״ל הינו קורבן לאסון בו נפלו 44 אנשים נוספים, ביניהם הרבה הרוגים ירושלמים. בהיעדר תרומה ייחודית לעיר הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.11. <u>חיים אלקוצר</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
יליד ירושלים, לוחם למען עצמאות המדינה (תרצ״ב - תשע״ט)

<u>תקציר קו״ח</u>
חיים אלקוצר נולד בשנת 1931 ברובע היהודי. צאצא ליהודי מגורשי ספרד. משפחתו הגיעה לירושלים דרך יוגוסלביה.

בזמן מלחמת העצמאות והמצור על ירושלים היה אלקוצר נער בן 16. הוא לקח חלק בקרבות ובזמן שחיפה על נסיגת חיילי העמדה שלחמו עמו, נפצע ברגלו השמאלית. הוא נלקח לשבי הירדני, שם שהה 9 חודשים. עם שחרורו ושובו לארץ עבר טיפולים רפואיים והחלים מפציעתו.

אלקוצר אהב את ירושלים בכל רמ״ח איבריו ובמיוחד את העיר העתיקה והרובע היהודי.

המשפט שהיה חקוק בפיו ״אני ירושלמי וזה לא יעזור, אני אף פעם לא אעזוב את ירושלים, אף פעם״.

אלקוצר עבד במשרד התיירות ולימים היה מארגן סיורים בארץ בכלל ובירושלים בפרט לתיירים מחו״ל בדגש על הכרת הארץ וסיפורו של העם היהודי.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. בהתאם לנוהל הוועדה, הגוף האמון על הנצחת חיילים הינו האגף להנצחת החייל במשרד הביטחון.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.12. <u>אנטונין קאלינה</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
מציל חייהם של למעלה מ-900 ילדים במחנה הריכוז בוכנוואלד (תרס״ב- תשנ״א)

<u>תקציר קו״ח</u>
אנטונין קאלינה נולד בשנת 1902 בטשביץ, צ׳כוסלובקיה. עוד בצעירותו הצטרף למפלגה הקומוניסטית ונכלא מספר פעמים בשל פעילותו הפוליטית. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, נעצר שוב ונשלח למחנה הריכוז בוכנוואלד.

בוכנוואלד היה אחד ממחנות הריכוז הקשים והאכזריים ביותר. אסירים רבים מתו שם מעבודה קשה, רעב, מחלות והתעללויות. בזכות קשריו במחתרת הקומוניסטית במחנה, הצליח להשיג את תפקיד הקאפו בבית הילדים - הקינדרבלוק. תפקידו של הקאפו היה להשגיח על האסירים ולדווח לשלטונות המחנה על כל הפרה של התקנות. אולם, קאלינה ראה בתפקידו הזדמנות להציל ילדים יהודים. הוא דאג להשיג עבורם מזון ותרופות, ארגן להם פעילויות חינוכיות ותרבותיות ואף ניסה להגן עליהם מפני האכזריות של השומרים.

ב-10 באפריל 1945, כאשר הצבא הגרמני כבר נסוג מרוב החזיתות, יצאה פקודה לרכז את יהודי המחנה בכיכר המרכזית, לצורך פינויים והעברתם לגרמניה בצעדת המוות. קאלינה הפר את הפקודה והורה על ילדי הקינדרבלוק להישאר בתוך הבלוק. כאשר אנשי ה-SS באו לפנות את הבלוק, הוא שכנע אותם כי כל היהודים בו כבר פונו. המחנה שוחרר על ידי בעלות הברית באותו היום ובכך ניצלו חייהם של כ-1000 ילדי הקינדרבלוק.

בסוף המלחמה חזר קאלינה לצ׳כוסלוביקה ובילה את שארית חייו בפראג. הוא נשאר קומוניסט נאמן עד מותו בשנת 1990. במהלך חייו, לא סיפר על פעילותו בתקופת המלחמה וניצולי הקינדרבלוק גם הם לא שיתפו את חוויותיהם, לכן לא זכה קאלינה להכרה כחסיד אומות העולם במהלך חייו.

ב-3 ביולי 2012 הוכר קאלינה כחסיד אומות העולם על ידי יד ושם, בזכות מאמציהם של כמה מניצולי הקינדרבלוק.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הנ״ל מונצח ביד ושם בחלקת חסידי אומות העולם.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.13. מגדנות אליהו

הסבר שם ברחוב
ע"ש הרב אלתר אליהו רובינשטיין, רב שומר החומות - רמת שלמה (תש"ז - תשס"ה)

תקציר קו"ח
הרב אלתר אליהו רובינשטיין כיהן כרב קהילת שומרי החומות ברמת שלמה בירושלים במשך כעשור (1992-2002). בתקופה זו הוא השפיע רבות על חיי הקהילה הן בתחום הרוחני והן בתחום החברתי.

הרב רובינשטיין היה מנהיג רוחני אהוב ומקובל על רבים בקהילה. הוא העביר שיעורי תורה רבים, ייעץ לציבור בנושאים הלכתיים ואישיים ופעל לחיזוק האמונה והערכים היהודיים בקרב חברי הקהילה.

הרב היה מעורב בחיי הקהילה גם בתחום החברתי. הקים מוסדות צדקה רבים, סייע לנזקקים ופעל לקירוב לבבות בין חברי הקהילה. בנוסף פעל להקמת מוסדות חינוך, בתי כנסת, מקוואות ועוד.

הרב רובינשטיין ידוע בזכות סדרת ספרי השאלות והתשובות שלו, "מגדנות אליהו". סדרה זו עוסקת במגוון רחב של נושאים בהלכה היהודית, החל מחיי היום יום ועד נושאים מורכבים יותר כמו רפואה, עסקים וטכנולוגיה. הספרים כתובים בצורה ברורה וקלה להבנה, תוך שימוש במקורות קלאסיים ובדוגמאות מעשיות. הרב רובינשטיין היה ידוע בגישתו הפלפולית והמקורית והוא מציג בספריו פתרונות חדשניים למגוון שאלות הלכתיות.

השפעתו של הרב רובינשטיין על קהילת שומרי החומות ועל ירושלים בכלל הייתה משמעותית ביותר. הוא זכור כאדם גדול בתורה, בעל מעשים טובים ואישיות כובשת.

בשנת 2003 מונה לרבה של אנטוורפן בבלגיה אך שנה לאחר מכן נפטר בפתאומיות.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.14. <u>פרופ' חוה לצרוס - יפה</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
כלת פרס ישראל, חוקרת, מורה ואשת ציבור (תר"צ-תשמ"ח)

<u>תקציר קו"ח</u>
חוה לצרוס-יפה הייתה פרופסורית ישראלית וחוקרת דת, אשר התמחתה בלימודי האסלאם. נחשבה לאחת החלוצות בתחום בישראל ותרומתה לחקר התרבות והדת האסלאמית משמעותית ביותר.

מחקריה החשובים על קדושת ירושלים באסלאם וביהדות, בעבר ובאחרית הימים שהתפרסמו בעברית ובאנגלית וזכו למאות ציטוטים, הם אבני היסוד לכל דיון בנושאים אלו, בארץ ובעולם.

בעבודתה החינוכית, הפורמלית והלא-פורמלית, חינכה דורות של תלמידים ופרחי הוראה בירושלים, לימדה בבתי ספר תיכוניים, מקרא, ערבית ותולדות האסלאם. ספרה "פרקים בתולדות הערבים והאסלאם" היה לספר בלימוד בבתי הספר ברחבי הארץ והיה מקור להבנה הדדית בין שתי החברות של מדינת ישראל.

פרופ' לצרוס-יפה ליוותה מוסדות חינוך בעצה והנהגה בירושלים ובזמנה הפנוי התנדבה לסייע לילדים מתקשים בבתי ספר יסודיים בעיר.

פרופ' לצרוס-יפה מהווה דוגמא למופת של חוקרת המשלבת עבודה מחקרית ברמה גבוהה יחד עם מעורבות בחברה ותרומה לחיי העיר ירושלים שבה חיה ופעלה במשך כל חייה.

היתה כלת פרס ישראל לשנת 1993 בחקר ההיסטוריה. תרומותיה למדע, למערכת החינוך ולקהילות השונות בירושלים היו רבות.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי הנ"ל כבר קיבלה הוקרה על פועלה.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה להוריד את הנושא מסדר היום ולהחזיר את הבקשה לדיון חוזר בוועדה המייעצת לבחינה נוספת.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.15. מייסדי נווה יעקב

הסבר שם הכיכר
לזכר מייסדי נווה יעקב בתרפ"ד (1924)

תקציר קו"ח
שכונת נווה יעקב היא שכונת מגורים בצפון ירושלים. הוקמה בשנת 1970 ונחשבת לאחת משכונות הטבעת של ירושלים.

השכונה נקראת על שם המושבה 'נווה יעקב' שהוקמה בשנת תרפ"ד ונקראה בראשיתה "כפר עברי". הוקמה ע"י אנשי תנועת המזרחי הצעיר אשר התאגדו תחת אגודת "נחלת בית". בין ראשי התנועה ומייסדי השכונה נמנה הרב יצחק אביגדור אורנשטיין שאף התגורר בשכונה עד שנת 1940. לאחר תקופה קצרה שונה שמה ל "כפר העברי – נווה יעקב" על שמו של מייסד תנועת המזרחי בציונות הדתית, הרב יצחק יעקב ריינס.

עד לפרוץ מאורעות תרפ"ט התגוררו במושבה מעל למאה תושבים ובמקום עמדו כעשרים מבנים. עם פרוץ המאורעות התמעט מספר התושבים.

בעקבות החלטת החלוקה בעצרת האו"ם ב- 29 בנובמבר 1947 התחדשו ההתקפות על נווה יעקב.

ב-24 במרץ 1948 היה ניסיון להגיע לנווה יעקב אך הדבר נכשל. ב-16 במאי בתום קרב עם הליגיון הערבי הוחלט על פינוי פליטי נווה יעקב.

השנה (2024) תציין שכונת נווה יעקב 100 שנה להנחת אבן הפינה ליישוב הכפר העברי-נווה יעקב שעל שמו נקראת השכונה כיום.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. מאחר ושם השכונה והרחוב הראשי בה זהים לבקשה.

החלטת ועדת שמות
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.16. <u>סימון רבינוביץ</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
הקדיש את חייו לפאר ולהגן על מדינת ישראל (תש״ב- תשע״ט)

<u>תקציר קו״ח</u>
סרז׳ סימון רבינוביץ נולד בפריז למשפחה יהודית שהיגרה ממולדובה. עלה לארץ כניצול שואה, יתום והקים את משפחתו בישראל והתגורר בעיר ירושלים.

החל לעסוק בכתיבה תוך התמקדות בכתיבת ספר על התנועה הקיבוצית, אשר נתפסה בזמנו כאידיאל מושלם בעיני השמאל הצרפתי, מעין הגשמה מלאה של הרעיון השיתופי והקומוניזם והתנסות של חיים משותפים, חברי תאוות בצע, מאושרים ונושאים הבטחה לעולם אחר.

הקדיש את חייו ככתב בעיתונים וברדיו בצרפת, שוויץ, איטליה ועוד, על מנת להילחם באנטישמיות ברחבי אירופה ולפאר את ישראל ואת ירושלים בעולם.

פעל להכרה במשפחה צרפתית שהצילה חלקים ממשפחתו כחסידי אומות העולם ודאג להזכיר לעולם את זיכרון השואה.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ״ל תרומה ייחודית לעיר.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.17. <u>הרב עזרא ציון מלמד</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
חתן פרס ישראל, פילולוג וחוקר מקרא ותלמוד (תרס"ד – תשנ"ד)

<u>תקציר קו"ח</u>
הרב עזרא ציון מלמד נולד בשיראז שבפרס. בשנת 1907 עלה לארץ יחד עם אמו ושניהם הצטרפו לאביו חכם רחמים מלמד שעלה שנה קודם ושימש כמנהיג עדת יהודי פרס בארץ ישראל.

כל חייו עסק הרב עזרא ציון מלמד בהוראה. החל מהכיתות הנמוכות בתלמוד תורה "דורש ציון" בו למד בעצמו בילדותו, במכללות שונות ובאוניברסיטאות. הוא כיהן כחבר בחוג לתלמוד באוניברסיטת תל אביב ובחוג למקרא באוניברסיטה העברית. כמו כן כיהן כחוקר וחבר באקדמיה ללשון עברית.

לצד עבודתו בהוראה במקומות שונים, עסק גם בפעילות ציבורית ענפה של הנהגת יהודי פרס בארץ. עסק בגמילות חסדים ודרש לבני קהילתו בבתי הכנסת בקריית משה בירושלים ובישיבת "שערי הרחמים" אותה ייסד אביו.

הרב מלמד קיבל פרסים שונים על פועלו. בין הפרסים: יקיר ירושלים בשנת 1975, פרס טשרניחובסקי, פרס מכללת דוד ילין ופרס ישראל בשנת 1987 על פרשנות המקרא וספרות תורנית.

הרב מלמד ייזכר כאיש אשכולות שתרם תרומה משמעותית לחקר המקרא, התלמוד והלשון העברית. לצד עבודתו האקדמית היה מנהיג רוחני אהוב ודאג לרווחתם של בני קהילתו.

הרב עזרא ציון מלמד נפטר בשנת 1994 בגיל 91 ונקבר בירושלים.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי הנ"ל כבר קיבל הוקרה על פועלו.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה להוריד את הנושא מסדר היום ולהחזיר את הבקשה לדיון חוזר בוועדה המייעצת לבחינה נוספת.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.18. <u>שמואל רהבר</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
מדען יהודי פרסי שמחקרו פרץ דרך (תרפ״ט-תשע״ג)

<u>תקציר קורות חיים</u>
שמואל רהבר נולד בשנת 1929 למשפחה יהודית בעיר המדאן שבאירן.

קיבל תואר ברפואה מאוניברסיטת טהרן בשנת 1953 ותואר דוקטור באימונולוגיה בשנת 1963.

רהבר הצטרף לאוניברסיטת בן גוריון בשנת 1967 ושם שימש כפרופסור מן המניין בפקולטה למדעי הבריאות. ייסד את המכון לחקר הסוכרת באוניברסיטה ועמד בראשה.

שמואל רהבר גילה את הקשר בין רמת המוגלובין מסוכר לרמת הגלוקוז בדם. תגלית זאת בשנת 1969, היוותה פריצת דרך משמעותית באבחון וטיפול במחלת הסוכרת. בנוסף פיתח שיטות חדשות לאבחון וטיפול במחלות כגון הסרטן ומחלות כלי דם. הוא גם חקר את תפקיד מערכת החיסון בהתפתחות מחלות ופיתח תרופות חדשות לטיפול במחלות אלו.

בשנת 1970 מונה לראשות החוג לביולוגיה שימושית בבית הספר לרפואה של אוניברסיטת טהרן. לאחר המהפכה האיסלמית היגר לארה״ב ושימש כפרופסור באוניברסיטאות שונות.

רהבר פרסם למעלה מ- 200 ספרים ומאמרים בכתבי עת יוקרתיים.

זכה בשנת 1982 בפרס ישראל על תרומה פורצת דרך בתחום רפואת הסוכרת.

שמואל רהבר ייזכר כמדען יהודי פרסי שתרם תרומות משמעותיות בתחומים רבים ביניהם: רפואה, כימיה, ביוכימיה ואימונולוגיה.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ״ל תרומה ייחודית לעיר.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel :פקס: 02-6297153 Fax:
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.19. <u>פסח גרופר</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
פסח (פייסי) גרופר חבר כנסת, שר החקלאות (תרפ״ד – תשע״ג)

<u>תקציר קו״ח</u>
פסח גרופר נולד ביפו והתגורר בעתלית עד יום מותו.

כיהן כראש המועצה בעתלית. נודע בפעילותו לטובת תחנת הרכבת ביישוב הקטן. בהמשך שימש כחבר כנסת מטעם הליכוד בארבע כנסות והיה חבר בוועדות שונות בהן בכלכלה, חוץ ובטחון, העבודה, הרווחה, הבריאות והכספים.

בין השנים 1992- 1974 כיהן כשר החקלאות בממשלתו של יצחק שמיר.

פסח גרופר פעל רבות למען החקלאות הישראלית וקידם את פיתוח החקלאות המודרנית. תרם רבות להתיישבות חקלאית ופיתוח אזורי הספר.

היה ידוע כלוחם צדק חברתי הדואג לרווחת החקלאים והשכבות החלשות.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ״ל תרומה ייחודית לעיר.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.20. <u>נעמי פרנקל</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
הקלאסיקאית של הספרות העברית (תרע״ט- תש״ע)

<u>תקציר קו״ח</u>
נעמי פרנקל נולדה בברלין גרמניה. עלתה לירושלים בשנת 1933. למדה היסטוריה יהודית וקבלה באוניברסיטה העברית בירושלים. נעמי השתתפה בשלוש מלחמות ישראל: במלחמת השחרור שירתה בפלמ״ח, במלחמת ההתשה ובמלחמת יום הכיפורים שירתה כרב סרן בחיל הים.

פרסומה בא לה עם פרסום הרומן ״שאול ויוהנה״ בשנת 1956. רומן המתאר את יהדות גרמניה עם עליית הנאציזם. התקופות ההיסטוריות שעליהן כתבה נעמי פרנקל מצטיינות בתיאור מהימן ומקיף, כך גם הריאליה החברתית המשורטטת בספריה.

בכל כתביה, ברומנים ובאסופת סיפוריה הקצרים והארוכים קיים ביטוי עז לאהבתה לארץ ישראל, לעם היהודי באשר הוא ולמורשתו הרוחנית המפוארת. בכולם מודגש הכח הרוחני האדיר של העם היהודי ששמר על קיומו בארץ ובגולה. ידיעותיה המקיפות בתחומי ידע שונים תורמות לאיכותם הגבוהה של ספריה מבחינת האמצעים האמנותיים המגוונים שבהם היא משתמשת.

ירושלים הייתה העיר האהובה עליה. העיר הוזכרה ברומנים ״דודי ורעי״, ״צמח בר״ וכן תוארו אנשי העיר בהרחבה ב״פרידה״ (פליטי תרפ״ט שחיו במחנה יהודה ובתלפיות).

על פועלה הספרותי זכתה בשנות השבעים ובשנות השמונים בפרס היצירה ע״ש לוי אשכול. בשנת 2005 זכתה בפרס ישראל מטעם המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בר אילן.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ״ל תרומה ייחודית לעיר.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2.21. <u>כיכר (המייג'ור) מוריס ואלה יפה</u>

<u>הסבר שם הרחוב</u>
ממקימי בית הכנסת הגדול בירושלים והיכל שלמה.

<u>תקציר קו"ח</u>
כיום קיימת כיכר ע"ש מוריס יפה (המייג'ור) בשכונת מנחת-מלחה במרכז ספורט, ברחוב איילון בין מרכז הפיס ואצטדיון טדי. השם אושר בוועדת שמות מיום 24.9.2019 ובישיבת מועצה מיום 26.9.2019.

האיתור אושר בוועדת שמות מיום 22.06.2022.

<u>המבוקש כעת הוא להוסיף לשם הכיכר את השם אלה, אישתו של מוריס יפה.</u>

הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה בכינויו - המייג'ור. היה אחד מאנשי הציבור הידועים והפעילים של הציונות הדתית בישראל וקודם לכן בבריטניה, מקום הולדתו. השתתף במערך ההגנתי של מכבי האש באנגליה נוכח הבליץ הגרמני בצבא הבריטי אליו התגייס, שימש כרב צבאי במזרח הרחוק בלבנון ובקפריסין.

בהיותו הרב הראשי של הבריגדה היהודית פעל לסייע לניצולים, הבריח עקורים לארץ ישראל באמצעות נישואים של נשים עם חיילי הבריגדה. סייע לידו של הרב הרצוג הרב הראשי לארץ ישראל לאתר ילדים יהודיים במנזרים ולהביאם ארצה.

בישראל הקים את בית הכנסת הגדול והמונומנטלי של ירושלים ואת היכל שלמה וכן 50 מועדוני נוער בפריפריה.

פעל להוצאה לאור של פירוש משניות קהתי והוצאה שנתית של שנה בשנה ולוח דינים ומנהגים.

בשנת 1949 הגיע מוריס יפה לבית משפחת אהרונסון בתל אביב כדי למסור ד"ש מבן משפחתם שלמד איתו במנצ'סטר. שם, פגש יפה את אלה, אחות של חברו מאנגליה, השניים התאהבו ולאחר שלושה חודשים החליטו להינשא. מדהים היה שיפה, בן 33 בלבד, כבר טווה קשרים עם רבים מאוד מנכבדי העולם היהודי. יפה עזב את דירתו ברחוב אוסישקין בתל אביב, ואחרי החתונה הזוג עבר להתגורר בירושלים.

מוריס ואלה הקימו יחד את ארגון איחוד בתי הכנסת העולמי והפכו את ירושלים למרכז כינוסים של מנהיגים יהודיים בכל העולם.

לשניים נולדו שלושה ילדים: הבכור זאב מרדכי והתאומים שניאור זלמן (זלי) ואלי.

<u>החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)</u>
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה.

<u>החלטת ועדת שמות</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לקבל את המלצת הוועדה המייעצת שלא לאשר את הבקשה.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ב. עדכונים ואיתורים

1. עדכון שם מקטע

1.1. עדכון שם מקטע ברח' פייר קניג לרח' ע"ש גדליה שרייבר

דברי הסבר

בכפוף לאישור הוועדה על הנצחתו של גדליה שרייבר ז"ל בסעיף ב', מבוקש לדון בעדכון שם מקטע ברחוב פייר קניג לרחוב ע"ש גדליה שרייבר בהתאם להמלצת הוועדה המייעצת.

בהתאם לסעיף 235א (ג) (1) לפקודת העיריות התפרסמה הודעה על כוונת העירייה לעדכן מקטע ברחוב גנרל פייר קניג מצומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים (צומת אורנים). מקטע זה יעודכן לרחוב ע"ש גדליה שרייבר.

ההודעה פורסמה בעיתונות, באתר העירוני, ובמקום הציבורי בחלוקה ידנית לאלה שכתובתם נמצאת במקטע זה חודש לפחות לפני הדיון במועצת העירייה על שינוי השם.

עיריית ירושלים אפשרה להגיש טענות בעניין שינוי שם מקטע ברחוב הנ"ל במייל למזכירות העירייה (מצ"ב). למזכירות העירייה הוגשה התנגדות אחת בלבד לעדכון שם המקטע (כחודש וחצי לאחר תום המועד שהוקצב להגשת ההתנגדויות). מספר ימים לאחר מכן, הסיר המתנגד את התנגדותו לבקשה.

עמדת בני המשפחה: הבנים בנצי שרייבר ואברהם שרייבר והבנות: תהילה פרידמן וטובה ויינשטרן הסכימו לשינוי השם של המקטע הנ"ל ברחוב פייר קניג על שם גדליה שרייבר.

לאור הפרסום בעיתונות המקומית באתר העירוני ובמקום הציבורי בחלוקה הידנית במקטע הנ"ל של ההודעה על הכוונה לעדכון שם המקטע ברחוב הנ"ל ואי הגשת התנגדויות למעט התנגדות אחת בלבד לעדכון שם המקטע (כחודש וחצי לאחר תום המועד שהוקצב להגשת ההתנגדויות). ומספר ימים לאחר מכן, הסיר המתנגד את התנגדותו לבקשה;
ולאור הסכמת הבנים והבנות של מר גדליה שרייבר לעדכון המקטע המוצע ברחוב פייר קניג, מבוקש לאשר את הבקשה לעדכון שם מקטע רחוב פייר קניג לרחוב על שם גדליה שרייבר בכפוף לאישור הבקשה שהובאה לדיון בסעיף א' בסדר יום זה להנצחתו של גדליה שרייבר ז"ל.

החלטה
ועדת השמות ממליצה פה אחד למועצת העירייה לאשר לעדכן מקטע ברחוב גנרל פייר קניג מצומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים (צומת אורנים). מקטע זה יעודכן לרחוב ע"ש גדליה שרייבר. בהתאם להמלצת הוועדה המייעצת והסכמת בני משפחת שרייבר ובכפוף לקבלת ההחלטה ברוב של שני שלישים מחברי מועצת העירייה.

Street names committee | ועדה לשמות רחובות | لجنة لأسماء الشوارع
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2. <u>אישור איתורים - מצ"ב מפות ואישור משפחה</u>

<u>החלטה</u>
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את כל האיתורים דלהלן:

2.1. <u>יחזקאל ישראל</u>

<u>דברי הסבר</u>
השם אושר בוועדת שמות מיום 15.02.2023 ובישיבת מועצה מיום 21.05.23.

<u>הסבר על שם הרחוב</u>
בונה ירושלים, מוותיקי שחקני בית"ר ירושלים, נדבן (תרפ"ח – תשע"ה).

<u>איתור</u>
בשכונת גוננים, רחוב חדש ללא מוצא היוצא מרחוב בן בבא צפון מזרחית (מצ"ב מפה).

2.2. <u>יואל שיפטן</u>

<u>דברי הסבר</u>
השם אושר בוועדת שמות מיום 27.08.2017 ובישיבת מועצה מיום 31.08.2017.

<u>הסבר על שם הרחוב</u>
איש חינוך. מנהל "מוסד עליה" ומנהל מחלקת החינוך בעירייה. (תר"פ -תשע"ד).

<u>איתור</u>
בשכונת קריית משה, רחוב חדש היוצא מרחוב יהושע פרבשטיין עד דרך יוסף וייץ (מצ"ב מפה).

2.3. <u>הרב מנחם פרוש</u>

<u>דברי הסבר</u>
השם אושר בוועדת שמות מיום 27.08.2023 ובישיבת מועצה מיום 31.8.23.

<u>הסבר על שם הרחוב</u>
יו"ר "מרכז אגודת ישראל" (תרע"ו- תש"ע).

<u>איתור</u>
בשכונת רמת שלמה, הגשר שמתחיל מכביש יגאל ידין וממשיך לרחוב רבי שלמה זלמן דרוק.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

3. שונות

החלטה
ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את השינוי דלהלן :

3.1. הרב אלישע וישליצקי

דברי הסבר
השם אושר בוועדת שמות מיום 23.04.2023 ובישיבת מועצה מיום 21.05.23.

לבקשת המשפחה, מבוקש לאשר הסבר מעודכן לשם הרחוב כאמור להלן.

הסבר שם הרחוב
איש ירושלים שפעל באהבה מכוחה ולמענה בכל הארץ (תשי״ד-תשע״ט)

איתור
בשכונת ואדי קדום, כיכר בצומת הרחובות צבאח אל מג׳ד ורחוב קדמת ציון (מצ״ב מפה).

Street names committee | ועדה לשמות רחובות | لجنة لأسماء الشوارع
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: Tel 02-6295723 פקס: Fax: 02-6297153
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ג. ועדת שמות בישיבתה כוועדת הנצחה

1. הנצחת סילברסטיין

דברי הסבר

מבוקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין. ההנצחה, כהוקרה על פעילותם רבת השנים של המשפחה, אוהבי ירושלים, יהודים – ציוניים, אמריקאים, פילנתרופים ומשפטנים, אשר מעורבים רבות בחיי האומה היהודית והעיר ירושלים. בהתאמה, נתן רויס סילברסטיין (1938-היום), עו"ד, פילנטרופ וחובב ותומך נלהב של מדינת ישראל ושל העיר ירושלים. בתרומתו סילברסטיין מכבד את הוריו המנוחים, מקס סילברסטיין ואליזבת בלום סילברסטיין ז"ל. שניהם ניהלו חיים מלאים ומשמעותיים של אקטיביזם משפיע בקהילות היהודיות והמשפטיות באמריקה ועזרו לעצב את המדיניות האמריקאית המוקדמת כלפי מדינת ישראל.

אביו של נתן, מקס סילברסטיין (1879-1955) היה שותף לארגון הקונגרס היהודי האמריקאי ובין מייסדי ופטרוני 'הישיבה יוניברסיטי'. באמצעות הקונגרס היהודי האמריקני, הוא תמך בהצלחה במדיניות התומכת של ארה"ב כלפי המולדת יהודית בישראל, תחת נשיאה ה-28 של ארה"ב – וודרו ווילסון.

אמו של נתן, אליזבת בלום סילברסטיין (1892–1991) הייתה עורכת דין פורצת דרך - הראשונה במערכת בתי המשפט בניו ג'רזי לעסוק בעריכת דין, וסללה את הדרך לקידום נשים בתחומה. היא הייתה חברה בקונגרס היהודי האמריקני, סגנית נשיא איגוד עורכי הדין לנשים והאישה הראשונה במועצה המייעצת המשפטית של מחוז אסקס ובאיגוד עורכי הדין במחוז אסקס. אליזבת סייעה בקידום המדיניות החיובית של הקונגרס היהודי האמריקאי כלפי הצהרת בלפור של ממשלת בריטניה בשנת 1917, אשר היוותה את הבסיס להקמת המדינה היהודית שבירתה ירושלים.

משכך ולאור תרומתם הנוכחית לעיר ירושלים, יש בידינו הזכות להנציח את מורשת משפחת סילברסטיין, כשותפים נאמנים לאומה היהודית ולעיר ירושלים, כך שתרמו ויתרמו רבות לעירנו ומדינתנו – הן ברמה הערכית והן ברמה הפילנטרופית.

על כן, מבוקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין. פרויקט ההנצחה, כהוקרה על פעילותם רבת השנים של אוהבי ירושלים, אשר תמכו בנדיבותם לאורך השנים למדינת ישראל ותורמים ויתרמו רבות לעיר ירושלים.

הסכם בין קרן ירושלים לבין העירייה שטיוטה שלו מצ"ב ביחס להיקף התרומה וייעודה ינוסח על ידי היועמ"ש לעירייה ומנכ"ל קרן ירושלים והמועצה מסמיכה את היועמ"ש לעירייה וגזבר העירייה לחתום על הסכם התרומה מול הקרן.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

<u>איתור ונוסח ההנצחה</u>

א. המנהרה מתחת לשדרות שז"ר תיקרא "**מנהרת מקס סילברסטיין**", השם ייחקק באבן. **The Max Silverstein Tunnel**

ב. הכיכר העירונית בצומת המחבר בין שדרות הנשיא השישי לשדרות שז"ר – תיקרא "**רחבת סילברסטיין לחוק וצדק**". ברחבת סילברסטיין יוקמו אנדרטאות בסגנון דומה לאנדרטה שיש באוניברסיטה העברית; השם ייחקק באבן במונומנטים שמספרם מספיק כדי שניתן יהיה לראותם מכל כיוון כשנכנסים לרחבה.
The Silverstein Plaza for Law and Justice

ג. הסמטה העוברת בין בניין הפרקליטות לבניין בתי המשפט, תיקרא "**סמטת אליזבת בלום סילברסטיין**". השם יופיע על שילוט רחוב מתאים ובמידת האפשר ייחקק באבן. (ייתכן שינוי קל בשם זה). **The Elizabeth Blume Silverstein Lane**

<u>החלטה</u>

ועדת השמות ממליצה פה אחד למועצת העירייה לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין במיקומים ובנוסחים המתוארים לעיל. ההנצחה למשפחת סילברסטיין מאושרת כהוקרה על פעילותם רבת השנים למען מדינת ישראל והעם היהודי ותרומתם הגדולה לעיר ירושלים.

لجنة لأسماء الشوارع | ועדה לשמות רחובות | Street names committee
Fax: 02-6297153 :פקס Tel 02-6295723 :טל | 9100707 כיכר ספרא 1, ירושלים
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

2. כיכר ע"ש מורטון מנדל ז"ל

דברי הסבר

מבוקש לאשר את הנצחת מורטון מנדל ז"ל. ההנצחה, כהוקרה על פעילותו הפילנטרופית רבת השנים ברחבי העולם, בישראל ובירושלים בפרט.

מנדל היה מנהיג, יהודי ציוני, יזם ואוהב ישראל ובירתה ירושלים. השקיע בארץ כולה ובירושלים בפרט – בפיתוח מנהיגות, תעסוקה, רווחה, תרבות, קהילה, יהדות, חינוך ועוד. זאת, מתוך ערכיות ורצון לטפח את הדורות הבאים למנהיגות, אחריות חברתית ואהבת האדם.

מנדל היה איש חזון ומעשה אשר הקים בירושלים את המכון לחינוך ומנהיגות, הראשון מסוגו ובכך ביסס דורות של מנהיגים ומנהיגות בעיר ירושלים. בנוסף, תרם מנדל להקמת הקמפוס החדש לאקדמיה לאמנות בצלאל, בתוכניות ייחודיות באוניברסיטה העברית, בתרבות הירושלמית המקומית בשכונותיה השונות של העיר, תרם להקמת מרכז הספורט הראשון במזרח העיר בבית חנינא ועוד תרומות רבות ומגוונות בכל שטחי החיים.

מנדל הקים את בניין קרן מנדל בירושלים תוך מחויבות מתמשכת לעיר ולרווחת תושביה הקרן שהקים ממשיכה במסורת התמיכה בירושלים.

איתור

בשכונת רוממה, כיכר הנמצאת בין תחנת האוטובוסים המרכזית ובין תחנת הרכבת ע"ש נבון, ברובע העסקים החדש שבכניסה לירושלים (מצ"ב מפה).

נוסח ההנצחה

כיכר מורטון מנדל (תרפ"א-תש"פ)
Morton L. Mandel Square
פילנטרופ ואיש עסקים יהודי ציוני אמריקאי בונה ירושלים

החלטה

ועדת השמות ממליצה פה אחד למועצת העירייה לאשר את הנצחת מורטון מנדל ז"ל במיקום ובנוסח המפורט לעיל. ההנצחה, כהוקרה על פעילותו הפילנטרופית רבת השנים ברחבי העולם, בישראל ובירושלים בפרט.

בברכה,

משה ליאון
ראש העיר
יו"ר הוועדה

Street names committee | ועדה לשמות רחובות | لجنة لأسماء الشوارع
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 :Fax
mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

נספח לסעיף מס' 1.1

מזכירות מועצת העיר
Secretariat of the City Council

שווה לחיות בירושלים

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון
עדיאל בן שלום	[redacted]	050-2634184
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני
050-2634184	שח"ל 10	adiel.benshalom@gmail.com

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית פרופ' אנדרה היידו
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה) Prof. Hajdu Andre
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי	כ"ז אדר ראשון ה'תרצ"ב	תאריך פטירה עברי	כ"ו תמוז ה'תשע"ו
תאריך לידה לועזי	5/3/1932	תאריך פטירה לועזי	1/8/2016

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- V קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- o שינוי שם רחוב קיים
- o שינוי הסבר לשלט
- o הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

מלחין, פדגוג, אתנומוסיקולוג וחתן פרס ישראל

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

תאריך: 15/3/2020 שם: עדיאל בן-שלום חתימה:

כיכר ספרא 1, ת.ד. 775 ירושלים 9100707, טלפון 02-6295723, פקס: 02-6297153
Safra Square 1, P.O.B 775 Jerusalem 9100707 Tel. 02-6295723 fax. 02-6297153
Mazkirhaeir@jerusalem.muni.il

מובילים בשירות

הסבר על שם הרחוב כפי שיופיע באתר העירייה

פרופ' אנדרה היידו מלחין, אתנומוסיקולוג, פדגוג, חתן פרס ישראל למוסיקה לשנת תשנ"ז.

פרופ' אנדרה היידו נולד בהונגריה בשנת 1932. למד מוסיקה אצל מוזיקאים חשובים בהונגריה וצרפת בין היתר אצל זולטאן קודאי, דריוס מיו ואוליביה מסיאן. בשנת 1966 עלה לישראל וקבע את משכנו בשכונת גבעת מרדכי בירושלים.

בתחילת דרכו בישראל עבד בפונותיקה ושימש מורה באקדמיה למוסיקה בתל-אביב.

בשנת 1970 הקים פרופ' היידו את המחלקה למוזיקה באוניברסיטת בר-אילן ועמד בראשה שנים רבות. כמו כן פרופ' היידו שימש במשך שנים כראש מגמת המוזיקה בבית הספר למדעים ואומנויות בירושלים.

עם השנים הכשיר פרופ' היידו מוזיקאים רבים שהינם היום מהמוזיקאים והמלחינים הבולטים בישראל.

פרופ' היידו חקר את המוסיקה החסידית ומוסיקה "כליזמרית", הלחין מאות יצירות שברבות מהן מופיעים נושאים הקשורים ליהדות, בשנת תשנ"ז הוענק לאנדרה היידו פרס ישראל למוסיקה.

אנדרה היידו נפטר בירושלים בשנת 2016, הותיר אישה ושישה ילדים.

לק"י כ' אדר ה'תש"ף 16/3/2020

לכבוד ועדת השמות בעיריית ירושלים

אני מתכבד להגיש בקשה לקריאת כיכר בשכונת גבעת מרדכי בירושלים ע"ש פרופ' אנדרה היידו ז"ל , תושב שכונת גבעת מרדכי לשעבר וחתן פרס ישראל למוסיקה לשנת תשנ"ז.

הכיכר המיועדת נמצאת במפגש הרחובות אביעד וסרנא, בשכונת גבעת מרדכי, וסמוך מאוד לביתו של פרופ' אנדרה היידו ז"ל ברחוב אביעד בגבעת מרדכי.

פרופ' אנדרה היידו נולד בהונגריה בשנת 1932. למד מוסיקה אצל מוזיקאים חשובים בהונגריה וצרפת בין היתר אצל זולטאן קודאי, דריוס מיו ואוליביה מסיאן. בשנת 1966 עלה לישראל וקבע את משכנו בשכונת גבעת מרדכי בירושלים. בתחילת דרכו בישראל עבד בפונוותיקה ושימש מורה באקדמיה למוסיקה בתל-אביב.

בשנת 1970 הקים פרופ' היידו את המחלקה למוזיקה באוניברסיטת בר-אילן ועמד בראשה שנים רבות. כמו כן פרופ' היידו שימש במשך שנים כראש מגמת המוזיקה בבית הספר למדעים ואומנויות בירושלים.

עם השנים הכשיר פרופ' היידו מוזיקאים רבים שהינם היום מהמוזיקאים והמלחינים הבולטים בישראל. פרופ' היידו חקר את המוסיקה החסידית ומוסיקה "כליזמרית", הלחין מאות יצירות שברבות מהן מופיעים נושאים הקשורים ליהדות, בשנת תשנ"ז הוענק לאנדרה היידו פרס ישראל למוסיקה. אנדרה היידו נפטר בירושלים בשנת 2016, הותיר אחריו את אשתו רות ושישה ילדים.

אצטט מדבריו של פרופ' אבי גלבוע, ראש החוג למוזיקה באוניברסיטת בר אילן: *"פרופ' אנדרה היידו היה מעמודי התווך של עולם המוזיקה בישראל מאז עלייתו לארץ בשנות ה-60 ועד יום פטירתו. כמות העשייה שלו, עוצמת ההשפעה, מספר האנשים עליהם השאיר את חותמו – לא ניתנים לאומד ולהערכה. מדובר באחד המוזיקאים הגדולים שקמו בדורנו ושלא כמו אחרים – הוא הקפיד לא לשמור על כשרונו בד' אמותיו, אלא אדרבא ואדרבא – פרש את כנפיו והשפיע על רבים וטובים. הוא עשה זאת בכמה מישורים שונים אשר בכל אחד מהם לא היה לו אח ודע בדורו: פרופ' היידו היה מלחין מחונן והוא קידם דור שלם של מלחינים ויוצרים ובהם פרופ 'מיכאל וולפה, פרופ' גדעון לבינסון, יוני רכטר, אהרון דזאל ורבים אחרים; הוא דגל ביצירה ובאלתור והעמיד דור של מוזיקאים בעלי תודעה מוזיקלית עשירה ומורכבת ובהם בעלי מקצוע כגון מטפלים במוזיקה ומורים למוזיקה הנדרשים*

ליכולות אלתור ויצירה מעין אלו; הוא היה אתנומוזיקולוג נלהב וחקר סגנונות מוזיקליים רבים, ובהם את המוזיקה של חסידות חב"ד)בשיתוף עם פרופ' יעקב מזור); לבסוף, הוא היה פדגוג מוזיקלי מוכשר והקדיש מחשבה, ידע וזמן כדי לאפשר לתלמידים ללמוד לנגן וליצור."

כיום אני משמש בהתנדבות כיו"ר הועדה הפיזית של שכונת גבעת מרדכי. הועדה הפיזית פועלת תחת מינהל קהילתי מיתרים ומורכבת מתושבים רבים משכונת גבעת מרדכי. בפגישה האחרונה העליתי את הרעיון לקרוא לכיכר במעלה רחוב אביעד על שמו של פרופ' אנדרה היידו וכל התושבים תמכו באופן נלהב ברעיון. ניתן לומר שרוב תושבי גבעת מרדכי הכירו את פרופ' אנדרה היידו. הייתה לו אישיות מיוחדת מאוד. עם כל גדולתו העצומה כמוזיקאי וכאינטלקטואל, לאנדרה היו מידות נעלות והוא היה משיב שלום ודורש בשלומו של כל אדם שהיה פוגש, קטן כגדול, תכונות אלו גרמו לו להיות נאהב על כל מי שהכיר אותו.

דומה לי שאין ראוי יותר מלהנציח את זכרו של פרופ' היידו בקריאת כיכר על שמו בשכונת גבעת מרדכי בה הוא התגורר, לימד, הלחין ויצר במשך שנים רבות.

עדיאל בן-שלום

יו"ר ועדה פיזית

גבעת מרדכי

ירושלים

פרס ישראל לשנת התשנ"ז במוסיקה
לפרופ' אנדרה היידו

אנדרה היידו נולד בהונגריה בשנת 1932. את תקופת המלחמה עבר יחד עם אמו בגיטו בודפשט, ואביו נלקח לרוסיה. אחרי המלחמה למד היידו באקדמיה למוסיקה פסנתר (אצל קושה וסגרי), קומפוזיציה (אצל סרוונסקי וסאבו) ואתנומוסיקולוגיה (אצל קודאי). כתלמיד של אסכולת קודאי הרגיש היידו חובה להכיר את מורשת ארצו ובילה הרבה מזמנו בכפרים כדי לאסוף שירים עתיקים וללמוד צורות חיים שבתור ילד ממשפחה עירונית-בורגנית לא הכיר קודם לכן. הוא פגש צוענים נודדים, למד את שפתם, והתמחה בשיריהם ובסיפוריהם שאיש לא חקר עד אז בהונגריה. פרי המפגש הזה הוא יצירתו הסימפונית-הווקאלית "קנטטה צוענית", שזיכתה אותו בפרס הראשון בתחרות ורשה לקומפוזיציה ב-1955.

ב-1956 היגר היידו לצרפת בעקבות כשלון המרד ההונגרי ודיכויו על ידי הרוסים. בפריז המשיך את לימודיו בקונסרבטוריון אצל דריוס מיו ואוליביה מסיאן. שנות פריס היו עבורו שנות העשרה אינטלקטואלית ורוחנית יותר מאשר המשך הקריירה במוסיקה - הרבה מפגשים, ספרים וידידויות, אך גיכוד הולך וגדל בינו ובין חיי המוסיקה בפריז. הוא המשיך להלחין ולהתעסק בחקר הצוענים, כתב מוסיקה לסרטים והתפרנס כמלווה בבית ספר לבלט וכמנצח למקהלות נוער. בפריס נפגש היידו עם חוגים יהודיים אינטלקטואליים שדרכם התחיל לגלות את אפס קצֶה של ההגות היהודית. בסוף שנותיו בפריז אף למד תלמוד והתחיל לשמור מצוות.

בשנים 1960-1961 שימש היידו כמורה בקונסרבטוריון של תוניס, ואותן שנים העשירו אותו

Scanned by CamScanner

בחוויות שהכשירוהו להבין את שורשיו. כל זה הביא אותו בסופו של דבר ארצה בשנת 1966.

בארץ המשיך היידו את פעילותו המחקרית, אך בתחום חדש עבורו: מוסיקה חסידית ומוסיקה "כליזמרית", שעליהן פרסם כמה ממאמריו. הוא עבד בפונותיקה ובמקביל שימש מורה באקדמיה למוסיקה בתל אביב. אז הוא חיבר את יצירותיו הראשונות בארץ: "משחק פסחא" עבור הטסטימוניום של רחה פריאר, יצירה שעשתה רושם (וגם עוררה שערורייה) בזמנו, בגלל עיסוקה בחומר הנפץ ההיסטורי של השואה וביחסי נוצרים-יהודים, וכל זה באופן מאוד בלתי קונבנציונאלי.

פרויקט מיוחד במינו של היידו הוא חיבור של מוסיקה למילים של משניות (כחמישים ושישה קטעים להרכבים שונים) שהעסיק אותו במשך שנתיים. עד היום יש קבוצות מנגנים המקדישות ערב לביצוע של הקטעים הללו תוך כדי לימוד תוכנם. יצירתו " תרועת מלך", אשר נכתבה עבור גיורא פיידמן (לקלרנית ולכלי קשת), זכתה אף היא לביצועים ולהקלטות רבות בארץ ומחוצה לה, והיא מבוססת כולה על לחנים יהודיים ממזרח אירופה.

בשנת 1975 פנה היידו ליצירה פדגוגית המוקדשת ללימוד המוסיקה והפסנתר בשנים הראשונות: "שביל החלב". הרבה ילדים בארץ גדלו על היצירה הזו, ומאוחר יותר גם ילדים בגרמניה ובארצות אחרות. כהמשך ליצירה הפדגוגית יש להזכיר את הקונצ'רטו ל-10 פסנתרנים קטנים (1977) ואת "אמנות הפסנתר" (1987), יצירות המתוות דרך חדשנית למדיי להוראת המוסיקה. שילוב זה של הלחנה, מחקר אתנומוסיקולוגי ויצירה פדגוגית היה חדש בארץ, אך ניתן לראות את שורשיו ברעיונות ובפרקטיקה של קודאי וברטוק - שהותאמו כמובן לתנאי הארץ, לבניית תשתית תרבותית אחרי אלפי שנות גלות ופיזור.

גם הממד התנ"כי בא לידי ביטוי ביצירתו: תחילה "נביא השקר ונביא האמת" (1977), ולאחר מכן האופרה "סיפור יונה" למקהלת ילדים (1986), "קהלת" לקריין ולארבעה צ'לות (1994) ו"גלגולו של איוב" (1990).

Scanned by CamScanner

בניגוד לפעילות זו, יצירות כמו "סיפורים על ילדים שובבים" (1976), "סרנדות ביישניות" (1978) ו"על האור ועל העומק" (1983) הן ניסיון חזרה לאותה הנימה האישית הסובייקטיבית הקשורה לחוויות הילדות המוקדמות אשר אפיינו את היצירה של היידו לא פחות מאשר העיסוק בנושאים היסטוריים או הגותיים. גם ב"משניות" וב"משחק פסחא" השובבות הניגודים הסגנוניים וההומור ממזגים את האלמנט הלאומי ה"רציני", ומיזוג זה מייחד את היידו משאר מלחיני ישראל. העובדה שרוב היצירות נכתבו לחובבים ולא לגופים מקצועיים הייתה אף היא חידוש, וגם כאן הפילוסופיה היא של אסכולת קודאי: חינוך נרחב למוסיקה דרך פעילות מקהלתית, כתיבה למתחילים וכו'. וכאן יש לציין, שההתעסקות בתכנים יהודיים אף היא צורה חדשה ביצירות של היידו - דרך לימוד ההיסטוריה ("משחק פסחא", 1970, ו"חלומות באספמיא", 1991 - קנטטה לזכר גירוש יהודי ספרד) או דרך יצירות "הגותיות" ("צרור החיים", 1985), המבטאות רעיונות פילוסופיים של היהדות, וכן דרך לימוד ה"משניות".

עם זאת, כשם שרוב הקומפוזיציות אינן מיועדות לנגנים המקצועיים דווקא או לקהל הרגיל לבקר בקונצרטים, כך גם היהדות הרבה שנספגה ביצירות היידו אינה מיועדת דווקא לקהל שומר דת ומסורת. לא לקבל את המציאות של הפרדה וריחוק בין דתיים לחילוניים כעובדה מוגמרת אלא לפעול נגדה - זהו רעיון יסודי הטמון בכל יצירותיו של היידו. ולכן המיזוגים השונים של עולם הילדות עם עולם המבוגרים אינם פחות אופיינים להיידו מאשר המעברים הפרובוקטיביים מהאלמנט היהודי שביצירתו לתפיסת עולם מודרנית ואישית, כפי שזה מתבטא ב"משניות" וב"משלי שלמה", וזה מה שמבדיל בין דרכו של היידו לבין דרכם של אמנים אחרים, שאחרי חזרתם ליהדות כאילו אינם מכירים את שורשיהם הקודמים.

האירוניה והרב-שכבתיות מאפיינות אפילו את היצירה הדרמטית ביותר של היידו, "חלומות באספמיא", שבה פרדיננד ואיזבל מכריזים על גירוש יהודי ספרד בצורת דואו אופראי נוסח ורדי. אחרי יצירות מונומנטליות מסוג זה יש תמיד חזרה ליצירות סובייקטיביות יותר, הקשורות ברוחן ליצירות שחיבר היידו בפריז: "פלסמות", "יומן סידי בו סעיד", "מסע סביב פסנתר" ו"גהינום קטן", אשר נכתבו בשנות ה-60, וכן "שירי נפולי" ו"שירי חיות" על טקסטים של צימומבו וטד היוס, 12 הפרלודים לכינור סולו

Scanned by CamScanner

ו"קונגטינוום" ל-15 כלים ולפסנתר.

פעילותו של היידו כמורה מתבטאת בכמה אפיקים: הוראת הקומפוזיציה במסגרת האוניברסיטה (לבעלי תארים גבוהים באוניברסיטת בר-אילן) והוראת היצירתיות בגיל צעיר (תוך כדי לימוד המקצועות המוסיקליים). במישור זה ניתן לדבר על פעילות חלוצית המשתרעת מגילוי ופיתוח כשרונות במחנות קיץ ועד לניסיון להורות בדרך אחרת (בבית הספר למצוינות בירושלים) ולבנות תשתית להוראה היצירתית למורים עצמם בקנה מידה ארצי.

עם כל זאת, לב הפעילות הוא ביצירה עצמה, שכן ללא התחדשות מתמדת במישור האישי כל פעילות ציבורית מתייבשת, כפי שגם האדם הפרטי מתייבש ללא אתגרים רוחניים ואינטלקטואליים. כיהודי היידו מקדיש הרבה מזמנו ללימוד תורה במסגרות שונות; זהו אפיק ההתחדשות העיקרי עבורו.

Scanned by CamScanner

ב"ה

לכבוד

עיריית ירושלים.

ועדת השמות

פרופ. אנדרה היידו זצ"ל

היה אדם ענק. השפעתו הישירה ניכרת בעשרות, ואולי במאות אלפי אנשים: באלה שהתחנכו אצלו באוניברסיטת בר אילן, או באוניברסיטת תל אביב או באוניברסיטה העברית בירושלים, או בביה"ס למדעים ואומנויות, ועד כאלה שנפגשו אתו בסדנה כלשהי שהוא העביר, או שמעו הרצאה מפיו, או אפילו נפגשו איתו בדרך מקרה.

הוא היה גאון לא רק במוזיקה, אלא גאון גם כבן אדם (יש דבר כזה - גאוניות באנושיות), וגאוניות בשני התחומים באדם אחד היא דבר נדיר ביותר, יש כאלה רק בודדים בעולם.

אנדרה היידו עשה מהפכה בחינוך מוזיקלי בישראל וקיבל פרס ישראל על פעילותו החינוכית.

יצירותיו הם נכסי צון הברזל בתרבות העולמית והיהודית במיוחד. הן מבוצעות בכל העולם, כל שנה יותר ויותר.

אני חושב שאין דבר ראוי יותר מלקרוא כיכר על שמו של אנדרה היידו בירושלים דווקא, כי מיום עלייתו לארץ ועד פטירתו הוא לא עזב את ירושלים.

אריה חסיד – מוזיקאי, מנהל בדימוס של קונסרבטוריון רון שולמית.

המלצה להנצחת פרופ׳ אנדריי היידו בירושלים

לכבוד ועדת השמות עיריית ירושלים

שלום רב,

אני הייתי אחד מתלמידיו ברי המזל של פרופ׳ אנדריי היידו. בשנים האחרונות נפגשתי אתו בביתו בגבעת מרדכי, שם למדתי וחוויתי תוויה אומנותית מיוחדת במינה מהאיש המדהים הזה.

הידע הרב, החכמה, האהבה והנתינה, לי ולתלמידים רבים אחרים, הם רק חלק קטן מהעשייה והתרומה של אנדריי למוסיקה ולבני אדם.

אני ממליץ בחום רב לקרוא לכיכר על שמו, וכך להנצית אותו בירושלים, בה חי ופעל האיש המיוחד הזה.

בכבוד רב,

שם טוב לוי

לכל המעוניין,

שמי שלמה שנאל. אני פסנתרן,

מלחין, ומורה למוזיקה פה בירושלים

רציתי להביע תמיכה ביוזמה לקרוא לגבר

בעיר על שם פרופסור אנדרה הידו, שהיה המורה

שלי למשך כמה שנים. פרופסור הידו היה לא רק

מורה להלחנה, ולא רק בן-אדם שכל כולו שופע מוזיקה

אלא בן-אדם חם, אוהב את הבריות, ומשפיע עליהם

להתקדם, לא רק בתחום המוזיקלי שאותו הם [illegible]

כדי ללמוד, אלא בהכל. אנדרה השפיע על שלמה

של מוזיקאים-לעתיד ללכת כל אחד בדרך שאותו [illegible]

(בין תלמידו הידועים נמנים מוזיקאים חשובים בכל [illegible]

של המוזיקה). מגיע למוכנו היקר מחווה כזאת

בכבוד רב,

שלמה שנאל 04.8.94 [illegible]

בס"ד
8.3.2020
י"ב אדר תש"ף

לכבוד
ועדת שמות
עירית ירושלים
ירושלים

הנידון: כיכר על שם פרופסור אנדריי היידו

א.נ.
אני דוד שוורץ, תושב העיר ירושלים מזה 40+ שנה, בא לתמוך ביוזמה לקרוא כיכר בשכונת גבעת מרדכי על שם פרופסור אנדריי הודו ז"ל. אני זכיתי ללמוד מאנדריי ולעבוד יחד איתו במשך שנים רבות. מדובר בבנאדם אולי המוכשר ביותר שפגשתי בחיי. מוסיקאי מחונן, מחנך דגול, מלחין מקורי ופורה, חתן פרס ישראל, מבין ענק במוסיקה, יהדות, אמנות, פילוסופיה, חסידות, ספרות, ומה לא! ומעל כל זה הוא היה בנאדם צנוע ומקסים. אני לא יכול לחשוב על מישהו יותר ראוי לקבל כיכר בירושלים על שמו, ואני ממליץ עליו בחום.

בכבוד רב,

דוד שוורץ
מרצה במוסיקה באוניברסיטת בר אילן ובמכללת דוד ילין
האדמו"ר מבויאן 22
ירושלים

Bar-Ilan University
אוניברסיטת בר-אילן
Tradition of Excellence

Faculty of Humanities | הפקולטה למדעי הרוח
Department of Music | המחלקה למוזיקה

8.3.20

לכבוד: וועדת השמות, עיריית ירושלים

הנדון: לזכרו של פרופ' אנדרה היידו

הובא לידיעתי כי יש יוזמה ברוכה לקרוא לכיכר מכיכרותיה של ירושלים על שמו של פרופ' אנדרה היידו וברצוני לחזק רעיון זה ולהמליץ עליו בכל פה.

פרופ' אנדרה היידו היה מעמודי התווך של עולם המוזיקה בישראל מאז עלייתו לארץ בשנות ה-60 ועד יום פטירתו. כמות העשייה שלו, עוצמת ההשפעה, מספר האנשים עליהם השאיר את חותמו – לא ניתנים לאומד ולהערכה. מדובר באחד המוזיקאים הגדולים שקמו בדורנו ושלא כמו אחרים – הוא הקפיד לא לשמור על כשרונו בד' אמותיו, אלא אדרבא ואדרבא – פרש את כנפיו והשפיע על רבים וטובים. הוא עשה זאת בכמה מישורים שונים אשר בכל אחד מהם לא היה לו אח ורע בדורו: פרופ' היידו היה מלחין מחונן והוא קידם דור שלם של מלחינים ויוצרים ובהם פרופ' מיכאל וולפה, פרופ' גדעון לבינסון, יוני רכטר, אהרון רזאל ורבים אחרים; הוא דגל ביצירה ובאלתור והעמיד דור של מוזיקאים בעלי תודעה מוזיקלית עשירה ומורכבת ובהם בעלי מקצוע כגון מטפלים במוזיקה ומורים למוזיקה הנדרשים ליכולות אלתור ויצירה מעין אלו; הוא היה אתנומוזיקולוג נלהב וחקר סגנונות מוזיקליים רבים, ובהם את המוזיקה של חסידות חב"ד (בשיתוף עם פרופ' יעקב מזור); לבסוף, הוא היה פדגוג מוזיקלי מוכשר והקדיש מחשבה, ידע וזמן כדי לאפשר לתלמידים ללמוד לנגן וליצור.

הייתה לי הזכות להיות תלמידו של פרופ' אנדרה היידו בהיותו מרצה במחלקה למוזיקה לפני למעלה משני עשורים. זו הייתה חוויה מרתקת, ממש מחשמלת. בזכותו למדתי להפיק מהפסנתר ומכלי נגינה אחרים, אף מקולי, צלילים שלא היה ניתן להעלות על הדעת. בזכותו נפתחו מרחבי חשיבה, יצירה ודיאלוג בלתי נדלים. כמוני, גם רבים אחרים למדו והתחנכו אצלו, ופיתחו גישה עמוקה ומורכבת למוזיקה.

Tel: 03 531 8405 :טל • Fax: 03 738 4104 :פקס • music.dept@mail.biu.ac.il • http://www.biu.ac.il/HU/mu/
Bar-Ilan University (RA), Ramat Gan 52900, Israel • www.biu.ac.il • אוניברסיטת בר-אילן (ע"ר), רמת גן 52900, ישראל

Bar-Ilan University
אוניברסיטת בר-אילן

Faculty of Humanities
Department of Music

הפקולטה למדעי הרוח
המחלקה למוזיקה

פרופ' אנדרה היידו היה מעמודי התווך של המחלקה למוזיקה באוניברסיטת בר-אילן, עמד בראשה בשנות ה-80 ואף הקים את המגמה לקומפוזיציה, שהייתה אז היחידה מסוגה בישראל. כראש המחלקה למוזיקה כיום – אני גאה להיות חלק ממורשת כה מפוארת שהנחיל פרופ' היידו במחלקה למוזיקה. רבים מהערכים שהוא זרע בנו כתלמידים, נובטים ומתפתחים כיום, ואין לנו אלא לפעול כדי להנציח את שמו ולעודד אחרים להכירו.

ירושלים זכתה לכך שפרופ' היידו היה תושבה הנאמן. במשך כל שנותיו בישראל, מאז עלה בשנות ה-60 ועד יום פטירתו, פרופ' היידו גר בירושלים, פקד את אולמות הקונצרטים שלה והסתובב ברחובותיה ובסמטאותיה. כאדם מאמין, הוא התפלל בבתי כנסיותיה והקפיד ללמוד תורה בכל יום ובכל שעה, בשוכבו ובקומו. המוזיקה והיהדות היו בלתי נפרדים עבור פרופ' היידו וסבבו סביב אותו ציר, אותה ליבה, של נפש תפצה, יצרית ויוצרת. קריאת כיכר מכיכרותיה של ירושלים על שמו של פרופ' היידו תהווה לא רק הכרה בגדולתו של האיש אלא גם זכות גדולה עבור כל אלו שגרים בסביבת הכיכר ועבור אלו שיקיפו אותה מידי יום. כך תמשיך להדהד משנתו, חוכמתו, יצירתו בקרב רבים.

בברכה ובתקווה גדולה שאכן היוזמה תתממש –

פרופ' אבי גלבוע,
ראש המחלקה למוזיקה,
אוניברסיטת בר-אילן.

Tel: 03 531 8405 :טל • Fax: 03 738 4104 :פקס • music.dept@mail.biu.ac.il • http://www.biu.ac.il/HU/mu/
Bar-Ilan University (RA), Ramat Gan 52900, Israel • www.biu.ac.il • אוניברסיטת בר-אילן (ע"ר), רמת גן 52900, ישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

פרופ' אדוין סרוסי | מנהל המרכז לחקר המוסיקה היהודית
Prof. Edwin Seroussi | Director, Jewish Music Research Centre

8 במרץ 2020
י"ב באדר תש"ף

לכבוד
ועדת שמות
עיריית ירושלים
ירושלים

הנדון: <u>יוזמה לקריאה של כיכר בשכונת גבעת מרכי על שם פרופ' אנדרה היידו ז"ל</u>

שלום רב,

בשמחה ובהתרגשות אני מצרף את קולי לקולם של ידידים, עמיתים ותלמידים לשעבר של מורי פרופ' אנדרה היידו אשר יזמו את הרעיון היפה לקרוא על שמו כיכר בשכונת גבעת מרדכי, שכונה בה פרופ' היידו ומשפחתו התגוררו בפרק זמן נכבד מחייהם בירושלים.

אני נמנה עם אלו שזכו לצקת מים ליד פרופ' היידו למשך ארבע עשורים תמימים בתחומים רבים של העשייה המוזיקלית ביצירה וגם בהנחלתה. הייתי קרוב אליו כתלמיד פרטי לקומפוזיציה וברבות השנים כעמית למקצוע באוניברסיטת בר אילן ובמרכז לחקר המוסיקה היהודית שליד האוניברסיטה העברית בירושלים, מוסד אותו אני מנהל. נדמה לי שאין צורך להרבות במילים כדי להצדיק את הנצחתו של פרופ' היידו בעיר שהייתה בבת עיניו ושהוא תרם לה ולתושביה כל כך הרבה. זכינו להיות בקרב של אחד מגדולי המלחינים בתקופה המודרנית, ואיני מדבר על מדינת ישראל אלא על העולם בכלל. אין כמעט מלחין ישראלי שפעיל כיום שלא ללמד אצל היידו בשלב כלשהו בקריירה שלו או שלה. חלקם החלו את מסלול ההכשרה שלהם בגיל צעיר מאוד בבית הספר למדעים ולאמנויות בירושלים שהוא היה מהמורים הבולטים והנערצים בו.

בנוסף ליצירותיו המשתרעות על גבי סוגות מגוונות ביותר, היידו תרם לאנושות כולה מפעל חינוכי מונומנטלי. מפעל זה כולל שורה של שיטות לימוד ופיתוח היצירתיות שנמצאות כיום בשימוש במוסדות רבים בארץ ובחו"ל.

הייתי בין היזמים להענקת פרס ישראל לפרופ' היידו. בטוחני שחברי הוועדה ששפטו את מועמדותו לא היססו להכיר בו כאחד מגדולי ישראל בתחום המוזיקה. אשר על כן, העיר ירושלים תתכבד מההקדשה של פינה צנועה בה לזכרו של פרופ' אנדרה היידו.

בברכה,

מרכז לחקר המוסיקה היהודית | **Jewish Music Research Centre**
הקתדרה במוסיקולוגיה ע"ש עמנואל אלכסנדר | הפקולטה למדעי הרוח
Emanuel Alexander Chair in Musicology | Faculty of Humanities
קמפוס אדמונד י' ספרא, ת"ד 39105, ירושלים 91390 | Edmond J. Safra Campus, POB 39105, Jerusalem 91390, Israel
טל' 6585059 +972.2 T | פקס 5611156 +972.2 F | edwin.seroussi@mail.huji.ac.il | www.jewish-music.huji.ac.il

Bar-Ilan University
אוניברסיטת בר-אילן
Tradition of Excellence

Faculty of Humanities | הפקולטה למדעי הרוח
Department of Music | המחלקה למוזיקה

9.3.20

לכבוד: וועדת השמות, עיריית ירושלים

הנדון: לזכרו של פרופ' אנדרה היידו

מכובדי –

נתבקשתי להמליץ על קריאת כיכר על שם אנדרה היידו וזו אכן זכות וחובה משמחים.

כמעט 50 שנה עברו מאז הכרתי את אנדרה היידו לראשונה כתלמידו באוניברסיטת תל אביב ולאחר מכן כקולגה וכידיד נפש.

הרבה נאמר ויאמר עוד על הישגיו כקומפוזיטור ישראלי ותרומתו המשמעותית והמכוננת למוזיקה הישראלית. יוצר עם תפוקה אדירה של איכות אמיתית ותהודה רבה בארץ ובעולם.

לדעתי, שנדמה לי שהיא קונצנזוס בקהילת המוזיקה בארץ, לא היה כאנדרה קומפוזיטור שהיה גם לדמות כה משמעותית בהיקפה בתרבות הישראלית.

במשך השנים אנדרה היידו עיצב, השפיע, הפרה, אתגר, המריץ, שיפר, והעצים, בדרכו הצנועה ובהתמדה נדירה דורות של קומפוזיטורים, מבצעים, מורים, תרפיסטים, אנשי חינוך ומוסדות אקדמאיים ואחרים.

מדובר על חותם רב משמעות וארוך טווח בז'אנרים מוזיקליים שונים ומגוונים ובחלקים מגוונים ומקוטבים של החברה הישראלית.

ניכר מדברי,

כך אני מקווה,

שזה ראוי לכיכר!!!!!

בברכה רבה

פרופ' גדעון לבינסון

המחלקה למוזיקה אוניברסיטת בר אילן.

Tel: 03 531 8405 :טל • Fax: 03 738 4104 :פקס • music.dept@mail.biu.ac.il • http://www.biu.ac.il/HU/mu/
Bar-Ilan University (RA), Ramat Gan 52900, Israel • www.biu.ac.il • אוניברסיטת בר-אילן (ע"ר), רמת גן 52900, ישראל

לכבוד וועדת השמות של עיריית ירושלים

הנדון קריאת כיכר בירושלים, על שמו של פרופ' אנדרה היידו ז"ל.

שלום רב

הריני מצטרף בזאת לרשימה המכובדת של ממליצים לקריאת כיכר על שמו של הפרופ' אנדרה היידו.

גם לי הייתה הזכות להיות תלמידו, במסגרת לימודי תואר שני במכון שכטר.

מדובר באמת באחד המוסיקאים הגדולים שקמו לנו בדורות האחרונים.

אדם שהשפיע רבות על סביבותיו והעמיד דורות של תלמידים, אותם לימד לצאת מהקופסא ולעסוק במהות של המוסיקה היהודית, ביצירתיות המבוססת על ידע עמוק והיסטורי.

הוא לימד לעסוק ברצינות רבה במוסיקה עם זיקה אתנית, כתוצר תרבותי של היהדות לתקופותיה השונות.

הוא לימד איך מקשיבים למוסיקה כמראה לתקופות ולתרבויות, מה נהיתן ללמוד ממנה וכיצד ניתן ל"החיות" אותה, ביצירה חדשה ורעננה המבוססת על הישן והמבוסס...

היידו היה תושב ירושלים בכל רמ"ח אבריו. העיר הייתה מאד חשובה לו והוא גר ופעל בה כל חייו .

אי לכך ראוי ביותר להנציח את שמו, הזוייתו ופועלו בקריאת כיכר בעיר על שמו.

אני רואה בזה כבוד גדול לאדם ולעירנו האהובה.

בתודה מראש, בהערכה רבה ,

משה דה גרציה

משה דה גרציה

מנהל המחלקה למוסיקה
אגף אמנויות
טל : 053-2001717 02-6298013

ירושלים

שווה לחיות בירושלים

www.jerusalem.muni.il

לכבוד ועדת השמות עירית ירושלים

הנדון: קריאת כיכר בגבעת מרדכי על שם אנדרה היידו.

מאת: יוני רכטר

שלום רב,

הכרתי את פרופ' אנדרה היידו באמצע שנות ב-70 כשהייתי סטודנט באקדמיה למוסיקה בתל-אביב. מהתחלה נוצר בינינו קשר מיוחד, ראיתי בו מרצה מאד ייחודי והתרשמתי עמוקות מהידע הרב שהיה לו ומזווית הראיה המקורית שלו שפתחה בפני כיווני מחשבה חדשים. שנים ספורות לאחר מכן כשהייתי כבר מוזיקאי מקצועי קיבלתי מינוי לייעץ אמנותית למרכז 'ענב' בתל-אביב. פניתי לאנדרה והצעתי לו ליזום יחד פרויקטים במקום. העלינו כמה ערבים אחד מהם היה מוקדש למלחין הרוסי סקריאבין אך גולת הכותרת היתה סידרה של שלושה מופעים להם קראנו 'ליל האילתורים': קיבצנו קבוצה של מוזיקאים צעירים ובהדרכת אנדרה בנינו ערב מקורי ומפתיע בו נוצרה מוסיקה ספונטנית ומאולתרת. במשך השנים הבאות הייתי בקשר עם אנדרה וגם עקבתי אחרי יצירותיו והרצאותיו. ראיתי בו מודל למוסיקאי שלעולם לא קופא על שמריו, תמיד חוקר בודק ומעמיק וגם שואל שאלות קשות, בספרי השיחות שלו עם מירה זכאי מצאתי עדות נוספת לתובנות אילו. המפגש המוסיקלי האחרון בינינו היה ב 2014 על בימת תיאטרון ירושלים ליד שני פסנתרי כנף, ניגנו ושוחחנו מול קהל רב.

אני סבור שקריאת הכיכר ליד ביתו של אנדרה היידו בגבעת מרדכי ירושלים, תהיה עדות זיכרון ראויה לאיש וגם תכבד את העיר ירושלים.

בברכה

יוני רכטר

נמסר לסא"ל א' בן-ארי

מזכירות העירייה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (כן/לא)
רחמים לוי	[redacted]	0556619511	אם כן, מהי? בן של המונצח
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
02-5619573		moiri.251@gmail.com	

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית בנימין לוי
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה)
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי: שנת תשפ"ו	תאריך פטירה עברי: ז' באו"ר תשח'
תאריך לידה לועזי: שנת 1921	תאריך פטירה לועזי: 22.5.1948

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ☑ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

בנימין לוי - מאבני הרוח היהודי במלחמת העצמאות

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

נפל במהלך הקרב על הרובע ברחוב הקראים במלחמת העצמאות בעיר העתיקה.
נפל נפלא מפגז ירדני ומת מפצעו.

תאריך: 5/10/22 שם: רחמים לוי חתימה:

מזכירות מועצת העיר | Secretariat of the City Council | أمانة مجلس البلدية
כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707, טל. 02-6295723 פקס. 02-6297153
Safra Square 1, P.O.B. 775, Jerusalem 9100707, Israel. Tel 02-6295723 Fax 02-6297153
ميدان سفرا 1، أورشليم القدس 9100707، هاتف: 02-6295723، فاكس: 02-6297153
Mazkirhaeir@jerusalem.muni.il

מובילים בשירות

טוראי

בנימין לוי
בן אסתר ופינחס

חיל רגלים
נפל ביום י"ג באייר תש"ח (22.05.1948)
בן 27 בנופלו
מקום מנוחתו בית העלמין הצבאי הר הזיתים

סיפור חיין

בן אסתר ופינחס, נולד בשנת 1921 בעיראק. בשנת 1932 עלה ארצה עם הוריו והמשפחה קבעה את מושבה בעיר העתיקה בירושלים. שם למד בתלמוד-תורה לספרדים. את לחמו מצא כסבל בתחנת "אגד" בירושלים.

בימי המצור על ירושלים והתקפת הערבים על הרובע היהודי בעיר העתיקה היה בשורות המגינים. ביום י"ג באייר תש"ח (22.5.1948) נפל חלל בעיר העתיקה ולמחרת היום הובא שם למנוחת-עולמים.

שמו נחקק באנדרטה שהוקמה בבית העלמין הצבאי בהר-הרצל לזכר חללי הרובע היהודי ולזכר לוחמים שנפלו במערכה על ירושלים והובאו לקבורה בהר-הזיתים.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון)

יזכור
אתר ההנצחה הממלכתי לחללי מערכות ישראל

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: אברהם שרייבר / תאריך: 27/12/2023 16:20 / מספר בקשה: 2261268

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נמסר לטיפול ב 2.2

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	ירושלים
רחוב:	שרי ישראל
מספר בית:	1
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	1
שם פרטי:	אברהם
שם משפחה:	שרייבר
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	059
טלפון נייד:	7693559
קידומת טלפון נייד:	054
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	AYSHREI@GMAIL.COM
סוג קירבה:	בן

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	ר' גדליה שרייבר
שם הרחוב המוצע באנגלית:	
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	07/12/1927
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	י"ד כסלו תרפ"ח
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	19/01/2020
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	כ"ג טבת תש"פ

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible] בעברית

[illegible] באנגלית (רשות)

[illegible] בערבית (רשות)

תאריכי לידה ופטירה לאישים

תאריך לידה עברי [illegible]	תאריך פטירה עברי [illegible]
תאריך לידה לועזי [illegible]	תאריך פטירה לועזי [illegible]

סוג הבקשה (נא לסמן √)

- [illegible]
- שינוי שם [illegible] קיים
- [illegible]
- הנצחה [illegible]

[illegible] של שם הרחוב המבוקש (עד 3 מילים - יופיע על שלט הרחוב)

[illegible]

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים - יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

[illegible]

תאריך [illegible] שם [illegible] חתימה [illegible]

בס"ד כב' סיון תשפ"א

לכב'
הנהלת עיריית ירושלים
ובראשם כב' ראש העיר הנכבד מר משה ליאון הי"ו
שלום וברכה רבה!

<u>הנדון: הנצחה לאבינו היקר ר' גדליה שרייבר ז"ל מבוני ירושלים</u>

רקע:
ר' גדליה שרייבר ז"ל, **איש חינוך דגול** שהעמיד אלפי בוגרים בירושלים עוד מתקופת המעברות, **ומנהיג ציבור** בולט משכמו ומעלה, **ראש וראשון בדברים שבקדושה** בבניית צרכי הדת, הפצת התורה וקירוב לבבות בעיה"ק ירושלים למעלה מיובל שנים.

- בשנים תש"יב-תשל"ג (1952-1973) ניהל את המרכז השכונתי ובית הנוער בשכונת בקעה. ועד היום אלפי חניכיו רואים בו את מורם ורבם הדגול וכלשונם: "משה רבינו של הדור הזה", שהצילם מפשע, ועיצב את חייהם להיות אזרחים למופת. רבים מהם נושאים במשרות בכירות בצמתים ציבוריים וחברתיים. במשך השנים הללו היה פעיל בתחום הנוער בכלל, והיה גם אחראי מטעם עיריית ירושלים על הנוער הירושלמי.
- בהמשך, בשנים תשמ"ב-תשנ"ה (1982-1995) שימש כמנכ"ל קרן ילדינו מרכזי תקוותנו, ובין כלל המתנסי"ם בארץ היה אחראי על מרכז תקוותנו ברוממה וחבר פעיל בהנהלת מספר שכונות בבירה וגם בתחום זה עסק רבות בענייני החינוך וקליטת עלייה בעיר. וכן השתתף בהנהלות ציבוריות של מוסדות ועמותות העוסקות בחינוך וחסד לרווחת תושבי הבירה.

- בשנים תשל"ג-תשמ"ב (1973-1982) שימש כראש המועצה הדתית בירושלים וכמנכ"ל משרד הדתות. בשנים אלו פעל בנמרצות לבניית צרכי הדת שהיו מוזנחים מאד, ובדגש על השכונות החדשות שנבנו לאחר מלחמת ששת הימים וסבלו מחוסר מבני דת משווע. בתקופה זו הצליח בס"ד לבנות עשרות בתי כנסת ומקוואות, בתוכם את בית הכנסת בתחנה המרכזית של אגד, מה שהפך למודל לחיקוי בערים רבות בארץ, ולמנות עשרות רבני שכונות ובתי כנסת, וגולת הכותרת בחירת רבנים ראשיים שפארו את ירושלים לאחר שבע עשרה שנה שלא היו שני רבנים ראשיים בעיר. כל זאת תוך חתירה לתוצאות על אף מאבקים ומכשולים רבים. רבים מפירות מעשיו הכבירים אז, קיימים ומשפיעים עד עצם היום הזה.
- בשנים תשנ"ה-תש"ס (1995-2000) שימש כמנכ"ל הרבנות הראשית לישראל.
- בשנים תש"ס-תשפ"א (2000-2021) חזר להנהגת בית הכנסת ישורון ושימש כנשיאו ויו"ר בית הכנסת. וגולת הכותרת - פעילותו כראש כולל הגמלאים של ישורון, מוסד תורני שהיווה את חוד החנית של עיסוק תורני לגמלאים, שבאו אל הכולל וקבלו מנה גדושה של תום אהבה וחיזוק רוחני בשנים הארוכות שלאחר היציאה לפנסיה. בס"ד הצליח להעמיד מוסד מפואר שיצא שמו בכל הארץ ומהווה חידוש ודגם לחיקוי בארץ ובעולם.
- **אחד מידידיו התבטא לאחרונה - נראה לי שנשמה כזו באה לעולם אחת למאה שנה!!!**

רעיון להנצחה
<u>הצעתנו לקרוא רחוב שינציח את שמו ופעלו, בסמוך לאחד המקומות בהם עשה ופעל.</u>

אפשרות א': בסמוך למועדון הנוער בבקעה. לקחת חלק מרח' גנרל פייר קניג, שיכלול את הצומת העוברת ליד רחוב יהודה. רחוב פייר קניג מורכב גם כך מכמה חלקים (אלעזר המודעי וכובשי קטמון)

אפשרות ב': בסמוך למועצה הדתית בירושלים, חלק מרחוב החבצלת.

אפשרות ג': בסמיכות לבית הכנסת ישורון, (שהוא גם קרוב לביתו ברחוב מרדכי נרקיס), או באחת הדרכים המובילות לכותל המערבי.

בברכה ובתודה,
בניו, תלמידיו וידידיו של ר' גדליה שרייבר ז"ל

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

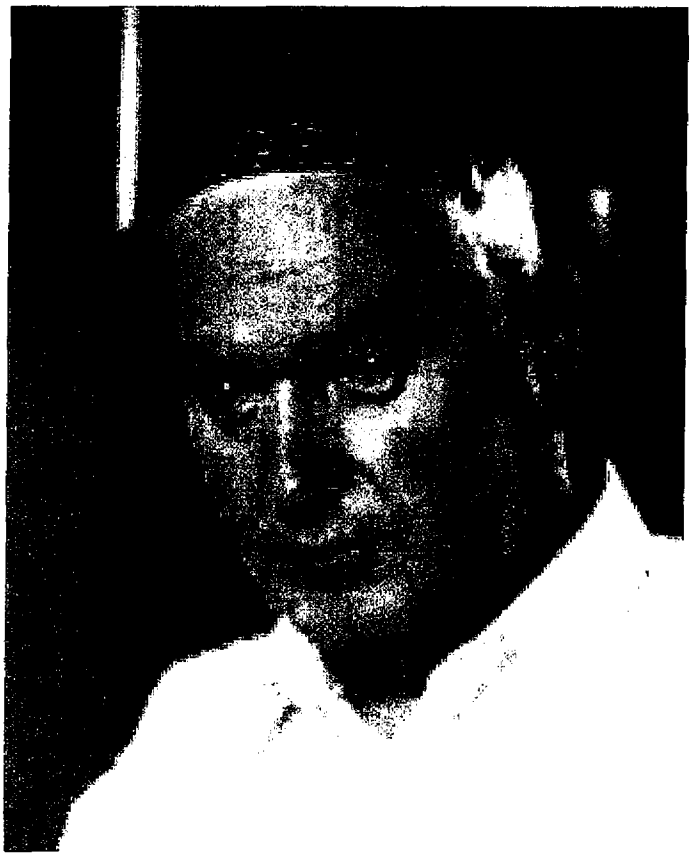

גדליה שרייבר

תרפ"ח - תשפ"א
1927 - 2021

ר' גדליה שרייבר ז"ל, זכה לשרת למעלה מיובל שנים בשירות העם והארץ:
בכיסחון, חיתך ובתפקידי מחול שונים ומגוונים. שימש, בין השאר, כיו"ר המועצה הדתית בירושלים. כמנכ"ל המשרד לענייני דת. מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל, וכמנכ"ל "קרן ילדינו".

בסיום לימודיו בשנת תש"ח, בישיבת כפר הרא"ה, אצל הרב נריה זצ"ל, הצטרף לפלוגה הדתית בחטיבה 7. נלחם בשדה הקרב בלטרון והיה ממשחרי מירון במבצע חירם לשחרור הגליל.

היה מראשוני הרבנות הצבאית. זכה להקיא את מפות המלכים שחתרו סעבר לקוויה שיר לאחר מלחמת השחרור. סייע בפתרון בעיית העגונות לרב מרן הרב יצחק אלחנן זכה צדיקים לברכה. קיבל צל"ש על תפקודו במבצע קדש בהקמת בית עברות זמני בקיבוץ בארי.

כמשך שנים רבות ניהל את הסרכז השכונתי ובית הנוער בשכונת בקעה בירושלים, תוך שיקום והמיכה במצוקות הנוער והמכונרים, ובתרומה לקהילה מתוך קירוב לבבות.

היה מעמודי התווך ש"ל בית הכנסת ישורון בלרכז העיר ירושלים, ושימש כנשיאו עד יום פטירתו, הגדיל תורה בכולל הגמלאים שליד בית הכנסת והרווה את צמאיהם בתורה.

זכה ברכות השנים להוקרה עד חוגלו באות יקיר ירושלים, יקיר קרית שמונה ויקיר הרובע היהודי.

קורות חיים מלאים

ברוך דיין האמת

אבלים ודואבים מודיעים על פטירתה בשיבה טובה
של האשה הצדקת, אוד מוצל מאש, אמנו מורתנו,

מרת חוה שרייבר ע"ה

אשת ר' גדליה שרייבר ז"ל.

ההלויה תתקיים היום יום שלישי ג בתמוז
בשעה 18:00 בבית העלמין סנהדריה ירושלים.

השבעה ברחוב מרדכי נרקיס 7 ירושלים.
המשפחה המתאבלת

סיפור הצלתה של הגב' חוה שרייבר ז"ל

מנוראות השואה במלחמת העולם השניה

סרט קצר על חייו ופועלו של ר' גדליה

יצא לכבוד יום השנה השלישי לפטירתו

מספד ברג"ש, ר' גדליה שרייבר ז"ל, לקט דברי הערכה והספד

ובסופו דברים בע"פ שנשא ר' גדליה באירועים שונים.

יו"ל במלאות שנתיים לעלייתו לגנזי מרומים

ז' שבט ה'תשפ"ג

עיה"ק ירושלים תובב"א

לחצו להורדה

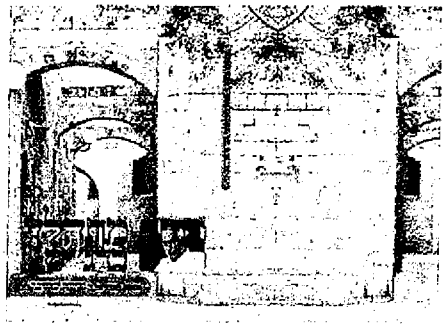

אסופה לזכרו של ר' גדליה שרייבר ז"ל, יו"ל לאזכרת השלשים ז' באדר תשפ"א. יו"ל מחדש עם תוספות לאזכרת השנה

מאז נסתלק מעמנו אבינו מורינו הכ"מ ר' גדליה שרייבר ז"ל
אבידתו איננה רק פרטית לנו כמשפחה, אלא אבידת הציבור היא.

חוברת זו מחולקת לשלשה חלקים:
החלק הראשון, פסוקים ומאמרי חז"ל הקשורים עם אישיותו של אבא ז"ל, **החלק השני**, קובץ נאומים ומכתבים של אבינו ז"ל, **והשלישי**, חלק ממכתבי הערכה שנשלחו אליו לאורך השנים

לחצו להורדה

פרקי חיים

תחנות ומשעולים רבים עבר ר' גדליה בחייו. אנשים, אירועים, שמחות וגם אבל. שזורים הם בחייו ובחיי הסובבים אותו, ומספרים את סיפורו כמו גם את סיפורה של המדינה, וסיפורו של העם היהודי במאה האחרונה.

לחיצה על כל פרק בחייו, תוביל לעמוד הייעודי בו החומרים, הסיפורים והזיכרון שלנו מכל תקופה

דברי הערכה, הספדים וסיפורים

ר' גדליה היה חלק משמעותי מחייהם ופועלם של רבים, וקצרה היריעה מלהכיל את פועלו. אם יש לכם סיפורים או הספדים לשתף, אנא לחצו על הכפתור, או הגיבו על אחד הסיפורים הקיימים

הוסיפו סיפור

הספדים

אזכרת השנה אשר התקיימה בביה"כ ישורון

0 תגובות

סיפורים

דברי הוקרה מאת הרב שלום משאש זצ"ל

0 תגובות

הספדים

הספד הרב אליהו שלזינגר שליט"א באזכרת השבעה

0 תגובות

סיפורים

דברים מאת הרב הראשי לישראל הרב ישראל מאיר לאו שליט"א

0 תגובות

סיפורים

דברים מאת הרב משה בן אבו רב שכונת גילה בירושלים

0 תגובות

הספדים

דברים שאמר ד"ר יהוידע חיים, באזכרת השבעה

0 תגובות

לכל ההספדים והסיפורים

ארכיון - תמונות, מכתבים, סרטים והוקרות

נשמח שתשתפו איתנו תמונות, סרטונים או מכתבים נוספים שברשותכם. אנא שלחו את החומרים ושורת הסבר קצרה ל- Gedalyaschreiber@gmail.com

תמונות

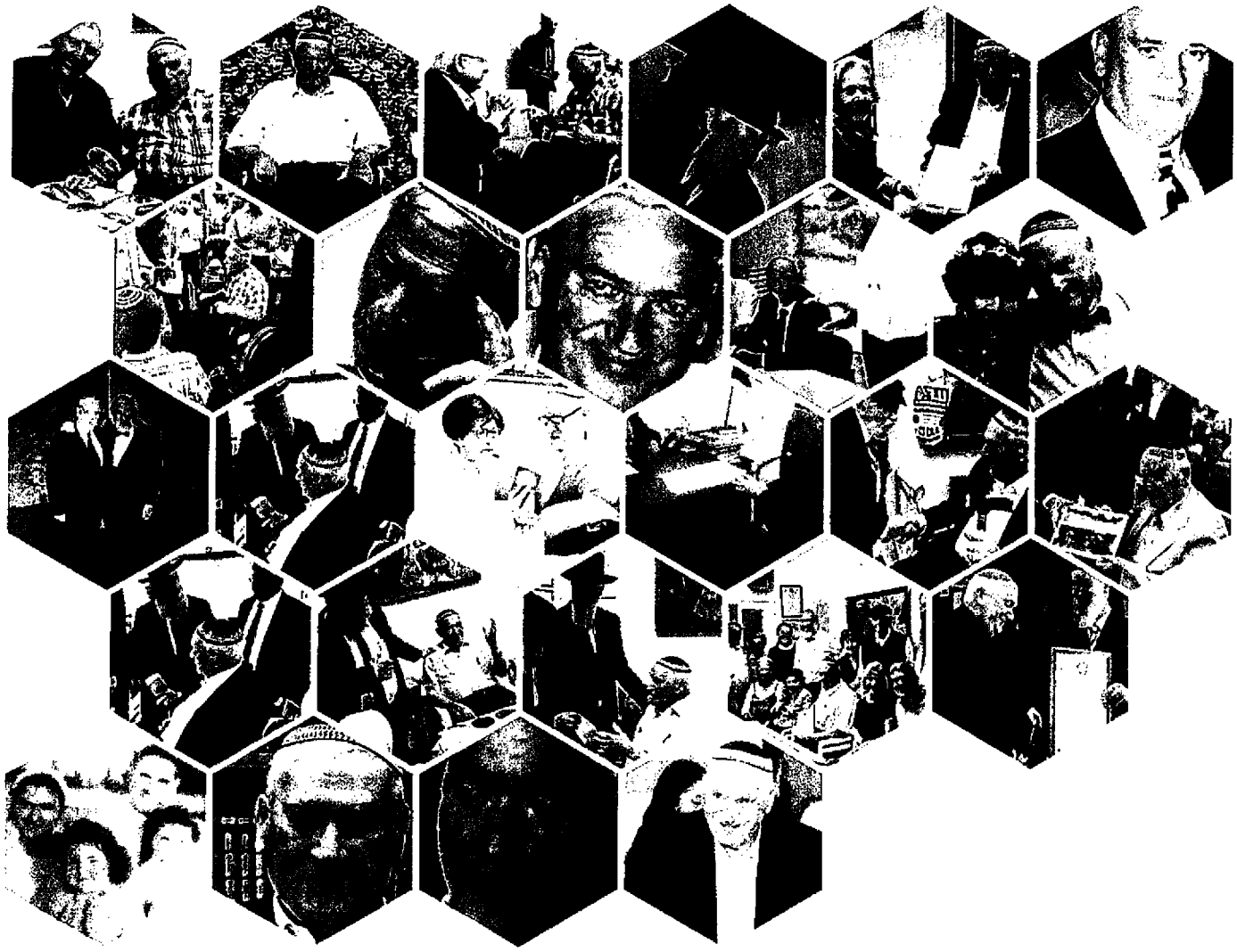

חומרים מצולמים

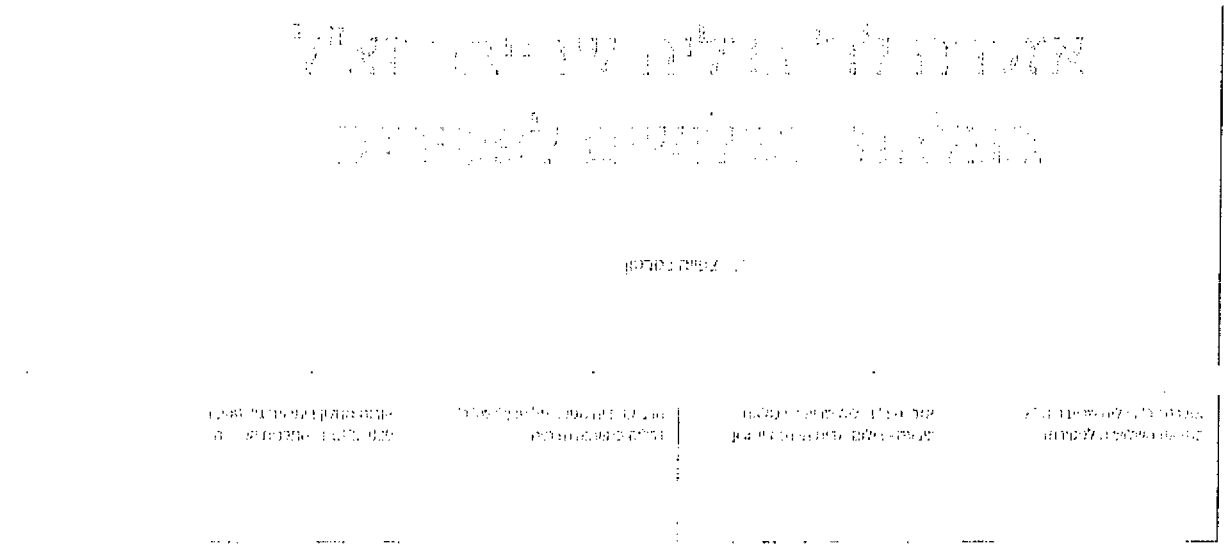

הבא ←

הקלטות וראיונות

ראיון עם מתן ויגודה, בן מספר על משפחתו, ילדותו בברלין. קשריו עם אדמו"רי סדיגורה ואדמו"רים אחרים במיוחד משושלת רוז'ין. חיין בתל-אביב ולאחר מכן בירושלים. כמו כן, הוא מתאר תפקידים שונים שמילא במרוצת חיין, ברבנות הצבאית, במועצה הדתית ירושלים ועוד.

00:00 / 01:04

ראיון לרדיו בן מספר ר' גדליה על פועלו במסגרת 'עזרת אבות' הפועלת לסיוע לקשישים בירושלים

00:00 / 19:51

שבתי בבית ה'כל ימי חיי- ופניהם איש אל אחיו. ברכה לחתן וכלה.

סיפור חיים ברדיו. ודברים על הרב עובדיה יוסף זצ"ל

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

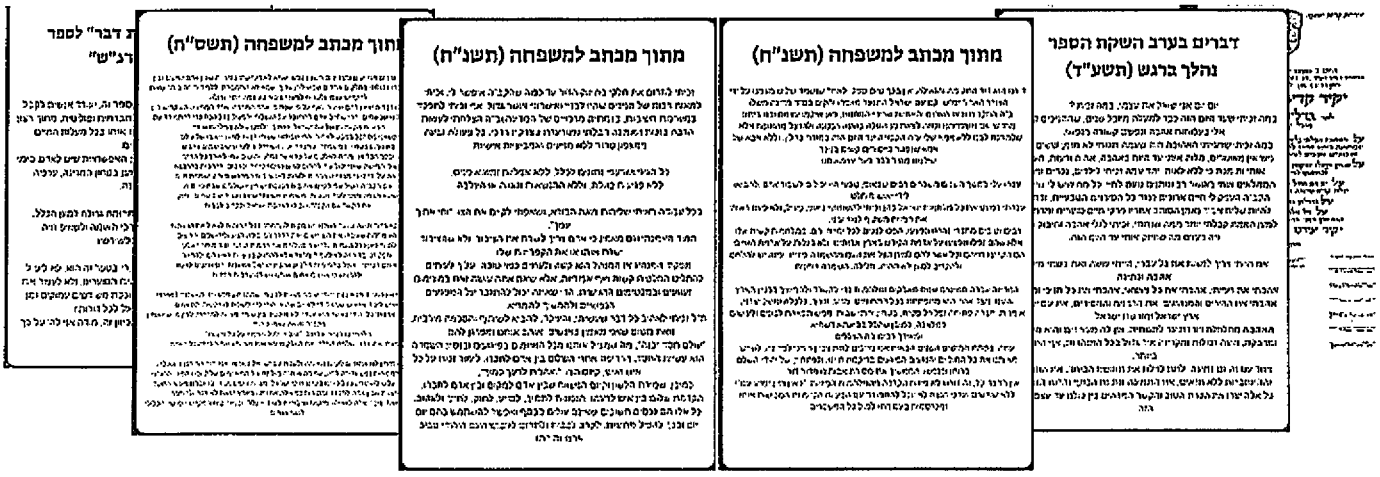

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

בית הנוער בקעה

שנת תשי"ב, לאחר שחרורו מהצבא, ניהל את המרכז השכונתי ובית הנוער בשכונת בקעה. היה זה המתנ"ס הראשון בארץ אשר פעל עם העולים החדשים אשר מקרוב באו, בעיקר מארצות המגרב וצפון אפריקה, והשתכנו במעברות "מקור חיים", ו"תלפיות". במשך 21 שנה זכה לגדל בסיוע צוות מדריכים נפלא, דור של בנים ובנות שחיו בתנאים כלכליים קשים ביותר, וגרו בצריפים ופחונים, ויחד עם הוריהם נאלצו להתמודד עם בעיות הקליטה הקשות.

המרכז השכונתי ובית הנוער בקעה היו בית שני לאלפי חניכים שקיבלו אהבה, תמיכה חיזוק ועידוד והדרכה לחיים. רבים מהם כיהנו בהמשך כחברי כנסת, ראשי רשויות מקומיות, ראשי וועדי עובדים, מנהלי בנקים, מהנדסים וקבלנים, עו"ד מחנכים ומנהיגי ציבור.

[illegible]

רוצים לחלוק סיפור על ר' גדליה ושוכלו [illegible]
[illegible]

הוסיפו סיפור

הספדים
23 בינו' 2021

דברים שכתב אבנר רוטנברג, לשעבר מנהל האגף לתרבות בעיריית ירושלים

גדליה שרייבר היה בעבר הרחוק מנהל בית הנוער והמרכז השכונתי בקעה. לפני 57 שנה הוא קיבל אותי לעבודה שם, וכך התיידדנו. אהבתי אותו מאוד. גדליה...

0 תגובות

סיפורים
22 בינו' 2021

סיפורים על פועלו מאת אורי בוסקילה, סגן ראש עיריית בת ים

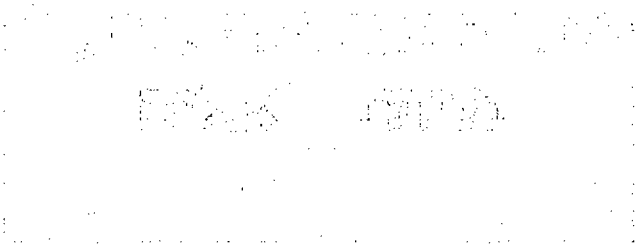

0 תגובות

ארכיון - תמונות, מכתבים, סרטים והוקרות

נשמח שתשתפו איתנו תמונות, סרטונים או מכתבים נוספים שברשותכם. אנא שלחו את החומרים ושורת הסבר קצרה ל- Gedalyaschreiber@gmail.com

תמונות

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

מרכזי תקוותינו והחינוך המשלים

כל חייו עסק ר' גדליה בחינוך. מהדרכות ופיקוד בהגנה, דרך חינוך ילדיו ועד להקמת וניהול המרכז השכונתי ובית הנוער בשכונת בקעה. בהמשך חייו, שימש כמנכ"ל קרן ילדינו - מרכזי תקוותינו- מתנ"סים דתיים ברחבי הארץ. שימש כמנהל יחידת הנוער בעיריית ירושלים, ואף כינס ועידה מיוחדת שבחרה מוסדות לארגון החינוך הבלתי פורמאלי. על דיגלו חרט - חינוך מאהבה!

רוצים לחלוק סיפור על ר' גדליה ופועלו החינוכי? אנא, לחצו על הכפתור ושרטו אותנו את הי ברים

הוסיפו סיפור

הספדים
23 בינו' 2021

דברים שכתב אבנר רוטנברג, לשעבר מנהל האגף לתרבות בעיריית ירושלים

גדליה שרייבר היה בעבר הרחוק מנהל בית הנוער והמרכז השכונתי בקעה. לפני 57 שנה הוא קיבל אותי לעבודה שם, וכך התיידדנו. אהבתי אותו מאוד. גדליה...

0 תגובות

סיפורים
22 בינו' 2021

סיפורים על פועלו מאת אורי בוסקילה, סגן ראש עיריית בת ים

0 תגובות

ארכיון - תמונות, מכתבים, סרטים והוקרות

נשמח שתשתפו איתנו תמונות, סרטונים או מכתבים נוספים שברשותכם. אנא שלחו את החומרים ושורת הסבר קצרה ל- Gedalyaschreiber@gmail.com

תמונות

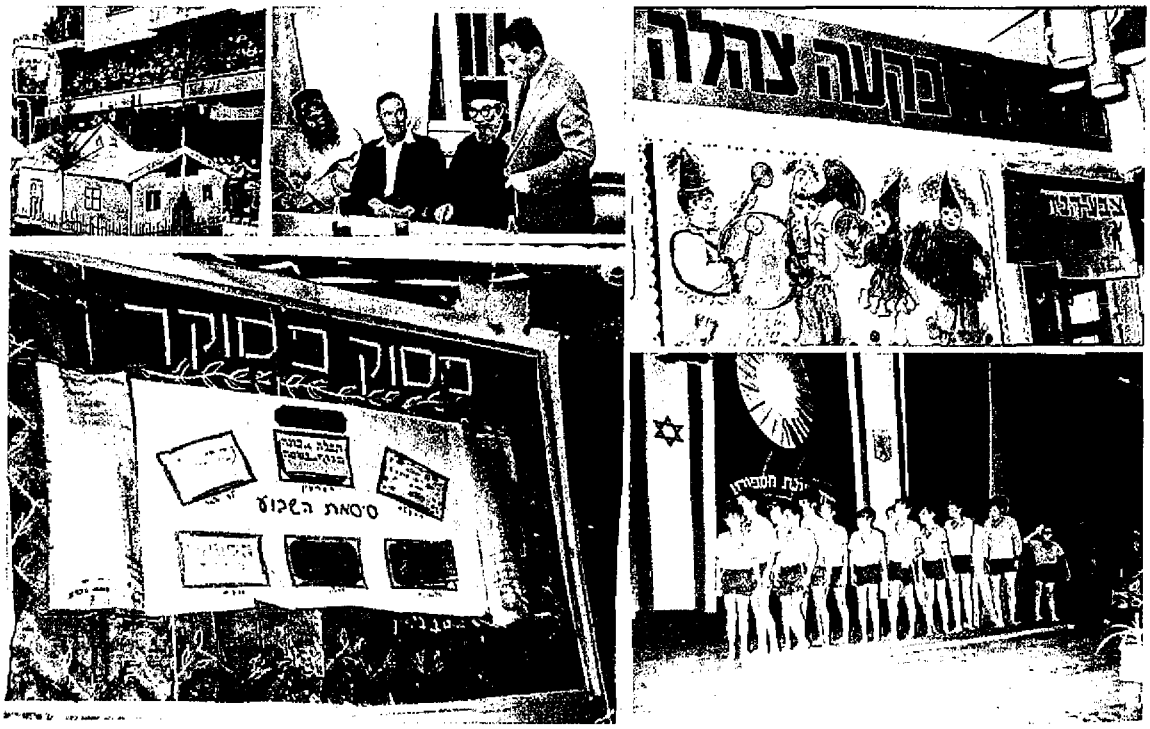

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

נהלך ברג"ש

בביקורו אצל הר' מלובביץ', זכה לקבל מהרבי את השם נהלך ברג"ש - **ר' גדליה שרייבר**.
בערוב ימיו, כתב ר' גדליה ספר אוטוביוגרפי על חייו, תחת השם שקיבל מהרבי. את קורות חייו המלאים לא ניתן להכיל בספר אחד, אבל את תמציתם ניתן ללמוד להלן.
בתחתית העמוד ניתן להאזין לדיסק שהקליט יחד עם משפחתו תחת תחת אותו השם המכיל את מיטב הניגונים אשר ליוו את חייו, וימשיכו להדהד באוזנינו לדורות.

הספר האוטוביוגרפי שכתב - נהלך ברג"ש

להורדת הספר בגרסת PDF

תרפ"ח - 1927

תרצ"ד - 1933

תש"ה - 1945

הצטרף לחגנה בשנת 1945. השתתף בפעולות הגנה וגלייטת מעפילים.

תש"ו - 1946

בשנת תש"ו (1946) הצטרף לישיבת בנ"ע בכפר תרואם, בראשותו של מורו ורבו הרב מישה צבי נריה. והרב אברהם צוקרמן זכר צדיקים לברכה. רמהלך לימודיו ישירה יצא בהכוונתו של הרב נריה לקורס מפקדיו בהגנה. ובהמשך, אימן את ועשרו הספר מהגו ים וצעירים רושק ותרגילים מפפים.

[illegible]

תש"ח - 1948

[illegible]

תשי"ב - 1952

[illegible]

תשל"א - 1971

[illegible] בירושלים בשנת תשל"א את מקהלת החזנים הירושלמית הגדולה בת 30 חזנים, שליחי ציבור ובעלי תפילה המופיעים בחרבי הארץ וגם כבישים את זמרת הארץ בהתנת הלוויתנית כפי אחיו בגולה

תשל"ג - 1973

[illegible]

[illegible]

תשמ"א - 1981

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

[illegible]

תשמ"ב - 1982

[illegible]

תשנ"א - 1991

[illegible]

תשנ"ה - 1995

[illegible]

תש"ס - 2000

[illegible]

ר' גדליה הדיסקי לכולל הרפליטים בישראל אך בדו כי בקודש לא הסתיק בלימוד תורתו כהתפתחות אישית כלבד, אלא הפך את המקום לתל תלפיות, מוקד ורגם למרכז תורה ענק, אבן שואבת לתשוה גמלאים שחשקה נפשם בתורה לאחר עשרות שנים של עבודה מאומות ראוויה חיימה ודיסק חברים.

ויתן לומר שמפעל זה, ולא אך שרעשה בשיחוו הסוגוהרות היה מלה הכוחרת של מכוי הרבים הכל כך אופייני לר' גדליה ז"ל.

תשפ"א - 2021

נפטר בשם טוב, ובבלילות פלגה בחוק משפחתו הגוהרת הבוהרת ירושלים ב-ו' שבט התשפ"א. תנצב"ה

בכל מסקודיו הצבוריים יוכם כולא ר' גדליה, ראה לרגד עינו חכמו את רחלת כוחד וכולם מוחברה, ונתן את כל כולו לצרפי הכלל והפרט.

כל ימיו דאג לקיו ורבה הרבה, ונסרה כל המרוז ובכבוד ברם להבה ובן מחבר למחרה, היה רואה חיבר הגדה אוצר יקר "בהוצאה" ר' לקדם את שרשונה ייל הסבלה והו ניסקו הר ייל עבודה שרוכה הוך יוכה ונקרי ריי ויוו. הסיד כדם ירוטו ונגולה את עצמו כדי שהיה לבעיה ויתר ויותר לפרן ביטוח ורצ"ר ובה בלימוד ויבר ולא ר' גדליה ז"ל ובעיה ליה.

ת.נ.צ.ב.ה

הדיסק נהלך ברג"ש בו מיטב הניגונים שליוו את חייו ואת משפחתו

נהלך ברג"ש - מניגוני ר' גדליה שרייבר
משפחת שרייבר

דברי פתיחה וברכות מהרב אברהם-יעקב שרייבר	02:13
ברכות ותודות מר' גדליה + יבנה המקדש	06:26
לא אירא מרבבות עם	02:01
לו עמי	03:06
מחרוזת שירי ערב שבת	05:55
מחרוזת שבת בבוקר	09:10
מחרוזת סעודה שלישית והבדלה	08:52
מחרוזת שירי 3 רגלים	08:37
שבת שבת - פסנתר וחצוצרה	03:15
ניגון שהחיינו	02:38
תפילת הטל	06:17

נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר

חומרים מצולמים

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

גדליה שרייבר

גדליה שרייבר (י"ד בכסלו תרפ"ח, 8 בדצמבר 1927 - ז' בשבט תשפ"א, 20 בינואר 2021) היה איש ציבור ומנהיג חינוכי אשר עסק במגוון תפקידים בתחומי הביטחון, החינוך, החברה ושירותי הדת. ניהל משרדים ממשלתיים ומוניציפליים, עמותות חברתיות ומוסדות דת.

ביוגרפיה

נולד במזרח ברלין ביחד עם אחות תאומה בשם שושנה לאביו רבי יששכר שרייבר ואימו גיטל זעמע לאחר שלושה בנים. אימו נפטרה חמישה ימים לאחר הלידה, מה שהוביל לשהייתו ביחד עם אחותו בבית היתומים של קהילת 'עדת ישראל' אליה השתייכה המשפחה. תקופה זו הסתיימה לאחר שהאב קיבל את עצת חמיו רבי שלמה זלמן ברגלס מרימנוב ונישא בנישואים שניים לבריינדל טייטלבוים, אשר גידלה את ילדי המשפחה. ראה בילדותו את ההפגנות האלימות של המפלגה הנאצית וראשיה בכיכר מול ביתו. בשנת 1933, עלתה המשפחה לארץ ישראל עקב ציווי האדמו"ר מסדיגורה-פשמישל הרב מרדכי שלום יוסף פרידמן ובכך ניצלה ממאורעות השואה.

לאחר העלייה, התגורר בתל אביב ביחד עם משפחתו ולמד בבתי הספר תחכמוני, ביל"ו ומוריה וכן בישיבת תל אביב. בתור ילד, היה תלמיד ומטופל של שאול טשרניחובסקי בתקופתו כרופא של בתי הספר התל אביביים. שר במקהלת הילדים של החזן שלמה רביץ במסיבות עונג שבת שאורגנו על ידי חיים נחמן ביאליק באולם "אהל שם", ואף התפלל בבית הכנסת והתברך מ"הרב ססובר", הוא מנחם בגין שהסתתר בזהות בדויה. עמו שמר על קשר חם לאורך שנים רבות. מגיל צעיר, לקח חלק בתנועת בני עקיבא כחניך וכמדריך.

בין השנים 1946–1948, למד בישיבת בני עקיבא בכפר הרואה, בראשות מורו ורבו הרב משה צבי נריה והרב אברהם צוקרמן.

בנו הוא הרב אברהם יעקב שרייבר, חתנו של הרב ירחמיאל וייס ולשעבר רב היישוב כפר דרום.

פעילות צבאית

בשנת 1945, התגייס להגנה והשתתף בפעולות הגנה שונות ובקליטת מעפילים. במהלך לימודיו בישיבת כפר הרואה ובהכוונת רבו הרב נריה, יצא להכשרה בקורס מפקדי מחלקות בהגנה ולאחריו עסק בהדרכת תושבי הכפר בנשק, התגוננות ותרגולים נוספים.

גדליה שרייבר

לידה	8 בדצמבר 1927 י"ד כסלו תרפ"ח מזרח ברלין
פטירה	20 בינואר 2021 (בגיל 93) ז' בשבט תשפ"א ירושלים, ישראל
בן או בת זוג	חוה שרייבר
פרסים והוקרה	▪ צל"ש על חלקו בהקמת בית קברות ארעי בקיבוץ בארי במסגרת מבצע קדש (1956) ▪ מצטיין משרד החינוך בתחום חינוך בלתי פורמלי (1987) ▪ יקיר קריית שמונה (1992) ▪ יקיר מנהל חברה ונוער במשרד החינוך (1995) ▪ יקיר ירושלים (1998) ▪ יקיר הרובע היהודי ▪ פרס מפעל חיים לגבאי בית כנסת (2010)

עם הקמת המדינה, התגייס לצה"ל ושירת בפלוגה הדתית בגדוד 79 בחטיבה 7. במסגרת שירותו השתתף כמפקד מרגמות במלחמות לטרון, בסלילת כביש בורמה ובמבצע חירם לכיבוש הגליל[1]. לאחר הצלחת המבצע ושחרור הגליל, היה הראשון אשר הדליק את הנר על ציונו של רשב"י בהר מירון. לאחר מכן היה חלק מקבוצת המייסדים יוצאי חטיבה 7 (גרעין מורשת) של מושב מירון.

בשנת 1950, נתבקש להמשיך בשירותו על ידי הרב הצבאי הראשי שלמה גורן, ובכך חתם על שירות של שנתיים נוספות בקבע, בהן שירת ברבנות הצבאית הראשית. בתקופה זו סייע בהבאת מאות חללי צה"ל שנותרו בשטחי האויב ובהבאתם לקבר ישראל, וכן סייע לרב צבי פסח פרנק באיסוף עדויות וממצאים להתרת העגונות. שירת גם כקצין הדת הפיקודי של פיקוד הצפון.

לקראת סיום שירותו, עת פקדו השיטפונות את המעברות, פיקד על מבצע ילדי העולים במחנה דוד.

בתקופת שירותו במילואים, כקצין שלישות פיקודי במבצע קדש, היה אחראי להקמת בית קברות ארעי בקיבוץ בארי, וזכה לצל"ש אלוף פד"ם חיים לסקוב, על תפקודו באירוע.

מפעלים חינוכיים

לאחר שחרורו מצה"ל בשנת 1952, החל לנהל את המרכז השכונתי ובית הנוער בשכונת בקעה בירושלים. בית הנוער שימש כמתנ"ס הראשון בישראל, בו השתתפו בעיקר תושבי המעברות 'מקור חיים' ו'תלפיות', רבים מהם עולים מארצות המגרב וצפון אפריקה. שימש בתפקיד מעל ל-21 שנים בהן הכשיר והדריך כאלפי חניכים ומדריכים, רבים מהם הפכו לדמויות מובילות בחברה, ומשמשים כחברי כנסת, שרים ושגרירים, ראשי רשויות מקומיות וועדי עובדים ומגוון תפקידים בכירים בסקטור הציבורי והעסקי.

יום הנוער בבית הנוער בשכונת בקעה, 1975

במקביל, פעל גם בעשייה חינוכית כללית עם בני נוער בעיר מטעם עיריית ירושלים ומשרד החינוך, במפעלי קייטנות הקיץ וריכוז בתי הנוער בירושלים.

משנת 1982, שימש במשך כ-13 שנים כמנהל הכללי של קרן ילדנו - מרכזי תקוותנו. בתקופה זו, העצים ופיתח את רשת המתנ"סים הדתיים הפרושה מקרית שמונה בצפון ועד אשקלון בדרום. כמו כן, בנה הנהלות ציבוריות ליד כל מרכז, המורכבות מפרנסי העיר, עסק בקליטת יהודי רוסיה, וטיפח את המעורבות החברתית והדתית של מאות העובדים ועשרות אלפי החניכים ומשפחותיהם. במהלך תקופה זו, היה שותף ליסוד התזמורת האנדלוסית הישראלית שהוקמה ליד מרכז תקוותנו אשדוד. וקיבל את אות "יקיר קריית שמונה" כהערכה לפעילותו בעיר.

בשנת 1991, נבחר לכהן כיו"ר ארגון עובדי חינוך, נוער וקהילה (החינוך המשלים) וריכז תחתיו כעשרות אלפי עובדי הוראה בישראל.

פעילות ציבורית

היה פעיל בתנועה הדתית לאומית - המפד"ל, ושימש בכמה תפקידים ביניהם יו"ר הוועדה המוניציפלית. בתפקידו זה היה מהגורמים המשפיעים על העדפתו של טדי קולק ממפלגת רפ"י על פני איש שלום נציג מפא"י, ובחירתו לראשות עיריית ירושלים.

בשנת 1973, נקרא לנהל מטעם המפלגה, את המועצה הדתית בירושלים לאחר שזו ניזוקה מחיכוכים פנימיים. במסגרת תפקידו, פעל להקמתם של 50 בתי כנסת, ו-14 מקוואות טהרה. כמו כן, הביא לבחירתם של 24 רבני שכונות ולחידוש הרבנות הראשית לירושלים על ידי בחירתם של שני הרבנים הראשיים לירושלים - הגאון הרב בצלאל ז'ולטי, והגאון הרב שלום משאש אשר עלה ממרוקו בכדי לשמש בתפקיד זה זאת בברכתם של הרבנים הראשיים לישראל, הרב עובדיה יוסף והרב שלמה גורן.

בשנת 1980, נבחר לכהן כמנכ"ל משרד הדתות ושימש בתפקיד כשנתיים, בהן פעל להבריא את המשרד שהתאושש מתקופה קשה ביותר של חקירות משטרה וחשדות לאי סדרים. פעל בין היתר להסדרת זכויות הרבנים והעובדים במועצות הדתיות ובתי הדין, תוך שהוא משמש כגורם מרכזי בהכנת ההסכם הקיבוצי הארצי בין העובדים למשרד האוצר. כחלק ממדיניות של שמירת מבני הדת, היה

אחראי לעצירת המהלך של ראש עיריית ת"א שלמה להט להפיכת מסגד חסן בק למרכז מסחרי. ביולי 1981 אישר לרב הכותל הרב גץ, ואף השתתף עמו בפועל, בפתיחת וחפירת המנהרה שתחת הכותל המערבי להר הבית. מהלך שנבלם לבסוף על ידי הממשלה.

ביקור סגן ראש הממשלה ושר החינוך מר יגאל אלון במועדון בית הנוער בקעה

כהונתו נקטעה לאחר חילופי השרים אהרן אבוחצירא ביוסף בורג, שניהם חברי מפלגתו, המפד"ל. לימים, כיהן כמנכ"ל המשרד פעם נוספת כמינוי זמני של השר הרב יצחק כהן, למספר חודשים בשנים 1999–2000.

בשנת 1995, מונה למנכ"ל הרבנות הראשית על ידי הרבנים הראשיים, הרב ישראל מאיר לאו והרב בקשי דורון, ושימש בתפקיד זה עד שנת 2000. בשנים אלו, בנה את הרבנות הראשית כיחידת סמך עצמאית ואת מעמדם של הרבנים הראשיים.

בשנת 2000, יצא לפנסיה והצטרף לבית המדרש לגמלאים בבית הכנסת ישורון, בו שימש כיו"ר הוועד הפועל במשך שנים רבות. במשך 21 שנים עד פטירתו, ניהל את כולל הגמלאים, והתמקד ברעיונות תורניים וחברתיים שיושמו בבתי מדרש אחרים.

בנוסף לכל אלו, השתתף בהנהלות ציבוריות ומפעלי צדקה וחסד רבים, ושימש כנשיא ארגון החסד "עזרת אבות".

בשנים 2007–2008 שימש כיועץ בהתנדבות לוועדה לבדיקת מערך הגיור בישראל, וכתב דו"ח מקיף בנושא.

פועלו בתפוצות

הוביל משלחות מחוץ לישראל מטעם עיריית ירושלים למפגשים עם ראשי קהילות באירופה בענייני חינוך וחברה.

בשנת 1971, ייסד את מקהלת החזנים הירושלמית אשר הורכבה מ-30 חזנים ושליחי ציבור (רובם של החברים היו מתלמידיו של החזן שלמה זלמן רבלין) וליווה אותם במסגרת הופעות ברחבי הארץ ובקהילות יהודיות מחוץ לישראל, אשר כללו חזנות ליטורגית ושירים עבריים.

שימש כנשיא קהילת "עדת ישראל" במזרח ברלין בה נולד, ופעל לקירוב רחוקים ליהדות במסגרת הקהילה. הצליח למנוע את הריסת בית העלמין היהודי ובניית מבנה השטאזי עליו, ואחר כך גם להביא לשיקומו, על ידי פניה לנשיא מזרח גרמניה אריך הונקר ופגישה עמו.

עם רבני מוסקבה בבית הכנסת ארכיפובה.

בתקופת איחוד מזרח ומערב גרמניה, הצליח להחזיר את ההכרה בזכויות הקהילה, וקיבל את האישור ואת מפתחות בית היתומים בו שהה בילדותו, בטקס רשמי מראש ממשלת מזרח גרמניה לותר דמיסייר.

לאחר עליית גורבצ'וב לשלטון בברית המועצות ונפילת מסך הברזל, החל משנת 1990 ובמשך חמש שנים, יצא בשליחות המשרד לשירותי דת, לקהילה היהודית במוסקבה לתקופת חגי תשרי, כשליח ציבור לתפילות הימים הנוראים, לחיזוק היהדות ולעידוד עליית היהודים לארץ. בשנים אלו הופיע בבית הכנסת ארכיפובה.

פטירתו ומורשתו

נפטר בגיל 93 ונטמן בבית העלמין סנהדריה.

חיבר ספר ובו פרקי חייו בשם 'נהלך ברג"ש'. מקור השם הוא בביקור שערך אצל הרבי מלובביץ', בו קיבל את השם נהלך ברג"ש (ראשי התיבות של שמו).

לאחר פטירתו, יצא קובץ המרכז מאמרים ונאומים שלו, וכן דברי הערכה אודותיו בשם 'מתהלך ברג"ש', וכן הוקם אתר זיכרון ברשת הנושא את שם ספרו.

תארים ואותות הוקרה

- צל"ש על חלקו בהקמת בית קברות ארעי בקיבוץ בארי במסגרת מבצע קדש (1956)
- מצטיין משרד החינוך בתחום חינוך בלתי פורמלי (1987)
- יקיר קריית שמונה (1992)
- יקיר מנהל חברה ונוער במשרד החינוך (1995)
- יקיר ירושלים (1998)
- יקיר הרובע היהודי
- פרס מפעל חיים לגבאי בית כנסת (2010)

קישורים חיצוניים

- גיל ספובר בביקור מיוחד אצל הרב גדליה שרייבר (https://www.now14.co.il/נר-שביעי-גיל-ספובר-בביקור-מיוחד-אצל-הר/), באתר עכשיו 14, 16 בדצמבר 2020
- הרב גדליה שרייבר הלך לעולמו (https://www.inn.co.il/news/465091), באתר ערוץ 7, 20 בינואר 2021
- ראיון עם גדליה שרייבר (https://www.nli.org.il/he/items/NNL_MUSIC_AL004380912/NLI), באתר הספרייה הלאומית
- מתהלך ברג"ש - לדמותו ופעלו של ר' גדליה שרייבר (https://www.youtube.com/watch?v=hH0zz61DsY4), באתר יוטיוב, 27 בדצמבר 2021
- נהלך ברג"ש - אתר זיכרון לר' גדליה שרייבר (https://www.gedalya-schreiber.com/)

הערות שוליים

1. 6 בספטמבר 2016: גדוד 82 מציין היסטוריה – אז והיום – פרידה מהמרכבה סימן 2 'צהלי ורני חטיבה שבע' | פארק לטרון (https://yadlashiryon.com/news/6-בספטמבר-2016-גדוד-82-מציין-היסטוריה-אז-והי/), באתר פארק לטרון | יד לשריון, 19-02-2018

נשמח לסעיף מ' 2.3

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקשים

שם המבקש:	מס' מזהה:	טלפון:	קרבה:
עמותת 'נאמני מורשת אסירי המחתרות בירושלים (ע"ר)'	[redacted]		
נייד: 054-4973165	כתובת: חיים ויסבורג 20, ת"א	דוא"ל: moreshet.asirim@gmail.com	

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית:	**משעול אסירי המחתרות**
שם הרחוב המוצע באנגלית:	**Mish'ol Asirey Hamachtarot**

סוג הבקשה

- קריאת שם דרך (מדרחוב)

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

דרך כניסת אסירי המחתרות לכלא המרכזי בימי הבריטים

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה)

מדרחוב זה, בין רחוב משעול הגבורה לבין רחוב ישראל גרוזנברג (*), שמפריד בין מתחם מוזיאון אסירי המחתרות / בית הסוהר המרכזי של המנדט הבריטי / אכסניית הצליינות הרוסיות, לבין מתחם קמפוס 'בצלאל' החדש, שימש, במקור, רחבת הכניסה לבית הסוהר המרכזי. ממערבה ניצב קיר תמך, שמעליו, בהפרש גובה של כ- 2 מטרים, מעבר לגדרות ולתלתליות שהקיפו את כל מתחם בית הסוהר, הייתה 'חצר הביקורים', אליה יכלו להגיע בני משפחות האסירים, מכריהם ועורכי דינם, ולדבר בצעקות עם האסירים, שהוצאו לרחבת חזית בית הסוהר. במסגרת הסדרת המדרחוב שוחזר קטע מקיר התמך, מול הכניסה הראשית למתחם בית הסוהר, המשמש את מוזיאון אסירי המחתרות - ירושלים.

(*) או רחוב משעול החירות, ככל שתאושר הבקשה המצ"ב לשינוי שם הרחוב.

הנמקות:

בשם עמותת נאמני מורשת אסירי המחתרות בירושלים (ע"ר); בשם אסירי המחתרות שעודם; בשם משפחות האסירים ועולי הגרדום, שכבר אינם; בשם מוקירי המורשת – אנו פונים בזאת בבקשה להקדיש את המדרחוב החדש, שהוסדר בחזית מתחם בית הסוהר המרכזי, לכבודם של אסירי המחתרות, מכל הארגונים, שהובלו, ממש במשעול זה, ע"י שוטרי/חיילי שלטון המנדט, אחרי שנשפטו למאסר ע"י בתי הדין הצבאיים הבריטיים. בדרך זו, במשעול אסירי המחתרות, יצעדו תושבי העיר ירושלים ובאיה, בדרכם לבקר באתר המורשת החשוב לכולנו - בית הסוהר המרכזי בירושלים, שהאסורים בו, לוחמי כל הארגונים והמחתרות, במאבק בדרך למדינה, ראו בבית הסוהר חזית לחימה נוספת בשלטון הזר. לכבודם, ולמען הדורות הבאים.

תאריך: ח' בטבת תשפ"ג — שם: אליעזר פיינשטיין – יו"ר — חתימה: אליעזר פיינשטיין

1 בינואר 2023 — יהונתן אמיר - מנכ"ל

בקשה לשינוי שם רחוב בירושלים

בשם עמותת נאמני מורשת אסירי המחתרות בירושלים (ע"ר); בשם אסירי המחתרות שעודם; בשם משפחות האסירים ועולי הגרדום, שכבר אינם; בשם מוקירי המורשת – אנו פונים בזאת בבקשה **לשנות** את שמו של רחוב **ישראל (אוסקר) גרוזנברג** ולקרוא למעלה החדש שהוסדר, מרחוב שבטי ישראל אל הכניסה לחניון קמפוס 'בצלאל' החדש ואל המדרחוב החדש, בין מתחם בית הסוהר המרכזי לבין מתחם קמפוס 'בצלאל', בשם **משעול החירות**.

נזכיר, שכאן ממש, לצד המעלה החדש, הסדירה העירייה רחבה קטנה סביב מכסה בור הביוב, ואף הקדישה את מכסה הברזל במיוחד, כשהטביעה בו את הכתובת 'בור האסירים', לציון בריחת 12 אסירי האצ"ל והלח"י מחדר כליאה מס' 23 הסמוך, דרך חפירה חשאית שבצעו מתוך החדר, שהגיעה לצינור הביוב, דרכו זחלו וממנו יצאו, ממש דרך פתח זה, ב- 20 בפברואר 1948, מהסוהר אל החירות.

כך יושלם מערך השמות של הרחובות והמדרחוב התוחמים את מתחם בית הסוהר המרכזי:

- **משעול הגבורה** - הקיים, בצד דרום, בין בית הסוהר וקמפוס 'בצלאל' לבין העיריה;
- **משעול אסירי המחתרות** - ממערב, השם המבוקש למדרחוב החדש בחזית בית הסוהר המרכזי, בינו לבין קמפוס 'בצלאל';
- **משעול החירות** - מצפון, השם המבוקש למעלה החדש מרחוב שבטי ישראל אל הכניסה לחניון קמפוס 'בצלאל' ולמדרחוב החדש.

ההלך, שיגיע ממתחם העירייה, יעשה דרכו **במשעול הגבורה**; וההלך שיגיע מצד צפון, יעשה דרכו **במשעול החירות**; ושניהם **ייכנסו אל משעול אסירי המחתרות**, יפסעו בו לאורך חזית מבנה בית הסוהר, **ייכנסו** למוזיאון או ימשיכו בדרכם, **ויצאו** בסופו **אל משעול הגבורה** או אל **משעול החירות**.

להבנתנו, הנצחתו של ישראל גרוזנברג דווקא כאן אינה נובעת מקשר אישי לרחוב מסוים זה, או לבית מסוים מבתיו, ולכן אפשר שדווקא לאור השינויים סביב, בעטיו של קמפוס 'בצלאל החדש וההסדרה מחדש של הרחובות והשטחים הציבוריים סביבו – אפשר שיהיה נכון להעתיק את הנצחתו של גרוזנברג למיקום אחר, שיהווה, בהתייחס אליו, מתן כבוד גדול יותר, בתיאום עם משפחתו, ככל שישנה.

תאריך: ח' בטבת תשפ"ג — שם: אליעזר פיינשטיין – יו"ר — חתימה:

1 בינואר 2023 — יהונתן אמיר - מנכ"ל

אסירי המחתרות

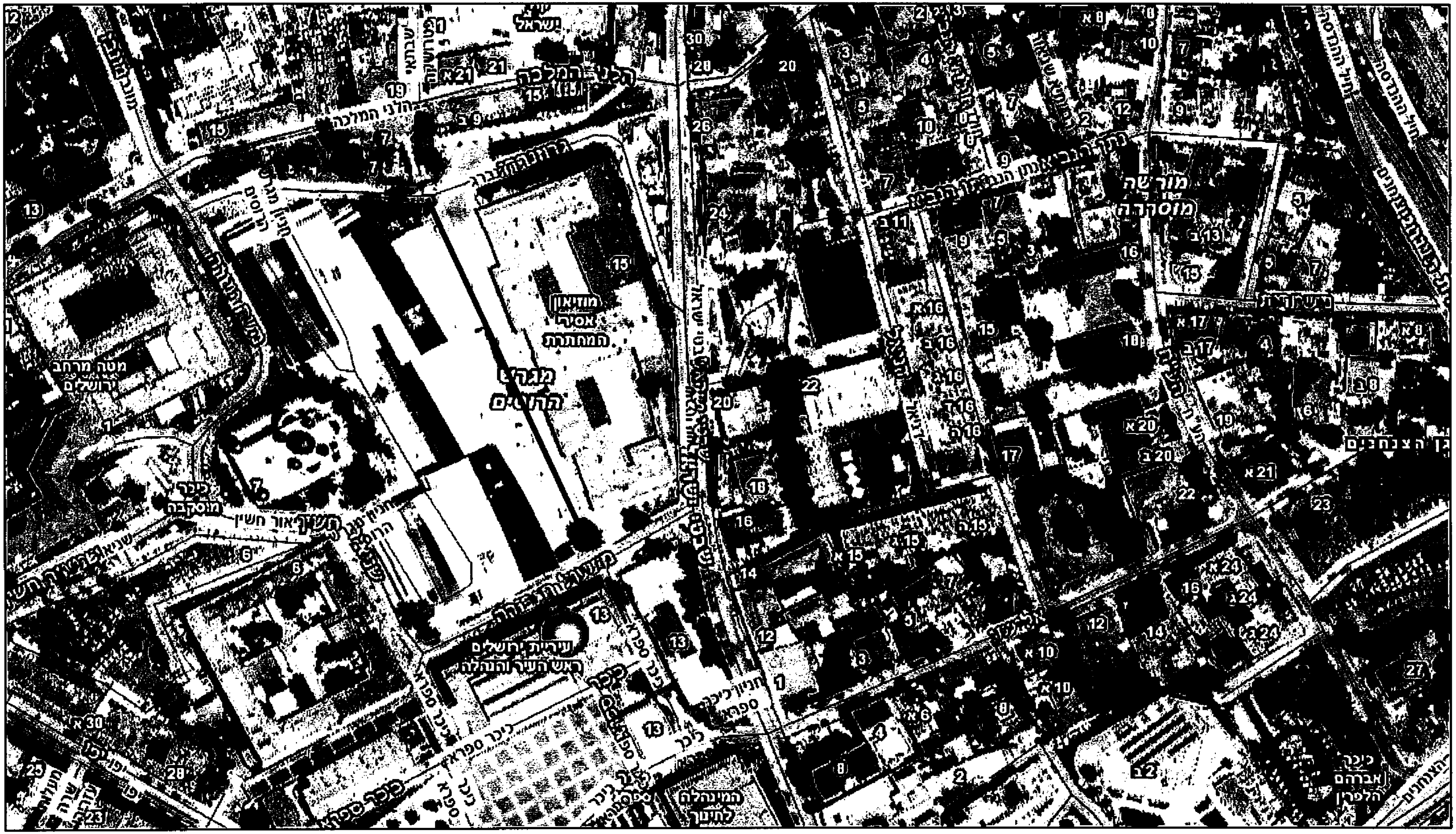

November 14, 2024

—— צירי דרכים

1:2,000

0 0.01 0.03 0.06 mi

0 0.03 0.06 0.11 km

נספח לסעיף 2.4

23:17 23/04/2023
נשמר כטיוטה |

22:29 23/04/2023
נשמר כטיוטה |

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	ירושלים
רחוב:	מזל אריה
מספר בית:	14
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	2
שם פרטי:	יצחק
שם משפחה:	קורץ
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	[redacted]
טלפון נייד:	5890843
קידומת טלפון נייד:	054
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	h025838770@gmail.com

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	כיכר רבי לוי יצחק
שם הרחוב המוצע באנגלית:	
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	20/04/1878
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	י"ח ניסן תרל"ח
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	08/08/1944

איתור מוצע:	מרכז חיו של רבי לוי יצחק שניאורסון היה בחו"ל, אולם בשנת תש"מ (1980) ביוזמת הרבי מלובביץ' בנו הבכור, הוקמו מאות כוללים לפנסיונרים בשם "תפארת זקנים -לוי יצחק" שמטרתם לתת לאיש המבוגר אפשרות ללמוד ולהחכים ולהמשיך במתכונת חיים רגילה של יציאה מהבית עם סדר יום של לימוד ופגישת חברים ולנהל חיי קהילה תוססים. בירושלים קיימים כעשרה כוללים על שם רבי לוי יצחק, גם בשכונת פסגת זאב מתקיימים 2 כוללים בית חב"ד ומשתתפים בו בכל יום עשרות מבוגרים שלומדים ב -2 קבוצות, בעברית וברוסית, החברים נהנים מסדר יום מעניין, חיי קהילה שמחים שגורמים להם איכות חיים ואריכות ימים. נבקש להנציח את רבי לוי יצחק בכיכר הסמוכה לבית חבד פסגת זאב
הערות:	מצורפות תמונות של בית חבד פסגת זאב וקבוצות הפנסיונרים שלומדים בכולל תפארת לוי יצחק
תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	כיכר רבי לוי יצחק שניאורסון (אבי הרבי מלובביץ')
הסבר על שם הרחוב המוצע:	רבי לוי יצחק שניאורסון היה רב ומקובל, שימש רב בעיר דינפר שבאוקראינה בין השנים ה'תרס"ט – ה'תרצ"ט, הרב שניאורסון היה דמות הירואית של מנהיג ללא חת, הוא היה מהמנהיגים הבודדים של היהדות התורנית בברית המועצות בתקופה שבין המהפכה הקומוניסטית ומלחמת העולם השנייה. לאחר המהפכה הקומנסיטית הרב נאסר "בעון" הרבצת יהדות וישב במאסר תקופה ארוכה. בשנת 1944 שוחרר ממאסרו אבל לדאבון לב הוא נפטר ממחלה קשה כעבור זמן קצר.

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

לוי יצחק שניאורסון

הרב **לוי יצחק שניאורסון** (כונה: **ר' לויק**; י"ח בניסן ה'תרל"ח – כ' באב ה'תש"ד, 1878–1944) היה רב ומקובל, שימש רב בעיר יקטרינוסלב[1] שבאוקראינה בין השנים ה'תרס"ט – ה'תרצ"ט (1909–1939), מהמנהיגים[2] הבודדים של היהדות התורנית בברית המועצות בתקופה שבין המהפכה הקומוניסטית ומלחמת העולם השנייה.

הרב שניאורסון היה בן־נינו של האדמו"ר הצמח צדק (האדמו"ר השלישי בחסידות חב"ד), נינו של רבי ברוך שלום שניאורסון ואביו של הרב מנחם מנדל שניאורסון – האדמו"ר השביעי מחב"ד ליובאוויטש.

תולדותיו

נולד בי"ח בניסן ה'תרל"ח (1878) בעיירה פודוברנקה שליד הומל לזלדה רחל (בת שניאור זלמן חייקין) ורבי ברוך שניאור. בי"א בסיוון ה'תר"ס (1900) התחתן עם חנה , בתו של הרב מאיר שלמה ינובסקי, רבה של העיר ניקולייב שבאוקראינה. אחותה מרים גיטל נישאה לרבי שמואל שניאורסון אחיו של בעלה לוי יצחק.

את סמיכתו לרבנות קיבל בין היתר מהרב חיים מבריסק[3] והרב אליהו חיים מייזל מלודז'.

משנת ה'תרס"ב (1902) השתתף באופן פעיל בכל האסיפות בענייני הציבור שבראשן עמד האדמו"ר הרש"ב כאחד מחסידיו הבולטים. בין היתר השתתף במבצע המצות אל החיילים היהודיים במלחמת רוסיה–יפן. כמו כן השתתף באיסוף חומר הראיות להגנתו של מנחם ביילים במשפט ביילים ועלילת הדם[4].

בשנת ה'תרס"ט (1909) החל לשמש כרב בעיר יקטרינוסלב (בשנת ה'תרפ"ו, (1926) שונה שמה לדנייפרופטרובסק). הוא החזיק בתפקיד עד ה'תרצ"ט (1939), אז נאסר בשל פעולותיו להפצת יהדות, שהיו אסורות על פי חוקי ברית המועצות[5]. לאחר יותר משנת מאסר, שבה נחקר ועונה, נשפט ונשלח לגלות בעיר צ'ילי בקזחסטן, שם שהה כארבע שנים. עקב קשיי המאסר והגלות חלה הרב שניאורסון. לאחר סיום תקופת הגלות עבר בהשתדלות חסידים לאחר חג הפסח תש"ד לעיר אלמא אטא, והתמנה לרב בבית הכנסת המקומי, לאחר זמן קצר חלה במחלה ממארת ונפטר בכ' באב ה'תש"ד (1944). עדויות מתקופה זו התפרסמו מפי ד"ר גדליה מזל, אשר שהה שם יחד עם אביו הרב ישראל אברהם שקשר ידידות עם רבי לוי יצחק[6].

ניגון ההקפות המרכזי לשמחת תורה שמוכר היום בחב"ד נרשם מפי רבי לוי יצחק ונקרא על שמו. רבי לוי יצחק אמר ש-"מקובל בידו שהניגון הזה שרו בעת ההקפות אצל האדמו"ר הזקן"[7][8].

לוי יצחק שניאורסון

הרב לוי יצחק שניאורסון

לידה	21 באפריל 1878 י"ח בניסן ה'תרל"ח פודוברנקה (בלא'), פלך מוהילב, רוסיה
פטירה	9 באוגוסט 1944 (בגיל 66) כ' באב ה'תש"ד אלמטי, קזחסטן, ברית המועצות
מקום קבורה	אלמטי, קזחסטן
מדינה	האימפריה הרוסית, ברית המועצות
מקום פעילות	יקטרינוסלב
תקופת הפעילות	? – 9 באוגוסט 1944
השתייכות	חסידות חב"ד
תחומי עיסוק	זוהר, קבלה
בני דורו	יוסף יצחק שניאורסון הרבי הריי"צ מחב"ד
חיבוריו	לקוטי לוי יצחק
בת זוג	חנה שניאורסון
שם השושלת	משפחת שניאורסון
אב	ברוך שניאור שניאורסון
אם	זלדה רחל שניאורסון

נקבר בבית העלמין היהודי בעיר, ועל קברו הוקם "ציון", ששופץ לאחר נפילת המשטר הקומוניסטי. ביום השנה לפטירתו מתקיימת עלייה המונית לקברו.

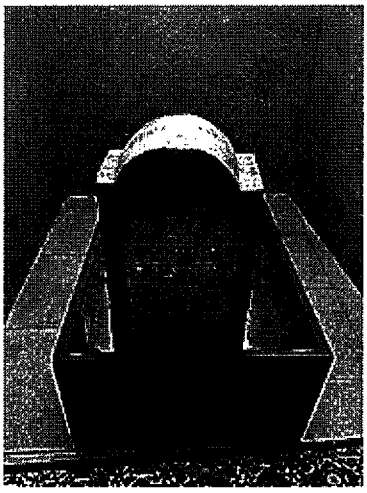

קברו שבאלמטי

צאצאים	בנו מנחם מנדל שניאורסון - הרבי מליובאוויטש
מספר צאצאים	3
רבה של ניקולייב	
סגן רבה של ניקולייב	שמואל שניאזרסון
→ מאיר שלמה ינובסקי	שלום גוטליב ←
רבה של דניפרו	
→ פנחס גלמן	
פרסים והוקרה	תואר 'אזרח נכבד לדורותיו' של האימפריה הרוסית

אשתו חנה, יצאה מברית המועצות, בבריחת החסידים הגדולה מרוסיה לצרפת בשנת ה'תש"ו (1946). בשנת ה'תש"ז (1947) הגיעה לארצות הברית, ושם חייתה לצד בנה, הרבי מחב"ד, עד פטירתה בו' בתשרי ה'תשכ"ה (1964).

רוב כתביו נלקחו בעת המאסר על ידי הק.ג.ב., כתבים מעטים בקבלה שכתב בשנות גלותו נדפסו על ידי הרבי, בנו, בספרים "תורת לוי יצחק" (הערות בש"ס, שני חלקים) "לקוטי לוי יצחק" (הערות לתניא, לזוהר ואגרות לבנו, ארבעה חלקים). כתבים נוספים שלו, שלא בנושאים תורניים, נדפסו בחוברות "ארכיון לוי יצחק" ו"קובץ כ"ף מנחם אב שישים שנה". לקט מדבריו יצא לאור בספר 'פניני לוי יצחק'.

ביאורים רבים לכתביו נאמרו ונכתבו על ידי בנו במשך השנים. חלקם נאספו[9] לסדרת הספרים "תורת מנחם - תפארת לוי יצחק" מסודרים לפי סדר החומשים. נדפסו בסדרה של חמישה כרכים בהוצאת ספרים קה"ת, וכן בספר "לקוטי שיחות" חלק ל"ט נדפס ביאורים של ר' לוי יצחק על איגרת התשובה שבספר התניא.

לקט אמרות וביאורי בנו, הרבי מליובאוויטש, עליו ועל תולדות חייו נדפסו בספר "פאר לוי יצחק".

לזכרו ייסד הרבי מליובאוויטש בשנת תש"ם רשת כוללים למבוגרים תחת השם 'כולל תפארת זקנים - לוי יצחק'.

ספריו

- לקוטי לוי יצחק - ג' כרכים, הוצאת ספרים קה"ת.
- תורת לוי יצחק - ב' כרכים, חידושים וביאורים בש"ס משנה וגמרא, הוצאת ספרים קה"ת.

עיבודים וליקוטים לתורתו

- **תורת מנחם** - תפארת לוי יצחק; ה' כרכים; ביאורים לתורתו שאמר בנו רבי מנחם מנדל שניאורסון, הוצאת ספרים קה"ת.
- **ילקוט לוי יצחק על התורה** - סדרת ספרים, בעריכת הרב דוד דובוב, נכון לשנת ה'תשפ"ב יצאו לאור 5 כרכים, הוצאת ספרים קה"ת.
- **ילקוט לוי יצחק מכתבי החתונה** - ספר בעריכת הרב דוד דובוב, המבאר את מכתבי רבי לוי יצחק לחתונת בנו.
- **טיפה מן הים** (ניצוצי לוי יצחק) - רעיונות ערוכים ומעובדים מתורתו של רבי לוי יצחק, ב' כרכים, מאת הרב אליהו וולף.
- **בסוד לוי יצחק** - הרב חיים הבר.
- **פניני לוי יצחק** - פנינים ערוכים בתורתו, בעריכת הרב אלתר אליהו פרידמן.

תקופת חייו של הרב לוי יצחק שניאורסון על ציר הזמן	[הסתרה]

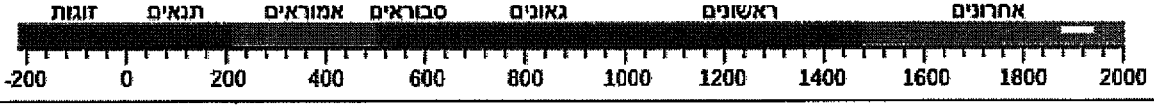

משפחתו

אחיו

- אחיו וגיסו רבי שמואל שניאורסון רבה של ניקולייב
- אחיו שלום שלמה שניאורסון אביה של המשוררת זלדה

אשתו

- הרבנית חנה שניאורסון

חמיו

- רבי מאיר שלמה ינובסקי

צאצאיו

- בנו רבי מנחם מנדל שניאורסון - הרבי מליובאוויטש, חתנו של רבי יוסף יצחק שניאורסון.
- בנו דובער, נרצח בתש"ב בשואה בבית חולים לחולים כרוניים[10].
- בנו ישראל אריה לייב[11][10].

הוא נקרא על שם אבי-אביו - רבי לוי יצחק בן רבי ברוך שלום בנו של הצ"צ - שנפטר בדמי ימיו. ייתכן שרבי ברוך שלום קרא לבנו ע"ש רלוי"צ מברדיטשוב, אף על פי שלא היה קשר משפחתי ישיר. ליתר דיוק: שתים מבנותיו של אדמו"ר האמצעי (היינו אחיות של אמו של הרב"ש) היו נשואות לנכדים של רלוי"צ מברדיטשוב. רבנית שרה - עם הרב אליעזר ב"ר מאיר בנו של רלוי"צ. והרבנית רבקה - עם ר' יקותיאל זלמן בן בתו של רלוי"צ.

לקריאה נוספת

- נפתלי צבי גוטליב, **"תולדות לוי יצחק"**, שלושה כרכים, בתשע"ח יצא במהדורה מורחבת בעריכת אלי וולף
- אברהם שמואל בוקיעט, **פאר לוי יצחק**, בהוצאת איגוד השלוחים לארץ הקודש, תשנ"ט
- אלי וולף, **ללא מורא**, 2 כרכים, בהוצאת קה"ת, 2017

קישורים חיצוניים

- המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן (https://www.mytzadik.com/tzadik.aspx?id=251), באתר MyTzadik
- זכרונות הרבנית חנה (https://www.lahak.org/templates/lahak/article_cdo/aid/2980241/jewish/page.htm), רעייתו מספרת על ימי גלותם והשנים שלאחרי זה
- הרבי מליובאוויטש מספר על אביו - רבי לוי יצחק שניאורסאהן בזמן שהיה הרב של דניפרופטרובסק (https://youtube.com/watch?v=O93xX6pnY98), סרטון באתר יוטיוב
- תורתו של רבי לוי יצחק (http://www.shturem.net/index.php?section=blog_new&article_id=174&lang=hebrew) - מאמר מסכם, הרב יהושע מונדשיין, באתר שטורעם
- ישראל אדמסקי מעלה זכרונות על רבי לוי יצחק "אתה תשרוד" (https://he.chabad.org/multimedia/media_cdo/aid/1923520), "גם אני יהודי" (https://he.chabad.org/multimedia/media_cdo/aid/2264990) אתר בית חב"ד

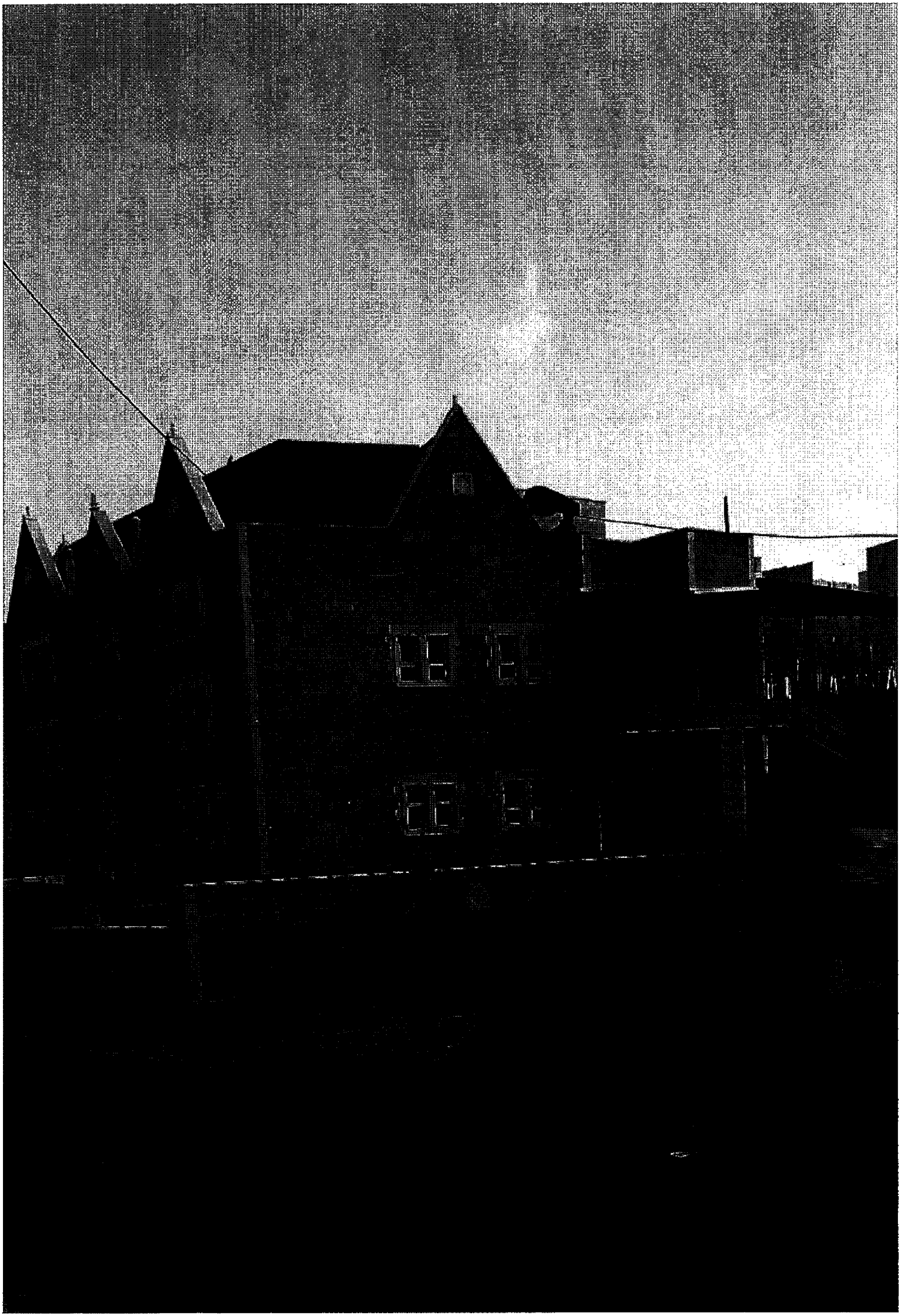

פורים שמח!
HAPPY
מקרא מגילה
חב"ד
פורים שמח!
HAPPY
משחה ושמחה
חב"ד
HAPPY
פורים שמח
משלוח מנות
חב"ד

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: אדיר בנימיני / תאריך: 18/12/2023 14:13 / מספר בקשה: 2247814

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נספח לסעיף א' 25

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	נתניה
רחוב:	יעבץ
מספר בית:	3
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	2
שם פרטי:	אדיר
שם משפחה:	בנימיני
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	[redacted]
טלפון נייד:	4233564
קידומת טלפון נייד:	054
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	caravaggio@walla.co.il

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	פרופ' אפרים קציר
שם הרחוב המוצע באנגלית:	Ephraim Katzir
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	15/05/1916
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	י"ג אייר תרע"ו
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	29/05/2009
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	ז' סיון תשס"ט
איתור מוצע:	אין העדפה מיוחדת, אך מן הראוי שיהיה זה רחוב גדול ורחב מספר שיכבד את מעמדו

לקסיקון הכנסת

אפרים קציר (1916-2009)

נשיא מדינת ישראל בשנים 1973-1978

נולד ב-16 במאי 1916 בקייב באוקראינה. עלה ארצה בשנת 1926. נפטר ב-30 במאי 2009.

השכלה: בעל תואר ראשון בביולוגיה וכימיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים; תואר שני במדעי הטבע מהאוניברסיטה העברית; ד"ר לפילוסופיה.

בין תפקידיו ופעליו: לוחם וקצין ב"הגנה", מפקד חיל המדע בצה"ל, יועץ בכיר של שרי הביטחון, המדען הראשי של מערכת הביטחון, ממייסדי מכון ויצמן למדע ברחובות, ייסד את המעבדה לביופיזיקה במכון ויצמן ועמד בראשה, יזם וניהל מחקרים מדעיים חשובים, ייסד את כתב העת "מדע", עמד בראש האיגוד הישראלי לקידום המדע, מראשי היוזמים והמטפחים של החוגים לנוער שותר מדע, יזם את הקמת המחלקה לביוטכנולוגיה באוניברסיטת תל אביב ועמד בראשה במשך שנים אחדות, ראש הוועדה הלאומית לביוטכנולוגיה, הנשיא העולמי של רשת בתי הספר המקצועיים והטכנולוגיים "אורט".

- נשיא המדינה
- נשיא המדינה אפרים קציר
- חוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986

משכן הכנסת
קריית בן-גוריון
ירושלים, 9195016
02-6753333
נגישות בכנסת
היחידה לפניות הציבור
לצוות אתר הכנסת

© 2024, כל הזכויות שמורות למדינת ישראל - הכנסת או לצדדים שלישיים, כמפורט בקישור

קורות חיים של אפרים קציר

אפרים קציר, חתן פרס ישראל למדעי החיים, נולד בשם אפרים קצ'לסקי. הוא נולד 16.5.1916 בקייב שבאוקראינה. כאשר היה בן 9 משפחתו עלתה ארצה (1925). את שנות נעוריו עבר בצל המנדט הבריטי בעיר הבירה ירושלים, שם למד ב"גימנסיה העברית". כשמלאו לו 16 חבר קציר להגנה ומטעמה עבר "קורס מפקדי הגנה" – קורס שהתווה את דריכת הרגל הראשונה בקריירה הביטחונית החשובה שחיכתה לו.

צעדים ראשונים

בשנת 1933 בהיותו בן 17 בלבד החל ללמוד באוניברסיטה העברית הצעירה שבאותם ימים הכילה סה"כ כ500 תלמידים, רובם עולים מרחבי אירופה. באוניברסיטה נחשף קציר למחקר מדעי חדשני, בעל חיבור נקודתי לאופייה וצרכיה של מדינת ישראל המתחדשת. הוא בחר להתמקד במדעי הכימיה – בטריטוריית אנזימים וחלבונים, כאשר הוא הולך בעקבות אחיו אהרון קציר, שלימים זכה בתהילה עולמית (אהרון נרצח בידי מחבל יפני ב 1972).

אחד ההישגים הגדולים

בעיצומה של מלחמת העצמאות היה זה דוד בן גוריון (ראש הממשלה דאז) שפנה אליו עם בקשה מיוחדת – להקים את חיל המדע של צה"ל. קציר קיבל עליו את המשימה החשובה, והחל מרכז את הידע המדעי, מתוך מטרה לייעל את אמצעי התחמושת. מבחינת קציר, הקמת החיל היווה את תרומתו החשובה ביותר.

רשימת פרסים

בין השנים 1950-1966 קציר כיהן כראש המחלקה לביופיזיקה במכון ויצמן למדע. הוא עשה חיל בתפקידו ואף בשנת 1950 זכה בפרס המוערך: "פרס ויצמן למדע", פרס ראשון מבין נוספים שעוד יגיעו. בשנת 1959 קיבל ביחד עם תלמידו את "פרס ישראל למדעי החיים", ואילו בשנת 1961 לאחר שתרם רבות בפיתוח אנזימים מקובעים, קיבל את "פרס רוטשילד".

בין צבא לחינוך מדעי

בין השנים 1966-1969 נקרא קציר בשנית לתרום לביטחון המדינה, כאשר גם הפעם הוא תיפקד כמדען ראשי במשרד הביטחון. בתפקיד זה הוא בעיקר תיאם בין הגופים השונים והשיג מימון עבור ייצור אמצעי לחימה. במקביל לתפקידו הצבאי, הוא גם כיהן כראש הוועדה לקידום החינוך המדעי.

נשיאה הרביעי של מדינת ישראל

בין השנים 1973-1978 קציר כיהן כנשיאה הרביעי של מדינת ישראל. עם תחילת תפקידו קציר הלך בעקבות אחיו ושינה את שם משפחתו מקצ'לסקי לקציר. עוד בשנתו הראשונה בכהונה חלה מלחמת יום הכיפורים. באותם ימים קשים קציר תמך בגולדה מאיר שכיהנה כראש הממשלה והרבה לבקר את הפצועים ואת המשפחות השכולות. עם סיום כהונתו כנשיא חזר לעבודתו המדעית ובמקביל כיהן כנשיא המועצה לשימור אתרים וכנשיא ארגון "חברי ההגנה".

איש נעים הליכות

ב3.5.2009 נפטר קציר בביתו שברחובות ונקבר בעיר לצד אשתו. אפרים קציר היה נכס חשוב למדינת ישראל, היה ידוע כאדם צנוע, ישר ונעים הליכות. עם פרישתו מהנשיאות אמר את הדברים הבאים, דברים שמסכמים את אישיותו באופן מדויק: "כנשיא, כמדען, וכאזרח, משוכנע אני היום, יותר מבכל עת, בצדקת דבריו של נשיאנו הראשון, פרופסור חיים ויצמן, שאמר: "מעל למדע קיימים ערכים נשגבים אשר רק בהם מרפא לנגעי האנושות – ערכי צדק ויושר, שלום ואחווה"."

שאלות בנושא קורות חיים של אפרים קציר

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

אפרים קציר

פרופ' **אפרים קציר** (קצ'לסקי; 16 במאי 1916 – 30 במאי 2009) היה ביופיזיקאי ונשיאה הרביעי של מדינת ישראל. חתן פרס ישראל, זוכה פרס רוטשילד, פרס ויצמן, פרס טשרניחובסקי ופרס יפה על עבודותיו המדעיות. כיהן כמפקד הראשון של חיל המדע, כיהן כמדען הראשי במשרד הביטחון, הקים את המחלקה לביופיזיקה במכון ויצמן למדע ועמד בראשה.

אפרים קציר	
לידה	16 במאי 1916
	קייב, האימפריה הרוסית
פטירה	30 במאי 2009 (בגיל 93)
	רחובות, ישראל
שם לידה	Эфраимъ Юдель-Гершевичъ Качальскій
מדינה	ישראל
תאריך עלייה	1922
מקום קבורה	רחובות
השכלה	▪ האוניברסיטה העברית בירושלים ▪ בית ספר טנדון להנדסה באוניברסיטת ניו יורק ▪ אוניברסיטת קולומביה ▪ אוניברסיטת הרווארד ▪ הגימנסיה העברית רחביה
מפלגה	מפלגת העבודה הישראלית
דת	יהדות
בת זוג	נינה קציר
נשיא מדינת ישראל ה־4	
24 במאי 1973 – 29 במאי 1978 (5 שנים)	

קורות חיים

ראשית חייו

קציר נולד בשנת 1916 ליהודה וצילה קצ'לסקי בקייב שבאימפריה הרוסית, אליה הגיעו מפולין במהלך מלחמת העולם הראשונה. בשנת 1920 שבה משפחתו לפולין, לעיר לודז', ובתחילת שנות ה-20 עלתה לארץ ישראל והתיישבה בירושלים.[1] בראשית שנות השלושים למד בגימנסיה העברית בשכונת רחביה שבירושלים והיה מדריך בנוער העובד. שולמית לסקוב, שהייתה בת כתתו, תיארה אותו:

> "אפרים היה נער גבוה למדי, קצת שמן, שטוב לבו היה שפוך על פניו המחייכות תמיד. הוא הצטיין בכל הלימודים, אפילו בציור ובהתעמלות... אך לא זה היה העיקר בעינינו אנו, חבריו לכתה, אלא הנכונות שלו לעזור לכל מי שנזקק לעזרה... בהפסקות היה מלמד אותנו ומכין אתנו את השיעורים... תמיד היה מוכן לעודד כל מי שרוחו נפלה. אינני זוכרת אותו כועס אפילו פעם אחת."
>
> — שלומית לסקוב, **לפנים**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, בני ברק 2010 עמ' 83

בשנת 1933 סיים את לימודי התיכון ובהמשך למד ביוכימיה באוניברסיטה העברית. לאור דרישת האוניברסיטה כי המרצים יעבירו את שיעוריהם בעברית, ביקשה טשרנה רייס מקציר שיעזור לה ויתרגם לה את הרצאותיה. בתמורה לימדה אותו את פרטי מחקרה על תכונות הפלגקטון. מחקרה של ד"ר רייס השפיע על מחקריו העתידיים של קציר עצמו.[2]

בשנת 1941 קיבל תואר דוקטור על עבודה בהדרכת מכס פרנקל.

ב-1939 סיים את קורס הקצינים (מפקדי המחלקות) של "ההגנה" ביבנאל, והיה אחראי על הצד המדעי במחלקת המחקר של הארגון. במאי 1948 מונה למפקד חיל המדע (חמ"ד) של צה"ל בדרגת סגן-אלוף (אז דרגה אחת מתחת לאלוף).

כמדען

בשנת 1949 הצטרף למכון ויצמן למדע, שם הקים את המחלקה לביופיזיקה ועמד בראשה עד לבחירתו לנשיא ב-1973. בחלק מתקופה זו, בשנות החמישים היה חבר בשורת המתנדבים. הוא התגורר ופעל במכון ויצמן עד יום מותו. בשנים 1966–1969 כיהן כמדען הראשי במשרד הביטחון,[3] תפקיד חדש שהחליף את תפקיד היועץ המדעי לשר הביטחון שבו כיהן דוד ברגמן מאז קום המדינה. ועדה בראשותו בדקה את ארגון המחקר הממשלתי, ובין המלצותיה הייתה הקמת תפקיד המדען הראשי במשרדי הממשלה השונים. תפקיד המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר היה זרז חשוב בהתפתחות התעשייה עתירת הידע בישראל. ב-1966 מונה לחבר בוועדה לאנרגיה אטומית.

קציר ראה חשיבות גדולה בטיפוח החינוך המדעי. יחד עם פרופ' שלמה הסטרין היה העורך הראשון של כתב העת "מדע", ובהמשך היה חבר מועצת המערכת של כתב העת. הוא עמד בראש הוועדה לקידום החינוך המדעי לנוער מהקמתה ב-1968 ועד לאחר פרישתו לנשיאות המדינה. הוא המשיך בפעילותו המדעית גם בין תפקידיו החוץ-מדעיים השונים וגם לאחר פרישתו מתפקידים אלה. קציר חקר בין היתר מבנים של חלבונים, היבטים של מסיסות ואי-מסיסות, העברת אנרגיה בין חלבונים, קינטיקה אנזימטית ופירוק כימי של חלבונים. אחת מתרומותיו החשובות הייתה פיתוח שיטה לקיבוע אנזימים, שיטה שמשמשת בתעשיות התרופות והמזון.

נשיא המדינה

במרץ 1973 נבחר קצ'לסקי כמועמדה של מפלגת העבודה לתפקיד נשיא המדינה, לאחר שניצח במרכז המפלגה את יצחק נבון. הוא היה מועמדם של יוצאי מפא"י, כדוגמת גולדה מאיר ופנחס ספיר, לעומת נבון, שהיה מועמד יוצאי רפ"י. באפריל 1973 נבחר על ידי הכנסת לנשיא המדינה, בהתמודדות מול אפרים אלימלך אורבך,[4] והחל לכהן בתפקיד ב-24 במאי באותה שנה. קציר היה לנשיא המדינה הראשון שהתבגר בישראל. עם בחירתו, עברת את שמו מקצ'לסקי לקציר, בעקבות אחיו אהרן, שנרצח שנה קודם לכן.

קציר הנהיג את הענקת אות הנשיא למתנדב, ששני הזוכים הראשונים בו (ב-1974) היו יעקב מימון והאגודה למען החייל. בתקופת כהונתו פרצה מלחמת יום הכיפורים. התבטאותו על אודות האחריות לניהול המהלכים לקראת המלחמה ב-24 בנובמבר 1973 – "כאשר יתלבנו כל המעשים שנעשו בקשר למלחמה, אני חושש שנמצא כי היו בהם מחדלים לא-מעטים. אסתכן ואומר – מחדלים צבאיים ומדיניים, מחדלים שכולנו אשמים בהם, משום שרצינו להיות בעולם אוטופי שלא היה זהה לחלוטין עם המציאות שחיינו בה" – ספגה ביקורת רבה מאחר שנתפסה כניסיון להמעיט באשמתם של ראשי המדינה והצבא ונזכרה כ"כולנו אשמים".

ב-19 בנובמבר 1977 היה הראשון שקיבל את פניו של נשיא מצרים אנואר סאדאת, כאשר הגיע לביקור היסטורי בישראל.

לאחר הנשיאות

← זלמן שזר | יצחק נבון →

באקדמיה

שם לידה Эфраимъ Юдель-Гершевичъ Качальскій

ענף מדעי ביופיזיקה

מוסדות אוניברסיטת תל אביב

צאצאים מאיר קצ'לסקי

תרומות עיקריות

פיתוח של אנזימים מקובעים

פרסים והוקרה

- פרס ישראל (1959)
- חבר זר של החברה המלכותית (21 באפריל 1977)
- מדליית סיר הנס קרבס (1972)
- פרס יפן (1985)
- אזרח כבוד של ירושלים
- פרס רוטשילד
- פרס טשרניחובסקי

חתימה

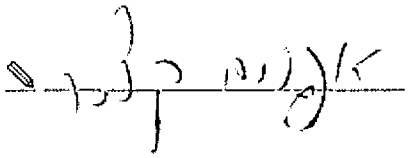

קציר מבקר בחפירות תל דן מקבל הסברים מהארכאולוג וסיליוס צפיריס

קציר לא רצה להמשיך לכהן כנשיא קדנציה נוספת, ולאחר תום תקופת כהונה אחת ב-1978 פרש, סיבה ראשונה: בגלל אהבתו למדע, וסיבה נוספת: "אם אתה מכהן במישרה כל כך נכבדה יותר מחמש שנים, אתה מתחיל להסתכל על הסובב אותך מלמעלה למטה. זאת לא רציתי בשום פנים ואופן."

נשיא המדינה אפרים קציר לוחץ יד לשייח בדואי, שבא לקבל את פניו בכניסה לבית ספר שדה בסנטה קתרינה, 18 בנובמבר 1974

כשסיים את תפקידו נרשמו כל המתנות שקיבל כרכוש המדינה, אולם חפצי אומנות שונים הושאלו והוצגו בעירו רחובות.[5]

לאחר פרישתו חזר לפעילות מדעית, ועסק במחקר-בסיסי בעיקר של חלבונים. ועמד בראש המרכז לביוטכנולוגיה באוניברסיטת תל אביב, שהיה בין יוזמיו ומקימיו. במרכז גם לימד והיה קשור לפעילות המדעית שבו. בשנת 1984 הצטרף למועצה האקדמית המייעצת של אורט כנשיא המועצה. בין השנים 1986–1990 שימש כנשיא אורט העולמי.

קציר בזקנתו, 2006

ב-1988 התמנה ליושב ראש הוועדה הלאומית לביוטכנולוגיה ולאחר מכן לנשיא הוועדה, ובתפקידיו תרם רבות לפיתוח המחקר והתעשייה הביוטכנולוגיים בישראל.

ב-30 במאי 2009 נפטר קציר בביתו שבמכון ויצמן ברחובות, בן 93 במותו. לבקשתו, לא נטמן בחלקת גדולי האומה בהר הרצל אלא בבית העלמין ברחובות, לצד רעייתו נינה.

שמו הונצח ברחובות בהוד השרון, בנס ציונה וברחובות.

דעותיו

התנגד לכניסת צה"ל לביירות במלחמת שלום הגליל, לאחר טבח סברה ושתילה, פרסם עם עוד חמישה מדענים גילוי דעת שעל הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית (בניגוד לדעת הממשלה) בלתי תלויה. "לא ייתכן שהנתבע יהיה גם הדיין".

התנגד לכך שמדינת ישראל מקבלת תמיכה כספית מארצות הברית.

פרסים

פסלו של אפרים קציר במשכן הנשיא

עבודתו המדעית זכתה להערכה רבה. בשנת 1950 זכה בפרס ויצמן למדע של עיריית תל אביב. בשנת 1959 קיבל במשותף עם תלמידו, מיכאל סלע, את פרס ישראל למדעי החיים. שנה מאוחר יותר נבחר כחבר האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, וב-1961 הוענק לו פרס רוטשילד. על תרומתו בפיתוח של אנזימים מקובעים זכה קציר ב-1985 בפרס יפן. כמו כן קיבל תוארי כבוד מאגודות מדעיות ומאוניברסיטאות שונות בעולם. ובשנת 1966 היה הישראלי הראשון שנבחר כחבר זר של האקדמיה האמריקאית לאמנויות ולמדעים. ב-1977 נבחר לחבר חוץ בחברה המלכותית הבריטית (הישראלי השני). משנת 1991 היה חבר כבוד באקדמיה הרומנית.[6] המחלקה להנדסת ביוטכנולוגיה במכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה בכרמיאל נקראה על שמו בעודו בחיים.

משפחתו

אחיו הבכור, המדען פרופ' אהרן קציר, הצטרף עמו למכון ויצמן למדע והיה ראש המחלקה לחקר הפולימרים. הוא נרצח בשנת 1972 בהתקפת מחבלים יפנים בנמל התעופה לוד.

אשתו, נינה קציר בת מאיר גוטליב, שנולדה בפולין ונפטרה בשנת 1986 בישראל, הייתה מורה לאנגלית ונודעה בשיטות ההוראה המודרניות שפיתחה. בעיתון "ג'רוזלם פוסט" פרסמה טור שהוקדש לבעיות ההוראה בשפה זרה. כרעייתו של נשיא המדינה יזמה מפגשים בין סופרי ילדים לבין ילדים. ביוזמתה נחגג בישראל שבוע הילד הבינלאומי, שבמסגרתו מספרות נשות דיפלומטים על ישראל לילדים בארץ מוצאן. לאחר מלחמת יום הכיפורים חוללה סערה זוטא, כאשר יזמה חלוקה של אלפי גיליונות "פלייבוי" לחיילים שבחזית לאור בקשה של חיילים.[7][8]

לזוג קציר נולדו שלושה ילדים: בן אחד, מאיר קצ'לסקי, המשמש פרופסור למתמטיקה בטכניון, ושתי בנות שהלכו לעולמן בגיל צעיר: הבת נורית מתה מתאונת שאיפת גז והבת עירית שמה קץ לחייה.

לקריאה נוספת

- אפרים קציר, **סיפור חיים**, ירושלים: כרמל, 2008.(הספר בקטלוג ULI) (http://primo.nli.org.il/primo-explor/fulldisplay?docid=ULI_Main008403823&context=L&vid=ULI&lang=iw_IL&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%A4%D7%A8%D7%99%D7%9D+%D7%A7%D7%A6%D7%99%D7%A8%22&utm_content=ULI)

קישורים חיצוניים

- אפרים קציר (http://www.knesset.gov.il/lexicon/heb/katzir.htm), באתר הכנסת
- אפרים קציר (http://www.jafi.org.il/education/100/hebrew/people/efrayim.html), באתר הסוכנות היהודית
- כרטיס אישי (http://www.academy.ac.il/Index2/Entry.aspx?nodeId=754&entryId=18282), האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
- אפרים קציר (https://web.archive.org/web/20060522081733/http://www.israeliscent.com/magazin/e/famousPeople.asp?subject=presidents&pName=president-Ephraim-Katzir), באתר "ניחוח ישראלי"
- פרס יפן לאפרים קציר: אנזימים מקובעים (http://www.snunit.k12.il/heb_journals/mada/291028.html)
- מורן ראדה, אפרים קציר: למרות הגיל - פרס המתאים ביותר (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3406483,00.html), באתר ynet, 30 במאי 2007
- מת אפרים קציר, נשיא המדינה הרביעי (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3723466,00.html), באתר ynet, 30 במאי 2009
- עפרי אילני, ברק רביד ושירות "הארץ", הנשיא הרביעי, אפרים קציר, הלך לעולמו (https://www.haaretz.co.il/1.1263290), באתר הארץ, 30 במאי 2009
- איציק וולף, אפרים קציר נפטר בביתו, הלוויה תתקיים ברחובות (http://www.news1.co.il/Archive/001-D-2144-00.html?tag=03-22-09), חדשות מחלקה ראשונה, 30 במאי 2009
- אבי בליזובסקי, הקהילה המדעית והחינוכית מתאבלת על מותו של פרופ' אפרים קציר (http://www.hayadan.org.il/remembering-katzir-0106090), באתר "הידען", 1 ביוני 2009
- אבי בליזובסקי, פרופ' אפרים קציר שנפטר הערב: "על שני דברים הצטערתי – על סגירת חיל המדע וסגירת העיתון מדע" (http://www.hayadan.org.il/efraim-katzir-died-3105090), באתר "הידען", 31 במאי 2009
- אהוד גזית, חזון של מעצמת מדע (https://www.haaretz.co.il/1.1264742), באתר הארץ, 8 ביוני 2009
- 40 שנה לבחירת הנשיא אפרים קציר: פרסומים בבלוג של ארכיון המדינה:
  - יחי נשיא מדינת ישראל – 40 שנה לבחירתו של אפרים קציר (http://israelidocuments.blogspot.co.il/2013/05/40.html)
  - מלחמה ושלום - תקופת כהונתו של הנשיא הרביעי אפרים קציר (http://israelidocuments.blogspot.co.il/2013/05/blog-post_22.html)

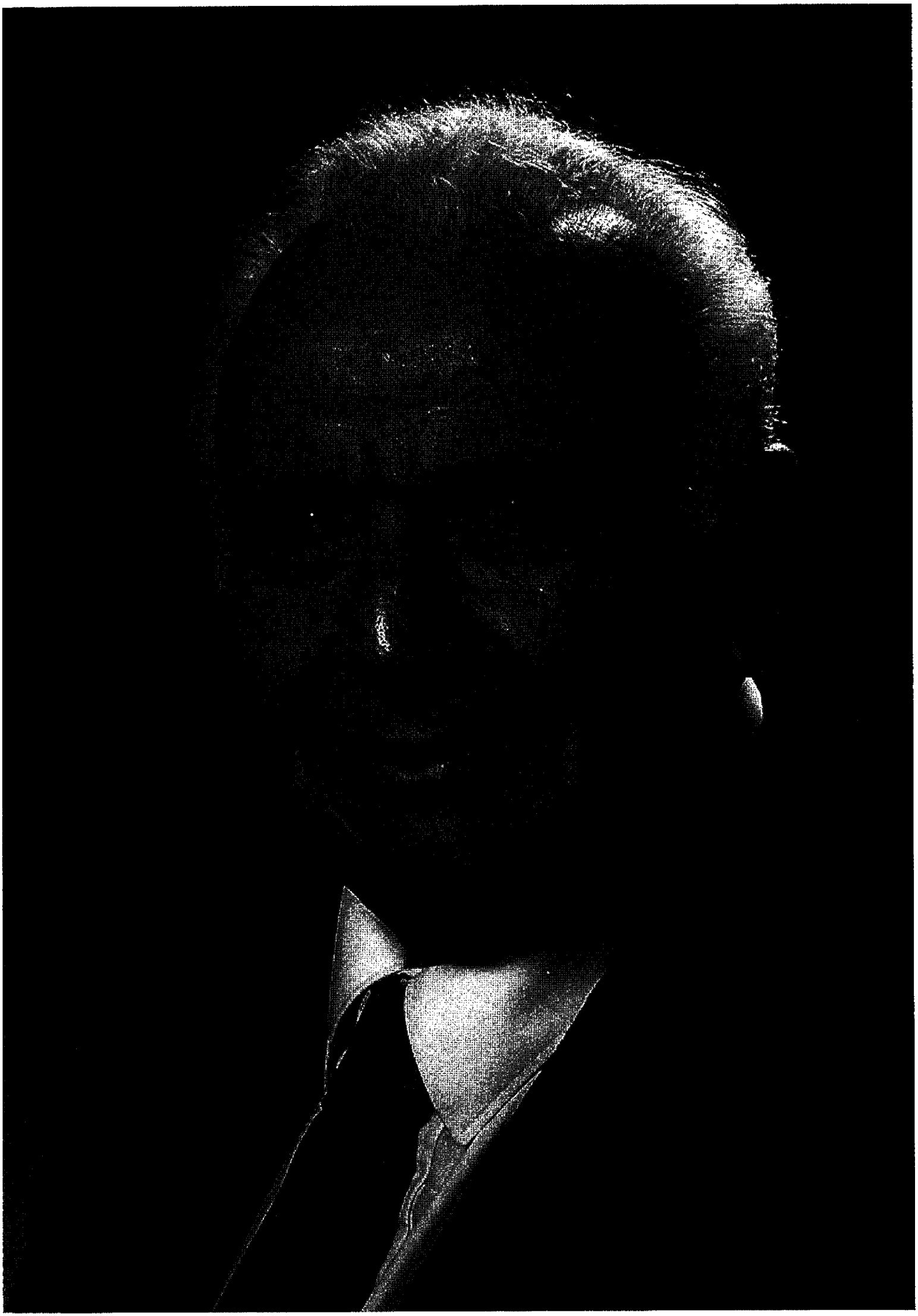

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: לוי יצחק וינגורט / תאריך: 11/12/2023 22:18 / מספר בקשה: 2240246

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נפשם לסעיף א' 2.6

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	ירושלים
רחוב:	אבן שפרוט
מספר בית:	20
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	2
שם פרטי:	לוי יצחק
שם משפחה:	וינגורט
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	[illegible]
טלפון נייד:	9918862
קידומת טלפון נייד:	055
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	yeweingort@gmail.com

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכו
שם רחוב מוצע:	רבי אלעזר אבוחצירא
שם הרחוב המוצע באנגלית:	
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	08/08/1948
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	ד' אב תש"ח
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	28/07/2011
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	כ"ז תמוז תשע"א
איתור מוצע:	

תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	רב ומקובל. בעל מופתים. נצר למשפחת אבוחצירא.
הסבר על שם הרחוב המוצע:	רב ומקובל. נצר למשפחת אבוחצירא, בנו של רבי מאיר אבוחצירא ונכדו של הבאבא סאלי. נחשב על ידי חסידיו לבעל מופתים. נרצח על ידי אחד ממבקשי עצתו.

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

אלעזר אבוחצירא

הרב **אלעזר אבוחצירא** (כונה **באבא אלעזר**; 9 באוגוסט 1948, ד' באב ה'תש"ח – 29 ביולי 2011, כ"ז בתמוז ה'תשע"א) היה רב ומקובל. נצר למשפחת אבוחצירא, בנו של רבי מאיר אבוחצירא ונכדו של הבאבא סאלי. נחשב על ידי חסידיו לבעל מופת[1]. נרצח על ידי אחד ממבקשי עצתו.

הרב אלעזר אבוחצירא	
לידה	9 באוגוסט 1948 ד' באב תש"ח ריסאני, מרוקו
נרצח	29 ביולי 2011 (בגיל 62) כ"ז בתמוז תשע"א באר שבע, ישראל
מקום קבורה	בית הקברות היהודי בהר הזיתים
מדינה	ישראל, מרוקו
מקום פעילות	באר שבע
תקופת הפעילות	? – 29 ביולי 2011
השתייכות	משפחת אבוחצירא
תחומי עיסוק	תורת הסוד
אב	מאיר אביחצירא
צאצאים	פנחס אבוחצירא

ביוגרפיה

נולד בעיר ריסאני, מחוז תפילאלת שבמרוקו, לרבי מאיר (ה"בבא מאיר") ולשמחה אבוחצירא. בגיל צעיר התייתם מאמו[2]. למד בישיבת תומכי תמימים בקזבלנקה במשך כשנה[3]. באדר תשכ"ו (1966) עלה לישראל עם אביו והמשפחה התיישבה באשדוד.

לאחר עלייתו למד בישיבת הרמב"ם שבתל אביב אצל הרב אברהם חפוטא[4] שהיה מקורבו של סבו הבאבא סאלי[5] ובישיבת פורת יוסף.

לאחר פטירתו של הבאבא סאלי הקים חצר בבאר שבע ברחוב קפריסין. במקביל אליו קיבלו אדמו"רות גם אחיו, הרב דוד חי אבוחצירא, שביסס את חצרו בנהריה שבצפון, ודודו, הרב ברוך אבוחצירא, שבנה את ביתו בנתיבות. בין השניים נוצר מתח[6][7]. בינואר 1986, בעת ההילולה בקבר הבאבא סאלי, פרצה תיגרה בין חסידי הרב ברוך לתומכיו של הרב אלעזר, בניסיון לקבל את החזקה במקום. תומכיו של הרב אלעזר הפסידו במאבק[8].

הרב אלעזר גר בבית שמנהרה מוליכה ממנו אל בית הכנסת, ובעשרות השנים האחרונות יצא מביתו פעמים בודדות בלבד. את דרכו יוצאת הדופן בפרישות מאירועים ציבוריים קיבל מאביו, שנהג כך בשבתו באשדוד[2].

רבי אלעזר נודע כפועל ישועות ואלפים באו לקבל את עצתו או ברכתו, בהם אשכנזים וספרדים, פשוטי עם ופוליטיקאים. חסידיו תרמו לביסוס חצרו ביד רחבה, ועם השנים הוא צבר הון רב. ב-2011 העריך העיתון TheMarker את הונו בכ-80 מיליון דולר[9]. הוא החזיק כולל גדול של אברכים בבאר-שבע, ובית תמחוי[10] התנהג באופן אישי בקדושה ובפרישות[11]. מהנהגותיו היו בעיקר שמירת העיניים באופן קיצוני ומיעוט אכילה ושינה. חלק מהקפדותיו בענייני כשרות היו בנוגע לשחיטה ומשום כך במשך שלושים שנה לא אכל בשר ועוף כולל בשבתות וחגים[12].

בשנת 2003, בעקבות כתבת תחקיר בעיתון "הארץ", נתבע הרב אבוחצירא על ידי רשות המיסים להעביר לקופת המדינה סכום של 100 מיליון ש"ח, כמס על תרומות שקיבל מחסידיו. הוא סירב, בטענה שהכספים מיועדים לבניית קריה חינוכית ולא לצרכיו האישיים. במסגרת פשרה הוסכם שיתרום 20 מיליון ש"ח למוסדות התנדבותיים, כתחליף למס שנדרש לשלם[13].

בפברואר 2010 פורסם ב"ניו יורק פוסט" כי נפתחה נגדו חקירה[14]. בחשד שהבטיח בארצות הברית הבטחות שווא בתמורה לסכומי כסף גבוהים[15]. במרץ 2010 נטען בתוכנית התחקירים "שומר מסך" שהרב אבוחצירא קיבל תרומות תוך שימוש באיומים וקללות. פרקליטו של הרב אבוחצירא טען בתגובה כי מדובר בחומר שרובו הגדול פורסם לפני שנים רבות, שנבדק על ידי הרשויות

השונות ונמצא כלא מבוסס[16].

רציחתו

בליל ה-29 ביולי 2011 נרצח הרב אבוחצירא בדקירות סכין[17] בידי אשר דהן, תושב אלעד בן 42 אשר סבל מסכיזופרניה וטען שהרב היה אמור להיות משיח בן יוסף, ונהג לקבל מהרב אבוחצירא ברכה וייעוץ. הוא רצח אותו בזמן קבלת קהל, בעת שהרב אבוחצירא קרא פתק שעליו נרשמה בקשתו של דהן[18]. דהן נמצא תחילה בלתי כשיר לעמוד לדין, אך הועמד לבסוף למשפט, הורשע בינואר 2014 ונידון למאסר עולם[19]. לפי כתב האישום, החליט דהן לרצוח את הרב משום שהמליץ לו שלא לגרש את אשתו. ערעורו על פסק הדין נדחה ביוני 2019[20].

מסע הלוויה של הרב אבוחצירא החל מבית מדרשו בבאר שבע, משם הוסעה המיטה לישיבת פורת יוסף בירושלים, ומשם יצאה הלווייתו בהשתתפות רבבות בני אדם. הוא נקבר בבית הקברות בהר הזיתים[21], בסמוך לקברו של אביו.

עיתון יום ליום של מפלגת ש"ס הוציא מוסף מיוחד לזכרו בשם "נסתר וקדוש" עם תום ימי השבעה.

בתום ימי השבעה, לקראת תשעה באב תשע"א, כתב הרב הראשי לישראל שלמה משה עמאר קינה לזכרו בנוסח קינות לתשעה באב[22].

קברו של רבי אלעזר

חיים אישיים

הרב אבוחצירא היה נשוי לדבורה ואב לשבעה. בהלווייתו הוכתר בנו הבכור הרב פנחס אבוחצירא לממשיך דרכו[23]. ב-2012 הוערך הון חצרו, שירש מאביו, בכ-1.3 מיליארד שקלים[24].

לקריאה נוספת

- "תנא דבי רבי אליעזר", קצות דרכיו והליכותיו בקודש, ה'תשע"ח

קישורים חיצוניים

מדיה וקבצים בנושא **אלעזר אבוחצירא** בוויקישיתוף

- אורי בינדר, אריה דרעי בא לרב אלעזר אבוחצירא עם המחאה וביקש: תאמר לבוחרים לתמוך בש"ס (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1988/11/14/01/article/33?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), מעריב, 14 בנובמבר 1988
- אבי שושן, רבי אלעזר, לא אשכח את זיו פניו (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4101722,00.html), באתר ynet, 29 ביולי 2011
- הבבא אלעזר (http://www.kikarhashabat.co.il/tag.php?q=הבבא%20אלעזר), באתר כיכר השבת
- אחרי מות • "הוא היה 'גדול הדור' בשמירת העיניים" • כך התנהלו חייו של המקובל זצ"ל (https://www.bhol.co.il/news/30433), באתר בחדרי חרדים
- רצח הבבא אלעזר (https://www.inn.co.il/News/Tag/4198), באתר ערוץ 7

- תמונות שלו (http://www.kikarhashabat.co.il/התמונות-שהוסתרו.html), תמונות נוספות (http://www.kikar hashabat.co.il/שבוע-לרצח-המקובל-תמונות.html) , כיכר השבת.
- בלעדי: הווידאו הראשון של הבבא רבי אלעזר אבוחצירא (http://www.kikarhashabat.co.il/פרסום-ראשון-הויד או-הראשון-של-ר.html), כיכר השבת.
- יאיר אטינגר, הרצח שהטיל אימה על אליטת הרבנים (https://www.haaretz.co.il/1.1371476), באתר הארץ, 4 באוגוסט 2011
- הרצאות על רבי אלעזר אבוחצירא (http://hidabroot.org/MediaCategories_List.asp?CategoryID=767&Lang=0).
- כרטיס קבר (https://mountofolives.co.il/he/deceased_card/אלעזר-אבוחצירא/) באתר הר הזיתים (http s://mountofolives.co.il/he/)
- מידע על אלעזר אבוחצירא (https://www.nli.org.il/he/search?projectName=NLI#&q=any,contains,%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8%20%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&bulkSize=30&index=0&sort=rank&t=allresults&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=מרחב) בקטלוג הספרייה הלאומית
- קווים לדמותו של הבבא אלעזר (https://www.tehillim-center.co.il/article/2852) באתר מוקד תהילים ארצי
- חיפוש אלעזר אבוחצירא (https://www.nli.org.il/he/newspapers/?a=q&hs=1&r=1&results=1&txq=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&dafyq=&datyq=&req=&laq=&puq=&ssnip=img&oa=1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90&utm_content=itonut.search) בעיתונות יהודית היסטורית
- אלעזר אבוחצירא (http://www.hyomi.org.il/page.asp?id=1086), באתר "החכם היומי"
- אלעזר אבוחצירא (1947-2011) (https://www.nli.org.il/he/a-topic/987007528904005171), דף שער בספרייה הלאומית

הערות שוליים

1. קובי נחשוני, 'רצח רבין של העולם האמוני', מי היה רבי אלעזר? (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4101748,00.html), באתר ynet, 29 ביולי 2011
2. רבינו מאיר אבוחצירא זצוק"ל (http://www.esaenay.co.il/151730/ר-מאיר-אבוחצירא-זצ-ל) באתרו של הרב בן חמו
3. חיים ברון, חשיפה: רבי אלעזר אבוחצירא למד ב'תומכי-תמימים' במרוקו (http://col.org.il/חדשות_חבד_חשיפה_רבי_אלעזר_אבוחצירא_למד_בתומכיתמימים_במרוקו_63224.html), COL
4. אתר צעירי ש"ס (http://www.shasnik.co.il/מרן_הגר_ע_שאל_אותי__לאן_אתה_נעלם,_כל_פעם_צריכים_לחכות_לך/208.html)
5. הרב נט (http://www.harav.net/rav.php)
6. אורי בינדר, שניים אוחזים בירושת הצדיק "באבא סאלי" (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1984/01/19/01/article/117?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI---------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), מעריב, 19 בינואר 1984
יצחק לוינסון, מחפשים יורש לבאבא סאלי (https://www.nli.org.il/he/newspapers/hadashot/1/984/03/11/01/page/10/), חדשות, 11 במרץ 1984
אמנון רבי, מי יישב על כסא הכבוד? (https://www.nli.org.il/he/newspapers/hadashot/1985/0/1/24/01/article/46?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), חדשות, 24 בינואר 1985
אמנון רבי, קדוש, קדוש, קדוש (https://www.nli.org.il/he/newspapers/hadashot/1985/01/2/4/01/page/9/), חדשות, 24 בינואר 1985

7. אמנון לוי, "המודיע": חרם על הבאבא-סאלי (https://www.nli.org.il/he/newspapers/hadashot/1985/02/08/01/article/79?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), חדשות, 8 בפברואר 1985
8. אמנון רבי, מלחמת באבא בבאבא (https://www.nli.org.il/he/newspapers/hadashot/1986/01/17/01/article/74?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), חדשות, 17 בינואר 1986
סמי מיכאל, התקופה האפלה של היהדות (https://www.nli.org.il/he/newspapers/hadashot/1986/01/16/01/article/86?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), חדשות, 16 בינואר 1986
ברוך נאה, בבא ברוך נגד בבא אלעזר (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1986/01/24/01/article/108?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), מעריב, 24 בינואר 1986
9. ישראל כהן, ברשימת העשירים של ישראל: המקובל הרב אלעזר אבוחצירא (https://www.kikar.co.il/העשירים-של-ישראל.html), באתר כיכר השבת
10. אורי בינדר, המפכ"ל: האדמו"ר אבוחצירא מאמין בנקיון כפי (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1990/09/07/01/article/50?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%90%D7%9C%D7%A2%D7%96%D7%A8+%D7%90%D7%91%D7%95%D7%97%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%90%22&utm_content=itonut), מעריב, 7 בספטמבר 1990
11. אילנה קוריאל, חסידי הרב שנרצח בבאר-שבע: "היה צנוע וסגפן" (https://www.ynet.co.il/article/0,7340,L-4101711,00.html), באתר ynet, 29 ביולי 2011
12. ראה בפורום אוצר החכמה בערכו.
13. צבי אלוש, המקובל אלעזר אבוחצירא: ישלם מס כמקובל (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-2765649,00.html), באתר ynet, 23 בספטמבר 2003
איתמר לוין, ההסדר של בבא אלעזר (https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=720620), באתר גלובס, 1 באוקטובר 2003
14. רן דגוני, וושינגטון, הרב אלעזר אבו-חצירא חשוד בהונאת מאמינים בניו-יורק (https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000539803), באתר גלובס, 17 בפברואר 2010
נטשה מוזגוביה ויניר יגנה, הרב אלעזר אבוחצירא חשוד בהונאת חרדים בברוקלין (https://www.haaretz.co.il/1.1189700), באתר הארץ, 18 בפברואר 2010
15. נטשה מוזגוביה, כתבת "הארץ" בארה"ב, המתלוננים נגד הרב אבוחצירא בארה"ב: כך סחט מאתנו המקובל מבאר-שבע עשרות אלפי דולרים בעבור ברכה (https://www.haaretz.co.il/1.1190953), באתר הארץ, 26 בפברואר 2010
16. ערן בר-און, התוכנית "שומר מסך" תשודר כמתוכנן (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3862844,00.html), באתר ynet, 15 במרץ 2010
17. ניצן ארליך, השניות שאחרי הרצח: דהן מנסה לחמוק מזירת הדמים (https://www.kikar.co.il/צפו-ב-תיעוד-מטלטל-הש.html), באתר כיכר השבת, 1 באוגוסט 2011
18. יניר יגנה ויאיר אטינגר, הרב אלעזר אבוחצירא נרצח בדקירות בבאר שבע (https://www.haaretz.co.il/1.1182036), באתר הארץ, 29 ביולי 2011
19. יניר יגנה, חוות דעת: רוצחו של הרב אלעזר אבוחצירא, "בבא אלעזר", אינו כשיר לעמוד לדין (https://www.haaretz.co.il/1.1372424), באתר הארץ, 10 באוגוסט 2011
20. ע"פ 1828/14 אשר דאהן נ' מדינת ישראל (https://supremedecisions.court.gov.il/Home/Download?path=HebrewVerdicts\14/280/018/J24&fileName=14018280.J24&type=4), ניתן ב־27 ביוני 2019

21. מוטי לוי, עשרות אלפים ליוו את הרב אבוחצירא בדרכו האחרונה - וואלה חדשות (https://news.walla.co.il/?w=//1845447), באתר וואלה, 29 ביולי 2011
22. קובי נחשוני, בתום השבעה: הרב עמאר - בקינה על רבי אלעזר (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4105673,00.html), באתר ynet, 7 באוגוסט 2011
23. משה ויסברג, הישיבישע'ר שהפך לאדמו"ר בן לילה • הרה"צ רבי פנחס אבוחצירא • פרופיל ראשון (https://www.bhol.co.il/news/30371), באתר בחדרי חרדים. "באמצע הלילה התקשר אליי אחד האברכים: אבא נדקר" (http://www.kikarhashabat.co.il/באמצע-הלילה-התקשר-אליי-אחד-האב.html)
24. יאיר אטינגר, צאצאי הבאבא סאלי בראש רשימת הרבנים העשירים (https://www.haaretz.co.il/1.1728723), באתר הארץ, 11 ביוני 2012
לי-אור אברבך, "שווי חצרו של הרב העשיר בישראל, פנחס אבוחצירא - 1.3 מיליארד שקל" (https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000755895), באתר גלובס, 10 ביוני 2012
שמעון איפרגן, mako, הרבנים העשירים ביותר בישראל: מי שווה 1.3 מיליארד שקל? (https://www.themarker.com/1.2226865), באתר TheMarker, 27 בינואר 2014

...
w.y
out
ube
.co
m/c
han
nel/
UC
2FA
fGO
U_
D8j
gT1
E3p
1KJ
(og

htt)
ps://
ww
w.fa
ceb
ook.
com
/har
avis
rael
abe
rgel
(/

tel:)
972
837
402
(00

חנות
(https://hameir-laarets.org.il/shop)
(https://hameir-laarets.org.il/)

(/) (/english/) (/francais/) (/espanol/)

(/https://hameir-laarets.org.il/baitleaba)

הבבא אלעזר – רבי אלעזר אבוחצירא | כ"ז תמוז

הרב יורם אברג'ל (/https://hameir-laarets.org.il) » הילולות צדיקים (/https://hameir-laarets.org.il/category/hilulots) »
הבבא אלעזר – רבי אלעזר אבוחצירא | כ"ז תמוז

.me/97283740200)

ESC

רא_ ת דרכו

סגירה ניווט מקלדת ביטול הבהובים מונוכרום ספיה ניגודיות גבוהה

משפחת אבוחצירא המעטירה חיה בעיר ריסאני שבמרוקו. סיפור עתיק עובר במשפחה על חלום מיוחד שחל סב רבי ישראל הבבא סאלי ז .. בחלומו ראה : התנא רבי ש ן בר יוחאי, אש ואל אותו

למ[illegible] מקרא מישו[illegible] המשפחה עלו[illegible] רבי אלעזר? הצגת תיאור תיאור קבוע

הבב[illegible] סאלי השיב וה[illegible]ח שהנכד הב[illegible] ייוולד, ייקרא [illegible] שמו. ואכן, כ[illegible]ר נולד בן לב[illegible] רבי מאיר ולרבנית שמחה רעייתו – קרא עליו הסבא בברית את הפסוק "עין לא ראתה אלוקים זולתך", בראשי תיבות "אלעזר", ושמו בישראל נקרא "אלעזר".

גופן קריא הגדלת גופן הקטנת גופן הגדלת מסך הקטנת מסך סמן גדול

משר ילדותו גדל הפ בין גדולי עולם צדיקים וחכמים:

סמן שחור מצב קריאה

אביו, רבי מאיר היה רבה של העיר מידלת, וכיהן כראש ישיבת "תומכי תמימים" בקזבלנקה, וסבו הבבא סאלי שהיה מחכמי ארצו, שימש כראש יש [illegible] (https://www.enable.co.il) ואבות המשפחה, נודעו כשושלת של תורה וקדישה – רבי יצחק הבבא חאקי, רבי דוד, ובדורות שלפניהם – רבי מסעוד, רבי יעקב, בעל ה"אבי יעקב" [illegible] (https://www.upress.co.il) מופעל על ידי [illegible] בקודש.

סולם העלייה

בשנות ילדותו גדל והתחנך על ברכי סבו, על כן לא לפלא שכבר מגיל צעיר דבק בהליכותיו הנעלות ונודע בזהירותו בשמירת עיניים.

כשהיה רבנו כבן 5 שנים, התמנה אביו רבי מאיר לרב העיירה ארפוד, ובינתיים עשה רבנו חיל בלימודיו והתבלט בזכרונו המופלא ובבקיאותו בכל מה שלמד. משהגיע לנערות, נכנס ללמוד בישיבת "תומכי תמימים" שהקימו שלוחי הרבי מחב"ד.

בתקופה זו נפטרה אימו של רבנו, ולאחר מספר חודשים, בחודש אדר תשכ"ו, עזבו הוא ואביו וכל אחיו את מרוקו ועלו לארץ הקודש.

רבים מבני המשפחה עלו לארץ בשנים שקדמו לכך, ואף הבבא סאלי בעצמו התגורר מזה כשנתיים בארץ הקודש. כעת משעלו רבי מאיר ובנו, התיישבו בעיר אשדוד ורבנו פנה ללמוד אצל רבי אברהם חפוטא בישיבת הרמב"ם בתל אביב, ולאחר תקופה קצרה עבר לישיבת "פורת יוסף בירושלים.

בשנים אלו רבים מאד מיהודי מרוקו עלו ארצה, והממשלה בארץ כלל לא דאגה עבורם לתשתית רוחנית נאותה אלא אף ההפך מכך. רבים מהעולים נאלצו לשלוח את ילדיהם לבתי ספר ממלכתיים חילוניים, ומצבם הרוחני הורע.

הבבא סאלי שכאב את אשר נעשה, ביקש מנכדיו לצאת ולשבות את שבתותיהם ביישובים בהם שוכנו העולים ולחזק אותם בשמירת תורה ולמצוות.

בהגיעו לפרקו נשא רבנו לאישה את הרבנית דבורה, ובמשך השנים נולדו להם שבעה ילדים והם התגוררו בעיר באר שבע.

על כס

ESC

.me/97283740200)

ברבות השנים, לצד שקידתו של רבנו על התורה יומם ולילה, המשיך גם בהליכותיו המיוחדות בענייני קדושה וטהרה, בהזדככות מענייני העולם הזה – כשהוא חי בפשטות מופלאה וצניעותו היא לשם דבר.

במשך עשרות שנים חי רבנו כמלאך, כאשר הוא ניזון מן המעט ההכרחי לקיום נפשו, ולפרקים עורך צומות ותעניות דיבור, עד שהתבטא עליו אביו רבי מאיר: "יש לי בן גדול וקדוש בבאר שבע, כואב לי עליו שהוא עושה יותר מידי תעניות וסיגופים עד שבקושי יכול לקום מהמיטה"...

כשהיה רבנו כבן 35, נפטר אביו רבי מאיר ולאחר פחות משנה גם סבו – הבבא סאלי שבאותו הזמן היה מצדיקי הדור אשר רבים משחרים לפתחו לעצה ולברכה. ומשנסתלקו אלו לבית עולמם, החל הציבור לפנות אל רבנו והוא פתח דלתו לכל נצרך. גם אחיו רבי דוד שהתגורר בנהריה היטה שכמו לצרכי עם ישראל, וכן הדוד רבי ברוך, אחיו של רבי מאיר, בנתיבות.

אט אט התפרסם שמו של רבנו בפי רבים שנושעו בזכות ברכתו ותפילותיו, אך גם בעת הזאת נותר רבנו ענו וצנוע, כשהוא מדיר רגלו מאירועים ציבוריים, ממעט לצאת מפתח ביתו וחי בפשטות מתוך הסתפקות במועט. (https://www.enable.co.il)

רבנו שחפץ להישמר לחלוטין ממראות אסורים, ביקש את כיבוי המעגלות הקבועי מביתו אל בית הכנסת, וכך לא הוצרך במשך שנים לצעוד ברחובה של עיר.

מופעל על ידי (https://www.upress.co.il)

בני ביתו של רבנו מעידים עליו שבמשך כ-40 שנים לא טעם רבנו בשר או עוף, ובתקופה מסויימת היה צם בכל ימות החול כמנהג הרש"ש, עד ששיניו השחירו. בכספי התרומות שהרימו הבאים אליו לקבל את ברכתו, הקים רבנו כולל אברכים גדול ובית תמחוי שפתח את שעריו לכל נצרך.

כאשר הושלמה הקמת המבנה לביתו של רבנו ובית התמחוי ורבנו קבע את המזוזה, העיד על עצמו: "אני קובע המזוזה הראשונה בבית התמחוי, ורק לאחר מכן אקבע שאר המזוזות השייכות לבית היות ומעיד אני עלי שמים וארץ שלא נהניתי אפילו באצבע קטנה שלי מכל הרכוש, כי הכל קודש אך ורק לצרכי עם ישראל".

דלתו של רבנו פתוחה הייתה בכל עת למאות הפונים, החל משעות הצהרים אז נפנה רבנו מתלמודו לצרכי העם. כך כל יום שעות ארוכות, לעיתים עד עלות השחר – אז היה רבנו טובל ומתפלל תפילת שחרית ועוסק בלימודו במשך כל הבוקר.

אחד מחסידיו המובהקים של רבנו מספר:

מעשה ארע באחד מאברכי כולל פורת יוסף, שחיתן את בתו עם בחור ישיבה. לאחר כשנה נודע לאותו בחור שאשתו אינה ראויה להביא ילדים, והיא ידעה זאת והסתירה ממנו. הדבר חרה לו מאוד עד שהחליט לגרשה, ובא המעשה לפני חכמי ישיבת פורת יוסף ובראשם מרן הגאון רבי יהודה צדקה ראש הישיבה ונצטרף גם מו"ר הגאון רבי בן ציון אבא שאול.

לאחר שמיעת הטענות, פסק הגרב"צ אבא שאול שיש כאן מקח טעות מעיקר הדין, והסכימו עימו חכמי הישיבה. אלא, היה קשה בעיניו הדבר לגרום למזבח שיוריד עליו דמעות על עצם הגירושין. הוא נתן עצה לשלוח את הדבר לפני רבנו אלעזר אבוחצירא שיתפלל בעדם, שיש בכוחו לשנות את הטבע.

ואכן ניגשו לרבנו וסיפרו לו את מה שמעיק להם, הוא נתן ברכתו שיזכו בקרוב לזרע קודש של קיימא. והנה תפילתו עשתה פירות, ותוך זמן קצר נפקדו. וכמה שמחה גדולה הייתה להגרב"צ אבא שאול שנעשה שלום בית ולא נצטרכו לפרק בית בישראל. (https://t.me/97283740200)

ESC

בא השמש

בליל ז"ך בתמוז תשע"א, כשהיה רבנו כבן 63, נכנס לחדרו של רבנו יהודי מהעיר אלעד כדי לבקש בעצתו. אין לדעת למה וכיצד מלאו ליבו לפגוע בקדוש עליון כרבנו, אך למעשה בשעה שקרא רבנו בפתק שהגיש לו אותו יהודי, שלף האיש סכין ופצע את רבנו פצעי מוות.

הבשורה המזעזעת נחתה כרעם על כל שכבות הציבור, ורבבות הגיעו למחרת היום ללוות את רבנו בדרכו האחרונה. ההלוויה יצאה מבית מדרשו ברחוב קפריסין בבאר שבע, המשיכה במסעה לישיבת "פורת יוסף" בירושלים שם ספד לרבנו מרן הרב עובדיה יוסף זיע"א, והיא נחתמה בהר הזיתים שם נטמן רבנו בסמוך לקברו של אביו רבי מאיר זיע"א.

לקראת תשעה באב, כאשר מלאו שבעת ימי אבלו של רבנו, כתב רבי שלמה משה עמאר שליט"א הרב הראשי לישראל דאז, קינה הדומה בסגנונה לקינות על חורבן בית המקדש, הן שקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלוקינו.

(https://www.enable.co.il)
מופעל על ידי (https://www.upress.co.il)

מאז הסתלקותו של רבנו יושב בנו בכורו רבי פנחס אבוחצירא שליט"א על כיסאו וממשיך את דרכו בקודש.

בשנים האחרונות בני ביתו ותלמידיו של רבנו הוציאו מספר ספרים מכתביו, מדברי תורתו ואודותיו, כמו "פקודת אלעזר", "משמרת אלעזר", "תנא דבי רבי אלעזר", ועוד.

מעשה רב

סיפר מז"ר עט"ר רבי ישראל אברג'ל שליט"א:

אשה אחת ממרכז הארץ שהיו לה שני בנים הוצרכה לנסוע לבאר שבע. ומכיוון ששמעה על גדולתו של הגה"ק רבי אלעזר אביחצירא – הבבא אלעזר – שאלה את בניה: האם אתם רוצים להצטרף אלי לנסיעה לבאר שבע, ותכנסו לקבל ברכה מהבבא אלעזר? והם הסכימו בשמחה.

הבבא אלעזר היה נוהג להכניס קבוצות קבוצות אל חדרו. בכל פעם כשלשים איש, ואז, סוגר את הדלת, מברך אחד אחד, ואז, נכנסת הקבוצה הבאה.

שני הבנים נכנסו, אחד עמד בתור במקום החמישי ואחד במקום העשרים. ולפתע, הרים הבבא אלעזר את עיניו הקדושות וסימן לגבאים ש'יזרקו' את הבן העומד במקום החמישי. מיד ניגשו הגבאים והוציאו אותו החוצה...

הבבא אלעזר הרים שוב את עיניו, וחיפש... ואז, סימן לגבאים ש'יזרקו' גם את הבן השני...

שני הבנים חזרו לאימם כשהם עצבניים 'אש'... והחלו ל'שפוך' אש וגופרית. אימם, שהייתה בעלת אמונת חכמים ניסתה להרגיעם ולהסביר להם את מעלת הצדיק. אך הם לא נרגעו.

מכיוון ששמעו את שמעו של אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל החליטו שלמחרת בבוקר ייסעו אליו.

.me/97283740200)

ESC

למחרת הגיעו לישיבה, תור ארוך השתרך שם. הם נכנסו ועמדו בתור. ולפתע, הרב יורם הרים את עיניו, חייך וסימן להם להתקרב... הם ניגשו בפחד. והרב יורם שאל אותם: אתמול הייתם אצל בבא אלעזר? והם השיבו: כן.

'והוא זרק אתכם?' והם השיבו: כן. והרב יורם אמר: אני אסביר לכם, אתמול הייתם צריכים להיות מעורבים בתאונת דרכים קטלנית, והמזיקים הרוחניים חגו מסביב לראשיכם, הבבא אלעזר ראה את זה, ועל ידי הביזיונות שעשה לכם – ביטל את הגזירה!

לעולם אל תדברו על צדיקים – סיים אבא מארי עט"ר את דבריו.

הבנים יצאו מאבא מלאי התרגשות. ונסעו לבאר שבע אל הגה"ק רבי אלעזר אביחצירא וביקשו להיכנס, ובבא אלעזר קיבלם במאור פנים ובאהבה..."

« (https://hameir-laarets.org.il/hilulots/ben-ish-ch:d7%94%d7%a7%d7%93%d7%95%d7%a9/)

(https://www.enable.co.il)

מופעל על ידי (https://www.upress.co.il)

.me/97283740200)

ESC

https://hameir-laarets.org.il/hilulots/%d7%99%d7%92-%d7%90%d7%91-%d7%a8%d7%91%d7%99-%d7%a0%d7%aa%d7%9f-%d7%a0%d7%98%d7%a2-%d7%a9%d7%a4%d7%99%d7%a8%d7%90-%d7%94%d7%9e%d7%92%d7%9c%d7%94-%d7%a2%d7%9e%d7%95%d7%a7%d7%95%d7%aa/)

י"ג אב: רבי נתן נטע שפירא – ה'מגלה עמוקות' (https://hameir-laarets.org.il/hilulots/%d7%99%d7%92-%d7%90%d7%91-%d7%a8%d7%91%d7%99-%d7%a0%d7%aa%d7%9f-

ESC (https://hameir.me/97283740200)

%d7%a0%d7%98%d7%a2-%d7%a9%d7%a4%d7%99%d7%a8%d7%90-%d7%94%d7%9e%d7%92%d7%9c%d7%94-(/%d7%a2%d7%9e%d7%95%d7%a7%d7%95%d7%aa

איש אלוקים, קדוש וטהור מן קדמונים, האדם הגדול בענקים, ידיו רב לו בנגלה ובנסתר, מאור הגולה, מיתידי סגולה, מופת הדור

קרא עוד » (HTTPS://HAMEIR-LAARETS.ORG.IL/HILULOTS/%D7%99%D7%92-%D7%90%D7%91-%D7%A8%D7%91%D7%99-%D7%A0%D7%AA%D7%9F-%D7%A0%D7%98%D7%A2-%D7%A9%D7%A4%D7%99%D7%A8%D7%90-%D7%94%D7%9E%D7%92%D7%9C%D7%94-/%D7%A2%D7%9E%D7%95%D7%A7%D7%95%D7%AA)

ז' באב תשפ"ד (ז' באב תשפ"ד (11/08/2024))

(https://www.enable.co.il)

מופעל על ידי (https://www.upress.co.il)

.me/97283740200)

ESC

https://hameir-laarets.org.il/hilulots/%d7%a8%d7%91%d7%99-%d7%99%d7%a6%d7%97%d7%a7-%d7%91%d7%9f-%d7%a9%d7%9c%d7%9e%d7%94-%d7%9c%d7%95%d7%a8%d7%99%d7%90-%d7%94%d7%90%d7%a8%d7%99-%d7%94%d7%a7%d7%93%d7%95%d7%a9-%d7%94/)

ה' באב: רבי יצחק בן שלמה לוריא – האר"י הקדוש (https://hameir-laarets.org.il/hilulots/%d7%a8%d7%91%d7%99-%d7%99%d7%a6%d7%97%d7%a7-%d7%91%d7%9f-%d7%a9%d7%9c%d7%9e%d7%94-

(https://t.me/97283740200)

ESC

%d7%9c%d7%95%d7%a8%d7%99%d7%90-%d7%94%d7%90%d7%a8%d7%99-(/%d7%94%d7%a7%d7%93%d7%95%d7%a9-%d7%94

ראשית דרכו יחד עם קבוצת יהודים, עלה מליטא לירושלים רבי שלמה לוריא, בן למשפחת רבנים מיוחסת. בירושלים נשא רבי שלמה

קרא עוד » (HTTPS://HAMEIR-LAARETS.ORG.IL/HILULOTS/%D7%A8%D7%91%D7%99-%D7%99%D7%A6%D7%97%D7%A7-%D7%91%D7%9F-%D7%A9%D7%9C%D7%9E%D7%94-%D7%9C%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%90-%D7%94%D7%90%D7%A8%D7%99-(/%D7%94%D7%A7%D7%93%D7%95%D7%A9-%D7%94

כ"ט בתמוז תשפ"ד (כ"ט בתמוז תשפ"ד (04/08/2024))

(https://www.enable.co.il)

מופעל על ידי (https://www.upress.co.il)

(.me/97283740200

ESC

https://hameir-laarets.org.il/hilulots/%d7%9b%d7%97-)
%d7%aa%d7%9e%d7%95%d7%96-%d7%a8%d7%91%d7%99-
%d7%a9%d7%9c%d7%9e%d7%94-
%d7%92%d7%90%d7%a0%d7%a6%d7%a4%d7%a8%d7%99%d7%93-
(/%d7%96%d7%a6%d7%9c-%d7%9e%d7%97%d7%91%d7%a8-%d7%a7%d7%99

כ"ח תמוז: רבי שלמה גאנצפריד זצ"ל, מחבר 'קיצור שלחן ערוך' (https://hameir-
laarets.org.il/hilulots/%d7%9b%d7%97-
%d7%aa%d7%9e%d7%95%d7%96-%d7%a8%d7%91%d7%99-
%d7%a9%d7%9c%d7%9e%d7%94-
.me/97283740200
ESC

%d7%92%d7%90%d7%a0%d7%a6%d7%a4%d7%a8%d7%99%d7%93-%d7%96%d7%a6%d7%9c-%d7%9e%d7%97%d7%91%d7%a8-%d7%a7%d7%99/)

אחד המיוחד מגדולי ישראל, אשר שתל הקב"ה בכל דור ודור להאיר להם בחשכת הגלות, היה רבנו שלמה זצ"ל, גאון וצדיק,

קרא עוד » (HTTPS://HAMEIR-LAARETS.ORG.IL/HILULOTS/%D7%9B%D7%97-%D7%AA%D7%9E%D7%95%D7%96-%D7%A8%D7%91%D7%99-%D7%A9%D7%9C%D7%9E%D7%94-%D7%92%D7%90%D7%A0%D7%A6%D7%A4%D7%A8%D7%99%D7%93-%D7%96%D7%A6%D7%9C-%D7%9E%D7%97%D7%91%D7%A8-%D7%A7%D7%99/)

כ"ב בתמוז תשפ"ד (כ"ב בתמוז תשפ"ד (28/07/2024))

מבצע!

(https://www.enable.co.il)

מופעל על ידי

ספר מנגן – הרב יורם אברג'ל

~~₪120.00~~ ₪99.00

הוספה לסל (?add-to-cart=68569)

(https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%a1%d7%a4%d7%a8-%d7%9e%d7%a0%d7%92%d7%9f-%d7%94%d7%a8%d7%91-%d7%99%d7%95%d7%a8%d7%9d-%d7%90%d7%91%d7%a8%d7%92%d7%9c/)

(https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%94%d7%92%d7%93%d7%94-%d7%a9%d7%9c-%d7%a4%d7%a1%d7%97-%d7%9b%d7%a8%d7%99%d7%9b%d7%94-%d7%a8%d7%9b%d7%94/)

הגדה של פסח – כריכה רכה

₪35.00 – ₪110.00

בחר אפשרויות (https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%94%d7%92%d7%93%d7%94-%d7%9c-%d7%a4%d7%a1%d7%97-%d7%a8%d7%99%d7%9b%d7%94-%d7%a8%d7%9b%d7%94/)

(https://wa.me/97283740200)

ESC

מבצע!

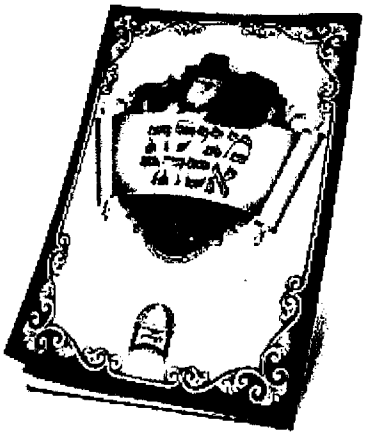

מגילת אסתר עם ביאורי הרב יורם
(https://www.enable.co.il)

מופעל על ידי

~~₪100.00~~ ₪35.00

בחר אפשרויות (https://hameir-laarets.org.il/product/megila/)

(https://hameir-laarets.org.il/product/megila/)

מבצע!

זמירון – נועם השבת

(https://www.upress.co.il)

~~₪100.00~~ ₪15.00

בחר אפשרויות (https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%9e%d7%99%d7%a8%d7%95%d7%9f-%d7%94%d7%a9%d7%91%d7%aa/)

(https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%9e%d7%99%d7%a8%d7%95%d7%9f-%d7%a0%d7%95%d7%a2%d7%9d-%d7%94%d7%a9%d7%91%d7%aa/)

מבצע!

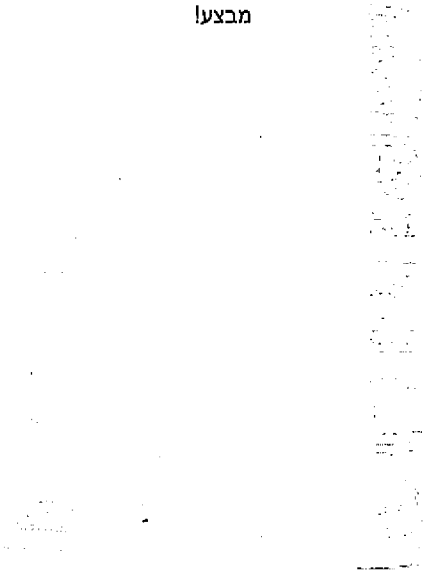

הגדה של פסח – לבן

(https://wa.me/97283740200)

ESC ₪30.00 – ₪100.00

בחר אפשרויות (https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%94%d7%92%d7%93%d7%94-%d7%a9%d7%9c-%d7%a4%d7%a1%d7%97-/%d7%9c%d7%91%d7%9f)

https://hameir-laarets.org.il/product/%d7%94%d7%92%d7%93%d7%94-%d7%a9%d7%9c-%d7%a4%d7%a1%d7%97-/%d7%9c%d7%91%d7%9f)

(https://www.enable.co.il)
מופעל על ידי (https://www.upress.co.il)

בית המדרש המאיר לארץ (ע"ר) 580654762

נבנה ע"י בונה עולם (https://boneolam.co.il)

.me/97283740200)

ESC

נספח לסעיף א' 2.7

יחידת הנשמת העיר
Sevivot.Jerusalem.Muni.il

שמה לחיות בירושלים

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מסי זהות המבקש/ת	טלפון
דר אורית כהן רז	איתי אלון -	0544524707
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני
0528322990		

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית סמטת אורה
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה)
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי	תאריך פטירה עברי
תאריך לידה לועזי 1937	תאריך פטירה לועזי 8.7.2020

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ○ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

אורה קיבלה את ברכת האבות ב-1964. מאז"ר השכונה. הסמטה בה גרו באיזור מטופחת ונקיה כי אורה תמיד פעלה לכך. מאד אהבה, האושר שלה הבן ואת נוגע תסך ואור הקבוצה על הסמטה הזו. אין אדם באורה מין 19 ומכירה את אורה כל שכנה. אי אפשר לפספס את הסמטה בלעדיה. בהם לקרוא שמות לשכרמות על שם מנהיגים ואדישים ומומרים ופועל שם. אבל כמו הרבה אנשים מין הדור בפנותם, ו"ז בפעים כך אורה רוצה לשמה שסמטה זו הקרוב מאושרה ביקרא לא נשמה וכך הסמטה תמשיך להאיר טוב על כל הדולן

תאריך: 14.7.20 שם: _____ חתימה: דר' אורית כהן רז

0528322990 סלולרי
0584604900 אי

מרכז מקלט 1, ת.ד. 775 ירושלים 9100707, טלפון: 02-6297153, פקס: 02-6295723
Safra Square 1, P.O.B 775 Jerusalem 9100707 Tel. 02-6297153 Fax. 02-6295723
MazKin@Jerusalem.muni.il

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: בן ציון אטון / תאריך: 25/12/2023 10:47 / מספר בקשה: 2255823

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נספח לסעיף א' 2.8

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	ירושלים
רחוב:	משיב מנחם
מספר בית:	10
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	1
שם פרטי:	בן ציון
שם משפחה:	אטון
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	~~080835578~~
טלפון נייד:	7693559
קידומת טלפון נייד:	054
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	YRH104@GMAIL.COM
סוג קירבה:	בן

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	רוח חכמה
שם הרחוב המוצע באנגלית:	
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	31/12/1924
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	ה' טבת תרפ"ה
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	09/02/2006
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	י"ב שבט תשס"ו
איתור מוצע:	
הערות:	
תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	ע"ש ספרו של הרב שבתי אטון ראש ישיבת...
הסבר על שם הרחוב המוצע:	מצ"ב נא לבדוק תאריך לידה מדויק בן ציון-02-5386444

מנכחת ושיריה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (אב/אם/בן/בת/וכד')
[illegible]	[redacted]	02-5386444	בן
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
	מנחם בגין 10	YRH104@GMAIL.COM	

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית
[illegible]
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה)
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שהות חובה בהנצחת אישיות

[illegible]	תאריך פטירה עברי: יב' שבט תשס'
[illegible]	תאריך פטירה לועזי: 10/2/2006

[illegible] הבקשה (יש לסמן V)

[illegible] קריאת שם רחוב [illegible] (כבר)
[illegible] שם רחוב קיים
[illegible] שלט
[illegible]

[illegible] קצר מאיר על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

[illegible] 100 [illegible] ראש הישיבה ראשית חכמה הר חוצבים

[illegible] על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

[illegible]

[illegible]

Scanned with CamScanner

בס"ד

רוח חכמה

ע"ש ספרו של הרב שבתי אטון זצ"ל. נולד בירושלים שבין החומות, בשנת תרפ"ו, לאביו הרה"ג בן ציון אטון זצ"ל, שהיה דור רביעי בירושלים (מוצאם מהעיר יאנינא שביוון), ומטובי חכמי ישיבת פורת יוסף,

בשנת תשכ"ה, הקים את הגרעין הראשוני של ישיבת ראשית חכמה, עבור צעירים, שמהם נעשו תלמידי חכמים מופלגים, ברחוב רש"י פינת רשב"ם.

בשנת תשמ"ו עברה הישיבה לבניינה החדש בהר חוצבים, כשהוא משמש בה בשיעורים ובשיחות מעוררות לב שומעם, בעיקר בדוגמת הנהגתו האישית.

לא חדל לבוא לישיבה יום יום ברציפות ללמוד עם צעירים עד יומו האחרון ט' שבט, בישיבה.

נפטר י"ב שבט תשס"ו.

בס"ד

ככר "רוח חכמה"

ע"ש ספרו של הרב שבתי אטון

ראש הישיבה "ראשית חכמה"

נולד בירושלים שבין החומות, בשנת תרפ"ו, לאביו הצדיק והחסיד הרה"ג בן ציון אטון זצ"ל, שהיה דור רביעי בירושלים (מוצאם מהעיר יאנינא שביוון). עסק בתורה, והתגורר עם משפחתו תקופה ארוכה בדירות שבבנין ישיבת פורת יוסף העתיקה, שנועדו לבכירי העוסקים בתורה, בפרישות ובקדושה.

הרב זצ"ל נשא את הרבנית בתו של הרב הנודע בירושלים בגאונותו וחסידותו רבי יוסף שרבאני זצ"ל, שהתגורר גם הוא בדירה סמוכה שבפורת יוסף.

המשיך את תלמודו בישיבות שמחוץ לחומות לאחר נישואיו, עד שבשנת תשט"ו נתמנה למחנך במחלקה העליונה של 'פורת יוסף' שבעיר החדשה (גאולה). שם גם נבחר לערוך ולהוציא את חוברות "משואות", שנודעה לתהלה שנתקבץ בה חידו"ת ומחשבה מותיקי הישיבה בתפוצות ישראל, וממנו.

בשנת תשכ"ה, הקים את הגרעין הראשוני של ישיבת ראשית חכמה, עבור קבוצת צעירים, שמהם נעשו תלמידי חכמים מופלגים, בבית שרכש בשלבים ברחוב רש"י פינת רשב"ם. הוא לימד בה עם סגל רבנים חשובים. אחד מהם מי שהוא היום הראשל"צ ר' יצחק יוסף שליט"א.

פעמיים בשבוע בערבים נהג הרב להיות יוצא סובב על פתחי ידידים ונדיבי לב לאחזקת הישיבה, במסי"נ של ממש. שמה הטוב של הישיבה "ראשית חכמה" עשה לה כנפיים, והמקום נעשה צר מהכיל.

בשנת תשל"ח מסר נפש כדי לרכוש את מגרש הישיבה הסמוכה למקום זה, שהיה אז כמדבר שממה. בסוכות תש"מ הונח אבן הפינה לבנין הישיבה.

הוא שייסד את תנועת ש"ס בראשיתה, תחת המותג להחזיר עטרה ליושנה, יחד עם ידידו ורעו הטוב מנעוריו חכם שלום כהן שליט"א, כיום נשיא מועצת חכמי התורה וראש ישיבת פורת יוסף העתיקה.

לאחר שגדלה ונתבססה תנועת ש"ס, שב והצטנף בתורה בד' אמות של הלכה ועבודת ה', ללמוד וללמד בישיבה הקדושה, עד יומו האחרון.

בשנת תשמ"ה עברה הישיבה כולה לבניינה החדש, כשהוא משמש בה בשיעורים ובשיחות מעוררות לב שומעם, ובעיקר בדוגמת הנהגתו האישית, יצק לתוכה הנהגה של תורה יראה ואהבת השי"ת. ותוכן שמה "ראשית חכמה" הולם לדרכה עד היום.

בשנת תשס"ו, בחודש טבת, והוא כבן שמונים, ומאחריו חיים עמוסים בעבודת הקודש בישיבה ובעם, הכביד עליו חוליו, ולא חדל לבוא לישיבה יום יום ללמוד עם צעירים עד יומו האחרון ט' שבט, ואף באותו ערב בביתו עסק בתורה, וכשנודע לו מצבו מפי רופאו קיבל באהבה וביקש לקרות קר"ש, ומראהו כמלך ביופיו. נפטר י"ב שבט.

ישיבתו ורבים רבים מתלמידיו ברחבי ארץ הקדש ובתפוצות, ממשיכים דרכו בתורה ויראה ודרך ארץ שנספג בדמם מהאצלתו ותלמודם תחת הנהגתו.

ככר זו הנקראת על שם ספרו הנפלא "רוח חכמה" מרשימות שרשם לעצמו בתקופות שונות, ורוחו מהלכם בהם.

יהי זכרו ברוך וזיע"א.

נספח לסעיף ב' 29

מזכירות העירייה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (אב/אם/בן/בת/וכד')
אילה עצמון	[redacted]		בת
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
0505383716	אורי לוריא 16 תל אביב	ayalaatzmon@gmail.com	

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית	מתי עצמון
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה)	MATI ATZMON
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)	

שדות חובה בהנצחות אישיות

תאריך לידה עברי	10 באוקטובר 1934	תאריך פטירה עברי	כח' בטבת תשע"ט
תאריך לידה לועזי	2 בנובמבר 1934	תאריך פטירה לועזי	5 בינואר 2019

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ✓ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

יקיר ירושלים הקדיש את חייו לרווחת חיילי צה"ל ולעבודה לעולה

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

בקובץ נפרד

תאריך: 1/6/2021 שם: אילה עצמון חתימה: [signature]

מזכירות מועצת העיר | Secretariat of the City Council | أمانة مجلس البلدية
ביבי שפרא 1, ירושלים, ת.ד. 775, ירושלים, 9100707 Tel 02-6295723 Fax 02-6297153
Shifra Shuvaiz 1, P.O.B. 775, Jerusalem, 9100707, Israel
ميدان شفرا 1، أورشليم القدس، ص.ب. 775، 9100707 هاتف: 02-6295723 فاكس: 02-6297153
Mazkirut@jerusalem.muni.il

חזון בלבד

עו"ד דר' מתי עצמון ז"ל

איש ירושלים, אדם רב מעשים והשגים, פעל כל חייו לעשיה ולעזרה לזולת.

עו"ד דר' מתי עצמון היה נטע שורשי לעיר ירושלים, וגילם באישיותו ובפועלו את הלוחם הישראלי במלחמות ישראל, את המשפטן ועורך הדין המבטא בפועלו את האתיקה ובבוד המקצוע והנאמנות למשפט ולבית המשפט, ואת איש הציבור שהתנדב במשך עשרות שנים לעזרה ולתמיכה באלה אשר זקוקים ליד מושטת שהגורל לא היטיב עימם. הוא גילם באישיותו ובפועלו את הטוב והיפה שבנתינה האנושית לקרוב ולרחוק, לפרט ולציבור.

יליד ירושלים

על פעילותו בקשר מטה הגדנ"ע בירושלים בזמן במלחמת השחרור קיבל את אות מלחמת הקוממיות - הצעיר ביותר במדינת ישראל.

אל"מ במיל. בחיל הצנחנים, השתתף באופן פעיל במלחמות ישראל ממלחמת ששת הימים ועד מלחמת לבנון הראשונה.

סיים את לימדי השפטים באוניברסיטה העברית בשנת 1963 ועד פטירתו בשנת 2019 היה עו"ד פעיל ועמד בראש משרד עורכי דין שעסק במגוון תחומי עשייה משפטיים.

לאורך כל חייו המקצועיים פעל מתוך בבוד מקצועי, יושרה והגינות ובנאמנות למשפט, למוסדות המשפטיים וללקוחותיו הרבים ופעל כל חייו למען הכלל ולקירוב לבבות בין כלל תושבי העיר ירושלים.

חבר מועצת העיר ירושלים בין השנים 1973-1978

פעל בהתנדבות למען חילי צה"ל והמשפחות השבולות:

אל"מ (מיל.) דר' מתי עצמון ז"ל, היה ממקימי העמותה "הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים" שהוקמה מיד לאחר מלחמת ששת הימים כשהמטרה העליונה לשמה הוקמה הקרן הינה לטפל וללוות את משפחות החללים תחת הסיסמא "החברים של אבא". מתי עצמון היה יושב ראש הקרן במשך עשרות שנים בהן פעל לטיפול במשפחות ובקידום פעילות הקרן. ביוזמתו של מתי מטפלת הקרן גם במשפחות חללי שירות הביטחון הכללי.

באגודה למען החייל כיהן עו"ד ד"ר מתי עצמון כיושב ראש סניף ירושלים ויושב ראש מרחב מרכז של האגודה זאת במשך 24 שנה. במהלך כהונתו כיושב ראש המרחב פעל ללא לאות למען רווחתם של חיילי צה"ל, גייס תרומות לשיפור תנאי השירות של החיילים בכל בסיסי צה"ל במרחב מרכז. שימש ככתובת לפניות אישיות של מפקדים, חיילים ושל הורי החיילים, פעל בכל דרך לסיוע במצוקות של הורי פצועים והורים שכולים וסייע להם בכל דרך למציאת פתרונות לצרכיהם.

כחבר בוועד המנהל של האגודה היה עו"ד עצמון שותף אקטיבי לעיצוב מדיניותה של האגודה למען החיל.

כחבר ועד לשכת עורכי הדין במחוז ירושלים, במסגרת זו מילא עו"ד עצמו מגוון של תפקידים, כולם בהתנדבות, מתוך רצון לקדם את מעמד המקצוע ולהנחיל את כללי אתיקה מקצועיים ואת אכיפתם. כיהן כיו"ר ועדת האתיקה הארצית של לשכת עו"ד, חבר בוועדות הלשכה השונות מתוך מטרה לקיים נאמנות למשפט ולבית המשפט בתורת "נאמן בית המשפט". הוא קידם את משמעות המושג "בבוד מקצוע עריכת הדין" והנחיל זאת לכל מתמחיו הרבים.

בשנת 1993 - השלים לימודי דר' במדעי ההתנהגות וקיבל תואר דר'

בשנת 2015 קיבל עו"ד עצמון את אות היובל המקצועי של לשכת עורכי הדין המוענק לעורכי דין שהשלימו חמישים שנות עשיה מקצועית פעילה.

בשנת 2008 הוענק לעו"ד עצמון תואר יקיר העיר ירושלים.

קורות חיים - ד"ר מתי עצמון, עו"ד

נולד בשנת 1934 בשכונת מאה שערים ירושלים,

עד 1940 למד בחיידר במאה שערים

1941-1948	למד בית ספר עממי "תחכמוני". סיים את לימודיו בשנת תש"ח ערב בפרוץ מלחמת השחרור.
1948	מלחמת השחרור. בן 14.5 השתתף כקשר מטה הגדנ"ע בירושלים. במהלך שירותו נפצע, אושפז לחצי שנה. על שרותו קבל את "אות הקוממיות". (האיש הצעיר ביותר במדינת ישראל הנושא את אות הקוממיות).
1952-1958	באוגוסט 1952 התגייס לצה"ל, למרות שיכול היה להשתחרר. שירת בצבא הקבע עד 1958. השתתף במלחמת קדש.
1958-1963	לימודי בגרות אקסטרניים. לאחר מכן החל לימודי משפטיים באוניברסיטה העיברית בירושלים. סיים לימודי משפטיים בתואר LLB.
1963-1967	עם סיום לימודיו באוניברסיטה חזר שוב לשורות צבא הקבע. במלחמת ששת הימים היה אזרח ושירת כמ"פ מילואים בדרום וברמת הגולן.
1967-היום	עורך דין – משרד פרטי.
1973	השתתף במלחמת יום כיפורים והיה מגויס ל-181 ימים
1974	
1974-1978	נבחר כחבר מועצת עירית ירושלים וחבר ההנהלה – ללא קבלת שכר.
1974-1994	כיהן כס/יו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים (אף זאת בהתנדבות מלאה)
1994-2019	כיהן כיו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים (בהתנדבות) משקיע בכהונה זו לפחות 30 ימים בשנה.
1984-2006	יו"ר הועד המנהל של האגודה למען החייל – מרחב מרכז (22 סניפים) (אף זאת בהתנדבות) הכהונה דרשה להקדיש לה זמן לא מבוטל.
1982	השתתפות במלחמת שלי"ג
1993	קבלת תואר ד"ר למדעי ההתנהגות.
1998	שחרור משרות מילואים בדרגת אל"מ.
2007	קיבל עיטור "איקיר ירושלים"
2013	קיבל עיטור "איקיר לשכת עורכי הדין"

<u>מאז שנת 1980 מילא תפקידים ציבוריים בלשכת עורכי הדין ואלו הם:</u>

- חבר ועד לשכת עורכי הדין – מחוז ירושלים.
- יו"ר ועדת אתיקה מחוזית מחוז ירושלים.
- יו"ר ועדת אתיקה ארצית.
- יו"ר ועדת צבא ובטחון (ארצי).
- חבר הועדה למינוי שופטים צבאיים משפטאים
- יו"ר ועדת פרקליטות, משטרה, סנגוריה ציבורית ושב"ס – לשכת עורכי הדין מחוז ירושלים.
- ס' יו"ר ועדת צבא ובטחון (ארצי).
- חבר מערכת בטאון "הלשכה" – מחוז ירושלים

Ayala Procaccia
(Ret.) Justice of the Supreme Court of Israel

אילה פרוקצ'יה
שופטת בית המשפט העליון (בדימוס)

23 בפברואר, 2021

לכבוד
הועדה לקביעת שמות רחובות
עיריית ירושלים

ועדה נכבדה,

שלום רב,

הנדון: המלצה לקריאת שם רחוב בירושלים על שם עו"ד מתי עצמון

אבקש להמליץ בזאת על קריאת שם רחוב בירושלים על שמו של **עו"ד מתי עצמון**, אשר לדאבון לב הלך מאתנו לפני כשנתיים.

אם לסכם את מכלול הטעמים להמלצה זו בשני משפטים המקדימים את המאוחר – מתי עצמון היה נטע שורשי לעיר ירושלים, וגילם באישיותו ובפועלו את הלוחם הישראלי במלחמות ישראל, את המשפטן ועורך הדין המבטא בפועלו את האתיקה וכבוד המקצוע והנאמנות למשפט ולבית המשפט, ואת איש הציבור שהתנדב במשך עשרות שנים לעזרה ולתמיכה באלה אשר זקוקים ליד מושטת שהגורל לא היטיב עימם. הוא גילם באישיותו ובפועלו את הטוב והיפה שבנתינה האנושית לקרוב ולרחוק, לפרט ולציבור.

מתי עצמון נולד בשנת 1934 בשכונת מאה שערים בירושלים והתחנך ב"חדר" ולאחר מכן למד בבית הספר תחכמוני. הוא השתתף במלחמת העצמאות כלוחם הצעיר ביותר שזכה באות הקוממיות. הוא שירת שנים רבות בצבא הקבע בחיל הצנחנים והשתתף במרבית מלחמות ישראל. הוא השתחרר משירות מילואים בשנת 1998 בדרגת אלוף מישנה. לימים, הוא למד משפטים ושימש לאורך שנים עורך דין בירושלים. כעורך דין, הוא הבין לעומק את משמעות תפקיד זה בחברה מבחינת הצורך לקיים נאמנות ללקוח מצד אחד, ובד בבד לקיים נאמנות למשפט ולבית המשפט בתורת "נאמן בית המשפט". הוא קידם את משמעות המושג "כבוד מקצוע עריכת הדין" לא רק בהתנהלותו האישית כעורך דין, אלא גם בתרומה ממשית לגיבוש כללי אתיקה של המקצוע ואכיפתם בעת שכיהן כיו"ר ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין. הוא שימש גם בתפקידים מרכזיים נוספים בלשכת עורכי הדין במחוז ירושלים ובמישור הארצי.

במקביל לפעילותו כעורך דין, שימש מתי עצמון לאורך שנים רבות בתפקידים ציבוריים שונים וביניהם – חבר במועצת ירושלים, יו"ר **הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים** ויו"ר הועד המנהל של **האגודה למען החייל** במרחב מרכז. במסגרת פעילותו כיו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים, הקדיש עצמו מתי עצמון במשך שנים רבות למתן עזרה לרעיות וילדי הצנחנים שנפלו. הוא ראה שליחות אנושית ממדרגה ראשונה בהבאת תוכן, משמעות ושמחה לחיי משפחות הנופלים, בין כפרטים ובין כקבוצה, המתמודדים עם האובדן לאורך חייהם.

Office:
The Supreme Court of Israel
Shaarei Mishpat st.
Kiryat David Ben Gurion
Jerusalem, 91950, Israel
Tel: 02-6759645
02-6759730
Fax: 02-6759654

Residence:
30 Kore-Hadorot, Talpiot
Jerusalem, 93387
Tel: 02-6713241
02-6728976

בית:
רחוב קורא הדורות 30, תלפיות,
ירושלים 93387
טל: 02-6713241
02-6728976

משרד:
בית המשפט העליון
(לשכות שופטים בדימוס)
רחוב שערי משפט
קרית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
טל: 02-6759645
02-6759730
פקס: 02-6759654

Ayala@supreme.court.gov.il

על פעילותו למען בטחון ישראל, והתנדבותו למען משפחות חללי הצנחנים ולמען חיילי צה"ל ועל עבודתו רבת שנים בתחום המשפט הוענק לו עיטור הכבוד של "**יקיר ירושלים**" בשנת תשס"ח.

עוד ראוי לציין כי מתי עצמון יצר קשרי ידידות הדוקים עם חברים ערבים ממזרח ירושלים, והראה בתפיסתו ובאורח חייו כי דו-קיום אמיתי בין ערבים ליהודים אפשרי בחברה שלנו.

אכן, מתי עצמון היה נטע ירושלמי שורשי שחייו שזורים נתינה אנושית מגוונת לקרוב ולרחוק, שהתאפיינה באהבת אדם ואהבת החיים. הוא היה איש של בני אדם, היטיב עימם וחיבר ביניהם והשפיע עליהם משמחת החיים והטוב שהיו בו.

הנצחתו באמצעות רחוב שייקרא על שמו חשובה לא רק לקרוביו ולמוקיריו ולקהילה המשפטית בירושלים; הוא חשוב לסיפור תולדותיה של ירושלים שהקימה מתוכה אדם כמותו שבא מתוך העם, והעניק לבני אדם מערכיו ומטובו.

בכבוד רב,

אילה פרוקצ'יה

רחוב שערי משפט , קריית דוד בן-גוריון , ירושלים 91950
Shaarey Mishpat St. Kiryat David Ben -Gurion Jerusalem 91950, Israel
Fax: 2-6759650 :פקס Telephone: 02-6536207, 02-6759711/731 :טלפון

מדינת ישראל
שירות הביטחון הכללי
ד' אגף משאבי אנוש

01.6.2021

עיריית ירושלים – ועדת שמות רחובות

הנדון: מתי עצמון ז"ל

מתי עצמון ז"ל, אל"מ במיל", שימש במשך שנים ארוכות כיו"ר המיתולוגי של עמותת הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים והשב"כ – "החברים של אבא".

העמותה שמה לה למטרה לטפל באלמנות וביתומים של החללים, ולהוות, פשוטו כמשמעו, מסגרת של החברים של אבא, שנפל או נפטר.

במלחמת לבנון הראשונה, בשני אסונות צור, ידע השירות אבדות כבדות בנפש, והיה זה מתי שפתח ברוחב לב את דלתות קרן הצנחנים גם למשפחות השכולות של השב"כ.

הפעילות הענפה של הקרן כוללת ארגון של מספר טיולים/קייטנות בשנה, למשך ארבעה ימים בכל פעם, שבהם מתנדבי הקרן מארגנים ימים מלאי חוויות ופינוק לאלמנות, תוך שהם מאפשרים להן לדאוג לעצמן, בה בעת שילדיהן מבלים בקייטנה מקבילה ומטופלים היטב. זאת ועוד, לאורך השנה דואגים מתנדבי הקרן ללוות את היתומים – הן בשגרה והן בצמתי חיים משמעותיים, כמו למשל ארגון בר מצווה או הכנה לגיוס.

מתי האמין בכל ליבו, שהדרך להמשיך ולשמר את המחויבות העמוקה שיש לצנחנים ולשירות לנופלים ולנפטרים, תבוא לידי ביטוי בשימור קשר וטיפול חם ורציף עם האלמנה והיתומים.

כיושב ראש עמותה שאינה למטרות רווח, עשה מתי ימים כלילות בהתנדבות, כמובן, כדי לקדם את הטיפול במשפחות השכולות; הוא דאג לרתום את חבריו לנשק, לעבודה התנדבותית מסורה מאין כמותה, שכל כולה נתינה ותשומת לב, המבקשת למלא ולו במעט את החלל שהותירו הנופלים.

מורשתו ופועלו ממשיכים לפעול בהשראתו עד היום.

בברכה,

נ'סים א

לשכת עורכי הדין בישראל - ועד מחוז ירושלים
THE ISRAEL BAR - JERUSALEM DISTRICT COMMITTEE
نقابة المحامين في إسرائيل اللجنة اللوائية - القدس

יו"ד הועד CHAIRMAN

ירושלים, 22 באפריל 2021, י' באייר תשפ"א

לכבוד

ועדת השמות, עיריית ירושלים

כבר ספרא

ירושלים

נכבדי,

הנדון: פנייה לקריאת רחוב בירושלים על שמו של המנוח, עו"ד ד"ר מתי עצמון ז"ל

מתוקף כהונתי הציבורית כיו"ר ועד מחוז ירושלים של לשכת עורכי הדין בישראל, וכתבו האישי של עו"ד ד"ר מתי עצמון ז"ל, אני מתכבד בזאת להציע לוועדה הנכבדה לכבד אז זכרו של עו"ד ד"ר מתי עצמון ז"ל, ולקרוא על שמו רחוב בעיר ירושלים.

מתי עצמון, יקיר ירושלים, התקבל כחבר ללשכת עורכי הדין בשנת 1963, לאחר שסיים את לימודיו באוניברסיטה העברית בירושלים.

עד פטירתו בשנת 2019 נמנה עו"ד מתי עצמון על עורכי הדין הבולטים בקהילה, איש מקצוע משכמו ומעלה, עמד בראש משרד עורכי דין ועסק במגוון תחומי עשייה משפטיים.

לאורך כל חייו המקצועיים פעל מתוך כבוד מקצועי, יושרה והגינות ובנאמנות למשפט, למוסדות המשפטיים וללקוחותיו הרבים.

במסגרת לשכת עורכי הדין מילא עו"ד עצמו מגוון של תפקידים, כולם בהתנדבות, מתוך רצון לקדם את מעמד המקצוע ולהנחיל את כללי אתיקה מקצועיים ואת אכיפתם.

ירושלים 92190 רח' שופן 1 טל. 02-5660271 פקס. 02-5610554 Fax. 92190 JERUSALEM 1 CHOPIN St.
شارع شوبن ١ -القدس ٩٢١٩٠ تلفون ٠٢-٥٦٦٠٢٧١ / فاكس: ٠٢-٥٦١٠٥٥٤ E-mail: district@jer-bar.org.il

לשכת עורכי הדין בישראל - ועד מחוז ירושלים
THE ISRAEL BAR - JERUSALEM DISTRICT COMMITTEE
نقابة المحامين في إسرائيل اللجنة اللوائية - القدس

CHAIRMAN יו"ר הועד

להלן פירוט תפקידיו בלשכת עורכי הדין:

במחוז ירושלים: חבר ועד לשכת עורכי הדין מחוז ירושלים, בין השנים 2017 -1980 כיהן כיו"ר ועדת האתיקה המחוזית, וכן נשא בתפקידים רבים נוספים, וביניהם יו"ר ועדת פרקליטות, משטרה, סנגוריה ציבורית ושב"ס וכן היה חבר בבטאון "הלשכה", במשך עשרים וחמש שנה.

בלשכת עורכי הדין הארצית: כיהן כו"ר ועדת אתיקה ארצית של לשכת עורכי הדין (במשך 8 שנים), יו"ר ועדת צבא וביטחון של לשכת עורכי הדין (במשך 25 שנה) והיה חבר הוועדה לבחירת שופטים צבאיים.

עו"ד עצמון פעל משך כל חייו, במסגרת פעולות התנדבותיות רבות ומגוונות, למען חיים משותפים בין כלל תושבי העיר ירושלים: חילוניים, חרדים וערבים. כך גם בתפקידיו השונים במסגרת לשכת עורכי הדין כאמור, ובפעילויות ההתנדבות הרבות הנוספות בהן היה פעיל.

עו"ד עצמון קנה לו שם של משפטן מוערך, המופיע בבתי המשפט בכבוד ובדרך ארץ וזכה ליחס של כבוד והערכה מהשופטים הרבים מולם הופיע בירושלים, ומחבריו עורכי הדין, לאורך תמישה עשורים.

בשנת 2015 קיבל עו"ד עצמון את אות היובל המקצועי של לשכת עורכי הדין המוענק לעורכי דין שהשלימו חמישים שנות עשיה מקצועית פעילה.

בזכות תרומתו הרבה וארוכת השנים לציבור הרחב ולקהילה המשפטית בירושלים ובמדינה, אני רואה לעצמי כבוד, בשמי ובשם לשכת עורכי הדין במחוז ירושלים, להמליץ בפני הוועדה הנכבדה על קריאת רחוב בעיר ירושלים על שמו של עו"ד מתי עצמון ז"ל.

בכבוד רב,

עו"ד אשר אקסלרד
יו"ר ועד מחוז ירושלים
לשכת עורכי הדין בישראל

סמך: א/לעד/ת/89

92190 JERUSALEM 1 CHOPIN St. Fax. 02-5610554 פקס. Tel. 02-5660271 טל. ירושלים 92190 רח' שופן 1
E-mail: district@jer-bar.org.il ٠٢-٥٦١٠٥٥٤ :فاكس / ٠٢-٥٦٦٠٢٧١ تلفون ٩٢١٩٠ شارع شوپن ١ -القدس

יחד למען החייל
קרן לב"י | האגודה למען החייל

אלוף (במיל') יורם יאיר - ייה יו"ר
Major General (Res.) Yoram Yair "Yaya" Chairman

לכל מאן דבעי

הנדון: **מכתב המלצה לקריאת שם רחוב ע"ש עו"ד ד"ר מתי עצמון ז"ל**

מכובדי,

עו"ד ד"ר מתי עצמון ז"ל שימש כיושב ראש סניף מתנדבי ירושלים ויושב ראש מרחב מרכז של האגודה למען החייל במשך 24 שנה. במהלך כהונתו כיושב ראש המרחב פעל ללא לאות למען רווחתם של חיילי צה"ל.

כחבר בוועד המנהל של האגודה היה עו"ד עצמון שותף אקטיבי לעיצוב מדיניותה של האגודה.

במרחב מרכז של האגודה למען החייל פועלים מאות מתנדבים במסגרת כ- 22 סניפים מקומיים. בתפקידו כיושב ראש המרחב פעל עצמון לגיוס תרומות למען החיילים, במפגשים עם המתנדבים ובביקורים בשטח עם מפקדי היחידות ועם החיילים.

בכל שנות פעילותו היה קשוב וזמין למלא אחר הצרכים השונים של היחידות ושל הסניפים הרבים שהיו במרחב.

שימש בכתובת לפניות אישיות של מפקדים, חיילים ושל הורי החיילים, ברוב המקרים רחוק מעיני הציבור, תוך שמירה על צניעותם ופרטיותם של החיילים.

היה אוזן קשבת לפניות ולמצוקות של הורי פצועים והורים שכולים וסייע להם בכל דרך למציאת פתרונות לצרכיהם.

בזכות היכרותו וקשריו הענפים, קידם את פעילות המרחב והצעיד אותו קדימה, כל זאת בהתנדבות מלאה מתוך שליחות ואמונה במטרה.

לאחרונה הקמנו בבית החייל ירושלים, מקום משכנם של מאות חיילים וחיילות, חלקם בודדים, מועדון רווחה על שמו של ד"ר מתי עצמון ז"ל. אהבתו הרבה לחיילים והמסירות שאפיינה את הנתינה שלו ואת פעילותו הציבורית, באה לידי ביטוי במועדון זה בצורה הטובה ביותר.

מהסיבות שפורטו להלן אני מתכבד להמליץ על עו"ד מתי עצמון ז"ל בראוי ביותר לכבוד של הענקת שמו לרחוב בירושלים.

בברכה,

אלוף (במיל') יורם יאיר, ייה

יו"ר 'יחד למען החייל'

קרן לב"י האגודה למען החייל ע.ר 580004307

לשכת היו"ר בית החייל, ויצמן 60 תל אביב 6215511, ת.ד. 21707 טל. 072-2702290/2001 פקס. 03-5467522

Chairman's Office 60 Weizmann st. Tel aviv 6215511 P.O.Box 21707 Tel. +972 72 2702290/2001 Fax. +972 3 5467522

www.ufis.org.il

[Document title] הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים
Foundation for the families of the fallen paratroopers
בית הצנחן, רח' רוקח 121 רמת גן 52535 טל/פקס 03-6135564
Paratroopers house, 121 Rokach st. Ramat-gan, Israel, Tel/Fax 03-6135564

לכבוד עיריית ירושלים

הנדון: המלצת הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים לקריאת רחוב ע"ש מתי עצמון בירושלים

אל"מ (מיל.) דר' מתי עצמון ז"ל, היה ממקימי העמותה **"הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים"** שהוקמה מיד לאחר מלחמת ששת הימים וחרטה על דיגלה את ערך הרעות.

חברים חשו צורך לטפל במשפחות חבריהם שלא שבו מהמלחמה, משפחות שנותרו ללא אב המשפחה, בבלבול ולעיתים אף בחוסר אונים וילדים יתומים שדמות האב חסרה להם וחברי העמותה נרתמו למשימה ומילאו להם ולו במעט את דמות אבא.

המטרה העליונה לשמה הוקמה הקרן הינה לטפל וללוות את משפחות החללים ולנסות להעניק להם מעט ממה שאבא היה מעניק אילו היה חי, תחת הסיסמא "החברים של אבא".
הקרן מלווה את המשפחות במשך כל השנה על ידי קיום טיולים, אירועים, הענקת מתנות יום הולדת לכל ימים לאלמנות 4ילד ושמירה על קשר קבוע עם המשפחה. במסגרת זו מתקיימות כל שנה שלוש פעילויות בנות וליתומים, בפעילויות אלה מושם דגש על ערכים, תרבות, אהבת הארץ ביחד עם מנוחה ופינוק.

לכל משפחה מוצמד איש קשר האחראי לשמירה על הקשר האישי ההדוק.

בנוסף הקימה הקרן מערך מדריכים קבוע לקבוצות הילדים, המלווים אותם בכל הפעילויות מיום ההצטרפות, עד הגיוס לצבא ואף לאחר מכן. לטיולי האימהות גובש גרעין קבוע של מדריכים ומלווים על מנת לשמור על הקשר האישי ולהיענות לכל בקשה או קריאה של המשפחות, כמו כן לעזור ביצירת קשר עם גופים ואנשי מקצוע מתאימים. התמיכה במשפחות היא גם נפשית וגם מעשית.

שנה בהן נבחר פעם אחר פעם בשל עשייתו ואישיותו הכריזמטית 30מתי, שימש כיו"ר העמותה במשך והסוחפת.

נאמנותו למטרת הקרן ולמשפחות חללי הצנחנים, הדאגה ליתומים ולאימהותיהם ליוותה את מתי ללא הפסקה והוא פעל ימים ולילות למען מטרה זו.

"קרן הצנחנים" בראשותו של מתי טיפלה במאות משפחות וליוותה מאות יתומים בכל תחנות חייהם, גידלה אותם בגאווה כממשיכי הצנחנים שנפלו והנצחת המורשת שהשאירו אחריהם.

כחברו של מתי וכסגנו בקרן הצנחנים לאורך עשרות שנים, נוכחתי והתפעלתי מגודלו של האיש עת פעל **בהתנדבות מלאה**, בשעות העבודה ובשעות הפנויות שלו, **כאילו** עשה הכל למען משפחתו שלו.

אל"מ מיל. דר' מתי עצמון ז"ל , היה פעיל למען אחרים תמיד בהתנדבות ומכל ליבו, בפעילותו לאורך השנים, באגודה למען החייל, בעירית ירושלים, בלשכת עורכי הדין, ב"קרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים", הוכיח מתי מה המשמעות של תרומה לאחר ועזרה לזולת.

אין ראוי ממתי עצמון להיות מונצח ברחוב על שמו, בעיר בה נולד, אותה אהב ופעל רבות למענה.

חברי העמותה "הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים", מנהליה ומשפחות הנופלים, תומכים ומחזקים את עירית ירושלים בהחלטה לקרוא שם רחוב על שמו של מתי עצמון.

דמות ראויה להערצה והערכה שרבים יכולים ללמוד ממנה גתינה מהי, אכפתיות וחשיבה על טובת הכלל.

יהי שמו של מתי מבורך לעד.

גדי רטר

סיו"ר קרן הצנחנים

gadiretter@gmail.com

טל:050-5253616

נכתב לסעיף א' 2.10

מזכירות העירייה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

שווה לחיות בירושלים

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מסי זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (אב/אם/בן/בת/וכדי)
ישעיהו פוגל	[redacted]		
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
0528410205	הרב ניסנבאום 20 ירושלים	YF6528677@gmail.com	

*לכתובת דואר זו יישלח מסי בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית יצידיה פוגל
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה)
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי ייז בחשוון תשנייט	תאריך פטירה עברי ייח באייר (לג בעומר) תשפייא
תאריך לידה לועזי 6 בנובמבר 1998	תאריך פטירה לועזי 30 באפריל 2021

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ✓ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

יצידיה פוגל עלה למרומים במירון לייג בעומר תשפייא

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

בעצייה יצורף
יש רחוב קטן בין רחוב שח"ל לרחוב הרצוג
המוליך לעמק הצבאיים - אחד המקומות הקסומים ואהובים
על יצידיה. ברחוב לא מופיע שם

ריך: כ"ב חשוון תשפ"ב שם: פוגל ישעיהו חתימה: [signature]

נספח לסעיף א' | 2.11

מזכירות העירייה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

שווה לחיות בירושלים
www.jerusalem.muni.il

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (אב/אם/בן/בת/וכדי)
בוב טולקוב	[redacted]	054-2265648	בן
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
054-2265648	המרכזת 5, בר אילן	davi@talad.co.il	

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית חיים אולקוב
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה) Haim Alkotzov
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי יב מרחשוון תרצ"ב	תאריך פטירה עברי כ"ט בתמוז תשע"ט
תאריך לידה לועזי 10/11/1931	תאריך פטירה לועזי 31/7/2019

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- [x] קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

יליד ירושלים, חלוץ לאומי ומנהיג מפלגתי

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

מקורב סרטון על חיים אולקוב ז"ל
כ"סרטון מקרב בין דעות ומאשר מי היה חיים
אולקוב ואיך תרומתו נותנת תרבה לעיצוב הנוף הירושלמי בדרך

תאריך: 28/3/22 שם: בוב אולקוב חתימה:

מזכירות מועצת העיר | Secretariat of the City Council | أمانة مجلس البلدية
ביכר ספרא 1, ירושלים 9100707, טל' 02-6296723 פקס 02-6297153
Safra Square 1, P.O.B. 775, Jerusalem 9100707, Israel. Tel 02-6296723 Fax 02-6297153
ميدان سفرا 1، أورشليم القدس 9100707. هاتف: 02-6296723. فاكس: 02-6297153
Mazkirhair@jerusalem.muni.il

מובילים בשירות

2.12 | K | נספח לפרק

שנה לחיות בירושלים

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (אב/אם/בן/בת/וכד')
שיר מנגלסון	[redacted]	02-5712053	אין
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
052-3662719	ת.ד. 16113 ירושלים	goolit@yahoo.com	

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית אנטונין קאלינה
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה) Antonin Kalina
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי	תאריך פטירה עברי
תאריך לידה לועזי 17-2-1902	תאריך פטירה לועזי 26.11.90

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ✓ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

מבקר חשוב של למעלה מ-900 ולדים בבוכנוולד

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

אנטונין קאלינה בקבה בחברת מרול 12 על הלוח הזה, ליד בית, סנגור בשם שמעון הבקר למעלה מ-900 ולדים בבוכנוולד, ואולי אתר לא יודע עליו!
אם נא את אתר הזכר ניתן לו רק 22 (!!) שנה לאחר פטירתו.
אני חושבת שהגיע הזמן לתקנה.
ראו את מרך הוקיעה עליו ואת כתבתו על בלוגר שלאחר מתאריך 27.4.22 בשעה 12N.

תאריך: 28.4.22 שם: ש. מנגלסון חתימה: ש. מנגלסון

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

אנטונין קאלינה

אנטונין קאלינה (בצ'כית: **Antonín Kalina**; 17 בפברואר 1902, טשביץ' – 26 בנובמבר 1990, פראג) היה פעיל קומוניסטי צ'כוסלובקי, שבמהלך מלחמת העולם השנייה נאסר במחנה הריכוז בוכנוואלד, שם הציל את חייהם של מאות ילדים יהודים. לאור פועלו להצלת יהודים בשואה, הוכר כחסיד אומות העולם על ידי יד ושם.

אנטונין קאלינה Antonín Kalina	
אין תמונה חופשית	
היש בבעלותכם תמונה כזו? אם כן, אנא לחצו כאן.	
לידה	17 בפברואר 1902 טשביץ', צ'כיה
פטירה	26 בנובמבר 1990 (בגיל 88) פראג
מקום קבורה	פראג
מדינה	צ'כוסלובקיה
מקצוע	פוליטיקאי
מידע חסיד אומות העולם	
פרסים והוקרה	▪ מדליית ההצטיינות (28 באוקטובר 2014) ▪ אזרחות כבוד של טשביץ' (2014) ▪ חסיד אומות העולם (3 ביולי 2012)
קישורים חיצוניים	
יד ושם	אנטונין קאלינה (https://righteous.yadvashem.org/?searchType=righteous_only&language=en&itemId=9425800&ind=0)

ביוגרפיה

קאלינה נולד בשנת 1902 בעיירה טשביץ' (Třebíč) שבצ'כיה, (צ'כוסלובקיה לשעבר), למשפחה דלת אמצעים בת 12 ילדים. בגיל 21 הצטרף למפלגה הקומוניסטית והפך לחבר פעיל בה. הוא התחתן, אך נותר ללא ילדים.[1]

פעילותו בתקופת השואה

ב-1 בספטמבר 1939 נעצר קאלינה על ידי הנאצים בגין פעילותו הקומוניסטית. הוא נשלח למחנה הריכוז דכאו ולאחר מכן הועבר לבוכנוואלד.[1]

כאשר החלה להתגבש מחתרת קומוניסטית במחנה, קאלינה הצטרף אליה והגיע שם לדרגה בעלת השפעה. למרות היותה ארגון מחתרתי, חברי המחתרת מונו לתפקידים בכירים ולקחו חלק בניהול ההליכים היומיומיים במחנה לצד ה-SS. בעזרת המחתרת הפך קאלינה לראש בלוק 66. בלוק זה היה רחוק מחלקו המרכזי של בוכנוואלד, האזור בו הנאצים המעיטו להסתובב. קאלינה, בעזרת חבריו למחתרת, אספו ילדים רבים מכל רחבי המחנה וכינסו אותם בבלוק זה. בלוק 66 זכה לכינוי "הקינדרבלוק".[2]

קאלינה הפך את חיי הילדים בקינדרבלוק לנוחים יחסית והגן עליהם מסכנות אליהם נחשפו בחייהם במחנה: בעזרת מעמדו במחתרת, השיג לילדים אוכל נוסף ושמיכות לתקופות הקרות; הוא אפשר לערוך את מסדרי הנוכחות בתוך הבלוק ולא בכפור שבחוץ; הוא אף ארגן לילדים שיעורים בתוך הבלוק ותמיד עודד אותם כי המלחמה קרבה לסופה וכך גם ייסוריהם. סופר כי הוא היה דמות מגנה - מקור של חום ואהבה בסביבה העוינת של המחנה.[1]

קאלינה הגן על ילדי הקינדרבלוק מפני גירוש בכמה צורות: הוא הורה עליהם להסיר את טלאיהם הצהובים, על מנת שלא יזוהו כיהודים. מסופר כי פעם אחת, כאשר הגרמנים הורו על פינוי הבלוק, תלה קאלינה שלט בכניסה לבלוק המציין כי הוא מאכלס חולי טיפוס והגרמנים, שחששו מהמחלה, לא נכנסו.[1]

ב-10 באפריל 1945, כאשר הצבא הגרמני כבר נסוג מרוב החזיתות, יצאה פקודה לרכז את יהודי המחנה בכיכר המרכזית, לצורך פינויים והעברתם לגרמניה בצעדות המוות. קאלינה הפר את הפקודה והורה על ילדי הקינדרבלוק להישאר בתוך הבלוק. כאשר אנשי ה-SS באו לפנות את הבלוק, הוא שכנע אותם כי כל היהודים בו כבר פונו. המחנה שוחרר על ידי בעלות הברית באותו היום ובכך

ניצלו חייהם של כ-900 ילדי הקינדרבלוק.[2]

חלקת הקבר של אנטונין קאלינה ואשתו השנייה, אנה

לאחר המלחמה

בסוף המלחמה חזר קאלינה לצ'כוסלוביקה ובילה את שארית חייו בפראג. הוא נשאר קומוניסט נאמן עד מותו ב-1990.[1] בזמן חייו, לא סיפר על פעילותו בתקופת המלחמה וניצולי הקינדרבלוק גם הם לא שיתפו את חוויותיהם, לכן לא זכה קאלינה להכרה כחסיד אומות העולם במהלך חייו.[2]

הכרה והנצחה

ב-3 ביולי 2012 הוכר קאלינה כחסיד אומות העולם על ידי יד ושם, בזכות מאמציהם של כמה מניצולי הקינדרבלוק והסרט הדוקומנטרי 'Kinderblock 66: Return to Buchenwald', המתאר את חיי הניצולים במחנה וקאלינה מצילם.[2]

קישורים חיצוניים

מדיה וקבצים בנושא **אנטונין קאלינה** בוויקישיתוף

- טל בשן, שינדלר הצ'כי: גבורתו יוצאת הדופן של המלאך של ילדי בוכנוולד (https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-582046), באתר מעריב אונליין, 23 באפריל 2017
- Kinderblock 66: Return to Buchenwald (http://www.kinderblock66thefilm.com) - אתר האינטרנט של הסרט הדוקומנטרי
- גלעד שלמור, סיפור ההצלה הבלתי נתפס של הסנדלר הצ'כי שהציל 904 ילדים יהודים (https://www.mako.co.il/news-israel/2022_q2/Article-3c2bd3adeab6081026.htm), באתר מאקו, 27 באפריל 2022

הערות שוליים

1. Kalina FAMILY (https://righteous.yadvashem.org/?searchType=righteous_only&language=en&itemId=9425800&ind=0), באתר יד ושם (באנגלית)
2. בראד רוטשליד, The man who saved 900 Jewish boys INSIDE a death camp (https://www.timesofisrael.com/the-righteous-gentile-who-saved-900-jewish-boys-inside-a-death-camp-buchenwald-antonin-kalina/), Times of Israel

תל אביב - יפו

31°

סיפור ההצלה הבלתי נתפס של הסנדלר הצ'כי שהציל 904 ילדים יהודים

אנטונין קאלינה, חסיד אומות עולם שזכה להכרה מאוחר מדי, סיכן את חייו למען הילדים היהודים בבוכנוואלד • הילדים שהציל נזכרים ומספרים על האסיר הפוליטי שבזכותו הם ניצלו: "אם לא הוא, לא היינו עומדים כאן" • זמן קצר לפני מותו, במילה אחת בלבד, קאלינה ענה מדוע סיכן את חייו: "אינסטינקט" • צפו

"יזכור אלוהים את חבריי לבלוק 66, את חבריי כל המחנה, את כל עם ישראל". בוכנוואלד מסמל את התקופה החשוכה ביותר בתולדות האנושות כולה אך למרות זאת, משה חוזר למקום שבו בילה את ימיו החשוכים ביותר.

בפעם האחרונה שכפות רגליו של משה קסלר בן ה-91 דרכו על קרקע האבנים המקפיאה של בוכנוואלד, הוא היה רק בן 14. נער רזה ויחף שאיבד קשר עם הוריו, אסיר יהודי שצעד בצעדות המוות מאווישוויץ ושרד בזכות אדם אחד - אנטונין קאלינה.

משה קסלר, אסיר יהודי במחנה בוכנוולד | צילום: חדשות 12

"אני תכף בטח אתרגש, אבל אני לא רוצה להרגיש. אני באתי לפה לבצע מבצע, מבצע זיכרון, לסגור מעגל, 77 שנים אחרי. אז אני עומד יציב", סיפר משה. "שאני איצקוביץ' היה חבר שלי. הנה עכשיו אני פה גם בשמו. בשמו של יהושע בן אלימלך איצקוביץ' עליו השלום. באתי גם בשבילך - להפגין נוכחות, שאנחנו חיים, אלה שנשארו בחיים. אנחנו נגיע אחרייך באחד הזמנים".

את אנטונין קאלינה, משה פגש לראשונה בתוך הבלוק, בלוק 66. "העבירו אותי לבלוק הזה, אני ידעתי שהוא צ'כי אבל לא ידעתי שהוא אסיר פוליטי", שחזר משה. "הכול נודע לנו רק בסוף. הוא הסתובב בינינו כל הזמן. כל הזמן. לא ידענו מספיק להעריך אותו, הוא היה אחראי על הבלוק, די גבוה וצנום".

הציל 904 ילדים

"בינואר של 1945, החלו להגיע ברכבות פתוחות מאות ילדים חלשים ורעבים לבוכנוואלד", סיפרה מחברת הספר "הילד מבלוק 66", ד"ר לימור רגב. "קאלינה ביקש להתמנות לקאפו של בלוק 66. הוא ראה אותם כשהגיעו - רזים, חלשים ורעבים. הוא קיבל את ההחלטה, למרות שהיה אסיר בעצמו, לעשות כל מה שהוא יכול כדי להציל אותם".

אנטונין קלינה היה פעיל קומוניסטי צ'כי, עני וחסר השכלה, שנאסר על ידי הנאצים בתחילת המלחמה והועבר לבוכנוואלד. כשהגיע למחנה הוא תפס במהרה את מקומו כחבר במחתרת הפוליטית, וכאחראי על בלוק 66 - צריף הילדים.

מנדל דוד (לוצי) לסלאו וזאב בורגר, ילדי בלוק 66 | צילום: חדשות 12

עם תחילתן של צעדות המוות, הנאצים הורו לרכז את כל האסירים היהודים בכיכר המרכזית של המחנה. קלינה, בתחכומו הרב, הונה את הנאצים ובכך הציל 904 ילדים יהודים תוך סיכון חייו באופן יומיומי. "קודם כל אומץ, אופי ולב רחב", תיאר משה בבכי את האיש שהיה קלינה. "הוא לא חשב על עצמו, הוא חשב רק להציל את הילדים. הוא גיבור, בהחלט גיבור ומגיעה לו כל ההכרה".

"קלינה היה בן אדם טוב, הנה אנחנו עומדים כאן, אם לא הוא, לא היינו עומדים כאן", נזכר לוצי לסלאו, מילדי בלוק 66. "בדיוק כך, הוא זה שהציל את כולנו. הודות לו אנחנו ניצלנו", המשיך חברו של לוצי לבלוק, זאב בורגר.

"הוא התייחס אלינו בצורה הוגנת"

נפתלי פירסט היה אחד מילדי בלוק 66. הוא שרד את צעדת המוות עם אחיו לאחר שצעד במשך ימים ארוכים בקור מקפיא, והגיע לבוכנוואלד בדיוק בזמן שקאלינה החליט לעשות מעשה. "כשכבר הגענו עד אחרי צעדת המוות, הגענו לתחנת רכבת, הושיבו אותנו בקרון של שלג, של מטר שלג, ופתוח בלי בגדים", תיאר.

"הוא היה אדם נורמלי, התייחסו אלינו בצורה נורמלית, בלי צעקות. קיבלנו יותר משמיכה אחת והאוכל חולק בצורה הוגנת ושווה, כל אחד קיבל את אותו החלק - בניגוד לצריפים אחרים ששם הייתה מלחמה על האוכל".

קאלינה ארגן למעלה מ-2,000 שמיכות נוספות ומעט יותר מזון. משם - מפעל הצלת היהודים הלך והתפתח, אך גם נהיה מסוכן יותר. "קאלינה שכנע את הגרמנים שהילדים חולים ולא כשירים להגיע למסדרים", סיפרה ד"ר רגב. "הוא אמר להם שלא כדאי שהילדים ידביקו את שאר אסירי המחנה ולכן, הוא התנדב לעשות את כל הספירות בתוך הבלוק".

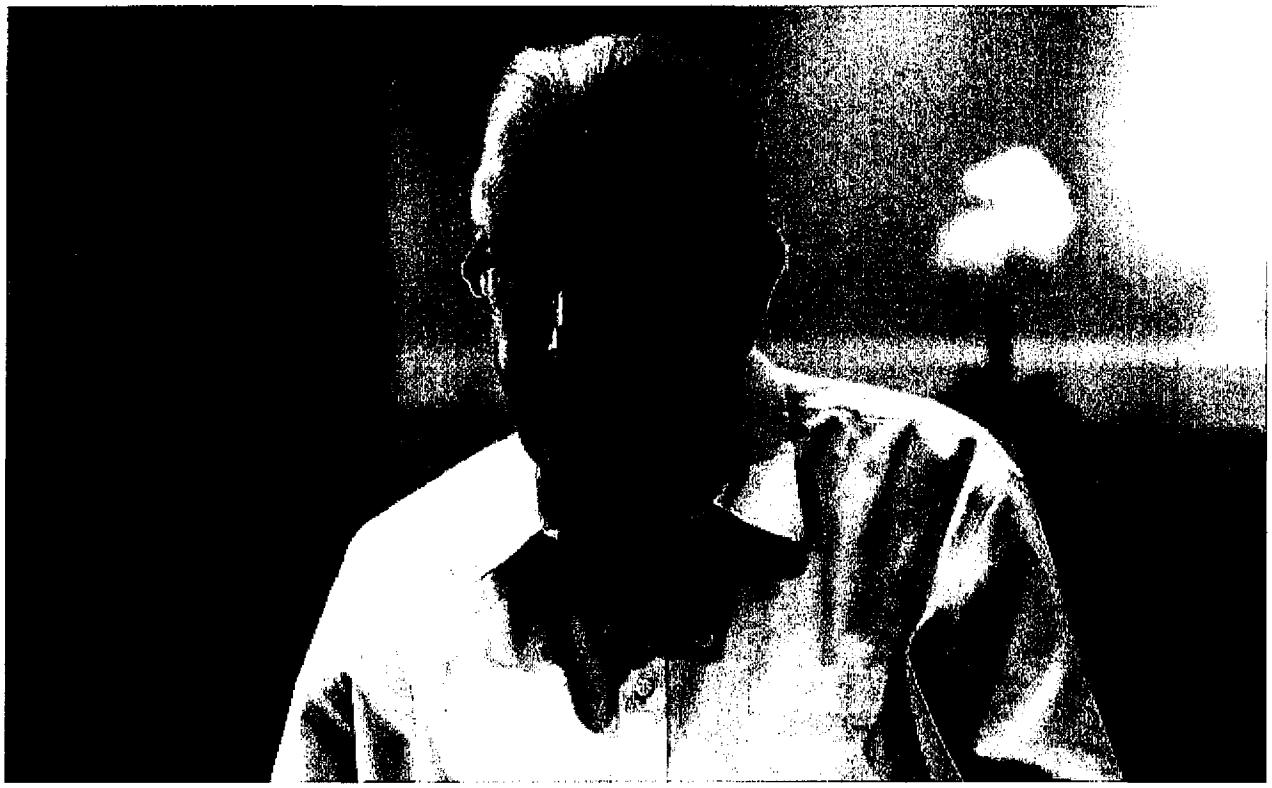

נפתלי פירסט, שרד את אושוויץ ובוכנוואלד | צילום: חדשות 12

גם משה סיפר על הרעיון שהגה קלינה כדי להרחיק מהילדים את קציני האס אס. "הוא אמר להם: 'יש פה טיפוס מדבק, אתם רוצים לקבל טיפוס? תבואו'. הוא אמר להם שהוא ידווח להם על מספר האסירים בכל בוקר". נפתלי סיפר ש"בלוק הילדים הוכרז כצריף של חולים מדבקים, ורצוי שמי שהוא לא מהצריף שלא יגיע. זה היה תחכום".

ד"ר רגב אמרה שבנוסף לכך "קלינה ביקש מאסירים בוגרים שיבואו וילמדו את הילדים קצת עברית, קצת שירה, קצת מתמטיקה. הוא ניסה לטעת בהם את התקווה שהחיים מחכים להם ושיהיה את היום שאחרי". נפתלי גם נזכר בימים ההם: "הביאו לשם מישהו שהתחיל ללמד אותנו שירים בעברית בתוך צריף הילדים". לוצי סיפר שבגשמים "קלינה עלה למעלה ותיקן את הגג כדי שלא ייכנס גשם לצריף וירטיב את הילדים".

"הביא רק משולשים אדומים"

מהלכו הגדול של קלינה הגיע לקראת סוף המלחמה, כשהילדים מבלוק 66 שמעו שכוחות הברית מתקרבים הם הבינו, למרות גילם הצעיר, שהנאצים ינסו להשמידם כמה שיותר מהר. "ליהודים היה סימן מגן דוד צהוב, הוא אמר לנו להוריד את זה. לא יודע מאין, אבל הוא הביא רק משולשים אדומים, שזה אומר שאנחנו רק אסירים פוליטיים ולא יהודים", תיאר זאב. "הוא אמר לנו 'תתחבאו או שתישארו בצריף, אל תצאו בשום אופן למסדר הזה", נזכר נפתלי.

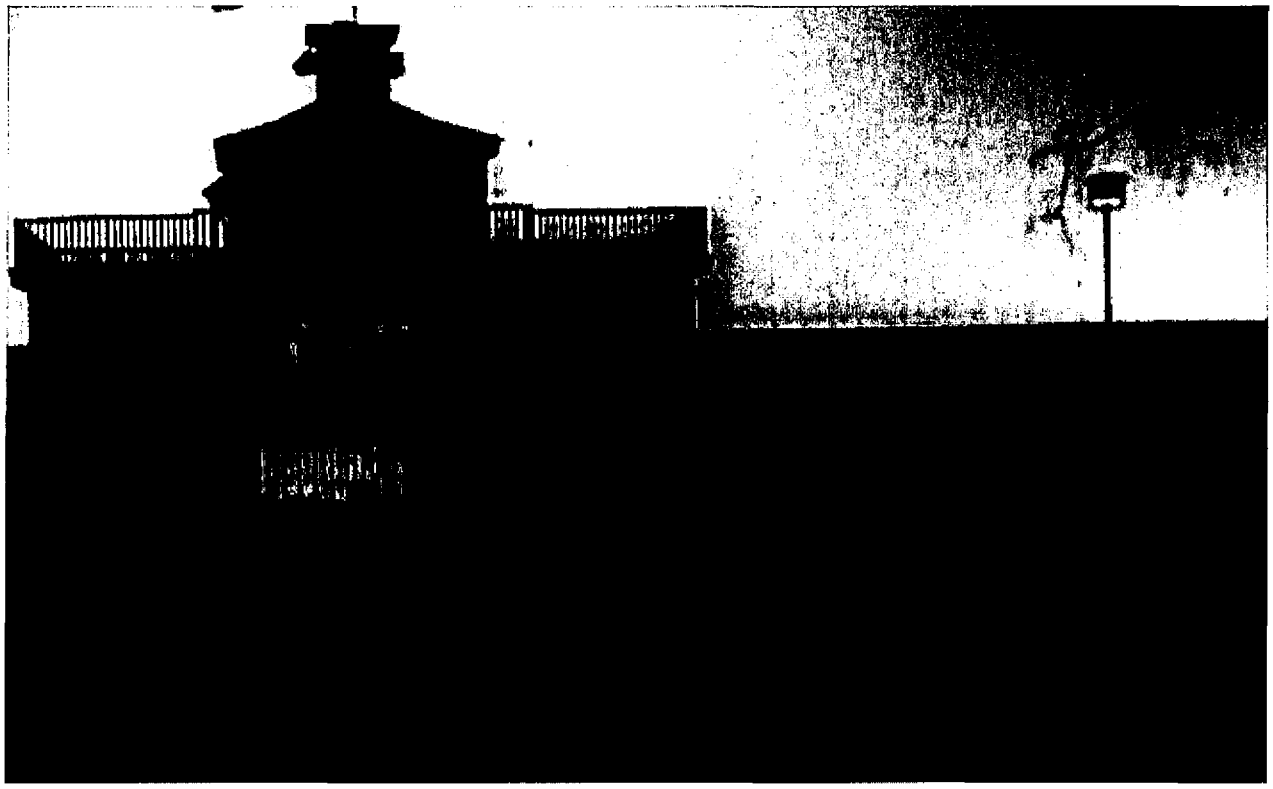

מחנה הריכוז בוכנוואלד | צילום: US holocaust memorial museum

במקביל, המחתרת דאגה לשרפה במשרדי המחנה כדי שכל תיעוד של הילדים היהודים שנמצאים בבלוק 66 - יימחק. המשרדים, ובהם חלק מהרשומות, עלו באש. כגיבוי, חברי המחתרת זייפו את שמות ילדי הבלוק ונתנו להם שמות ארים של אסירים שמתו. באקט אחרון של אלימות, קציני האס אס הגיעו לבלוק 66 - כדי להוציא את הילדים לצעדת מוות אחרונה. "הוא אמר להם 'הוציאו כבר את הילדים, נשארו רק ארים, אתם יכולים לראות שאין פה אף יהודי'. הם משום מה האמינו לו או השתכנעו למזלנו. היינו כולנו יהודים", סיפר זאב. "כן שם אף אחד לא היה גוי. היינו ילדים. כל רגע חשבנו שעוד רגע יגמרו אותנו, ישרפו אותנו בתאי הגזים", הוסיף לוצי.

"בישראל לא מכירים אותו - זה חייב להשתנות"

קציני האס אס עזבו את הצריף והשאירו בחיים מאחור 904 ילדים יהודים שלימים, שניים מהם זכו בפרס נובל - אלי ויזל ז"ל והסופר ההונגרי אימרה קרטס ז"ל. כל זאת בזכות קלינה שהישיר מבט לעבר הנאצים ואמר מבלי למצמץ: "פה אין יהודים".

בערוב ימיו, התראיין קלינה לטלוויזיה הצ'כית וענה במילה אחת על השאלה מדוע הציל את הילדים: "אינסטינקט" הוא אמר. "הוא לא ענה שהגיע לו משהו. אלא ככה הייתי צריך לעשות. הוא בן אדם", המשיך נפתלי.

ד"ר רגב סיפרה שקאלינה מת אלמוני לגמרי. "רק בשנת 2012, 22 שנים לאחר מותו, הוא קיבל את אות חסיד אומות עולם בזכות מאמציהם של כמה מילדי בלוק 66. במותו איש לא הכיר אותו, וגם הרבה מאוד שנים אחרי בישראל לא מכירים אותו - זה חייב להשתנות".

מחנה הריכוז בוכנוואלד | צילום: US holocaust memorial museum

הילדים שהציל קאלינה גדלו. לוצי וזאב עלו ארצה והקימו משפחות, נפתלי הפך לפעיל למען זיכרון השואה והתמנה כיו"ר הוועד הבין-לאומי של אסירי בוכנוואלד, וזכה לאות יקיר העיר ויימאר. משה קסלר, שניהל חיים מלאים וארוכים, הצליח לחזור למקום שבו כמעט קיפח את חייו. ביחד עם משפחתו הוא נזכר ביום שבו יצא לחופשי. "הצצנו דרך החלון וראינו משהו מישהו חותך את הגדר תיל, לא הבנו מה זה עד שהתפשטה השמועה שאנחנו משוחררים".

שואה

נכסים לטפל אל 2.13

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון
אלעזר בריג ורחל מינבל קהילתי רמת שלמה	[redacted]	02-5710978
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני
050-2012889	קהילת יצקטו	ramatshl@matnasim.org.il

יכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית מלכות אליהו
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה)
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי יב כסלו תשצ"ד	תאריך פטירה עברי ח אייר תשסה
תאריך לידה לועזי 5/12/1946	תאריך פטירה לועזי 27/5/05

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ✓ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

איש הרב אלעזר אליהו רבינשטיין רב שומרי התורות - רמת שלמה

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

הרב ר' אלעזר אליהו רבינשטיין היה מראשוני רבני הישובה ומנהיג קהילה גדולה בישובה. הרב רבינשטיין התמנה לרקח הראשי של אגודת הרבנים בקלגיה שם נהרג בשנת תשס"ה-2005.
כבוד יהיה לישובה שרחוב אור בכר ישא את שמו.

מינהל קהילתי "רמת שלמה" מס עמותה 58-031-420-1

חתימה: _____ שם: אלעזר בריגר תאריך: 11.9.19

בס"ד

לכבוד מינהלת רמת שלמה
ירושלים

שלום רב!

הנידון: קריאת שם לרחוב בשכונת 'רמת שלמה' המורחבת ע"ש הגאון רבי אלטר אליהו רובינשטיין זצ"ל בעל "מגדנות אליהו".

כולנו עדים לתנופת פריחה והתחדשות חסרת תקדים בשכונתנו 'רמת שלמה' בהתרחבותה, ע"י תנופת הבניה המחודשת ושיכלול הכבישים ללא הרף. כתוצאה מכך ישנם רחובות חדשים בשכונה, אשר עדיין אין להם שם.
ובכן, מתאים מאד ונכון לכנות שם של אחד הרחובות החדשים על שם הגאון רבי אלטר אליהו רובינשטיין זצ"ל ובעל ,מגדנות אליהו" שכיהן כרבה של קרית 'שומרי החומות' בשכונתנו, ואשר היה אחד מהמיוחדים של רבני שכונתנו הראשונים אשר התלווה לה בעת חבלי לידתה בתחילת דרכה [בשנות תשנ"ו - תשס"ד], ואחראי במידה רבה על עיצוב אופיה וצביונה.
יש לציין שהגאון רבי אלטר אליהו רובינשטיין זצ"ל היה מקובל על כל תושבי השכונה מכל החוגים והזרמים, וע"ז יעידו כל התושבים הותיקים אשר זוכרים היטב בערגה את תקופת כהונתו, ומוקירים את פועלו הרב למען התושבים.
ובכן מה יותר טבעי מאשר לתת זכר לפועלו הרב למען השכונה, ע"י נתינת שם לרחוב אשר יקרא, רחוב 'מגדנות אליהו' – שם ספרו אשר התקבל מאד בעולם ההלכה. ובזה ישאר שמו לזכרון עולם בשכונתנו.
ו
נבקש בזה מאת מע"כ. לקדם את הענין בדחיפות. ואם לא עכשיו אימתי.

בכבוד רב
המשפחה

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

אלתר אליהו רובינשטיין

אין תמונה חופשית

הרב **אלתר אליהו רובינשטיין** (כסלו תש"ז, 1946 - י"ח באייר תשס"ה, מאי 2005) היה רבה החרדי של אנטוורפן. רב קריית שומרי החומות ברמת שלמה. ומחבר סדרת ספרי שו"ת **מגדנות אליהו**.

ביוגרפיה

היש בבעלותכם תמונה כזו? אם כן, אנא לחצו כאן.

נולד בסיגט לר' אפרים פישל. הוריו עלו לארץ ישראל והתגוררו בבית גמליאל. בילדותו למד בקרעטשניף ברחובות. בבחרותו נסע ללמוד בקריית צאנז, והיה מראשוני הבחורים ב"מתיבתא" שנפתחה על ידי רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם. היה מקורב לרבו. נישא לזיסל לאה בת הרב יהושע סג"ל דייטש. השידוך נעשה על ידי רבו. לאחר נישואיו התגורר בקריית צאנז, והשתתף בשיעור מיוחד מרבי יקותיאל יהודה בענייני הוראה. לאחר תקופה עבר לגור ברחובות, לאחר שלאשתו הוצעה עבודה ביסודות.

בשנת תש"ל מונה על ידי רבו לכהן כרב "היכל צבי" בבתי ורשה. בהמשך מונה לכהן כראש כולל לחסידי צאנז בירושלים, לצד הרב משה טוביה ויסברגר והרב שלום איזנברגר. בשנת תשנ"ג מונה לרב קריית שומרי החומות ברמת שלמה. לפני כן כיהן כראש כולל בשומרי החומות. כמו כן כיהן כחבר ועד ההלכה של בית החולים לניאדו.

בשנת תשס"ד מונה לרבה של אנטוורפן, על מקום הרב חיים קרייזווירט אך שנה לאחר מכן נפטר בצורה פתאומית. אלמנתו נישאה לרב חיים אורי פריינד.

בשנת תשמ"א הוציא את ספרו הראשון שו"ת מגדנות אליהו. בסוף ימיו החל לעבוד על ספריו ותשובותיו אך נפטר בטרם הספיק. ילדיו הוציאו עוד שלושה חלקים של ספרו מגדנות אליהו. ספריו נכללו בפרויקט השו"ת.

משפחתו

- בנו הרב דוד, רב בית הכנסת 'מגדנות אליהו' בשכונת רוממה, ירושלים.
- בנו הרב חיים יהודה לייב, רבה החסידי של שכונת רמת בית שמש ד'.

לקריאה נוספת

- המבשר, ט"ז אייר תשע"ד, **כרכא דכוליה ביה.**

2.14 ז' ספרות לסעיף

מזכירות העירייה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

שווה לחיות בירושלים
www.jerusalem.muni.il

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת אורית ויעי יפה	מס' זהות המבקש/ת [illegible]	טלפון 0547588844	קרבה למונצח/ת (אב/אם/בן/בת/וכד') ילדיה
נייד 0548820343	כתובת למכתבים הדפנה 14, עין כרם ירושלים 9574349 ,	כתובת דואר אלקטרוני orit.yafeh@gmail.com	

*לכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם הרחוב המוצע בעברית רחוב חוה לצרוס-יפה חוה לצרוס-יפה
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה) Hava Lazarus-Yafeh
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי ח' באייר תר"צ	תאריך פטירה עברי מ"ו באלול תשנ"ח
תאריך לידה לועזי 6/5/1930	תאריך פטירה לועזי 6/9/1998

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ☑ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ○ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

בלת פרס ישראל, חוקרת, מורה ואשת ציבור [1930-1998]

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

מצורף בקובץ נפרד

תאריך: 20/1/23 שם: [signature] חתימה: [signature]

מזכירות מועצת העיר | Secretariat of the City Council | أمانة مجلس البلدية
ג'ר ספרא, ירושלים 9100707 טל 02-6295723 פקס 02-6297153
Sofia Square 1, P.O.B. 775, Jerusalem 9100707, Israel Tel 02-6295723 Fax 02-6297153
ميدان سفرا 1 أورشليم القدس 9100707 هاتف: 02-6295723 فاكس: 02-6297153
Mazkirhaeir@jerusalem.muni.il

מובילים בשירות

בקשה לקרוא רחוב בירושלים על שמה של פרופ' חוה לצרוס-יפה ז"ל (1930 – 1998), שהיתה חוקרת דת האסלאם ויחסי הגומלין בין היהדות לאסלאם באוניברסיטה העברית בירושלים

לצרוס-יפה נולדה בשנת 1930 בויסבאדן שבגרמניה, לאביה ד"ר פאול לצרוס, שהיה רב הקהילה הליברלית בעיר, ולאמה יהודית. לאחר שאביה נעצר על ידי הנאצים, ולאחר שבית הכנסת שלו נשרף בליל הבדולח, הצליחה המשפחה לצאת מגרמניה בראשית 1939, הגיעה לארץ והתיישבה בחיפה.

לצרוס-יפה למדה בביה"ס "הריאלי" בחיפה ולאחר מכן בבית המדרש למורים באותה עיר. היא הגיעה לירושלים בראשית שנות החמישים של המאה הקודמת, ללימודי תואר ראשון, שני ושלישי באוניברסיטה העברית בירושלים. בשנת 1953 סיימה את לימודי ה-ב"א במקרא ובשפה וספרות ערבית (בהצטיינות), ובשנת 1960 סיימה את לימודי ה-מ"א בשפה ובספרות ערבית ובתרבות האסלאם (בהצטיינות יתרה). את הדוקטוראט שלה כתבה באוניברסיטה העברית גם כן (סיימה בשנת 1966, בציון מעולה).

חוה לצרוס-יפה לימדה תנ"ך, ערבית ולראשונה בארץ – גם את תולדות האסלאם, בכיתות העליונות, בביה"ס הריאלי בחיפה ובתיכון שליד האוניברסיטה בירושלים. בראשית שנות הששים החלה ללמד גם באוניברסיטה העברית, והנהיגה לראשונה קורס מבוא בתולדות דת האסלאם, שהוא עד היום קורס חובה באוניברסיטה. לצרוס-יפה היתה חברת סגל באוניברסיטה העברית לכל אורך חייה המקצועיים. היא מונתה לפרופ' חבר בשנת 1973 ולפרופ' מן המניין בשנת 1980. היא שימשה בתפקידים שונים ובוועדות רבות באוניברסיטה, חלקן קבועות וחלקן כאלה שהוקמו לצורך בדיקת נושאים שונים (כגון בדיקת תהליך הכשרת המורים בביה"ס לחינוך באוניברסיטה). כמו כן היתה ראש החוג לתרבות האסלאם באוניברסיטה העברית, ונבחרה מספר פעמים למרצה הטובה ביותר במשאל הסטודנטים. ביקרה כחוקרת אורחת באוניברסיטאות רבות בעולם (הארוורד, אוקספורד, פרינסטון ועוד) ופרסמה ספרים ומאמרים רבים. על עבודתה המחקרית זכתה בפרס ישראל להיסטוריה בשנת 1993. ספרה "פרקים בתולדות הערבים והאסלאם" שימש במשך עשורים רבים כספר הלימוד המרכזי של מגמות מזרחניות בבתי הספר התיכוניים בארץ. שלושת ספריה שיצאו בהוצאת "אוניברסיטה משודרת" של גל"צ משקפים את החשיבות שייחסה לטיפוח הידע וההיכרות של הציבור הרחב עם דת האסלאם ועם היחסים הענפים של שתי הדתות (היהדות והאסלאם) לאורך השנים.

לצרוס-יפה היתה חברה בהנהלות ובוועדות אקדמיות של גופים ציבוריים, וכן במועצה להשכלה גבוהה. במסגרת זו עמדה בראש הוועדה שבנתה את הדגם המנחה להכשרת מורים לשפה הערבית ושליוותה את האקדמיזציה של הכשרה זו במכללות לחינוך.

לצרוס-יפה היתה פעילה למען פלורליזם דתי ביהדות בישראל ולמען הבנה בין דתות בארץ ובעולם. במסגרת זו נפגשה עם אחדים מראשי הדתות ועם נציגיהן בעולם, כגון האפיפיור (1985), ראש הכנסיה האנגליקנית, ראש דת השינטו ביפן ומנהיגים פרוטסטנטים, בודהיסטים ומוסלמים. היתה חברה בוועדות אקדמיות וציבוריות רבות, כגון "זעדת השרים לבעיית הפלשמורה" (יו"ר: השר יאיר צבן, 1992); וועדת משנה ללימודי היהדות בבתי"ס ממלכתיים (ראה דו"ח "עם ועולם", משרד החינוך והתרבות, 1994); הוועדה האקדמית של מוסד ביאליק; הוועדה למילגות רוטשילד; וועדת ההזראה של מכון כרם להכשרת מורים; הוועד המנהל, היברו יוניון קולג', ירושלים; עמותת ידידי המכללה לחינוך ע"ש ד. ילין; וועד החברה המזרחית הישראלית; היתה יו"ר של ה-Rainbow Group בירושלים; יו"ר של וועדת המילגות הישראליות שליד סט. אנתוניס קולג' באוקספורד; חברה במועצת האגודה להבנה בין דתית וה- Interreligious Coordinating Council in Israel (ICCI); וכן Israel Jewish Council of Interreligious Relations (IJCIR); וכן בוועדת היועצים הבינלאומית ל- International Council of Christians and Jews (ICCJ).

בזמנה הפנוי התנדבה לצרוס-יפה לסייע לילדים מתקשים באחד מבתי הספר היסודיים בירושלים.

לצרוס-יפה התגוררה בשכונת רחביה בירושלים מראשית שנות הששים ועד לפטירתה בספטמבר 1998. כפי שתואר לעיל, היא הקדישה את חייה להוראה, למחקר ולעשייה ציבורית. תרומתה המרכזית סבבה סביב טיפוח לימודי האסלאם והיכרות יחסי הגומלין בין היהדות לאסלאם באוניברסיטאות, בבתי ספר תיכוניים ובציבור הרחב וטיפוח הבנה וכבוד הדדיים בין בני דתות שונות.

פרופ' מנחם בן-ששון | נגיד
Prof. Menahem Ben-Sasson | Chancellor
بروفسور مناحم بن ساسون | مستشار

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

יום ראשון א' בטבת תשפ"ג
25 בדצמבר 2022

לכבוד
ועדת השמות העירונית
ירושלים

שלום רב,

אני מבקש להמליץ בפניכם בכל לשון של המלצה לקרוא רחוב בירושלים על שמה של מורתנו ועמיתתנו - הפרופסור חוה לצרוס-יפה.

פרופ' חוה לצרוס-יפה ז"ל (1930–1998), היתה חוקרת דת האסלאם ויחסי הגומלין בין היהדות לאסלאם, באוניברסיטה העברית בירושלים, כלת פרס ישראל בשנת 1993. מחקריה זכו למוניטין בארצות העולם ועבודותיה הפכו לחלק לשם במערכת החינוך הישראלי, מזה שנים.

תרומותיה של הפרופ' לצרוס-יפה למדע, למערכת החינוך ולקהילות השונות בירושלים היו רבות.

מחקריה החשובים על קדושת ירושלים, באסלאם וביהדות, בעבר ובאחרית הימים, שהתפרסמו בעברית ובאנגלית וזכו למאות ציטוטים. הם אבני יסוד לכל דיון בנושאים אלו, בארץ ובעולם.
חוה לצרוס-יפה היתה מן התלמידים המצטיינים של האוניברסיטה לאורך חוק לימודיה, עד לסיומם בהצטיינות יתרה, בציון מעולה על עבודת הדוקטור שכתבה. היא היתה חברת סגל באוניברסיטה העברית בירושלים, מעורבת בעיצוב דמותה האקדמית והערכית של האוניברסיטה, ומורה דגולה (אעיד על כך ממקור ראשון), ששבה ונבחרה במשאלי הסטודנטים למרצה הטובה ביותר.

פעילותה של פרופ' חוה לצרוס-יפה למען פלורליזם דתי ביהדות בישראל ולמען הבנה בין דתות בארץ ובעולם מאירה את הפן החברתי והציבורי בחייה ובמרחב הציבורי בירושלים. במסגרת זו נפגשה עם אחדים מראשי הדתות ועם נציגיהן בעולם.
היא היתה חברה בוועדות אקדמיות וציבוריות רבות, שעסקו בחברה בישראל, ובהן: ועדת השרים לבעיית הפלשמורה; הוועדה האקדמית של מוסד ביאליק; והוועדה למלגות רוטשילד.

בעבודתה החינוכית, הפורמלית והלא-פורמלית, חינכה דורות של תלמידים ופרחי הוראה בירושלים. היא לימדה בבתי ספר תיכוניים, מקרא, ערבית ותולדות האסלאם, האחרון הוא תחום שיש לזקוף לזכותה. החיבור שלה, פרקים בתולדות הערבים והאסלאם, היה לספר הלימוד הבסיסי בבתי הספר ברחבי הארץ והיה מקור להבנה הדדית בין שתי החברות של מדינת ישראל.
היא גם ליוותה מוסדות חינוך בעצה והנהגה ובהם: וועדת משנה ללימודי היהדות בבתי"ס ממלכתיים;וועדת ההוראה של מכון כרם להכשרת מורים; הוועד המנהל, היברו יוניון קולג', ירושלים; עמותת ידידי המכללה לחינוך ע"ש ד. ילין; יו"ר של

הר הצופים, ירושלים 9190501 | Mt. Scopus, Jerusalem 9190501, Israel | جبل المشارف، اورشليم القدس 9190501
טל' T +972.2.5882903/5 | פקס F +972.2.5813102 | huchancellor@savion.huji.ac.il

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

פרופ' מנחם בן-ששון | נגיד
Prof. Menahem Ben-Sasson | Chancellor
بروفسور مناحم بن ساسون | مستشار

ה-Rainbow Group בירושלים; בזמנה הפנוי התנדבה לצרוס-יפה לסייע לילדים מתקשים באחד מבתי הספר היסודיים בירושלים.

פרופ' חוה לצרוס-יפה מהווה עבורנו מופת של חוקרת המשלבת מצוינות מחקרית ברמות הגבוהות ביותר ביחד עם מעורבות בחברה ותרומה לחיי העיר שבה חיה ופעלה במשך כל חייה.

פרופ' חוה לצרוס-יפה ז"ל ראויה לכבוד הגדול של קריאת רחוב על שמה בעיר ירושלים - שבה חייתה, את תולדותיה ותולדות יוצריה חקרה, את תושביה שירתה בנאמנות, ובחריצות ובתבונה ייסדה פעולות ומוסדות בה.

בתודה ובברכה,

מנחם בן-ששון

מנחם בן-ששון

הר הצופים, ירושלים 9190501 | Mt. Scopus, Jerusalem 9190501, Israel | جبل المشارف، اورشليم القدس 9190501
טל' T +972.2.5882903/5 | פקס F +972.2.5813102 | huchancellor@savion.huji.ac.il

פרס ישראל התשנ"ג

בחקר ההיסטוריה

לפרופ' חוה לצרוס-יפה

חוה לצרוס נולדה בוויסבאדן, גרמניה, בראשית שנות השלושים. אביה, ד"ר פטחס פאול לצרוס ז"ל, יצאנא למשפחת רבנים וחוקרים, היה רב דפורמי-קונסרבטיבי וממנהיגי יהדות גרמניה בדורו. הוא היה בעל השכלה רחבה, הן בתחומי התרבות היהודית והן בתרבות המערב, ועסק בחקר תולדות היהודים כמו גם בתולדות החשיבה התיאולוגית הנוצרית. עם עליית הנאצים לשלטון התמסר להגנת היהודים ולעידודם בשעת צרה. כך, למשל, נשא דרשה מפורסמת על הפסוק "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור..." (תהלים צ' 4), נגד המיתוס הנאצי של הרייך בן אלף השנים, ונאסר בשל כך. גם בעקבות "ליל הבדולח" נעצר, אך זמן רב סירב לעזוב את גרמניה ולהניח את בני קהילתו לנפשם. לבסוף כפה זאת עליו הרב ליאו בק, כדי שיציל את עצמו, את אשתו ואת שתי בנותיו הקטנות.

המשפחה עלתה לארץ בשנת 1939, אך כרב לא אורתודוקסי לא היה האב מקובל על הממסד הדתי בארץ, ומצבה הכלכלי של המשפחה היה קשה. האם, יהודית-ידויגה ז"ל, שמוצאה מבית יהודי-פולני מתבולל אמיד, לא בחלה בשום עבודה כדי לעזור בפרנסת המשפחה, וגם חוה סייעה בנתן שיעורים פרטיים ובחלוקת פרחים לבתים.

חוה למדה תחילה בבית הספר העממי א', ואחר כך, בעזרת מלגה של מחלקת החינוך, בבית הספר הריאלי העברי בחיפה, בהנהלתו של ד"ר א' בירם ז"ל. לאחר שירות מקוצר בצבא, בחיל המודיעין שהוקם רק אז, למדה חוה בבית המדרש למורים שליד בית הספר הריאלי העברי. שם הכיר את עמנואל יפה ז"ל, סגן מנהל המוסד, שכבר יצאו לו מוניטין כמחנך דגול וכמחבר ספרי ילדים, ספרי לימוד וספרי הגות חינוכית, ונישאה לו בשנת 1954. לימים נולדו ישי (1962) ואורית (1966). ישי עומד לסיים את עבודת הדוקטורט שלו באוניברסיטת הרווארד שבבוסטון, בתחום כלכלת יפן, ואורית לומדת באוניברסיטה העברית במסגרת "אמירים" והחוג לפסיכולוגיה.

בראשית שנות החמישים יצאה חוה לירושלים, להמשיך את לימודיה באוניברסיטה העברית, שגלתה אז מהר הצופים לבניינים מפוזרים בתוך העיר ירושלים. בשנת 1953 סיימה את לימודי ה-ב"א במקרא ובשפה ובספרות ערבית (בהצטיינות), ובשנת 1960 סיימה את לימודי ה-מ"א בשפה ובספרות ערבית ובתרבות האיסלאם (בהצטיינות יתרה).

בין מוריה באוניברסיטה בתחומים אלה היו הפרופ' ש"ד גויטיין וד"צ בנעט ז"ל, ובהדרכתו של האחרון כתבה את הדוקטורט על "אופיים הספרותי של כתבי אל-גזאלי" (1966, בציון מעולה). באותה שנה נסעה לשנת השתלמות באוניברסיטת הרווארד (ומאוחר יותר גם לאוקספורד, אנגליה).

שנים אחדות לימדה חוה תנ"ך, ערבית, ולראשונה בארץ - גם את תולדות האיסלאם, בכיתות העליונות, בגימנסיה המזרחית שבבית הספר הריאלי העברי בחיפה ובתיכון שליד האוניברסיטה בירושלים. בראשית שנות השישים החלה ללמד גם באוניברסיטה העברית, והנהיגה, לראשונה, קורס מבוא בתולדות דת האיסלאם, שהוא עד היום קורס חובה פופולרי ביותר.

חוה ביקשה לצרף ללימודי הפילולוגיה המקובלים גם את המחקר המשווה של דתות, דבר שעורר בתחילה לא מעט התנגדות, אך מקובל היום במקצוע.

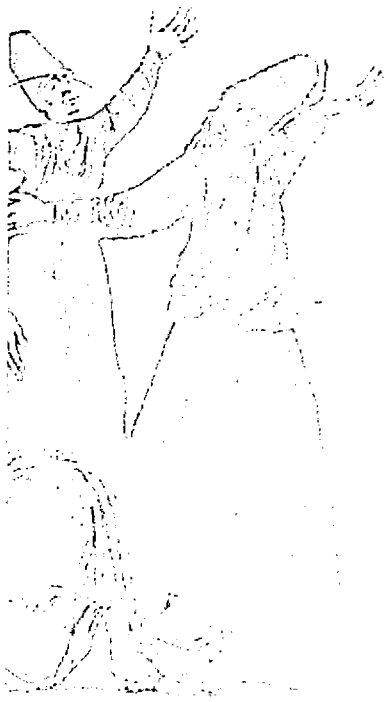

Scanned with CamScanner

פרופ' חוה לצרוס-יפה היא פרופסור חבר משנת 1973 ופרופסור מן המניין משנת 1980 באוניברסיטה העברית, ונבחרה פעמיים על ידי הסטודנטים כמרצה הטובה ביותר. היא שימשה בתפקידים שונים ובוועדות רבות באוניברסיטה, הן קבועות (כגון נציגת הסנט בוועד הפועל של חבר הנאמנים) והן מיוחדות, שהוקמו לצורך בדיקת נושאים שונים (כגון בדיקת הכשרת המורים בבית הספר לחינוך).

בשנת 1978 נפטר עמנואל יפה ז"ל, לאחר שעמד שנים רבות בראש האגף להכשרת עובדי הוראה והשתלמותם ושימש יו"ר של המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות. בית הספר להכשרת עובדי הוראה בכירים של משרד החינוך והתרבות נקרא על שמו.

פרופ' לצרוס-יפה חברה בהנהלות ובוועדות אקדמיות של גופים ציבוריים, והיא חברה במועצה להשכלה גבוהה. במסגרת זאת השתתפה בוועדה ללימודי התואר הראשון, והיא עומדת בראש הוועדה שבנתה את "הדגם המנחה" להכשרת מורים לשפה הערבית והמלווה את האקדמיזציה של הכשרה זאת במכללות לחינוך.

כמו כן פעילה פרופ' לצרוס-יפה למען פלורליזם דתי ביהדות בישראל (היא חברה בועד המנהל של ה"היברו-יוניון קולג'" בירושלים) ולמען הבנה בין דתות בארץ ובעולם. במסגרת זאת נפגשה עם אחדים מראשי הדתות ועם נציגיהן בעולם, כגון האפיפיור (ב-1985), ראשי הכנסייה האנגליקנית, ראש דת השינטו ביפן ומנהיגים פרוטסטנטים, בודהיסטים ומוסלמים. בזמנה הפנוי פועלת פרופ' לצרוס-יפה בהתנדבות באחד מבתי הספר היסודיים בירושלים.

נימוקי השופטים ועדת השופטים של פרסי ישראל בתחום ההיסטוריה והמזרחנות החליטה להעניק את פרס ישראל לשנת התשנ"ג לחוקרת האיסלאם, פרופסור חוה לצרוס-יפה. מאז פרסום עבודתה הגדולה על אל-גזאלי, ב-1975, רכשה לעצמה הפרופסור לצרוס-יפה מוניטין הן בישראל והן בקהילייה האקדמית הבינלאומית כאחד מעמודי התווך בחקר דת האיסלאם ותרבותה. מחקריה על איש ההלכה ועל המיסטיקן המוסלמי היו פריצת דרך - בקנה מידה עולמי - בהבנת המיסטיקה האיסלאמית. נכון כתב בשעתו פרופסור משה גושן-גוטשטיין, בהערכתו על Studies in Al-Ghazali : "דווקא בירושלים נעשתה עבודת מחקר במסגרת מדעית טהורה, אשר באה להאיר באור חדש ומעמיק את הדמות המרכזית של התיאולוגיה האיסלאמית." כבר בספר זה קרעה פרופסור לצרוס-יפה אשנב לעבר מחקריה על יחסי הגומלין שבין התרבות המוסלמית והיהודית בימי הביניים, ומאמרה, "יהדות ויהודים בכתבי אל-גזאלי" (תרביץ, ל"ג, התשכ"ד), היה פריצת דרך בכיוון החדש.

מחקריה הרבים וההשובים בתחום זה הניבו לאחרונה את ספרה על מקומו של המקרא בספרות הפולמוס האיסלאמית של ימי הביניים.

בספר הנושא את השם Intertwined Worlds, Medieval Islam and Bible Criticism (פרינסטון,1992) עומדת הפרופסור לצרוס-יפה על העולמות "השזורים" של האיסלאם והיהדות, וסוקרת את ספרות הפולמוס הערבית-המוסלמית שעסקה בביקורת התנ"ך

Scanned with CamScanner

והברית החדשה בימי הביניים. בספר זה מעמידה החוקרת את התיזה הנועזת, שמוסלמים שימשו מתווכים בין הפולמוס האנטי-מקראי של העולם העתיק לבין ביקורת המקרא המודרנית.

במקביל עסקה פרופסור לצרוס-יפה בחקר תופעות מרכזיות באיסלאם הקלאסי והמודרני, כגון החגים, העלייה לרגל, הפונדמנטליזם, וכן בחקר המסורת הפוליטית של האיסלאם, תוך שימוש בפילולוגיה ובכלים של חקר משווה של הדתות.

ביטוי זה של מחקריה בא לכלל ביטוי בספרה *Some Religious Aspects of Islam* (ליידן, 1981). בזכות מחקריה זכתה פרופסור לצרוס-יפה במוניטין בינלאומי, והוזמנה כפרופסור אורח לאוניברסיטאות ולמרכזי מחקר מהמעולים בעולם.

בצדק יצא לפרופסור לצרוס-יפה שם של מורה דגולה; שיעוריה הם מוקד משיכה ומקור השראה לרבים. הצירוף של כשרון הוראה, כריזמה חינוכית ויכולת מחקר הקנו לה מקום בולט בין חוקרי המזרח באוניברסיטאות בארץ.

מלבד העובדה שפרופ' לצרוס-יפה העמידה תלמידים הרבה, מהם אנשי אוניברסיטאות כיום, מצאה תרומתה החינוכית ביטויים מגוונים אחרים, בהרצאות לקהל הרחב שפורסמו בחלקן, כגון "קדושת ירושלים במסורת האיסלאם". הרצאותיה על האיסלאם - במסגרת האוניברסיטה המשודרת - זכו גם הן באלפי שומעים, וזיכו את קהל המעוניינים בשני ספרים "עממיים" יותר, והם "האיסלאם", ו"עוד שיחות על האיסלאם", שהופיעו בכמה מהדורות. ספר לימוד שערכה, וחלקים ממנו כתבה בעצמה - "פרקים בתולדות הערבים והאיסלאם" - משמש קרוב לשלושים שנה כלי מרכזי בהוראת האיסלאם בבתי-הספר התיכוניים ובאוניברסיטאות. ראויה לציון גם פעילותה רבת השנים בעידוד הוראת הערבית וביעוץ למערכת החינוך בנושאים של תכניות לימודים, ספרי-לימוד והכשרת מורים לערבית ולתולדות האיסלאם והמזרח-התיכון.

על כל אלה הוחלט להעניק לפרופסור חוה לצרוס-יפה את פרס ישראל בחקר האיסלאם בהתשנ"ג.

♦

השופטים

פרופ' צבי יענץ, יו"ר

פרופ' גבריאל ורבורג

פרופ' בנימין זאב קדר

♦

Scanned with CamScanner

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: יוסי שפנייר / תאריך: 15/12/2023 13:01 / מספר בקשה: 2244605

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

שפנ/סעיף | א 2.15

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	ירושלים
רחוב:	משטרת הישובים
מספר בית:	4
כניסה:	ב
מיקוד:	914
קיימת קרבה למונצח/ת:	2
שם פרטי:	יוסי
שם משפחה:	שפנייר
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	[illegible]
טלפון נייד:	3555179
קידומת טלפון נייד:	052
טלפון קווי:	5849178
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	yossisp75@gmail.com

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	כיכר מייסדי נווה יע קי
שם הרחוב המוצע באנגלית:	
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	09/07/1924
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	ח' תמוז תרפ"ד
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	13/12/2020
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	כ"ח כסלו תשפ"א
אותור מוצע:	אותור מוצע ברובר חדשה במפגש הרחוברות שדרות נווה ויהר, שמחה הולצבבר, משה פנה

הערות:	השנה תשפ"ד (2024) שכונת נווה יעקב תציין 100 שנים להנחת אבן הפינה ליישוב הכפר העברי נוה יעקב שעל שמה נקראת השכונה כיום ולכן אני רואה חשיבות להבציח את האירוע בקריאת כיכר לזכר המייסדים הראשונים 100 שנה לעליה לקרקע. היישוב הראשון היה בסמיכות לכיכר המוצעת.
תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	כיכר לזכר מייסדי נווה יעקב בתרפ"ד 1924
הסבר על שם הרחוב המוצע:	כיכר לזכר מייסדי נווה יעקב לרגל 100 שנה ליסוד השכונה. במפגש הרחובות: שדרות נווה יעקב, שמחה הולצברג, ומשה סנה

הרב יצחק אבינדור אורנשטין,
חבר ההנהלה וגזבר הכבוד, חבר מיסד מחברי הועד הפועל של המזרחי הצעיר הא"י, חבר הועד הזמני, חבר ההנהלה במשך כל שנות קיום האגודה, מזכיר ההנהלה בשנים תרפ"ב–תרפ"ט, יושב ראש ההנהלה בשנים תרצ"א–צ"ד, גזבר הכבוד משנת תרצ"ה, חבר ועד הקהילה, מהבונים הראשונים והחשובים ד"הראשונים הקבועים במקום ודואגים ועמלים לקיום הכפר העברי והתפתחותו.

הרב חיים יהודה ברנסן,
חבר ההנהלה, יושב ראש ההנהלה בשנים תרצ"ה–ו, חבר ההנהלה ותושב הכפר, יושב ראש ועד הקהילה בשנת תרצ"ג–ד, חבר ועד הקהילה ומנהל הענינים המקומיים בכפר מטעם הנהלת האגודה וועד הקהילה. דואג ועמל להיזוק הישוב בחומר וברוח.

אפרים דב שרלין, חבר ההנהלה מחברי הועד הפועל של המזרחי הצעיר הא"י, חבר הועד הזמני, חבר ההנהלה בשנים תרפ"ב–תרצ"א, חבר המועצה בתרצ"א–ד, חבר ההנהלה מתרצ"ד ואילך.

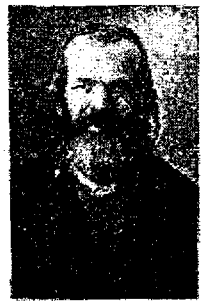

הרב אריה מרדכי וקסלשטין,
חבר ההנהלה, חבר המועצה בשנים תרצ"א–ו, חבר ההנהלה משנת תרצ"ה, מהבונים הראשונים.

ישראל ריבלין חבר ההנהלה משנת תרצ"ה, מהבונים והחשובים הראשונים של הכפר, המורה הראשון של הכפר.

חברים קודמים בהנהלה ובמועצה

הרב משה אינטרובסקי, יושב ראש הועד הפועל של המזרחי הצעיר הא"י, חבר הועד הזמני, אחד הנאמנים שעל שמם הופקד הכסף הראשון בבנק בראשית יסוד האגודה. חבר ההנהלה, יושב ראש בשנים תרפ"ב–ג ועזר הרבה להתפתחות האגודה והכפר.

הרב יהודא ליב הכהן פישמן, חבר מרכז המזרחי העולמי, ויהיו חבר הנהלה הסוכנות, חבר המועצה בשנים תרפ"ג–ו. עזר הרבה לאגודה ולכפר העברי בהבנותו. מגזבר בשנים הכפר.

הרב יעקב ליב מינשטר, מחברי ועד הפועל של המזרחי הצעיר הא"י, חבר הועד הזמני, חבר ההנהלה בשנים תרפ"ב–ג. עזר להשגת תלואה לבנין בתים מקבוצת הברגדיים באמריקה.

הלל ריבלין ז"ל, תושב הכפר העברי בשנים תרפ"ו–צ"ג, יושב ראש המועצה תרפ"ו–פ"ח, חבר ההנהלה משנת תרפ"ט, מנן יושב ראש ההנהלה משנת תרצ"א עד תרצ"ד (גלבע בוינה ב"א אלול תרצ"ו).

אפשרויות לסדר שיכון לפועלים ועובדים בעיר שהכסף ישמש להם בקצב לדירה וולה נוחה ומרווחה. עם אפשרות של הכנסה צדדית מעבודת האשה והילדים בחצר ובגינה הנאותן הכי קל לספק את צרכי הבית מחלב ובהתרחה הלב. ביציבה וירקות וכדומה; ישנן גם אפשרויות לפתח בתי מלאכה ותעשיה שונים. בהתחשב עם זה שהאדמה העיקרים: מים, מאור וגת השמלי ישנם כבר בעין, והעבר עם העיר הוא קל ינוח, יש אפשרות לסדר גאן בתי הבראה ומעלות קיץ ובתי מרפא שונים, והנוכה. האויר הצח המרענן בקיץ ובחורף, הקרבה לעיר ועל הדברים הנזכרים נבר קודם: מים, מאור השמלי, דרך כבושה וסלולה יפה כן הכפר אל העיר ועוד. מבטיחים הצלחה לכל מפעל של הבראה, מרפא וקיטנות שיווסד בכפרים. תעשית האבן ותוצרת האבן, ההצע ההול, יכולה לפרנס מספר הגון של משפחות־עובדים. באבני הכפר העברי מחוצרת המחצבה „אבן יעקב" של „הפועל המזרחי", קושטו כבר כמה בנינים, כמו גנין אציק הדש, וכמה מדרכות ברחובות ירושלים. גם מוסדות חינוכיים. ביחוד באלה הקשורים עם עבודה ומלאכה, אשר להקים בקלות בכפר העברי נהריעקב ובסביבתו מכל צד. מצפון ומדרום. ממזרח ומערב, כי מאז נוסד הכפר העברי הרבו יחידים חבורות לקנות שטחי אדמה שונים בסביבה, בחקות לבנות ולהבנות מהם. יכיום נמצאים כמשת אלפים דונם אדמה ברשות יחודים בסביבת זו. המחכים לבואלים בונים ומתישבים.

הנהלת הכפר העברי נהריעקב והשכני עדין מקוים, כי סוף סוף יתעוררו גם ראשי המוסדות הרשמים עלנו ויבואו לעזרתם בתגשמת חלומם והתשרת מתרגנו הטוב. בינתים הם מוסיפים בעצמם לסקל אבן אחרי אבן, בכיחים נדבך אחרי נדבך. עודדים בעבודה ומבטיחים בטחון, נמעים מעט, ורעים קטנה, ומחכים בסבלנות לתחדון חלומם היפה. אלא שיחד עם זה הם פונים עוד הפעם אל עם ישראל כולו ואל הישוב העברי בארץ־ישראל בפיוחד, אל ראשיו ומנהיגיו ומנהלי מוסדותיו הנמסים הישוביים, ואל כל איש אשר נוח בקרבו, בקריאה: הצילו!

הצילו את הישוב הקיים בכפר העברי נהריעקב, ועזרו לנו לבסמו, לשכללו ולהרחיבו על ידי יצירת „קרן עזרה והצלה למען הכפר העברי נהריעקב". בסכום של חמשת אלפים לירה, שיוצא לפי התכנים המפורטים בברור הניתן בראש. עזרו לנו להחיות את שמחת הרי יהודה ובגימין, והיו לברכה.

אבות הכפר העברי

מיסדיו ומנהליו, מיום הוסד האגודה

(לסיון תרפ"א – סיון תרצ"ט)

חז"ל אמרו: אבות מכלל דאיכא תולדות, אנו נאמר: תולדות מכלל דאיכא אבות. הרואה היום את הכפר העברי נוה־יעקב, ומי שיראה אותו בעתיד, שאול ישאל בלי ספק: מי פעל ועשה כל אלה? ירשם בזה לזכרון שמות האנשים, אשר יסדו את האגודה ההדרית הכפר העברי, כוננו את הישוב נוה־יעקב, ניהלוט, גידלוט, כיסחוט והביאוט עד הלום.

ובשורה הראשונה, חברי ההנהלה הנוכחית, אלה העומדים במערכת הכפר העברי נוה־יעקב, בשנים הקשות העוברות על הישוב זה השנה הרביעית.

דב נחן פריזקר יוזר ההנהלה. חבר מיסד, מחברי הועד הפועל של המזרחי הצעיר הא"י, שביזמתו נוסדה האגודה. חבר הועד הזמני, חבר ההנהלה במסך שנות קיום האגודה, יושב ראש ההנהלה משנת תרפ"ג ואילך, פרש לשנים תרצ"א–תרצ"ד, חבר ועד הקהילה, מתנדבים הראשונים והתושבים הראשונים הקבועים במקום. ורואנים ועמלים להתפתחות הכפר העברי שכשונו ושכלולו.

הרב יצחק לוי מנן יושב ראש ההנהלה. יושב ראש המועצה בשנים תר"צ–ג. חבר ההנהלה משנת תרצ"ד. סגן יושב ראש ההנהלה משנת תרצ"ד, תושב ודב הכפר העברי משנת תרפ"ט. יושב ראש ועד הקהלה העברית ונושא בעול הצבור וצרכי הכפר בחומר וברוח.

Vol. No. 41 שנה רביעית גליון מא

הצופה

שבועון מזרחי
מופיע בכל יום ששי

ארץ ישראל לעם ישראל
על פי תורת ישראל
" ומטרת המזרחי "

הקול המתחדש המזרחי
העורך הרב י. ל. הכהן פישמן

Jerusalem, Friday 11 July 1924. ירושלים יום ששי כ׳ תמוז תרפ״ד.

על המצפה

אליעזר המושבת, נוה יעקב

בימים הראשונים בשנות לחדש הרביעי הגיעו מבני המזרחי ה מ ר ח י בני ירושלים, שאמרו תורת ומצות את דרוש לבנין הארץ במושבה. נוה יעקב, המחוברת, על אדמת מבשר העבריים בקרב הצבעוני בדרך העולה שבעה—לוטם שבו ישוב הקלאי על יד ירושלים ולהקים בזה שם יפה עדים להגאון רבינו הרב יצחק יעקב רייסן זל. חוצר והמנהיג הראשון של המפלגה המזרחי העולמית.

הבטחה הנבואים של בני ירושלים לישוב ולבנין: ההתאבלות והמיתות הרבים שנעשו בשנים מעט אלה מקנאך לפורר הי שדי להגיע לגמר בנינך — הם נלבים ומרגשים בכל דור ובכל תקופה ובתור בימי הישוב הארצי שלנו בארץישראל. עוד בראשית ימי הישוב באשר מספר הדרים הולשבים בארץישראל היה דל וקטן ומספר עשרים — נעי יבאבה. עוד אז הותו הרעיונים האלה בכל עוז ורום נשמתם להגיע לאותה דבר שבישוב ובבנין עד. אז שאפו לפיון את הגמת הדעת העתיקה אשר בירושלים שבה הצטמצם אז כל הישוב הדתי בכדי לצאת לפרוצה, ותמיות מלכות שונות נקשו בשאלות לישוב הקלאי בעבר הירדן, בהתרוקה ובמושבה אשר על יד ירושלים. עשיות לישוב עירני עיי בנין שכונות עירוניות מסביב לירושלים. מן הבעיה הקלאית שנעשה עיי בני ירושלים העליה בתור המשבה. בהתרוקה ובמנע לעבודה הארצית אשר לומר שבלה עלתה יפה וירושלים אשר הגיד דק הרים סביב לה, דבר מהם מעשיות בפרטים ומשמעות מיוחדת אבלומן מבני ישראל, ועיר קדשנו הולכה ומתגדלה. הוקמה ומתרחבת בשם לוים עיי בנין.

ומאז ומהסיר שם בני ירושלים לעזרה מן הרחוק: שם אל רבני ישראל ואמרו: אל ראשי ומנהלי מחוברי צעקי מגולה, בקשו והתחנו כי יעזרו לרם להגיע אל המנוחה ואל הגולה בארץ ב אשר נפשם נקשרה אליה בעמותיה אחוה. אל ה הארץ אשר את מובב ימי עמודים. הלבם ודמם הקדומו על מזבח אהבתה לשם יחידה ובעבר. הגיד שם בני ירושלים לעזרה מן החוץ ומבר לא באה הקרה הזאת ובכל זאת לא יתאשון בני ירושלים מחקה ובהתחזק הנעמים נגשו בשם בשם לעבודת הבנין והישוב—ובעלותה.

ומה בשם אחמלה: המשים ואחבו שנים אחדי שנה אחד הקרה ועשרים ושבע עדים אחרי שנה מצא לישוב הקלאי ויחד בהמשים שנה אחרי שנה, ומלהשבעה: הקאהשעדיים לישוב עדיין עד ה ירושלם—בים אחמל. ואחר בני ירושלם שוב פעם להגיע ישוב לישוב הקלאי על יד ירושלם.

הכוח ו נחלנה עיי המפלגה המזרחי הצעירה. המפלגה ו לקחה עלה את הרעיון של אינון הצעירים הדרים בני ירושלם לשם הפעולה הישובית והקלאית הזאת. בחסת הגר המעל של המפלגה ה. נקראו האספות הראשונות. עובדי הקבוצה ומתאשרו עיי המשלה ומנהל של מבני הגר המעל ונגמר בעשם להוך העבודה ויהי מן המרכזים הראשונים של הכרת מבני העבודה.

העבודה מבני העבודה בפר שמתנו לפנינם מיפרי האבדה הזאת

א) ליסר בפרדסים בסביבות עיי ארץישראל.

ב) להעבור בהדרגה אנשים עתידים לעבודה הקלאית בהתוקשבות בנפרי הארץ.

ג) לראות לה שהרעיות העבדיה של כל בפר הנוסד על ידי האגודה. הרות עברית שלמה במובן הרחב הלאומי.

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: אריאל רבינוביץ / תאריך: 03/12/2023 11:21 / מספר בקשה: 2205016

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

שפה תפעיל 2.16 TC

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	הרצליה
רחוב:	הסנהדרין
מספר בית:	1
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	1
שם פרטי:	אריאל
שם משפחה:	רבינוביץ
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	[redacted]
טלפון נייד:	7232431
קידומת טלפון נייד:	054
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	erix99@gmail.com

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	סימון רבינוביץ
שם הרחוב המוצע באנגלית:	
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	21/04/1942
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	ה' אייר תש"ב
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	27/09/2019
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	כ"ח אלול תשע"ט
איתור מוצע:	מאז שעלה ארצה, חי כל חייו בשכונות תלפיות, וארנונה, אשמח אם זה יהיה בשכונות הללו

הערות:	בתקופה כזאת, שהאנטישמיות עולה בכל רחבי אירופה, פתאום אני מרגיש כמה אבי חסר למדינת ישראל וכמה תרומתו היתה הכבירה. אבי עלה לארץ, יתום, ללא הורים או אחים עקב 100% ציונות, לא ידע עיברית אבל החליט להקים את חייו ואחר כך את משפחתו פה בארץ ישראל. שנים הוא נלחם הזכיר לעולם את זכרון השואה וגורלם של היהודים, בעיקר בצרפת, והחליט להיות כתב בעיתונים וברדיו בצרפת, שוויץ, איטליה ועוד על מנת להגן על מדינת ישראל ולהראות את הפנים היפות ואמיתיות של מה שקורה בארץ הנהדרת שלנו ושנים נלחם כמו אריה (ממש כמו אריה) על מנת לפאר ולרומם את ישראל את ירושלים הקדושה שלנו בעולם, מול אנטישמיות כמעט מובנת בחלק מעמי אירופה. בימים אילו, של לחימה בחזית מצד אחד שאירגון טרור רצחני ומצד שני מלחמה על דעת הקהל, על פייק ניוז שכל הזמן עולים באירופה, אבי היה יכול להיות חייל מספר 1 וחסרונו מאוד מאוד מורגש. אבי ראוי בהחלט לקריאת רחוב על שמו, לא רק בגלל היותו ניצול שואה אלא בשל המאבק הבילתי פוסק באנטישמיות וברדיפת יהודים כל עשה כל חייו. תודה רבה לכם ובשורות וטובות לכם ולכל עם ישראל.
תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	הקדיש את חייו לפאר ולהגן על מדינת ישראל
הסבר על שם הרחוב המוצע:	סימון רבינוביץ, ניצול שואה ששכל את אביו באושויץ, עלה לארץ ישראל יתום ובודד והקים פה משפחה לתפארת, הקדיש את חייו, ככתב חוץ, לספר, לפאר ולהגן על מדינת ישראל הכל עומות העולם ולהילחם באנטישמיות ברחבי אירופה. בנוסף, לא הרפה עד אשר, המשפחה שהצילה חלקים ממשפחתו, יוכרו כחסידי אומות עולם, ודאג להזכיר לעולם לא ישכח את זיכרון השואה.

סרז' סימון רבינוביץ' – רונן ז"ל

26 בספטמבר 2019

ב-26 בספטמבר 2019, הלך סרז' לעולמו.
ברגעיו האחרונים, הוא חלק את רגשותיו, בעודו ממרר בבכי, עם היוודע לו על מותו של ז'אק שיראק שאף הוא נאסף אל אבותיו באותו יום.

זו הייתה הפתעה גמורה, שכן התנהגות זו לא הייתה אופיינית לו. הוא לא היה אדם שיבכה או יתמוטט למשמע אירוע חדשותי מעולם הפוליטיקה.

כי סרז' היה אדם מלא-חיים, ססגוני, מבדח, פראי תכופות, ולפרקים אף בוטה במקצת.
באותם ימים, הוא תכנן את אחד מאינספור המסעות שלו באזורי חצי הכדור הצפוני. זו הייתה תשוקתו. במשך עשרות שנים הוא תר את משטחי הקרח, עד לפלנד והקוטב הצפוני.
בהודעה שהוא שלח לי, אחת לפני האחרונה, הוא כתב לי כך: "הגפילטע פיש הלאפי טעים והאסקימוסיות הן... יפהפיות להפליא".

תיאבון בריא ותאוות חיים מעוררי השתאות!
סקרנות נלהבת ומחוספסת.
מגלה ארצות בנשמתו.

מסעותיו הרבים בסין הותירו עליו רושם עז, עד כי הוא כמעט הפך לסיני לכל דבר.
סין על שלל גווניה הילכה עליו קסם: הפילוסופיה והרוחניות, הרעיון של נצח ורגעיות שלובים זה בזה וכן התעניינותם של המאמינים הסיניים ביהדות, אלו המגיעים בהמוניהם לביקור בישראל, שרבים מהם בוחרים להתגייר.
משיכה הדדית בין סינים לישראלים המאופיינת בתימהון גדול של אלו כלפי אלו.

כעיתונאי, סיגל לעצמו סרז' קהות חושים (אך לא ציניות) לנוכח תקריות ואסונות, כדרכם של אנשים החיים באזורים מועדים לפורענות כמו אזור המזרח התיכון, שאותו סיקר סרז' במשך 30 שנה ככתב.

אם כן, מדוע מותו של נשיא צרפת לשעבר גרם לו לטלטלה פתאומית שכזו? ככלות הכל, סרז' אמנם נולד כצרפתי, אך הוא היה גם פיני, איסלנדי וישראלי.

כדי לנסות להבין את אשר התחולל בנפשו ברגעים אלו, אני חוזר וקורא את ההודעה האחרונה שהוא שלח לי רגעים ספורים בטרם מותו.

"זה עתה נודע לי על מותו של שיראק: היחיד מבין נשיאי צרפת שהיה לו אומץ... נאומו על היהודים שאותם מסרה צרפת לידי הנאצים יישאר חקוק בזיכרון לנצח... הוא יישאר לעד הכבוד של צרפת".

(סרז', 26 בספטמבר 2019).

וכדי לתפוס היטב את אשר הוא חש באותם רגעים, אסתמך על השיחה הארוכה שקיים סרז' באותו יום עם אנדרה אחיו (בלב ובנפש), ועם ידידתו פפה.

השיחות האחרונות.

ביום שלמחרת מותו, הביע בפני אנדרה לא רק את תחושת שיברון הלב בעקבות מותו הפתאומי של אחיו בלב ובנפש, אלא גם את תחושות התדהמה וההלם שהכו בו: סרז' בכה בכי מר כשהזכיר בטלפון את דמותו של שיראק, שמת בבוקרו של אותו יום.

הוא נתן לזה להתפרץ, או אולי זה פרץ מתוכו. הוא נמלא צער עצום ובלתי נשלט, והתוודה בפני אחיו: "מאז הידיעה על מותו של שיראק, אני לא יכול להפסיק לבכות".

האבחנה הראשונית קבעה: "התמוטטות נפשית".

מובן שמותו של שיראק (אשר ככלות הכל, מת בשיבה טובה, לאחר שהיה מרותק למיטה וללא הכרה במשך חודשים או שנים) לא היה בגדר ידיעה מרעישה.

כולם ציפו לזה והספידו אותו כבר.

"כותבי ההספדים", כפי שנהוג לכנותם בעולם התקשורת, היו ערוכים לזה כבר זמן רב.

אולם איש לא ציפה לכך באמת ובתמים, אולי פרט למשפחתו שחפצה בדבר, שהנשיא לשעבר יזכה לכבוד כה מפואר מידי הרפובליקה והעם הצרפתי, וכי הטקסים הרשמיים יגיעו לסדר גודל כזה.

אז כיצד מותו של ז'אק שיראק קשור ישירות למותו של סרז'?

כדי לשפוך אור על נקודה זו, ראוי להתעמק בקורותיו של סרז' ובתלאות שהוא עבר, חלקן ידועות וחלקן פחות.

סרז' נולד בשנת 1941 בפאריז למשפחה יהודית שהיגרה ממולדובה. הוריו, שברחו ממולדתם, השתקעו בפאריז, שם הם עסקו בעבודות מזדמנות. הם היו פעילים פוליטיים אך חיו בצנעה. בחצר בניין המשפחה, נותרו שרידי הבור שאליו הושלכו, בעודם בחיים, עשרות מנהיגים של "הקומונה הפריזאית", עדות חזקה להיותו של המקום טעון בהיסטוריה, במעשי אלימות ובמרי.

משה, אביו של סרז', ופול, אביו של אנדרה (לא יהודי), עבדו באותה חברה קטנה.

ואז הגיעו ימי הכיבוש הקשים והאפלים.

החלה רדיפת היהודים.

מבלי להסס, הוריו של אנדרה, אוגוסטין ופול, אכסנו את בני משפחת רבינוביץ' בביתם, שם הם הוסתרו.

אלא שבתוך זמן קצר, בעקבות הלשנה של שוער הבניין, הגסטפו עצר את שלושת הדורות של דיירי הבית, יהודים ולא יהודים כאחד.

כולם, פרט לאוגוסטין שיצאה לערוך קניות.

אך חזרה לביתה, היא עטה חיש מהרה על מפקדת הגסטאפו, בשדרת ג'ורג' החמישי, שם היא עוררה מהומה רבתי שהגיעה עד לכדי שיחת טלפון עם המטה בברלין. היות שהיא הגיעה מאזור תחת שליטה גרמנית שבו הונהגה שפה זו, היא דרשה בשפה הגרמנית שחרור של האנשים, בתואנה כי משפחתה נושאת שם זהה לזה של מי שהוא יד ימינו של גרינג, ועוד כהנה וכהנה אמתלות.

הבלבול היה כה גדול עד שאנשי האס אס הניחו לה ללכת לדרכה, יחד עם סרז' ואנדרה שהפכו זה עתה להיות אחיה התאומים על סמך תעודות הלידה המזויפות, פרי ידה של אוגוסטין עצמה!

הודות לכך, עלה בידי סרז' להיחלץ מציפורני הגסטאפו ואילו אנדרה נמנה בין הניצולים הבודדים של המצוד הידוע לשמצה כמצוד הזול-ד'היב, הלא הוא גירוש היהודים מפאריז.

במהלך תקופה זו, משה (או בכינויו "מוריס"), אביו של סרז', היה פעיל מאוד בתנועת ההתנגדות הצרפתית ("הרזיסטאנס").

אלא שגם הוא נעצר ונשלח תוך זמן קצר למחנה סוביבור.

הוא היה אישיות יוצאת מגדר הרגיל, גיבור המחתרת הצרפתית, לוחם חירות, אדם אציל. נשמה טובה.

בסוביבור, הוא הוביל גם כן את קבוצת המחתרת, ובהמשך את המרד והבריחה המופלאה והנועזת.

משה נמנה בין אלו שהצליחו להימלט מהתופת.

משם הוא ברח לרוסיה והצטרף אל הצבא האדום.

כתוצאה מחוסר תיאום ששרר אז, השירותים בצרפת מצד אחד והצלב האדום מצד שני מסרו כל אחד מהם מידע שגוי: ג'יזל סברה אפוא שבעלה נהרג במהלך ניסיון הבריחה מסוביבור, ואילו משה הניח שאשתו נעלמה ועל כן היא נחשבה בעיניו כמתה. הם לא נפגשו יותר לעולם. בתום המלחמה, שקעה ג'יזל, אימו של סרז', בדיכאון עמוק.

זמן קצר לפני כן, הגיעה לאוזניה של אוגוסטין פיקה ידיעה מסתורית: ככל הנראה, אביו של סרז' שרד את המלחמה עד לסיומה, כולל את הקרב על ברלין. רמז לכך ניתן היה למצוא בדמות הכתובת "סוביבור" שנחרתה על קיר בניין הרייכסטאג. היות שזו נחרתה באותיות לטיניות, פירושו של דבר היה שמבין החיילים הרוסים שהשתלטו סופית על העיר, אשר ידעו לכתוב באותיות קיריליות בלבד, היה לפחות חייל אחד (רוסי?) שידע לכתוב באלפבית לטיני. אותו אחד ניסה להנציח למען

ההיסטוריה ולהציג לראווה בצורה רבת-רושם את רגע השיא שאליו הוא הגיע לאחר הבריחה הנועזת מסוביבור.

יום אחד התברר לסרז' כי אותו חייל אכן היה אביו. לאחר שנים של חיפושים שהעלו חרס, השלים למעשה האב עם הרעיון שכל משפחתו נספתה בשואה. הוא שב אפוא למוסקבה ושם הקים משפחה חדשה.

אביו היה גיבור.

סרז' היסס כל השנים הללו בשל הרגשות המעורבים שהעניין עורר בו: רצון מחד וחשש מאידך.

בסופו של דבר, הוא, שערך אינספור מסעות בעולם, ויתר על נסיעה למוסקבה.

ביקור במוסקבה היה עשוי להיות נוח וקל במיוחד, היות שאנדרה, שהציע להתלוות אליו, מכיר היטב את ולדימיר פוטין בדרכים הידועות רק לו.

עם שוך הקרבות ורדיפות הנאצים, שב פול פיקה, אביו של אנדרה, למסלול חייו. הבית שוב שימש כמקום משכנה של המשפחה המורחבת, וסרז' גודל בידי אוגוסטין כאחיו התאום של אנדרה. דלת הבית הייתה תמיד פתוחה לכולם, ונכנסו בה "החברים" מהמחתרת, מאיגוד העובדים ומגוש השמאל: השמאל הפריזאי הנפלא הזה של פועלים רחבי לב, מרדניים, כמעט אנרכיסטיים, אך כפי שנוכחנו לדעת, גם גיבורים.

מעת לעת, העניק פול קורת גג לדרי רחוב אשר לנו על קרטון, סמוך לכניסה של רכבת המטרו. שניים מביניהם היו ממוצא הונגרי: האחד מהנדס אווירונאוטיקה והשני מאייר (פול הבין את שפתם). הם התאכסנו באחד מחדרי ביתו במשך מספר שבועות.

לימים, פגש אנדרה את אחד מהם (המאייר) במקרה בתערוכת חקלאות שנערכה בפאריז. מדובר היה בלא אחר מאשר... אביו של ניקולא סרקוזי!!

זה היה ברחוב איברי 113 בפאריז, שם ידע הגורל לזמן את אביו של מי שהפך להיות נשיא צרפת...

פול הלך לעולמו בשנת 1979 (בעקבות רשלנות רפואית מקוממת שאירעה בבית חולים ציבורי!), ואוגוסטין מתה בשנת 1999 בדירת חדר קטנה שאליה הועברה במסגרת מדיניות העקירה מהבתים שננקטה על ידי עיריית פאריז במהלך השיפוצים המקיפים שנערכו ברובע ה-13. קרוב לוודאי שכל רהיטי המשפחה אבדו לה בעקבות נטישת הבית שנכפתה עליה, ועמם גם חלק ניכר מזיכרונותיה. מי אמר ש"הרפובליקה אסירת תודה"?

סרז' רבינוביץ' היה תלמיד מבריק. הוא למד כמה שפות וסיים לימודים בתיכון ותואר ראשון.

ואז חייו קיבלו תפנית.

כאשר אך מלאו לו 18 שנה, חבר שכנע אותו לנסוע יחד עמו לאיסלנד ולעבוד שם בדיג. חוויה נהדרת כמובן, לחיות כדייגים באיסלנד!

הוא חי שם מספר שנים, מעביר את זמנו בין דיג לעבודות חקלאיות, ואף הפך להיות איסלנדי מבלי להיות מודע לכך.

בתום שהותו באיסלנד, הוא הגיע לישראל והחל לעסוק בכתיבה, תוך התמקדות בכתיבת ספר על התנועה הקיבוצית, אשר נתפסה בזמנו כאידיאל מושלם בעיני השמאל הצרפתי: מעין הגשמה מלאה של הרעיון השיתופי והקומוניזם, והתנסות של חיים שיתופיים, חסרי תאוות בצע, מאושרים, הנושאים עמם הבטחה לעולם אחר, שהוא אפשרי עתה. באותן שנים, רבבות צעירים צרפתים, שחלקם התפרסמו מאז וחלקם לא, הגיעו לישראל במטרה לגור ולעבוד בקיבוץ, כדוגמת אדמונד שארל רו.
אין לי מידע על ספרו של סרז'. האם הוא בלתי זמין?
אני פונה בזאת בקריאה אליכם...

בעשרים השנים האחרונות לחייו, לא חדל סרז' להזכיר את הגבורה שהפגינו הוריו של אנדרה, אוגוסטין ופול פיקה, ולהעלות את סיפורם.

כאן נדרש רקע היסטורי קצר.
מי היו בעצם בני משפחת פיקה? ובכן, פליטים חדשים יחסית מהונגריה.
אלא ששם המשפחה פיקה הוא לא הונגרי בעליל!
אז הנה הסיפור שעומד מאחורי המשפחה: סביב המאות ה-18 וה-19, בעטיין של המהפכה הצרפתית ומלחמות נפוליאון, נמלטה משפחת מונפיקה, משפחה צרפתית ממעמד האצולה הזעירה, להונגריה (אז אזור "מגייאר", שהפך למוקד מאבק בין המעצמות הגדולות).
בהונגריה, יש מקום של כבוד לאב, שהוא בבחינת גיבור עטור תהילה.
אנדרה הוא צאצא שלו.
על אנדרה ואביו ניתן לומר: *"התפוח אינו נופל רחוק מהעץ"*.
בני המשפחה שבו אם כן למולדתם הישנה צרפת. תחת עול המשטר הנאצי, באו לידי ביטוי "בטבעיות" מעלותיהם הנשגבות: רגש חובה, כבוד, אנושיות.
"עשה את שלך", אומרת פקודה אבירית עתיקה.

סרז' הקדיש אפוא את עשרים השנים האחרונות לחייו להכרת תודה לאנשים המופלאים האלו ולרוח ההתנגדות הצרפתית.
הודות לפועלו זה, נערך טקס רשמי של הכרת תודה בעיריית פאריז, וכן הוחלט לקרוא לכיכר ברובע ה-13 בפאריז על שם בני הזוג פיקה: "כיכר אוגוסטין ופול פיקה".
בד בבד, סרז' פעל נמרצות כדי לאסוף את כל העדויות שיביאו להכרת הזוג פיקה כ"חסידי אומות העולם".
בזכות זאת, שמותיהם מתנוססים הן בפאריז (חרותים על "קיר חסידי אומות העולם" במוזיאון השואה ברחוב ז'ופרואה ל'אנייה שברובע הרביעי) והן בירושלים.

לאחר שתיקם של הזוג אושר על ידי הוועדה הציבורית לציון חסידי אומות העולם והם קיבלו את האות, ניטע עץ זית לזכרם בשדרת חסידי אומות העולם במוזיאון יד ושם, המוסד הרשמי להנצחת זכר השואה בישראל.
שם מונצחים חסידי אומות העולם מכל ארצות תבל.

אלא שבאותם ימים, צרפת נחלקה לשניים:
מצד אחד של המתרס, צרפת של הגיבורים, הפשוטים והענווים שהצילו עשרות אלפי נפשות: גברים, נשים, ילדים וקשישים.
כשהם מונחים בראש ובראשונה על ידי הערך של כבוד האדם, הם שמו נפשם בכפם מדי יום ביומו כדי להיחלץ לעזרת אלמונים, זרים וצרפתים יהודים שנוכחותם הייתה קיימת בצרפת עוד בימי הגאלים (אכן!).
הם הצילו את כבודה של האומה, יותר מכפי שהם היו יכולים להעלות על דעתם.
זאת מפני שעם שחרורה של צרפת, במין מהלך של אחיזת עיניים אידיאולוגית ופוליטית, הפכו בין-לילה כל "האזרחים", ללא יוצא מן הכלל, ל"מתנגדי הברבריות המהוללים".

ומהצד השני של המתרס, עמדה צרפת "משתפת הפעולה" או "הניטרלית", נכלמת בסתר, שעשתה כל שלאל ידה כדי לשמור על מעטה השתיקה סביב אותן שנים חשוכות.
תחילה, הדבר נעשה באצטלה (ותחת המטריה הנוחה) של "פיוס לאומי", ובהמשך על ידי הרחקת הפשעים מהזיכרון, היעדר פיצויים על הגזל, גניזת הליכים משפטיים, ושיא השפל המוסרי: ביטולם של אלו האחרונים עד לכדי מתן חנינות!
בוסקה, ראש המשטרה המתועב של ממשל וישי, חזר במהרה לעסקיו הרגילים ואף סעד עם הנשיא מיטראן באותו שולחן.

נדרשו העיקשות והדקדקנות של ההיסטוריון האמריקאי רוברט פקסטון, ההתמדה של צייד הנאצים סרז' קלרספלד ועבודת התחקיר של העיתונאי התוקר פייר פאן כדי שיוסר לבסוף המעטה וכדי שהאמת העגומה על צרפת תצא לאור. עשרים של שקרים מבית היוצר של צרפת הוסיפו כאב עצום לשורדי השואה, שנאלצו לחיות בחברה שבגדה בהם, שהלשינה עליהם, שהסגירה אותם לידי הצורר, ושגזרה על עצמה שתיקה בחלוף המלחמה (כשהם לא התהדרו בנוצות של לוחמי מחתרת מזדמנים שפעלו ברגע האחרון). צרפת שנהנתה לאחר המלחמה מתקופת שגשוג הידועה כ"שלושת העשורים המופלאים", אך שמעולם לא הכירה והודתה בפשעים ובגזל.

ידוע כי כל בעיה או תסמין שאינם מטופלים ואינם מנותחים לעומק צפויים להישנות בכל עת. הדבר נכון לגבי מחלות נפש בקרב בני אדם באופן פרטני, ואולם דפוס זה של "חזרה אובססיבית" ניכר גם בקרב קבוצות וקהילות אנושיות.

התעוררה תחושה אינסופית של כאב ודאגה לא רק לנוכח העובדה שהזוועות הללו התאפשרו ושאנשים עברו עליהן בשתיקה, אלא מכך שהם שיתפו פעולה ונתנו לזה יד, ועוד בדרכים הבזויות ביותר, ומכך שחרף (ובגלל) כל זאת, המגמה המובהקת הייתה לטייח ולטאטא את העובדות מתחת לשטיח של ההיסטוריה הצרפתית המפוארת.

מתוך המאבק הנעלה הזה, גיבורים אחדים, שפעלו כבר בעתות שלום, חילצו והציבו בפני כולם את האמת ההיסטורית.

המעטה, שהוסר לבסוף על ידי מוסדות ציבור ורשויות בעלי ארכיונים ועל ידי מוזיאונים בעלי רכוש גנוב, היה עלול להישאר סגור לעד.

וכאן נכנס לתמונה, ב-16 ביולי 1995, ז'אק שיראק. בתור נשיא ובשם צרפת, הוא שבר את הקרח. הוא קם וערער על כל הנאומים המרככים של קודמיו בתפקיד. הוא ניפץ את כל חומות ההסתרה שמאחוריה התחפרה ארצו, והעלה אל פני השטח את כל התודעות והזיכרונות. כך לבסוף, נערכו משפטים לאשמים, נפסקו גזרי דין, שולמו פיצויים והושבו נכסים שנגזלו.

צדק סרז' כשאמר שזהו אירוע היסטורי.

מאידך, יתכן שאין זה ההיבט המכונן ביותר בפועלו זה של ז'אק שיראק, הידוע כל כך כיום. מרפאים אלטרנטיביים היו מגדירים זאת כ"טיפול להקלה על הכוויות". הוא כיבה את השריפה החבויה שבערה בתת-המודע הקולקטיבי בצורת רוח נקמה או אימה...
הוא חשף את הפשע במלוא זוועתו, הציג אותו רשמית, קבל עם ועדה, מול כל המנהיגים והעם, וקרא: "את הפשע ביצענו אנחנו, צרפת, ולא אף אחד אחר, ועתה... לעולם לא עוד!".

הביטוי "לעולם לא עוד" הושמע גם לפני כן, אולם בנימה רגשית ומעורפלת. שוב ושוב חזרו עליו, מבלי להאמין בו באמת. מליצה נבובה זתו לא.

שיראק הביא את השינוי: הוא עיגן את הדברים במציאות, בהחלטת המדינה ובמישור החוקתי והמשפטי. השקר הרשמי והטיות נחשפו ונותצו. כל מי שחי בפחד ובחשש מתמיד שזה "עלול בהחלט לקרות שוב", כמו סרז', חש הקלה עצומה.

סוף סוף, הרשויות הציבוריות, העם והקהילה האנושית של ארץ זו הכריזו – באמצעות קולו חסר התחליף של הנשיא ושלו בלבד: "זה לעולם לא יקרה שוב!".

סרז' טען: "זה הנשיא היחיד שהיה לו האומץ". יתכן שגם נשיאים קודמים ניחנו בתכונה זו, אולם חסרו להם פיקחות, תעוזה וכבוד.

עבור מיליוני איש, מודאגים ושבורים, באותו יום שיראק לא רק "קיבל" אותם סופית לחיק הקהילה הלאומית, אלא הוא גם פתח בפני צרפת את האפשרות לאיחוד מחדש, לפיוס ולריפוי נפשי. הוא השיב לצרפת את כבודה האבוד. לא עוד טיוח זהות שטחי וקוסמטי בשיח על שחרור צרפת.

סוף סוף, ניתנה הכרה לכל המסכת הכאובה הזו של סבל, טבח, גזלות, הלשנות, בגידות וההיכחדות הסופית.
הכרה זו היא שאפשרה להתפנות לאבל אמיתי. אך אין זה אומר שכחה, נהפוך הוא: נשיאה מוחלטת בחובת הזיכרון.
קולות בודדים, בעד השבת המצב לקדמותו, מעיזים לעתים לטעון (!) כי "אנו עושים יותר מן הדרוש". ננקט אפוא מאמץ לחיסול סופי של "המפלצת חסרת הרגש" שעודה שוכנת במעמקי הנפש הקרה של אחדים.

רציתי לארגן פגישה, בנקודה שבה חייו של אדם נאבקים עם ההיסטוריה הכבירה.
בנקודה שבה הוא עלול למות בגללה.
בנקודה שבה הוא מתגלה כחסר אונים ובו-זמנית בעל חופש פעולה.
בתקופת ביניים זו, השקיע סרז' אנרגיה עצומה כדי שלא ימות מבלי שהביא להכרה בחסידי אומות העולם שהצילו את חייו (מחשבה זו הטרידה את מנוחתו).
הוא הצליח בכך.

למשמע דברי הנשיא, זכה סרז' במהלך חייו גם לאושר בל יתואר (בלתי נתפס עבור מי שהסבל העצום הזה לא היה מנת חלקו) שנבע מתחושת התרגשות אדירה והכרת תודה אינסופית.

לפני עידן שיראק, הוא מעולם לא חווה תחושה זו.
רק שיראק פסק: "*לעולם לא עוד!*".

בעיניי סרז', שיראק הפך בין-רגע לגיבור מוחלט. אישיות היסטורית ששום דבר ושום אדם בעולם לא יוכלו לעולם להדיח.

אך הנה הוא מת.
הוא לא ידבר יותר.
הוא היה חומת המגן שלנו, וכעת הסכרים עלולים להיפרץ.
יתר על כן, לא זו בלבד שהאנטישמיות מרימה את ראשה המכוער, אלא גם מספר התקיפות והפיגועים האנטישמיים, בכל מדינות אירופה, מגיע לשיאים עגומים מדי שנה.

אני מדבר כאן מישראל, בעיר ירושלים, היכן שהתגורר סרז', היכן שקצב הפיגועים שלהם הולך וגובר, היכן שמתנקזת שנאתם, היכן שהם קופצים משמחה ורוקדים כאשר עולה בידי אחד מ"הקדושים המעונים" שלהם לרצוח ללא הבחנה.

כן, ללא שיראק וללא אחרים בני דמותו המסוגלים לעמוד כנגד הזרם מול הביזיון, הטבח וטירוף הגזענות, יש סיבות רבות לשקוע בעצב ולקונן.

סרז', שהיה במצב רגשי רעוע כשבלבו פצע עמוק, לא היה יכול לשאת זאת.
לא את הוויתור על האושר העצום (לאחר שזכה לשמוע במו אוזניו את הנאום המאלף מ-16 ביולי 1995 בוול ד'היב).
ולא את הסיכון להתפרצות חדשה של שנאה אשר קוראת להשמדה טוטאלית (איומים נפשעים המושמעים כיום מכיוונה של איראן, בדיוק כפי שנשמעו בשנת 1925 ובשנת 1933 על ידי היטלר).
תמונה הזויה ומבעיתה של חזרה היסטורית הרת-אסון.
ללא שיראק ושכמותו, זה עלול לקרות שוב.

זה מה שהביא למותו של סרז'.
מטעמי נוחות, קבעו שהוא מת מהתקף לב. אולם הדברים אינם כה פשוטים. למה מגיב בעצם הלב?
מיד עלתה בי המחשבה שסרז' מת מעצב.
בדפים אלו, ניסיתי להבין טוב יותר את אשר התחולל בנפשו של סרז', ברגעיו אחרונים, עם מילותיו האחרונות, עת הוא קונן בבכי מיואש על מותו של ז'אק שיראק.

כל המשפחות הללו ספגו אבדות כבדות כשיקיריהם, רבים מספור, נספו או נעלמו. חלקם מתו בקרב.
כל זאת "למען צרפת", או כמו שאומרים: "נפלו בשדה הקרב".

רובם ידועים לנו: שמם חרות על אנדרטאות בכל ערינו וכפרינו.

אולם רבים, רבים אחרים, אולי מרביתם, מתו מוות מרוחק, מעוכב, נידח, אלמוני ולא מוכר.
לא נותר מהם דבר.
לעתים רק רישום קר של שמם, באותיות קטנות, שנעלם מן העין במהלך עיון בספרים המנהליים.
מסכת ההרס האינסופית הזו משפיעה על חייהם של בני הדורות שלאחר מכן. בני הדור השלישי והרביעי ממלאים את בתי החולים והמרפאות לבריאות הנפש, שהרי המחלות החברתיות הן מדבקות במיוחד: הן עוברות בתורשה ומחוללות נזקים עצומים. על פי רוב, מחלות אלו לא מובחנות, לא על ידי רופא רגיל ולא על ידי המנהיגים: פוליטיקאים, אינטלקטואלים וכו'.

זה עדיין לא תם, גם בחלוף 80 שנה.
כי כפי שנוכחנו לראות, שביתת נשק אינה שמה קץ להשלכות הטראומטיות הנוראיות הצרובות בבשרם של השורדים והצאצאים. הפשע והמוות (ועמם גם המחלות והכאבים) המשיכו (וממשיכים עד היום) להכות ללא רחם לאורך השנים והדורות, והם זורים מתים, וכיום גם חולים וגוססים, לאורך שבילי ההיסטוריה שלנו.
אלו לא מתו... למען צרפת.
הם מתו וממשיכים למות... בגלל צרפת.
כמו סרז'.
שעל מותו אנו מבכים בימים אלו בירושלים.

זיכרון ליום ה-25 באוקטובר 2019,
בבית קפה "גורמנדיז", מקום הבילוי האהוב עליו.
ז'אק/ יעקב ירושלמי

VATICAN NEWS

VATICAN ISRAËL RADIO VATICAN

Disparition de Serge Ronen, notre correspondant depuis 28 ans en Israël

La rédaction francophone de Radio Vatican a appris avec une grande tristesse le décès soudain de l'un de ses plus fidèles correspondants.

Serge Ronen, de son vrai nom Serge Rabinovitch, couvrait pour nous l'actualité israélienne depuis 1991. Il s'était notamment rendu en Norvège pour suivre le processus d'Oslo qui précéda le célèbre accord éponyme signé par le Premier ministre israélien de l'époque, Yitzhak Rabin, et par le président du Comité exécutif de l'OLP, Yasser Arafat.

Serge avait le souci de la transmission et de l'échange, prenant le temps de nous appeler pour discuter avec nous des événements en cours, de nous les expliquer.

Cet homme à la voix chaude, à la silhouette reconnaissable à son éternel chapeau, sur qui nous pouvions toujours compter quelles que soient les circonstances, est décédé paisiblement dans son sommeil il y a deux semaines.

Sa disparition nous attriste profondément. Nous nous unissons aujourd'hui à la douleur de sa famille en Israël.

22 octobre 2019, 18:39

Vêtements : Roy de l'Orient ; Maquillage : Marlène Dor

L'équipage

Quand, sans plus de précautions, j'ai reçu il y a quelques mois un court mail de mon amie Lea m'annonçant le lancement d'un journal francophone gratuit, je me suis dit : pourquoi pas ?

J'avais vu dans le mille sans l'avoir fait exprès, puisque j'apprenais par la suite que Le Pourquoi Pas serait le nom du canard en question. Je n'ai jamais trop aimé la presse gratuite car de la France que j'ai quittée il y a quelque ans j'ai gardé intact le sens de la critique de chaque chose. Rien par nature. La binnenen rendi les gens frileux car tous enthousiasme spontané s'y retrouve bien vite canalisé et laminé. Il fut un temps où des français prenaient des risques gratuits et étaient même soutenus par les instances gouvernementales, tel le commandant Jean-Baptiste Charcot qui a fait naviguer son Pourquoi Pas sur les eaux les plus improbables de l'Arctique donnant son nom à des chaînes de montagnes et à des glaciers et faisant rêver toute une génération. Cela s'est terminé dans un naufrage en pleine hiver en 1936 et, de tous l'équipage, un seul mousse en réchappa. Ce Pourquoi Pas ci est en papier, léger et insubmersible. Personne n'est en danger.

Mais je réalise qu'il y a presse gratuite et presse gratuite. Point de Rupert Murdoch à l'horizon. Là, je suis enthousiaste pour plusieurs raisons. Ce journal est spontané et se lance sans avoir reçu aucune aide publique car il paraîtrait que les caisses sont vides.

Ce journal, nous les français d'ici, nous l'attendions sans le savoir depuis des années, pas tellement pour nous d'ailleurs, mais pour nos concitoyens qui passent ici et n'arrêtent pas de nous questionner sur les même clichés. On y songeait bien sûr quand on feuilletait the Grapevine (se prononce Ze Grèpevaïne), son pendant anglophone qui traîne nonchalamment dans tous les cafés et pubs de Reykjavik depuis pas mal d'années.

L'équipage de pirates qui lance ce journal a l'enthousiasme de la jeunesse et sa beauté. Il y en a même une qui se permet de s'appeler non seulement Virginie mais Le Borgne en plus, c'est la journaliste diplômée. Il y a son mari de toujours à côté de laquelle elle est restée assise quelques années sur les bancs de l'école [illegible] (le nom islandais de la Sorbonne) Les Gestudóttir Gayet, musicien [illegible], qui, c'est troublant, est tout autant si islandais et si français que [illegible] verrais bien comme reine sur un jeu de cartes. De pique ou de cœur ? J'hésite. Bergþóra Jónsdóttir, aussi. C'est ça, essayez de prononcer son prénom pour voir, l'aînée d'enfance de Lea et, puisqu'on est en Islande, sa cousine par la même occasion s'occupe de la mise en page et du design. Mais rassurez-vous ce n'est pas qu'un journal de cousines ou de frangines puisqu'il y a un vieux beucard dans l'équipage en la personne du journaliste Serge Romen. Il n'est pas tout jeune puisqu'il a vécu une partie de sa jeunesse en Islande dans les années soixante, deux ans avant que j'y arrive moi-même qui ne suis plus de la dernière pluie. Un homme d'expérience donc au milieu d'expérimentations [illegible] et enthousiasmes [illegible] de l'expérience vous sourient [illegible] qui pourrait [illegible] à un que est un [illegible] de la vie (à vous aussi, [illegible] sez-moi) que tu sois du Québec, de Suisse, de Belgique, d'Afrique ou bien sûr de France. Il devrait vous parler d'événements culturels et vous raconter enfin l'Islande telle qu'elle est, pas seulement un magnifique pays pour se balader, on le sait déjà, mais des histoires d'Islandais, une petite nation avec ses contradictions, ses hauts et ses bas, son optimisme génétique sans lequel elle n'existerait plus même si, parfois, cela l'a mise devant un mur, son enthousiasme et son respect exagéré pour la chose culturelle, et ce-ci-ci, ses travers particuliers. Ses liens passés avec la France et le Canada, ce qui en reste et sa relation avec l'Europe et le monde d'aujourd'hui et de demain. Si les Islandais battent les Français au handball on en parlera aussi, soyez-en certains. Et même si c'est un match nul, car ici ce sera une victoire.

Je vous souhaite bon voyage si vous partez demain à pied, à cheval ou en voiture découvrir l'immense petit pays où les volcans font semblant de dormir. Sinon, si vous vous apprêtez à rentrer au pays et bien prenez ce journal avec vous, vous ne l'aurez pas volé.

Philippe Patay

LE POURQUOI PAS

Entre Paris et Reykjavik

Entre l'équateur et le cercle polaire

Fondateurs :
Les Gestudóttir Gayet
Bergþóra Jónsdóttir
Virginie Le Borgne
Serge Romen

Rédactrices en chef :
Les Gestudóttir Gayet
et Virginie Le Borgne

Journalistes :
Les Gestudóttir Gayet
Virginie Le Borgne
Guillaume Bès
Victor Gayet Gestsson
Brigit Hilgenson
Philippe Jónsson
Jean-Marc Pérez
Serge Romen

Publicité :
Les Gestudóttir Gayet
Sandra D. Guðmundsdóttir
Virginie Le Borgne

Graphisme :
Bergþóra Jónsdóttir

Photographes :
Les Gestudóttir Gayet
Virginie Le Borgne
Eiríkur Jónsson
(Une [illegible])

[illegible]
Les Gestudóttir Gayet
Virginie Le Borgne
[illegible]

Remerciements :
Gísení et Marie-Paule, Brik, nos familles, les sympathisants francs-islandais et d'Islande qui se reconnaîtront, la commune de Dalvík, les pêcheurs d'Islande à Fécamp [illegible], le [illegible] dans [illegible] de [illegible] [illegible]

Imprimerie :
Morgunblaðið
Hádegismóum 2,
110 Reykjavík
Islande

[illegible]

Editorial

Des élections

LA LIBERTÉ
MARDI 18 SEPTEMBRE 2012

Depuis qu'il fut a rendu visite fin juillet en Israël, Mitt Romney ne manque pas de se présenter comme l'ami personnel de Netanyahou. KEYSTONE

Netanyahou choisit Romney

ISRAËL-ÉTATS-UNIS • *Cherchant en vain l'appui américain pour une guerre contre l'Iran, Netanyahou est allé jusqu'à soutenir le challenger d'Obama.*

BERGE ROMEN, JÉRUSALEM

Ce qui énerve le plus Netanyahou est sans [illegible] Dans le même temps, il [illegible]

EN BREF

NIGERIA

L'armée a tué le porte-parole de Boko Haram

Le porte-parole du groupe islamiste radical nigérian Boko Haram a été tué hier par des militaires dans le nord du Nigeria. L'homme se présentait sous le nom d'Abul Qaqa. L'opération a été menée à un barrage dans la banlieue de Kano, la plus grande ville du nord. Boko Haram, qui veut restaurer le califat islamique et imposer la charia au Nigeria, le pays le plus peuplé d'Afrique avec 160 millions d'habitants, est accusé d'avoir tué plus de 1400 personnes au cours de son insurrection depuis 2010. La plupart des victimes de Boko Haram sont des musulmans même si le groupe a plus spécifiquement ciblé les églises au cours des derniers mois. ATS/AFP

POLICIER AGRESSÉ À MULHOUSE

Une tentative d'assassinat

L'enquête sur la violente agression dont a été victime un policier dans la nuit de samedi à dimanche s'oriente vers une tentative d'assassinat, a annoncé hier le procureur de Mulhouse. Les motifs de l'agression ne sont pas encore connus. «Ce n'est ni plus ni moins qu'une tentative d'assassinat. C'est un guet-apens avéré», a affirmé le procureur. Le policier de 37 ans rentrait chez un ami quand sa voiture a été bloquée par une quinzaine d'individus cagoulés. Il a reçu des coups au visage provoquant une fracture faciale. ATS

MALI

Les islamistes détruisent le mausolée d'un saint

Des islamistes ont [illegible]

Éditorial

Des élections sans pareil

Par Serge Ronen

À l'horizon du 17 mai se profilent les élections les plus disputées depuis la création de l'État d'Israël. Ces législatives, doublées de l'élection du Premier ministre au suffrage universel, vont mettre à rude épreuve la démocratie israélienne. Le combat traditionnel droite-gauche s'accompagne en effet de joutes fratricides droite-droite, gauche-gauche, ou même – innovation de taille – l'apparition d'un parti de centre dont l'objectif prioritaire est de mordre sur les électeurs de droite et de gauche (lire la RJ 01). Cette réalité, cette cacophonie à l'israélienne, aboutiraient à un remodelage du paysage politique – le conditionnel étant de rigueur tant la situation apparaît encore floue, imprévisible, déconcertante. Le 17 mai est aussi suffisamment éloigné pour permettre de refaçonner l'ensemble du tableau, détourner des alliances ou en créer de nouvelles.

L'autodissolution de la Knesset aura marqué les trois coups d'envoi de la campagne électorale. Déjà les principales figures ont fait acte de candidature. Le congrès du parti travailliste a investi Ehud Barak pour enfiler la casaque de la gauche. Mais avant même la tenue du congrès, la gauche enregistrait la dissidence fracassante d'un «jeune loup», Haggaï Meron, qui tient la tête d'une contre le parti travailliste... Le comité exécutif du Likoud se réunira en février pour départager Benjamin Netanyahou et Moshé Arens – qui se disputent le leadership du parti amiral de la droite. Quant à Benny Begin, fils unique du fondateur du Likoud, Dan Meridor, démissionnaire du Likoud, Amnon Lipkin-Shahak, ex-chef d'état-major de Tsahal, ils se présenteront également à l'élection du Premier ministre (lire leurs portraits dans ce numéro). Les deux derniers sont en concurrence directe pour prendre la tête de ce parti du centre, actuellement à l'état virtuel. Une telle confusion est à l'image de la société israélienne, traversée par des exigences socio-économiques diverses, soumise aux chocs culturels, divisée entre ceux qui souhaitent que ce pays «soit comme les autres» et ceux qui sont venus vivre dans ce pays «parce qu'il n'est pas comme les autres».

Pour plusieurs politologues, il ne s'agirait là que d'une crise de croissance, la preuve – si besoin est – de la vigueur de la démocratie israélienne et sa capacité à se remettre en question. Pour d'autres universitaires, Israël entre, souvent à son corps défendant, parfois à reculons, dans l'ère du postsionisme, lequel nécessite des choix clairs et exige une redéfinition des priorités nationales. Pourtant force est de constater qu'entre les plates-formes électorales des principaux candidats, les différences tiennent dans les nuances plus que sur l'essentiel. Netanyahou, Barak, Lipkin-Shahak proclament chacun que «Jérusalem restera à jamais capitale indivisible de l'État d'Israël». Tous les trois refusent le retour aux frontières d'avant la guerre des Six jours (1967). Si Barak et Lipkin-Shahak parlent à mots couverts de la création de l'État de Palestine aux côtés d'Israël, Netanyahou affirme s'y opposer catégoriquement. Cela n'empêche pas Ariel Sharon, ministre des Affaires étrangères du gouvernement de M. Netanyahou, de déclarer au quotidien français *Le Monde* qu'«Israël pourrait accepter sous certaines conditions un État palestinien», déclaration qui a fait le tour du monde. Seul Benny Begin, représentant de la droite nationaliste, se dit résolu à dénoncer les accords d'Oslo et de Wye Plantation.

Les mois qui vont précéder les élections s'annoncent mouvementés. Riches en coups-en-dessous, en coups bas, en coups fourrés. Déjà des disquettes, peut-être égarées, contenant des documents stratégiques, ont été subtilisées dans le bureau du conseiller électoral d'Ehud Barak à Washington. La presse s'est empressée de titrer «Watergate israélien». Autre exemple du climat préélectoral: au cours de la visite de Lipkin-Shahak au grand marché de Tel-Aviv, un individu lui lance: «La prochaine balle sera pour toi». Allusion évidente au meurtre d'Yitzhak Rabin. Cette violence verbale peut déboucher sur des voies de fait contre le candidat centriste. La police avoue en être consciente et s'en inquiète. Il est reproché à Lipkin-Shahak d'avoir lancé lors d'une conférence de presse: «Netanyahou est dangereux pour Israël!». Du coup, des mesures de sécurité renforcées sont prises durant les déplacements de Benjamin Netanyahou, de crainte d'un éventuel attentat. Dans ces circonstances, la police et le Shin Bet se sont partagé la tâche: les policiers protégeront les candidats à la députation, les agents du Shin Beth les candidats à la fonction de Premier ministre.

Ces élections verront une pléthore de partis solliciter les suffrages des électeurs. Des partis dits «ethniques» – russes, marocain, voire yéménite, s'engagent activement, de même que des formations religieuses ultraorthodoxes, ou à coloration ultraorthodoxe, comme le Shas. Au vu de ce morcellement, les vieux routiers de la politique intérieure israélienne pronostiquent le tassement du Likoud et du parti travailliste, au profit des petites formations. Quoi qu'il en soit, nul besoin d'être prophète pour prédire que le 17 mai sera une date charnière dans l'histoire d'Israël.

S.R.

Sommaire

Israël [illegible]

Revue Juive
Rédaction romande (RJ)
Case postale 176
1211 Genève
Tél. 022 [illegible]
Layout et impression [illegible]
Distribution [illegible]

RSR
RADIO SUISSE ROMANDE
2008
Nom RONEN
Prénom Serge
Fonction JOURNALISTE
RP-RSR
No

PRESSE STAMPA RADIO TV
21191
Serge-Simon
Rabinovici

2000-2001
מדינת ישראל
לשכת העתונות הממשלתית
STATE OF ISRAEL
Government Press Office
תעודת עתונאי
PRESS CARD

מדינת ישראל
לשכת העתונות הממשלתית
STATE OF ISRAEL
Government Press Office
תעודת עתונאי
PRESS CARD

2002-2003
מדינת ישראל
לשכת העתונות הממשלתית
STATE OF ISRAEL
Government Press Office
תעודת עתונאי/ת
PRESS CARD

STATE OF ISRAEL
Government Press Office
תעודת עתונאי
PRESS CARD
1995-1996

STATE OF ISRAEL
Government Press Office
מדינת ישראל
לשכת העתונות הממשלתית
תעודת עתונאי
PRESS CARD
1989 – 1990

רשות השידור

Armand FINKENBERG
Hameau d'Aureillac
30700 – ARPAILLARGUES et AUREILLAC
France

Le 23 février 2017

Mon cousin Simon RABINOVICI et moi avons été cachés pendant la guerre dans une famille qui vivait dans un petit village du Pas de Calais, MERCATEL. Mon cousin m'y a rejoint dans le courant de l'année 1942. On est venu nous rechercher fin 1944 pour nous ramener à PARIS. J'étais d'âge à me souvenir de ce moment de ma vie. Mais il ne me reste pratiquement rien en mémoire, sinon que j'avais constamment faim : réaction de défense, désir de survie, car j'y étais malnnité.

En 2008, Simon et moi sommes retournés dans ce village et y avons rencontré Madame le Maire et son mari Charles CROMBEZ. La famille d « accueil » avait brusquement quitté le village à la Libération.

Il se trouve que Charles, un peu plus âgé que moi a gardé des souvenirs précis. Voici son témoignage, il ne concerne que moi. Simon n'était pas connu du village : il ne sortait jamais. Tout laisse à penser qu'il n'était pas mieux traité que moi.

Armand FINKENBERG

Hadassah
Hebrew University Medical Center
Ein Kerem, Jerusalem, Israel
Heart Institute

הדסה
בית החולים האוניברסיטאי הדסה
עין כרם, ירושלים
מערך הלב

9/5/15

לכל המעניין

הנדון רבינוביץ סימון ת.ז. 13937792

מר רבינוביץ סבל מיצוגו המוקדמת
עפיגור התפתחות. (בעת מלחמת העולם השנות - בלרפה)
בגיל שנתיש (בתוח המלחמה) טופל בהקרנות
כלל-גופיות - טיפול מקובל בעת ההיא - ברדי
לעובד אלכלו ניידות - הלירה.
בשנש 2004, 2005 סבל מהתקפי לב קשיש (Acute MI)
שגרמו להתפתחות של אי ספיקת לב.
נימן לכלות, בסבוסות גבוהה, קשר בין
ההקרנות שקיבל בגיל צעיר לבין התפתחות
מחלת לב - כלילית עד נצך בלתי הפיך לשריד
הלב.
לפי הבנתי, כקרדיולוג בכיר, נימן לכלות קשר
הדוק (בסבוסות גבוהה) שהנצך הלבבי שלו
קשור למדבו הבהגלותי בעת השגלה.

בכבוד רב,
דס אלישע אוזן
קרדיולוג בכיר, מערך הלב, הדסה עי

Tel: 972-2-6776564
Fax: 972-2-6411026
P.O.B. 12000
Jerusalem 91120
folan@hadassah.org.il

ירושלים, יז' בתשרי תשע"ט
5 באוקטובר 2009

לכבוד
מר סימון רבינוביץ
רח' קורא הדורות 1
ירושלים 93387

א.נ.,

הנדון: Fiket, Paul & Augustine (Conrath) – France (11705)

להכנת התיק הגיל לדיון בועדה לציון חסידי אומות העולם, מונה מר ישראל זיק אופן, חבר הועדה, לרפרנט בתיק.

בשבוע הקרוב הנני לבקשך להואיל להתקשר איתו טלפונית, כדי לקבוע מועד לפגישה או שיחה טלפונית. טל: (בבית) 9225165 - 03

איחור בהתקשרות עלול לגרום לדחיית הטיפול בבקשה זאת, וחבל!

בכבוד רב,

מונה אגבביאן
מחלקה לחסידי אומות העולם

העתק: מר י. אופן

JOURNAL de GENÈVE
ET GAZETTE DE LAUSANNE

gl

Geneva, October 11th. 1993

To whom it may concern

Herewith we confirm that Mr. Serge Simon Rabinovici based in Jerusalem is the correspondent of the *Journal de Genève et Gazette de Lausanne*.

We lent him for journalistic working purposes a Macintosh Powerbook 145 B - M1706/A and a Modem Roline HM-3240 P.

Pascal Gardin
Chief Editor

Blog Of The French Committee For Yad Vashem

WEDNESDAY, JUNE 23, 2010

Plus Size Wide Leg Jeans

P. 245. Rescue Liba Kornfeld of Chaja Gitel Rabinovici, his son Simon and Armand P. Finkenberg

Invitation to the ceremony June 22, 2010, Town Hall 13th ar. Paris (DR).

Paul and Augustine Fiket
Righteous Among the Nations

Medal and Diploma of Righteous Among the Nations were awarded to Andre Fiket, son of two righteous dead, this June 22, 2010 . The ceremony was held at the Mairie of the 13th arrondissement of Paris at the invitation of the Mayor, Jerome Coumet, the responsible Assistant and the Memory of the World contestant, Catherine Vieu-Sharia and the French Committee for Yad Vashem, which had delegated Vivian Saul and Alain Habif.

Summary File Yad Vashem:

- "Moses Rabinovici was arrested as a Jew and interned in the camp of Beaune-la-Rolande, Loiret. Then transferred to Drancy, he was swept away by train No. 53 to Sobibor where he died March 30, 1943. His wife, Gitel Chaja Rabinovici, born Kornfeld, found refuge in the

BLOG ARCHIVE

► 2011 (3)

▼ 2010 (51)

► December (4)

► November (2)

► October (5)

► September (4)

► August (1)

► July (12)

▼ June (11)

Kutumb Pratham And Gauri Rape

Hamptons After Prom House

Medical Genitalia Exam Vidio

Bigfish Trial Game Hack

Watch Kate Playground Online

Plus Size Wide Leg Jeans

Cheaptickets Trustable

What R These Bumps On My Tounge

Chemo And Cold Infection

Sunfish Sailboat Setup

Free Solaris Wooden Clock Plans

► May (1)

► April (3)

► March (2)

► February (2)

► January (4)

► 2009 (45)

► 2008 (2)

13th arrondissement. Indeed, accompanied by her mother, Liba Kornfeld, she was greeted by Paul and Augustine Fiket (nee Conrath) at 113 Avenue d'Ivry in Paris. Why
knocking on the door of Fiket?
of Croatian descent, Paul Fiket was a fellow employee of Moses Rabinovici. Both were metal workers. "

Presentation of the summary by Alain Habif, delegate of the French Committee for Yad Vashem (Dr. V. Saul / BCFYV / DR).

Suite synthesis:

- "Paul and Augustine Fiket were fully aware of risking their lives by hiding racial persecution. They acted out of humanity, of compassion and friendship.

Rabinovici The couple had a son, Simon. Upon the arrest of his father Moses, the baby was given to peasants Mercatel in the Pas-de-Calais. In 1944, Augustine Fiket went up north to withdraw the child and his cousin, Armand Finkelberg, hidden there too.

Grandmother Liba Kornfeld, mother Gitel Chaja Rabinovici, Simon's son and cousin Armand Finkelberg thus escaped the Holocaust ...

Until his death in 1970, Simon's mother was eager to maintain contacts with Fiket husband and their three children. "

Portrait of Paul and Augustine Fiket (Arch. Fam. / BCFYV / DR).

Extract from the presentation of Yad Vashem:

- "Created by an act of the Israeli Parliament in 1953, the Yad Vashem is named after a verse of chapter 56 of Isaiah in the Bible. It says: "And I will give in my house and within my walls a memorial

(YAD), and a name (CHEM), Hebrew Yad Vashem (the memorial and name), which will never fade.
This sentence tribute to the Righteous among the Nations that the Institute is designed to identify. It is engraved on the front of each medal on behalf of the State of Israel and as a sign of gratitude.
On the back it is marked "Whoever saves one life, saves the entire universe, "extracted from the Talmud" oral law ".

The Yad Vashem memorial, located on Memorial Hill in Jerusalem therefore aims to perpetuate the memory of six million Jews from 21 countries in Europe under the domination of the Third Reich and who were exterminated by the Nazis and their accomplices. In France, 76,000 Jews were deported, including 11,000 children, only 2,550 survivors returned from the death camps and no child was among them. However, three quarters of the Jews in France have been spared. "

Presentation of Yad Vashem and the French Committee by Viviane Saul Commissioner (Dr. V. Saul / BCFYV / DR).

Yad Vashem and the Righteous (Continued):

- "Those who survived owe to men and women who are not Jews, listening only to their conscience, hid them, protected them and saved them from certain death. Famous or anonymous, these heroes were of all ages and all backgrounds, all religious and political affiliations and all walks of life.
These men and women of honor have in common is respect for moral values, the rejection of fascism and the courage to act despite the deadly risks involved. These strangers who have received required nothing at the time and demand no longer exists, they felt they had done their duty, it is naturally and easily they came in front of people at risk. They have hosted, hidden, fed, were often obtained false papers, and have made for them all their energy and imagination at a time when it was not cool to attend the Jews, let alone help, while the majority of the population was at best indifferent or passive.
Righteous these have not only saved lives, but they also embodied the honor of humanity, who through them has not totally sunk in Auschwitz.

plucking the Jews in the Holocaust was not only an addition of

individual acts but also extraordinary and sometimes much more rarely, the result of collective actions.
is why Yad Vashem also recognized as Righteous Le Chambon-sur-Lignon (France), the village of Nieuwlande (Netherlands), the network Zegota (Poland) and the Kingdom of Denmark for its network of resistance.

In a world where speech acts of hatred and xenophobia, antisemitism and demonization of Israel is progressing, the recall values What embodied in the Just yesterday, we remind our responsibilities today: Defending the values of justice and peace. Intolerance, racism can be the basis for any society is all around us in the world these principles are used by dictatorial powers, or so-called democratic by sectarian groups or fundamentalists to justify arrests, killings and genocide. "

From left to right.:
- Armand Finkenberg, hidden child,
- Fiket Andrew, son of the righteous with their Diploma,
- Simon Rabinovici, hidden child.
(Dr. V. Saul / BCFYV / DR).

Excerpt from speech by Catherine Vieu-Charier, Assistant:

- "70 years ago in the defeat of France, Nazi barbarity which had planned since 1933 the implementation of the final solution for Jews, will put our country on the road, with the active complicity of the Vichy government.
(...)
In France itself, the country of the Enlightenment and human rights, values Republic, the country where so many men have written and thought the intelligence of humanity, the power is disgraced Vichy, setting October 3, 1940, the grim status of Jews, which excludes almost all functions.
The Jews of France were hit hard in their love for France by that state anti-Semitism in a country that is in 1791, granted them the rights of citizens.
foreign Jews who had chosen the country of which it was said that there was as happy as God in France are devastated.
All love their country passionately. They fought for him in 1914 or 1939. Yet Petain, the victor of Verdun, disgraces himself accompanying this policy of death, and even ahead of the desires of the Nazi occupiers.
There is the shame of the first deportation train, March 27, 1942.
There is the German order of 7 June with the unthinkable and shameful sign of the yellow star.
And then, on 16 and 17 July, the roundup of the Vel d'Hiv will bring hundreds of families to death, the plates affixed to the schools in

Paris gives the magnitude of the disaster.
The same horror takes place from August 26 to 28, with the roundup of thousands of foreign Jews in unoccupied France. "

Photo: delivering his speech, Catherine Vieu-sharia (Dr. V. Saul / BCFYV / DR).

Suite of Speech:

- "But in France starving, terrorized and cut in two by the demarcation line, there are voices, people do not. The French men and women in very Many will show that the values of humanism are rooted in their hearts. Everywhere they receive, conceal, save at the peril of their lives of children, women, men, persecuted because they are Jews.
In this waking nightmare which the Jews have lived since 1940, France, their France, which they believed so intensely, has not quite disappeared. In the depths of the people, a glimmer of hope shines. She is fragile, but it exists.
Thousands of women and men, without question, will make the choice of courage. They come from all social classes, in all professions, all political and religious currents. Everyone knows the risks: denunciation, arrest by the Gestapo, the militia, sometimes by the gendarmerie and police. Interrogations and torture followed by a firing squad or deportation. But
thousand shares, small or large, they will hide and protect from death of hundreds of thousands of Jews.
Some were recognized Righteous Among the Nations. Many others remain anonymous, because it is so, life is returning, people are modest and he also took time to revisit these events. Some are honored as today, with the spouses Fiket almost 70 years later. "

NB: This page is based on contributions Vivian Saul, Delegate, she is thanked.

.

Posted by admin at 1:15AM

0 comments:

Post a Comment

To leave a comment, click the button below to sign in with Google.

SIGN IN WITH GOOGLE

Newer Post Home Older Post

Subscribe to: Post Comments (Atom)

Powered by Blogger.

PREMIER MINISTRE

EXTRAIT
de la décision du 04 JAN 2001

NOR: PRM X 00 04404 S

Le Premier ministre,

Sur proposition du ministre de la défense,

Vu le décret n° 2000-657 du 13 juillet 2000 instituant une mesure de réparation pour les orphelins dont les parents ont été victimes de persécutions antisémites,

Art. 1er : La mesure de réparation prévue à l'article 1er du décret n° 2000-657 du 13 juillet 2000 est accordée aux personnes dont les noms suivent.

Art. 2 : Conformément à l'option exercée en application de l'article 2 dudit décret, cette mesure d'indemnisation sera versée sous forme d'une rente viagère de 3,000 F par mois et prendra effet, en application de l'article 5 du même décret, aux dates ci-dessous mentionnées.

Nom - Prénom(s)	Date de naissance	Date d'effet de la rente viagère
M. RABINOVICI Simon	22 avril 1942	1er octobre 2000

Fait à Paris, le 04 JAN 2001
Pour le Premier ministre
et par délégation,
le secrétaire général du Gouvernement,
Jean-Marc SAUVÉ

Extrait certifié conforme
Pour le Secrétaire Général du Gouvernement

Danielle MEZOU

Jérôme COUMET
Maire du 13e

Le Comité Français pour
YAD-VASHEM
représenté par les Délégués Viviane SAÜL et Alain HABIF

Catherine VIEU-CHARIER
Adjointe au Maire de Paris, chargée de la Mémoire et du Monde Combattant

vous prient de bien vouloir assister à la remise de la Médaille des Justes parmi les Nations à Monsieur André FIKET pour ses parents Paul et Augustine FIKET, née CONRATH, à titre posthume :

LE MARDI 22 JUIN 2010
À 16 H
À LA MAIRIE DU 13e

La Médaille sera remise par Monsieur Michel LUGASSY-HAREL,
Ministre aux Affaires Administratives auprès de l'Ambassade d'Israël en France.

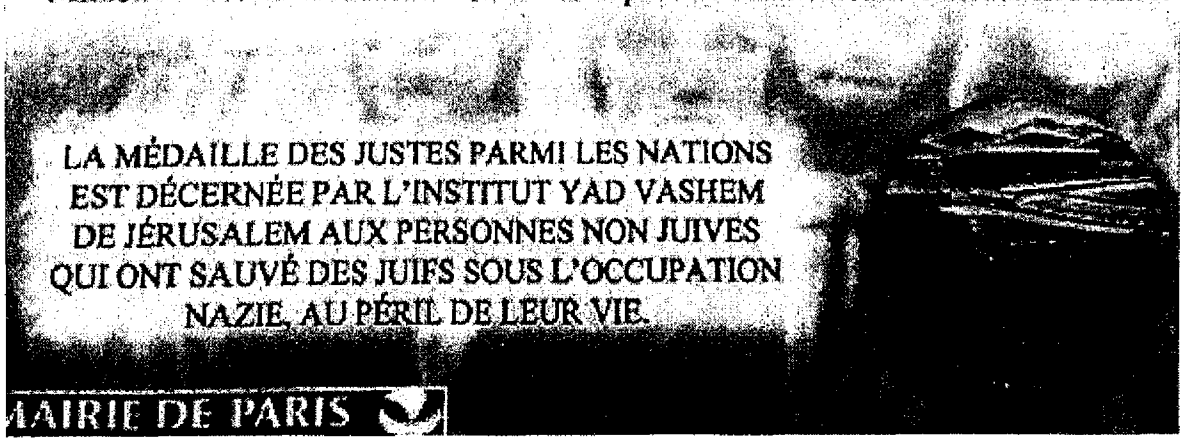

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: מאיר לוי / תאריך: 31/10/2023 15:11 / מספר בקשה: 2192122

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נספח לסעיף א' 2.17

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	ירושלים
רחוב:	הארזים
מספר בית:	12
כניסה:	ז
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	2
שם פרטי:	מאיר
שם משפחה:	לוי
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	032072164
טלפון נייד:	6238385
קידומת טלפון נייד:	050
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	miroace@walla.co.il

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	הרב עזרא ציון מלמד
שם הרחוב המוצע באנגלית:	Ezra Zion Melamed
שם הרחוב המוצע בערבית:	عزرا صهيون ميلاميد

תיאור נושא המונצח:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	19/11/1903
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	א' כסלו תרס"ד
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	08/03/1994
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	כ"ו אדר תשנ"ד
איתור מוצע:	נחלאות (המקום בו פעל כרב קהילה) או קריית משה (מקום מגוריו, ברחוב שושנה).

תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	חתן פרס ישראל, פילולוג וחוקר מקרא ותלמוד.
הסבר על שם הרחוב המוצע:	הרב פרופ' עזרא ציון מלמד-כהן היה חתן פרס ישראל ל"פרשנות המקורות וספרות תורנית" (לשנת תשמ"ז 1987), ופרס הרב קוק (לשנת תשל"ג 1973). נחשב לאחד ממעצבי האסכולה האקדמית ירושלמית למחקר היהדות.

חיפוש...

ארץ ערך

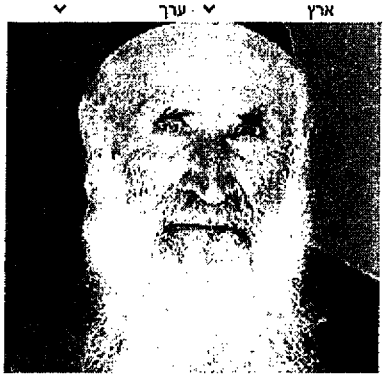

חכמו עזרא ציון מלמד
כ"טלו תרס"ד - כ"ו אדר תשנ"ד
1994-1904

החכם היומי על לוח השנה:

< חשון ה'תשפ"ד October 2023 >

א	ב	ג	ד	ה	ו	ש
טז/1	יז/2	יח/3	יט/4	כ/5	כא/6	כב/7
כג/8	כד/9	כה/10	כו/11	כז/12	כח/13	כט/14
ל/15	א/16	ב/17	ג/18	ד/19	ה/20	ו/21
ז/22	ח/23	ט/24	י/25	יא/26	יב/27	יג/28
יד/29	טו/30	טז/31				

מקצת שבחו

חכם עזרא ציון מלמד נולד לאימו ולאביו חכם רחמים מלמד הכהן בכסלו שנת תרס"ד (1904) בשיראז שבפרס.

ראשית תורתו ואהבתו לתורה ינק מפי אביו חכם רחמים מלמד. אביו, שחיבר ספר 'כסא רחמים' היה דרשן דגול ועלה לארץ ישראל בשנת תרס"ו (1906) והפך למנהיג עדת יהודי פרס בארץ ישראל. כשנה לאחר מכן עלה אחריו חכם עזרא ציון מלמד לארץ יחד עם אמו.

חכם עזרא ציון מלמד למד בתלמוד תורה 'דורש ציון' ואחר כך בישיבות 'ציון' ו'אפריון'. לאחר לימודיו בישיבה פנה להשתלם בלימודי היהדות במוסדות האקדמיה, והיה אחד מהתלמידים הראשונים במכון ללימודי יהדות של האוניברסיטה העברית. בשנת תשי"א (1941) קיבל תואר ד"ר ובשנת תשכ"ד (1964) קיבל את תואר פרופסור שניהם מהאוניברסיטה העברית.

כל חייו עסק בהוראה החל מהכיתות הנמוכות בתלמוד תורה 'דורש ציון' בו הוא עצמו למד בילדותו, במכללות שונות ובאוניברסיטאות. הוא כיהן כחבר בתוגים שונים: החוג לתלמוד באוניברסיטת תל אביב, החוג למקרא באוניברסיטה העברית, ובעקבות ידיעותיו המופלגות בלשון כיהן כחבר וחוקר באקדמיה ללשון העברית.

לצד עבודתו בהוראה במקומות השונים, עסק גם בפעילות ציבורית ענפה של הנהגת יהודי פרס בארץ, גמילות חסדים ודרש לבני קהילתו בבתי הכנסת בקריית משה בירושלים, ובישיבת 'שערי רחמים' אותה ייסד אביו.

חכם עזרא ציון מלמד קיבל פרסים שונים על פועלו, בין הפרסים: פרס יקיר ירושלים, פרס טשרניחובסקי, פרס מכללת דוד ילין ופרס ישראל על פרשנות המקרא וספרות תורנית.

חכם עזרא ציון מלמד נפטר ביום כ"ו אדר תשנ"ד (1994) זקן ושבע ימים בגיל 91, ונקבר בירושלים.

חכם עזרא ציון מלמד חיבר עשרות רבות של מאמרים וספרים ובתוכם: 'פרקי הלכה ומנהג', 'מפרשי המקרא', 'פרקי מבוא לספרות התלמוד', 'מדרשי התנאים' ועוד. הוא הוציא לאור ספרי מחקר של חבריו ושל ומורו פרופסור ר' יעקב נחום הלוי אפשטיין, וחיבר מילונים כמו המילון ארמי-עברי, שמשתמשים בו לומדי הגמרא.

לאתר הזוהר היומי

הצהרת נגישות

מקצת שבחו
צדקה ומרפא
מסורת אבות
לימוד התורה
מנהג ישראל
גאולת ישראל
לדף המלא
חוברות
ניוזלטר
סרטים
להקדשת
לימוד חכם יומי

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

עזרא ציון מלמד

הרב פרופ' **עזרא ציון מלמד-כהן** (ב' בכסלו ה'תרס"ד, 20 בנובמבר 1903 - כ"ו באדר ה'תשנ"ד, 9 במרץ 1994) היה פילולוג וחוקר מקרא והתלמוד, ספרדי ירושלמי ממוצא פרסי. חתן פרס ישראל ל"פרשנות המקורות וספרות תורנית" (לשנת תשמ"ז 1987), ופרס הרב קוק (לשנת תשל"ג 1973). נחשב לאחד ממעצבי האסכולה האקדמית ירושלמית למחקר היהדות[1], וכן לתלמידו המובהק של פרופ' ר' יעקב נחום הלוי אפשטיין.

עזרא ציון מלמד	
לידה	1903 תנוכה, תרס"ד שיראז, איראן
פטירה	1994 (בגיל 91 בערך) כ"ו באדר ה'תשנ"ד ירושלים, ישראל
ענף מדעי	בלשנות, חקר המקרא, חקר התלמוד, פילוסופיה
מקום מגורים	פרס, ישראל
מקום קבורה	הר המנוחות
פרסים והוקרה	חתן פרס ישראל ל"פרשנות המקורות וספרות תורנית", פרס טשרניחובסקי, יקיר ירושלים.
תרומות עיקריות	הוצאת כתבי פרופ' י"נ אפשטיין, חיבור מבואות לספרות חז"ל ומילונים לעברית

קורות חיים

נולד בשיראז שבאיראן ועלה לארץ ישראל עם אמו בשנת ה'תרס"ז (1907). זאת, כשנה לאחר עליית אביו, הרב רחמים מלמד כהן, רב עדת יהודי פרס בירושלים.

בוגר כמה מסגרות ירושלמיות ללימוד תורה, ביניהן בית המדרש "דורש ציון", ישיבת "אפיריון" וישיבת "ציון". עמד בראש בית הכנסת אגודת צעירי פרס ביחד עם אברהם (עזרא) ניסן.

בשנת ה'תרפ"ו (1926), נישא לשושנה רוטמן, בתו של מנחם-מנדל רוטמן, חסיד חב"ד הידוע כמתיישב הראשון של קבוצת "בית וגן" (לימים העיר בת-ים). השניים הכירו כשנפגשו בשיעורי אספרנטו בהם השתתפו[2] הנישואין הבין-עדתיים, אשר נחשבו לתקדימיים בתקופה זו, נערכו בידי הראי"ה קוק, אשר כיהן כרב הראשי לארץ ישראל.

נמנה עם ראשוני התלמידים במכון למדעי היהדות - שקדם לפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית, בה קיבל בשנת 1933 תואר מוסמך למדעי הרוח (מקרא, תלמוד, ידיעת ארץ ישראל, שפה וספרות יוונית והיסטוריה של יוון ורומא).

בעל תואר ד"ר לפילוסופיה על מחקרו "מדרשי הלכה של התנאים בתלמוד הבבלי" (ה'תש"א 1941).

לימד בבית הספר העממי "דורש ציון", ב"סמינר למורות של המזרחי" (כיום "מכללת אפרתה") וב"בית המדרש למורים העברי" (כיום המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין).

היה המזרחי הראשון שמונה לדרגת פרופסור במדינת ישראל, עם מינויו לפרופ' חבר בחוג למקרא של האוניברסיטה העברית בשנת 1964. בשנת 1971 הועלה לדרגת פרופסור מן המניין[3].

לאחר יציאתו לגמלאות בשנת 1972, לימד בנוסף גם בחוגים לתלמוד באוניברסיטת תל אביב ובאוניברסיטת בר-אילן, ממנה קיבל בשנת 1987 תואר דוקטור לשם כבוד[4].

נפטר ביום כ"ו באדר ה'תשנ"ד, 1994.

מחקריו

מחקריו מקיפים תחומים רבים במדעי היהדות: חקר המקרא, התלמוד, ארץ ישראל והספרות היוונית-יהודית.

בין קרוב למאה ספריו ומאמריו, בולטים ספריו רחבי ההיקף אודות "מפרשי המקרא, דרכיהם ושיטותיהם"; "פרקי מבוא לספרות התלמוד"; תרגומיו לעברית ספרים מיוונית עתיקה ומפרסית; מילונים שכתב: ארמי - עברי, לתרגומי המקרא ולתלמוד הבבלי, אספרנטו - עברי (תרפ"ח, 1927, "בצירוף מבנה השפה ודקדוקיה").

רבים ממחקריו מרוכזים בשני הספרים: "מחקרים במקרא" ו"עיונים בספרות התלמוד". על תרגומו לעברית של מסכת בבא קמא זכה בפרס טשרניחובסקי (1954). בעד ספרו "מדרשי הלכה של התנאים בתלמוד הבבלי" זכה בפרס ע"ש דוד ילין (1944).

במהלך חייו הוציא לאור שלושה עשר ספרים של חוקרים אחרים. בתוך כך, ערך והוציא לאור רבים מכתבי רבו - פרופ' ר' יעקב נחום הלוי אפשטיין, וכן, ספרי מחקר של חבריו: החוקר גדליה אלון והפרופ' בנימין דה-פריס. בנוסף, הוציא לאור כתבי-יד עתיקים משפות שונות.

מאז פטירתו, ממשיכים בניו להוציא לאור ספרים נוספים מכתבי ידו.

פעילות ציבורית

בפברואר 1932 נבחר לוועד הקהילה של ירושלים מטעם רשימה של יהודי המזרח[5], ולאחר מכן אף נבחר מטעמה לחבר המועצה הדתית של ירושלים[6].

לאחר פטירת הראשון לציון הרב עוזיאל, פנו בכירים מחוגי המזרחי בבקשה להעמידו כרב הראשי הספרדי למדינת ישראל. עם זאת, לאחר שהתברר כי מועמדותו עלולה לעורר מחלוקת, ביקש שלא יגישו את מועמדותו[7].

כיהן כחבר ועדת השופטים של פרס ירושלים לספרות תורנית.

לאחר מות אביו, מילא את מקומו ושימש כרבה של קהילת יהודי פרס בשכונת נחלת ציון, בירושלים. וכן, כראש הישיבה הקהילתית שהקים אביו "שערי רחמים".

החל משנת 1956, כיהן כחבר האקדמיה ללשון העברית עד לפטירתו כזקן חברי האקדמיה[8].

יחסו לארץ ישראל ולמדינה

התעקש לעשות את כל מחקריו בארץ ישראל. כך, סירב להזמנות מאוניברסיטאות בחו"ל, אף בשנות השבתון.

סבר כי להקמת מדינת ישראל חייבת להיות ביטוי בתפילה. בהתאם לכך, היה הראשון שתיקן תפילות למען המדינה וחיילי צה"ל, וכן חיבר תפילת "על הניסים" מיוחדת ליום העצמאות[9]. את התפילות הדפיס בספריו השונים, וכן שילבם בתפילות שבבית הכנסת שייסד אביו.

מספריו

- **מלון אספרנטי-עברי**, הוצאת התקוה, ירושלים, ה'תרפ"ח.
- **ספר האונומסטיקון לאוסביוס**. תֻרגם [מיוונית] (בצירוף הערות) בידי ע"צ מלמד. ירושלים, הוצאת הספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, תש"י. (פורסם לראשונה ב"תרביץ" שנה י"ט ושנה כ"א; הדפסה מחודשת על

ידי החברה העברית לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה, ירושלים, תשל"ח.)

- **מדרשי הלכה של התנאים בתלמוד בבלי**, הוצאת מוסד הרב קוק, ה'תש"ג, מהדורה שנייה הוצאת מאגנס, ה'תשמ"ח. (מהדורה ראשונה (http://www.hebrewbooks.org/33221) באתר Hebrewbooks)
- **פרקי מנהג והלכה**, הוצאת קריית ספר, ירושלים, ה'תשי"ד.
- **אשנב התלמוד**, הוצאת קריית ספר, ירושלים, ה'תשי"ח.
- **היחס שבין מדרשי הלכה למשנה ולתוספתא**, ירושלים, ה'תשכ"ז.
- **מלון ארמי-עברי לתלמוד בבלי למתחילים**, הוצאת ישיבת "שערי רחמים", ה'תשכ"ח.
- **מלון ארמי-עברי לתרגום אונקלוס**, הוצאת ישיבת "שערי רחמים", ה'תשל"א.
- **פרקי מבוא לספרות התלמוד**, ירושלים, ה'תשל"ג.
- **מלון ארמי-עברי לתרגומים ולארמית שבמקרא**, הוצאת ישיבת "שערי רחמים", ה'תשל"ה.
- **מפרשי המקרא, דרכיהם ושיטותיהם**, הוצאת מאגנס, ה'תשל"ה, מהדורה שנייה ה'תשל"ח.
- **מחקרים במקרא בתרגומיו ובמפרשיו**, הוצאת מאגנס, ה'תשמ"ד. ISBN 9652235156
- **עיונים בספרות התלמוד**, הוצאת מאגנס, ה'תשמ"ו.
- **מלון ארמי-עברי לתלמוד בבלי**, הוצאת המוסד ע"ש שמואל ואודט לוי, ה'תשנ"ב. תורגם גם (תלת-לשוני) לצרפתית, ה'תשנ"ו, ואנגלית, ה'תשס"ה, באותה הוצאה.

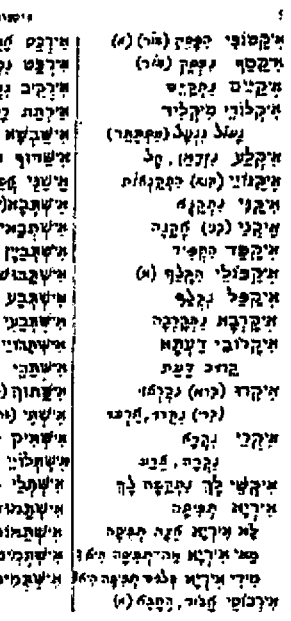

המילון הארמי עברי במהדורה הראשונה בכתב ידו

לאחר פטירתו:

- **מדרשי הלכה של התנאים בתלמוד ירושלמי**, הוצאת מאגנס ואוניברסיטת בר-אילן, ה'תשס"א.
- **מדרשי הלכה של האמוראים בתלמוד ירושלמי**, הוצאת מאגנס ואוניברסיטת בר-אילן, ה'תשס"ד.
- **מדרשי הלכה של האמוראים בתלמוד בבלי**, הוצאת מאגנס ואוניברסיטת בר-אילן, ה'תשע"א.

לקריאה נוספת

- **עיונים בספרות חז"ל במקרא ובתולדות ישראל**, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, ה'תשמ"ב (הוקדש לכבודו במלאת לו שבעים וחמש. כולל רשימת פרסומים עד אותה שנה).
- **חכמיהם של יהודי פרס ואפגניסטן**, הוצאת מחלקת הפרסומים של משרד החינוך, מינהל החינוך הדתי, ה'תשנ"ו.
- **איראן**, הוצאת יד יצחק בן-צבי, ה'תשס"ו
- נח עמינח, איש התורה והמדע: מפעלו המדעי של עזרא ציון מלמד, **מדעי היהדות** 35, (תשנ"ה), עמ' 103-117 (מידע (https://www.nli.org.il/he/articles/RAMBI990001579360705171/NLI) בקטלוג רמב"י), JSTOR (https://www.jstor.org/stable/23381593) 23381593

קישורים חיצוניים

- עזרא ציון מלמד (https://library.osu.edu/projects/hebrew-lexicon/03278.php), בלקסיקון הספרות העברית החדשה
- רשימת המאמרים של עזרא ציון מלמד (https://www.nli.org.il/he/search?projectName=NLI#&q=creator,contains,%D7%9E%D7%9C%D7%9E%D7%93%2C%20%D7%A2%D7%96%D7%A8%D7%90%20%D7%A6%D7%99%D7%95%D7%9F&bulkSize=30&index=0&sort=rank&multiFacets=facet_domain,include,RAMBI,1&t=allresults&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%A2%D7%96%D7%A8%D7%90+%D7%A6%D7%99%D7%95%D7%9F+%D7%9E%D7%9C%D7%9E%D7%93%22&utm_content=רמבי) באתר רמב"י

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: ניב לוגסי / תאריך: 30/10/2023 15:53 / מספר בקשה: 2190312

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נספח לסעיף מס' א' 2.18

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	אשדוד
רחוב:	בן הלל
מספר בית:	6
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	2
שם פרטי:	ניב
שם משפחה:	לוגסי
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	[illegible]
טלפון נייד:	8373428
קידומת טלפון נייד:	050
טלפון קווי:	
קידומת טלפון:	02
דוא"ל:	NivLugassi@Gmail.com

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	שמואל רהבר
שם הרחוב המוצע באנגלית:	Samuel Rahbar
שם הרחוב המוצע בערבית:	ساموئل رهبر

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	11/05/1929
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	ב' אייר תרפ"ט
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	09/11/2012
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	כ"ה חשון תשע"ג
איתור מוצע:	

תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	רחוב ע"ש מדען יהודי-פרסי שמחקרו פרץ דרך.
הסבר על שם הרחוב המוצע:	מדען יהודי יליד איראן שגילה את הקשר בין רמת המוגלובין מסוכרר לרמת הגלוקוז בדם; מה שמסייע באבחון מחלת הסוכרת ובאיזונה.

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

שמואל רהבר

שמואל רהבר[1] (12 במאי 1929 – 10 בנובמבר 2012) היה מדען יהודי-פרסי שגילה את הקשר בין רמת המוגלובין מסוכרר לרמת הגלוקוז בדם. בדיקה זאת חשובה מאוד באבחנת מחלת הסוכרת.

שמואל רהבר ساموئل رهبر	
אין תמונה חופשית	
היש בבעלותכם תמונה כזו? אם כן, אנא לחצו כאן.	
לידה	12 במאי 1929 המדאן, איראן
פטירה	10 בנובמבר 2012 (בגיל 83)
ענף מדעי	רפואה, אימונולוגיה
מקום לימודים	אוניברסיטת טהראן
מוסדות	ישיבה יוניברסיטי

קורות חיים

רהבר נולד למשפחה יהודית בשנת 1929 בעיר המדאן (אחמתא המקראית), איראן. הוא קיבל תואר ברפואה מאוניברסיטת טהראן בשנת 1953 ותואר דוקטור (PhD) באימונולוגיה בשנת 1963 מאותה אוניברסיטה. מ-1953–1960 רהבר פעל כרופא קליני בערים אבאדאן וטהראן. אחרי קבלת תואר דוקטור הוא הצטרף כפרופסור חבר בחוג לאימונולוגיה באוניברסיטת טהראן.

בשנת 1968 נסע רהבר לארצות הברית, לבית ספר לרפואה על שם אלברט איינשטיין של ישיבה יוניברסיטי. שם, יחד עם הלן ראני, הוא גילה שיש קשר בין רמת המוגלובין מסוכרר (Hb_{A1c}) לריכוז הגלוקוז בדם לאורך זמן (חודשים אחרונים).[2]

רהבר חזר לטהראן בשנת 1969 וקיבל משרה של פרופסור מן המניין. בשנת 1970 הוא מונה לראש החוג לביולוגיה שימושית בבית הספר לרפואה של אוניברסיטת טהראן. לאחר המהפכה האסלאמית ב-1979 הוא היגר לארצות הברית ושימש כפרופסור באוניברסיטאות אמריקאיות שונות. לאחר פטירתו בשנת 2012 הכריזה "אגודת הסוכרת האמריקאית" (American Diabetes Association) כי היא תחלק פרס שנתי על שמו לזכרו.

קישורים חיצוניים

- ביוגרפיה של רהבר (http://www.jazirehdanesh.com/find.php?item=19.560.753.fa) (בפרסית)

הערות שוליים

1. חכם ההלכה בפרסית
2. Rahbar S, Blumenfeld O, Ranney HM (1969). "Studies of an unusual hemoglobin in patients with diabetes mellitus". Biochem. Biophys. Res. Commun. 36 (5): 838–43.

To access the new portal/member content, please reset your username and password by clicking "I forgot my login name or password" on this page (https://pedsendo.z2systems.com/np/clients/pedsendo/login.jsp).

(https://pedsendo.org/)

Join PES (https://pedsendo.org/about-pes/join/) Contact (https://pedsendo.org/about-pes/contact/)

Find a Pediatric Endocrinologist (https://pedsendo.org/patient-resources/find-a-pediatric-endocrinologist/)

PES Pediatric Endocrine Society (https://pedsendo.org/)

Member Login (https://pedsendo.z2systems.com/np/oauth/auth?response_type=code&client_id=orB_SJelbRa7rCq872hxZqCYLHvgs82gzw6MqYoMv9hloqd-4qUjlX4Am2CcAJgWI5oyJpMCFKI&redirect_uri=https%3A%2F%2Fpedsendo.org%2Fhistorical-tidbits%2Fsamuel-rahbar-md-may-12-1929-november-10-2012-november-historical-tidbit%2F)

November 15, 2021

Samuel Rahbar, MD (May 12, 1929-November 10, 2012) – November Historical Tidbit

Samuel Rahbar, MD (May 12, 1929-November 10, 2012)

Alan D. Rogol MD, Ph.D

Samuel Rahman was an Iranian trained physician/scientist who noted a fast moving hemoglobin component on electrophoresis in subjects with diabetes (Clin Chim Acta 1968; 22:296). As a visiting scientist at the Albert Einstein College of Medicine in 1968-1969, he worked in the laboratory of Dr. Helen Ranney and noted that this unusual form of hemoglobin, likely containing an amino sugar, was physiological but in lesser quantities in non-diabetic individuals (4-6 % of total hemoglobin) than in those with diabetes (7.5-10.6 %) (Biochem Biophys Acta 1969; 36:838). It is the first example of *in vivo* glycosylation of proteins and led to the concept of advanced glycation end products (AGEs).

Posted in Historical Tidbits (https://pedsendo.org/category/historical-tidbits/)

Share this (/#facebook) (/#twitter) (/#linkedin)

Recent Posts

Historical Tidbit: Robert T. Morris (1857-1945) and Human Ovarian Transplantation (https://pedsendo.org/historical-tidbits/historical-tidbit-robert-t-morris-1857-1945-and-human-ovarian-transplantation/)

October Fellow Spotlight – Patricia Chu, MD (https://pedsendo.org/member-spotlight/fellow-spotlight/october-fellow-spotlight-patricia-chu-md/)

Jardiance® (empagliflozin) and Synjardy® (empagliflozin and metformin hydrochlorothiazide) (https://pedsendo.org/new-meds-and-tech/jardiance-empagliflozin-and-synjardy-empagliflozin-and-metformin-hydrochlorothiazide/)

Palovarotene (SohonosTM – Ipsen Pharmaceuticals Inc.) (https://pedsendo.org/new-meds-and-tech/palovarotene-sohonostm-ipsen-pharmaceuticals-inc/)

September 2023 President's Letter (https://pedsendo.org/presidents-message/september-2023-presidents-letter/)

Categories

APP Spotlight (https://pedsendo.org/category/member-spotlight/app-spotlight/)

Drug Alerts/Recalls (https://pedsendo.org/category/drug-alerts/)

Drug Shortages (https://pedsendo.org/category/drug-shortages/)

Fellow Spotlight (https://pedsendo.org/category/member-spotlight/fellow-spotlight/)

Fellowship Posting (https://pedsendo.org/category/fellowship-posting/)

Historical Tidbits (https://pedsendo.org/category/historical-tidbits/)

In Memoriam (https://pedsendo.org/category/in-memoriam/)

Member Spotlight (https://pedsendo.org/category/member-spotlight/)

New Meds and Tech (https://pedsendo.org/category/new-meds-and-tech/)

News & Announcements (https://pedsendo.org/category/news-announcements/)

Oral History (https://pedsendo.org/category/oral-history/)

PES Leadership Advantage (https://pedsendo.org/category/pes-leadership-advantage/)

pm-pearls (https://pedsendo.org/category/pm-pearls/)

President's Message (https://pedsendo.org/category/presidents-message/)

Public Policy (https://pedsendo.org/category/public-policy/)

Student Spotlight (https://pedsendo.org/category/member-spotlight/student-spotlight/)

Uncategorized (https://pedsendo.org/category/uncategorized/)

Get Involved

Join a Special Interest Group (/clinical-resources/sigs/)

Learn More (/clinical-resources/sigs/)

Join PES (/about-pes/join/)

Learn More (/about-pes/join/)

Mentoring Program (/education-events/fellows-and-residents/mentoring-program/)

Learn More (/education-events/fellows-and-residents/mentoring-program/)

Explore PES Grants & Scholarships (/grants-awards/)

Learn More (/grants-awards/)

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: אליעד גרופר / תאריך: 05/10/2023 12:31 / מספר בקשה: 2162110

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נספח לסעיף א 2.19

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	רמת השרון
רחוב:	פראג יצחק
מספר בית:	19
כניסה:	
מיקוד:	
קיימת קרבה למונצח/ת:	1
שם פרטי:	אליעד
שם משפחה:	גרופר
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	300942356
טלפון נייד:	7760054
קידומת טלפון נייד:	054
טלפון קווי:	7773323
קידומת טלפון:	03
דוא"ל:	eliadgrupper@gmail.com
סוג קירבה:	סבא

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	פסח גרופר
שם הרחוב המוצע באנגלית:	Pesah Grupper
שם הרחוב המוצע בערבית:	

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	20/08/1924
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	כ"א אב תרפ"ד
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	28/04/2013
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	י"ט אייר תשע"ג

	והכורמים , מבחינתו אין עדיפות לשכונה
הערות:	
תיאור קצר על שם הרחוב המוצע:	פסח (פייסי) גרופר חבר כנסת שר החקלאות
הסבר על שם הרחוב המוצע:	פסח (פייסי) גרופר (21 באוגוסט 1924 – 29 באפריל 2013) היה חבר הכנסת ושר בממשלת ישראל. גרופר התגורר בעתלית עד יום מותו. היה פעיל במוסדות אגודת הכורמים, בהתאחדות האיכרים, ונציג ציבור בבית הדין לעבודה בחיפה. כל פעילותו הפוליטית מקום המדינה ועד היבחרו לכנסת הייתה במסגרת המפלגה הליברלית הישראלית (הציונים הכלליים).

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

פסח גרופר

פסח (פייסי) גרופר (21 באוגוסט 1924 – 29 באפריל 2013) היה חבר הכנסת ושר בממשלת ישראל.

ביוגרפיה

נולד ביפו למלכה ולאליהו גרופר, בן זכרון יעקב, וגדל בנווה צדק. בשנת 1936 עבר עם משפחתו לעתלית, שם התגוררו דודו מצד אביו, דוד, ומשפחתו. גרופר התגורר בעתלית עד יום מותו.

היה פעיל במוסדות אגודת הכורמים[1][2], בהתאחדות האיכרים, ונציג ציבור בבית הדין לעבודה בחיפה. כל פעילותו הפוליטית מקום המדינה ועד היבחרו לכנסת הייתה במסגרת המפלגה הליברלית הישראלית (הציונים הכלליים).

במועצת עתלית

בשנים 1959–1962 כיהן כחבר המועצה המקומית עתלית, מטעם הליברלים. במאי 1962 נבחר לראש המועצה לאחר שיצר קואליציה עם הדתיים והדיח את ראש המועצה מטעם מפא"י[3][4][5]. בתחילת 1963 הסתכסך גרופר עם סגנו מהדתיים, חנניה עמר, שעבר לאופוזיציה, אך המשיך לכהן כראש מועצה בחסות חבר מפא"י שעזב את מפלגתו והקים סיעה עצמאית[6][7]. בשנת 1963 הביא גרופר להכרה בעתלית כעיירת עולים[8]. בתחילת 1964 הודח גרופר מראשות המועצה על ידי איש סיעתו, צבי שפירא, שחבר לאנשי מפא"י[9][10]. שפירא טען שבמקור הוא היה אמור להיות ראש המועצה, אך גרופר שכנע את הדתיים להתנות את תמיכתם בליברלים בכך שגרופר יהיה ראש המועצה[11]. בספטמבר 1964 חבר גרופר לחנניה עמר, בהסכם שקבע שעמר יהיה ראש מועצה בשכר מלא וגרופר יהיה סגנו[12][13].

גרופר שב לכהן כראש מועצה בשנים 1969–1971[14].

כראש המועצה המקומית עתלית נודע בפעילותו לטובת תחנת הרכבת ביישוב הקטן והמבודד יחסית. לפי המסופר, הוא נהג לנתר החוצה מרכבות שהיו עוברות ביישוב מבלי לעצור (לאחר שביקש מנהג הקטר להאט במעט את מהירות נסיעת הרכבת), על מנת להגיע לביתו[15].

בכנסת

ב-1974 נבחר לראשונה לכנסת השמינית מטעם הליכוד. באותה הכנסת היה חבר בוועדת הכלכלה, ועדת החוץ והביטחון וועדת העבודה, הרווחה והבריאות. בכנסת התשיעית היה חבר בוועדת הכספים וועדת החוץ והביטחון. ב-1981 מונה ליו"ר ועדת המשנה לתקציב הביטחון. בכנסת ה-12 היה חבר בוועדת הכספים וועדת הכלכלה. בתחילת 1979 פורסמו

פסח גרופר

לידה	21 באוגוסט 1924 יפו, פלשתינה (א"י)
פטירה	29 באפריל 2013 (בגיל 88) עתלית, ישראל
מדינה	ישראל
מקום קבורה	בית העלמין עתלית
השכלה	בית ספר יסודי
מפלגה	המפלגה לקידום הרעיון הציוני
סיעה	הליכוד, המפלגה לקידום הרעיון הציוני, המפלגה הליברלית החדשה
שר החקלאות ה־13	
	10 באוקטובר 1983 – 13 בספטמבר 1984 (48 שבועות ו־4 ימים)
תחת ראש הממשלה	יצחק שמיר
	← מנחם בגין — אריה נחמקין →
חבר הכנסת	
	21 בינואר 1974 – 13 ביולי 1992 (18 שנים)
כנסות	8 – 12
ראש המועצה המקומית עתלית	
	20 במאי 1962 – 3 בפברואר 1964 (שנה ו־37 שבועות)

טענות על כך שלקח כסף מאגודת הכורמים. גרופר טען שמדובר בהוצאות נסיעה לארצות הברית והיועץ המשפטי לממשלה דחה את המלצת המשטרה להעמידו לדין[16][17].

ב-11 באוגוסט 1981 מונה לסגן שר החקלאות בממשלת ישראל התשע עשרה. בעקבות מותו של שמחה ארליך הוא נבחר כמועמד לשר החקלאות של מפלגת הליברלים[18]. בפועל, הוא נכנס לתפקיד רק עם הקמת ממשלת ישראל העשרים בראשות יצחק שמיר, באוקטובר 1983. הוא כיהן בתפקיד השר עד הקמת ממשלת האחדות הלאומית בספטמבר 1984.

← משה זמל	צבי זאב שפירא →
נובמבר 1969 – ספטמבר 1971 (כשנה ו־43 שבועות)	
תפקידים בולטים	
סגן שר החקלאות	

(משמאל לימין:) שר החקלאות, פסח גרופר, שר החקלאות של ארצות הברית, ג'ון רסלינג בלוק וזפרופ' גד לובנשטיין, תחילת שנות ה-80

במשך תקופת כהונתו בכנסת התאפיינה פעילותו הפוליטית בארגון הלובי החקלאי, הקמת יישובים והתיישבות ברחבי ארץ ישראל. גרופר התנגד להעלאת מחירי המים לחקלאים[19] ויצא נגד טענות מבקר המדינה לשאיבת יתר של מים ופגיעה במאגרי המים של ישראל[20]. כן התנגד להעברת סמכויות ממשרד החקלאות למשרד לאיכות הסביבה[21].

במהלך כהונת הכנסת פרש למפלגה לקידום הרעיון הציוני בראשות יצחק מודעי, ואחר-כך הקים עם נוספים את המפלגה הליברלית החדשה.

אחרית ימיו

בתום כהונתו בכנסת נבחר לנשיא התאחדות האיכרים ויו"ר מועצת המנהלים של חברת "עמיר" להספקה חקלאית, יו"ר אגודת הכורמים שהיא בעלת יקבי כרמל מזרחי ויו"ר בית הספר התיכון החקלאי פרדס חנה. היה חבר גם בלשכת המסחר.

נפטר בשיבה טובה ונטמן בבית העלמין בעתלית, הותיר משפחה, ילדים ונכדים.

קישורים חיצוניים

-
- פסח גרופר (https://main.knesset.gov.il/mk/Apps/mk/mk-personal-details/348), באתר הכנסת
- פסח גרופר (https://committees-next.oknesset.org/members/348.html), באתר כנסת פתוחה
- יואלה הר שפי, פייסי (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1980/02/08/01/article/228?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%A4%D7%A1%D7%97+%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%A4%D7%A8%22&utm_content=itonut), מעריב, 8 בפברואר 1980
- יאיר קוטלר, כמו עץ במדבר (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1979/05/11/01/article/160?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%A4%D7%A1%D7%97+%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%A4%D7%A8%22&utm_content=itonut), מעריב, 11 במאי 1979
- אחיה ראב"ד, שר החקלאות לשעבר פסח גרופר הלך לעולמו (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4374023,00.html), באתר ynet, 30 באפריל 2013
- עמרי נחמיאס, יו"ר הכנסת ספד לשר המנוח פסח גרופר: "איש אדמה" (http://news.walla.co.il/?w=//2637878), באתר וואלה!, 30 באפריל 2013
- יהונתן ליס, עופר אדרת, מת שר החקלאות לשעבר פסח גרופר (https://www.haaretz.co.il/1.2007557), באתר הארץ, 30 באפריל 2013

הערות שוליים

1. שמואל סולר, "אי אפשר לחיות מהכרמים" - טוענים כורמי השומרון והדרום (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1963/01/24/01/article/72?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_ca

טענות על כך שלקח כסף מאגודת הכורמים. גרופר טען שמדובר בהוצאות נסיעה לארצות הברית והיועץ המשפטי לממשלה דחה את המלצת המשטרה להעמידו לדין[16][17].

ב-11 באוגוסט 1981 מונה לסגן שר החקלאות בממשלת ישראל התשע עשרה. בעקבות מותו של שמחה ארליך הוא נבחר כמועמד לשר החקלאות של מפלגת הליברלים[18]. בפועל, הוא נכנס לתפקיד רק עם הקמת ממשלת ישראל העשרים בראשות יצחק שמיר, באוקטובר 1983. הוא כיהן בתפקיד השר עד הקמת ממשלת האחדות הלאומית בספטמבר 1984.

← משה זמל	צבי זאב שפירא →
נובמבר 1969 – ספטמבר 1971 (כשנה ו־43 שבועות)	
תפקידים בולטים	
סגן שר החקלאות	

(משמאל לימין:) שר החקלאות, פסח גרופר, שר החקלאות של ארצות הברית, ג'ון רסלינג בלוק ופרופ' גד לובנשטיין, תחילת שנות ה-80

במשך תקופת כהונתו בכנסת התאפיינה פעילותו הפוליטית בארגון הלובי החקלאי, הקמת יישובים והתיישבות ברחבי ארץ ישראל. גרופר התנגד להעלאת מחירי המים לחקלאים[19] ויצא נגד טענות מבקר המדינה לשאיבת יתר של מים ופגיעה במאגרי המים של ישראל[20]. כן התנגד להעברת סמכויות ממשרד החקלאות למשרד לאיכות הסביבה[21].

במהלך כהונת הכנסת פרש למפלגה לקידום הרעיון הציוני בראשות יצחק מודעי, ואחר-כך הקים עם נוספים את המפלגה הליברלית החדשה.

אחרית ימיו

בתום כהונתו בכנסת נבחר לנשיא התאחדות האיכרים ויו"ר מועצת המנהלים של חברת "עמיר" להספקה חקלאית, יו"ר אגודת הכורמים שהיא בעלת יקבי כרמל מזרחי ויו"ר בית הספר התיכון החקלאי פרדס חנה. היה חבר גם בלשכת המסחר.

נפטר בשיבה טובה ונטמן בבית העלמין בעתלית, הותיר משפחה, ילדים ונכדים.

קישורים חיצוניים

-
- פסח גרופר (https://main.knesset.gov.il/mk/Apps/mk/mk-personal-details/348), באתר הכנסת
- פסח גרופר (https://committees-next.oknesset.org/members/348.html), באתר כנסת פתוחה
- יואלה הר שפי, פייסי (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1980/02/08/01/article/228?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%A4%D7%A1%D7%97+%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%A4%D7%A8%22&utm_content=itonut), מעריב, 8 בפברואר 1980
- יאיר קוטלר, כמו עץ במדבר (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1979/05/11/01/article/160?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_campaign=%22%D7%A4%D7%A1%D7%97+%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%A4%D7%A8%22&utm_content=itonut), מעריב, 11 במאי 1979
- אחיה ראב"ד, שר החקלאות לשעבר פסח גרופר הלך לעולמו (https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4374023,00.html), באתר ynet, 30 באפריל 2013
- עמרי נחמיאס, יו"ר הכנסת ספד לשר המנוח פסח גרופר: "איש אדמה" (http://news.walla.co.il/?w=//2637878), באתר וואלה!, 30 באפריל 2013
- יהונתן ליס, עופר אדרת, מת שר החקלאות לשעבר פסח גרופר (https://www.haaretz.co.il/1.2007557), באתר הארץ, 30 באפריל 2013

הערות שוליים

1. שמואל סולר, "אי אפשר לחיות מהכרמים" - טוענים כורמי השומרון והדרום (https://www.nli.org.il/he/newspapers/mar/1963/01/24/01/article/72?&dliv=none&e=-------he-20--1--img-txIN%7ctxTI----------1&utm_source=he.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_ca

קריאת שם רחוב בירושלים

מגיש הבקשה: צפורה רייני / תאריך: 21/09/2023 16:29 / מספר בקשה: 2151927

סטטוס: ממתין לבדיקת האגף

נכשת מסע ל א 2.20

פרטי הבקשה

פרטי מגיש:

סוג פניה:	בקשה חדשה
עיר:	שער שומרון
רחוב:	רבנו גרשום
מספר בית:	7
כניסה:	א
מיקוד:	448
קיימת קרבה למונצח/ת:	1
שם פרטי:	צפורה
שם משפחה:	רייני
סוג זיהוי:	ת.ז.
מס' זיהוי:	052935558
טלפון נייד:	3645949
קידומת טלפון נייד:	052
טלפון קווי:	9363535
קידומת טלפון:	03
דוא"ל:	ziporar100@gmail.com
סוג קירבה:	ביוגרפית של הסופרת

פרטי הבקשה:

סוג הבקשה:	קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
שם רחוב מוצע:	נעמי פרנקל
שם הרחוב המוצע באנגלית:	NAOMI FRANKEL
שם הרחוב המוצע בערבית:	نعمي

תיאור השם המוצע:

תאריך לידה לועזי של המונצח/ת:	19/11/1918
תאריך לידה עברי של המונצח/ת:	ט"ז כסלו תרע"ט
תאריך פטירה לועזי של המונצח/ת:	19/11/2009
תאריך פטירה עברי של המונצח/ת:	ג' כסלו תש"ע

ב1958-1960 ברחוב הפלמ"ח ירושלים. בספרה האחרון "פרדה" מתוארת הקהילה החברונית שחיה בירושלים, במחנה יהודה וגיבורי העלילה המרכזיים בתלפיות. עקרונית, נעמי פרנקל אהבה את ירושלים לשכונותיה השונות.

הערות:

תיאור קצר על שם הרחוב המוצע: קלאסיקאית של הספרות העברית

הסבר על שם הרחוב המוצע: כפליטה שנמלטה מברלין במרץ 1934 הגיעה היישר לירושלים, לחוות ההכשרה החקלאית של רחל ינאית בן צבי. ב-1958 עזבה את קיבוץ בית אלפא וחזרה אל ירושלים, העיר האהובה עליה, יחד עם בעלה ישראל רוזנצווייג. הנסיבות אילצו אותה לשוב לקיבוץ.

ז׳ אלול ה׳תשפ״ג 24.08.2023

פרופ׳ צפורה כוכבי-רייני

ביריה 7

שערי תקווה-שער השומרון

4481000

לכבוד הוועדה לקריאת שמות רחובות,

הריני מבקשת לקרוא רחוב ע״ש הסופרת הישראלית נעמי פרנקל ז״ל. תוכלו לפנות אליי בכל שאלה. **אני גם מאשרת לעשות שימוש בחומרים שאני מצרפת במכתבי: קובץ זה וקובץ שבו המלצת הוועדה שהעניקה לסופרת את פרס נוימן.**

תיאור השם המוצע

תאריך לידה לועזי של המונצחת: 20/11/1918

תאריך לידה עברי: ט״ז כסליו תרע״ט

תיאור קצר על שם הרחוב המוצע: נעמי פרנקל – הקלאסיקאית של הספרות העברית

השם בלועזית: **Naomi Frankel**

הסבר על שם הרחוב המוצע:

לסופרת נעמי פרנקל שזרו את התואר ״מלכת הספרות העברית״ בעקבות הטרילוגיה ״שאול ויוהאנה״ שחיברה והרומנים ההיסטוריים שבמרכזם עומד הקיבוץ ומלחמת ששת הימים וההתשה. ירושלים מוזכרת בכל ספריה. יצירותיה תורגמו לרוסית ולגרמנית. על יצירותיה זכתה בפרסים.

תרומתה לכלל הצטיינה בכמה תחומים. העיקריים שבתוכם: תרבותית, חברתית וביטחונית.

היכן ניתן להנציח

נעמי פרנקל ז״ל אהבה כל פינה בירושלים. אפשר להנציחה באזור תלפיות, בפסגת זאב, בגילה וכולי.

להלן נימוקיי:

א. תרומתה התרבותית לעם היהודי

תרומתה של נעמי פרנקל לספרות העברית ולתרבות היהודית הישראלית תרומה משמעותית ביותר. מאז שנות החמישים של המאה העשרים, שני דורות של קוראים נהנים מסיפוריה וממאמרים פרי עטה.

הטרילוגיה "שאול ויוהאנה" שלא נס לחה הייתה לנכס צאן ברזל של הספרות העברית. רומן הביכורים שלה, הכרך הראשון "בית אבות" זיכה אותה **בפרס רופין**. לאחר הופעתו העניקה האוניברסיטה העברית למחברת מלגה בין-לאומית ע"ש אנה פרנק לחקר הפשיזם בגרמניה. מלגה זו הוענקה לחוקרים יהודים ברחבי העולם. הודות למלגה זו ישבה פרנקל בגרמניה ובאוקספורד (לאוקספורד הוזמנה ע"י הפרופ' הבריטי הנודע טרוור רופר) ב-1960-1961. לאחר מחקרים מקיפים תיברה את שני הספרים הבאים של הטרילוגיה המספרת על גרמניה ועל מרכז אירופה עד עליית היטלר לשלטון. גרמניה מופיה בטרילוגיה כבבואה של משפחה יהודית מתבוללת שחוזרת ליהדותה בעקבות ההתפכחות של יהדות גרמניה עם עליית הנאצית לשלטון.

כמו כן, נעמי פרנקל כתבה תסכיתים (כשלושים במספר) ששודרו ברדיו במשך תקופה ארוכה והם זכו להדים.

כרך ב "מות האב" הופיע ב-1962 וזיכה את נעמי פרנקל **בפרס אוסישקין.**

כרך ג "בנים" הופיע ב-1967 וזיכה אותה **בפרס היצירה מטעם ראש הממשלה לוי אשכול.**

ב-1969 ערכה את "פרקי יומן" מאת מאיר הר-ציון והוסיפה לו פרקים משלה. ספר זה זכה להדים חיוביים ביותר. עד עצם היום הזה, בני נוער לומדים ממנו פרקים היסטוריים חשובים על תולדות ארץ-ישראל, על נופיה ועל אישיה.

ב-1972 ראה אור הספר "נער צמח בגדות האסי" המבוסס על סיפור אמיתי של לוחם שנפל בשחרור ירושלים במלחמת ששת הימים.

"צמח בר" (רומן ההמשך של "דודי ורעי" הופיע ב-1981 וכקודמו יצא במהדורות רבות. "צמח בר" מגולל את המשך סיפור קורותיהם של גיבורי "דודי ורעי". הצעירים מתלבטים בבעיות הדור והארץ ובבעיותיהם האישיות, ובדומה לוותיקים, הם משקיפים על הדרך הארוכה שעברו הם וחבריהם ומבקשים לעצמם מסקנות ולקחים.

הנופים בשני רומנים ארצישראליים אלה – הטבע, הארץ הגדולה, ארץ ישראל ונספחיה, מעמק בית שאן עד הנגב ועד סיני, בואכה תעלת סואץ, על מראותיהם, אורותיהם וגוניהם, ימיהם ולילותיהם, קולותיהם ושתיקותיהם, מצוקי סלעיהם וחרבוני מדבריותיהם, אילנותיהם ודשאיהם, חיתו-ארץ ועוף השמים בהם – כל אלה אינם רקע, אינם תפאורה ואינם לוואי פיוטי חוץ-אנושי, אלא הם שלובים אורגנית בדרמות המתרחשות; רכיבי הטבע, הדומם והחי למיניהם, הם גם נפשות פועלות. ביריעות סיפוריה הרחבות יש דינמיות. כל העצמים כולם נושמים, רוטטים, רוחשים ורושפים.

סגנון הפרוזה של "דודי ורעי" ו"צמח בר" אירוני-נוגה, מה שהולם את הסיטואציה הטרגית ששרויים בה רבים מאישי הסיפור – שני דורות ביישוב של ארץ ישראל החלוצית המשתדלים לתקן את הגורל ולהגיע לעמק השווה עם החיים. הספרות שלה חדרה למעגלים רחבים של ציבור קוראים רוסית בארץ ובחוץ-לארץ בעקבות תרגום "דודי ורעי" (2006), "צמח בר" (2007) והטרילוגיה "שאול ויוהאנה" (2010-2012) לרוסית והוצאתם לאור בסדרה 'ספרות ישראלית מודרנית'.

ב-2006, ב-2007, ב-2015 ואילך הוצגו ספריה הוצגו ספריה המתורגמים בירידים בין-לאומיים בירושלים, במוסקבה, בפרנקפורט ועוד.

על פועלה הספרותי זכתה בשנות השבעים ובשנות השמונים בשנית בפרס היצירה ע"ש לוי אשכול. בחברון חיברה שני רומנים היסטוריים איכותיים נוספים: "ברקאי" (1999) שעניינו יהודי ספרד המגורשים שייסדו את הקהילה היהודית בחברון ב-1554, "פרדה" (2003) שבמרכזו עומדים טבח היהודים בחברון בשנת תרפ"ט ומדינת ישראל בשבע שנותיה הראשונות. ב-2005 זכתה בפרס ישראל וברטה ניומן מטעם המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בר אילן.

יתרה מזאת, מפרי עטה פורסמו הספר לילדים "רחלי והאישון" (1972) ואסופת סיפורים קצרים וארוכים שהתפרסמו בעיתונים ובכתבי עת. ועוד, ראוי לציין את חיבורה "כוכב שנולד במזל" אשר מביא את סיפור הרעים – רבי מאיר פון רוטנברג (המהר"ם) שעמד בראש תנועה גדולה של שיבת ציון בימי הקיסר הגרמני, רודולף פון הבסבורג והסוחר אלכסנדר בן שלמה ויפמן, הקבורים בבית העלמין היהודי בוורמיזא. סיפור זה זיכה אותה **בפרס העיתונות**, בשנת 1971.

בנוגע לחיבוריה יוער כי התקופות ההיסטוריות שעליהן נעמי פרנקל כותבת מצטיינות בתיאור מהימן ומקיף, כמו גם הריאליה החברתית המשורטטת בספריה. היא טווה את הרומנים בחוש דק לפרופורציה ולפרספקטיבה ומעצבת את ספריה באמנות אֶפית מופתית. בכל כתוביה – ברומנים החשובים, באסופת סיפוריה הקצרים והארוכים ובמאמריה הרבים – קיים ביטוי עז לאהבתה, אהבת אין קץ, לארץ ישראל, לעם היהודי באשר הוא ולמורשתו הרוחנית המפוארת. חדורת רגש עמוק ליהדות ולתולדות עם ישראל הסופרת נעמי פרנקל מנציחה בכל יצירותיה את תולדות היהודים באמצעים אמנותיים, סגנוניים ולשוניים עשירים. הצירופים: ריאליזם וליריקה, הומור ונכאים שזורים בכל כתביה.

יצירותיה – בכולן מודגש הכוח הרוחני האדיר של העם היהודי ששמר על קיומו בארץ ובגולה חרף אסון וחורבן שעבר עליו – הן פרי מחקריה המאומצים והיסודיים, נוסף על התנשאותה האישית, היינו חוויות ילדות ובחרות בגולה ובארץ ישראל. ידיעותיה המקיפות בתחומי ידע שונים תורמות לאיכותם הגבוהה של ספריה הן מבחינת התוכן הן מבחינת האמצעים האמנותיים המשופעים והמגוונים שבהם היא משתמשת. הנשכרים מחוכמתה העמוקה ומכוחות היצירה הבלתי נדלים שלה הם הקוראים.

עוד ב-1956 פרסם חוקר הספרות החשוב, הפרופסור ברוך קורצוויל, מאמר מקיף על חשיבות הספר "שאול ויוהאנה" וציין את ייחודה של הסופרת:

עניין לנו עם כשרון נאטורי מובהק [...] מלאות החלל האפי [...] ניסיונה הפורץ מעבר לתחומים הצרים של הסיפור הישראלי, הוא לעת עתה יחיד במינו בספרותנו הצעירה. מבחינת התימאטיקה יש כאן חידוש רב. זו הפעם הראשונה תוארה בשפה העברית יהדות אירופה המערבית מבפנים.

נוסף על פרופ׳ ברוך קורצוויל, חוקרי ספרות ולשון מן השורה הראשונה של האקדמיה שאבו השראה מיצירות נעמי פרנקל וחיברו רשימות או ספרים על כתוביה. לדוגמה הפרופסורים: חנה קסט-יעוז, גרשום שקד, הלל וייס, ציפורה כוכבי-רייני, ד״ר אורנה לוין ואחרים.

אין ספק שיצירות המופת שחיברה פרנקל יהדהדו לנצח כיצירות קלאסיות בעולמו של העם היהודי.

ב. תרומה לחברה

רחל ינאית בן-צבי, מנהלת חוות הלימודים לנערות ולימים אשת נשיא המדינה השני, לחצה על תלמידתה, נעמי פרנקל, ללמוד באוניברסיטה העברית שעל הר הצופים בשל הפוטנציאל הרוחני שלה. רחל ינאית אמרה לה שהיישוב העברי זקוק גם לאנשי רוח. נעמי סירבה בכל תוקף. אמרה שבאה לארץ ישראל להיות חלוצה ולבנות את הארץ. וכך עשתה. בקיבוצים הייתה מדריכת נוער עולה מבולגריה וממרוקו. כיוון שראתה בקליטת העלייה פעולה חיונית בבניין הארץ, לא רק הזדהתה עם צורכי העולים אלא פעלה למענם.

במאורעות ואדי צאליב יצאה לרחובות להפגין למען זכויות העולים החדשים על אף שספגה ביקורת קשה מצד מקורביה. מאז ראשית שנות השבעים פעלה למען הפנתרים השחורים הציוניים שבראשם עמד ויקטור תייר שהיה מועמד לכנסת. היא סייע לו ולחבריו בעצות וחיברה את מצע תנועתם שבו לפי המלצתה, הועמד נושא החינוך והתרבות במרכז. תמיכת הסופרת המפורסמת במחאתם עודדה את התנועה החברתית שפעלה למען השכונות החלשות. שכן, היא הפגישה את מנהיגה עם שרים בממשלה או חברי כנסת מן השורה, כדוגמת: יגאל אלון, יצחק רבין, אורה נמיר וכן עיתונאים בכירים.

בקריית ארבע לימדה ידים ונוער כתיבה יצירתית ב״תלמוד תורה״ ובמתנ״ס של הקריה. בשיעוריה הגשימה את תפיסתה החינוכית, כלומר הוראת תולדות עם ישראל על רקע דברי הימים. ועוד, עם תלמידיה הוציאה לאור את עיתון ״ענבל״.

עיתון זה שיועד לילדים היה כלי ביטוי לצעירים והעניק להם תמיכה נפשית בימים קשים כימי האינתיפאדה בשנות השמונים.

יתר על כן, נעמי פרנקל העבירה שיעורים בתולדות עם ישראל וארץ ישראל לבחורי ישיבה, תלמידי הרב עוזי שרבף.

בכל שנותיה בארץ ישראל התמסרה כל-כולה למען החברה.

ג. תרומתה לביטחון ישראל

נעמי פרנקל השתתפה בשלוש מלחמות ישראל. במלחמת השחרור הייתה קשרית בשוחות של קיבוץ משמר העמק בקרב נגד בכוח העיראקי.

במלחמת ההתשה ובמלחמת יום הכיפורים שירתה כרב סרן בחיל הים. ב-1969 גויסה לקומנדו הימי (שייטת 13), לתחקר את החיילים בחוזרם ממבצעים עם מידע מודיעיני מהגדה המערבית של תעלת סואץ. כמו כן תיעדה את הפעולות הצבאיות באי גרין יחד עם סגן אלוף זאב אלמוג (כיום אלוף במילואים).

במלחמת יום הכיפורים הוטסה לסיני. היא חצתה את התעלה בסירות גומי יחד עם הכוחות שלחדרו לתוך מצרים עד לקילומטר ה-101. כשחזרה למפקדה בתל אביב ערכה את עיתון חיל הים "בין גלים" וחיברה ספר על פעולות חיל הים במלחמת יום הכיפורים. בשנים 1975-1976 ישבה בבונקר שנה תמימה וכתבה את קיצור דיוני מטה (קד"ם המפקד) שהקיפו 800 עמודים. החומר הזה נחשף לפני שנים בודדות.

בשבע שנות שירותה הצבאי נטלה חלק פעיל בישיבות מסווגות ביטחונית מתוך הערכה לכישרונותיה, ליושרה ונאמנותה.

אין ספק, שדמות רבת פעלים כמו הסופרת נעמי פרנקל ז"ל אויה שייקרא רחוב על שמה דווקא בירושלים, העיר שהייתה אהובה עליה אשר הוזכרה ברומנים "דודי ורעי", "צמח בר" ותוארו אנשיה בהרחבה ב"פרדה" (פליטי תרפ"ט שחיו במחנה יהודה ובתלפיות).

בברכה

פרופ' ציפורה כוכבי-רייני

r-Ilan University
lty of Jewish Studies

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למדעי היהדות

המחלקה לספרות עם ישראל ע"ש יוסף ונחום ברמן
The Joseph & Norman Berman Department of Literature of the Jewish People

בס"ד ל' בניסן, תשס"ה (9.5.05)

נמוקי השופטים להענקת פרס ישראל וברטה מימן - תשס"ה לסופרת נעמי פרנקל

המחלקה לספרות עם ישראל, הפקולטה למדעי היהדות באוניברסיטה בר-אילן גאה להעניק פרס ע"ש ישראל וברטה מימן לשנת תשס"ה לסופרת נעמי פרנקל על כלל יצירתה בספרות היפה.

להערכת מפעל החיים של נעמי פרנקל יש משמעות מיוחדת כיון שנעמי פרנקל זכתה בכלל יצירתה להעמיד מעגל מיתו-פואטי שלם. היא משוררת כדרך הרומנסיירים היסטוריה וחוקיה מתוך היכולת המיתית- הפיוטית שבה היא נחנה וזאת בנוסף ובניגוד ליצירות הריאליסטיות של בני דורה, הצברים שיש להן בדרך כלל גוון או מהות או ייצוג שטוח ובניגוד ליצירות הקשורות לזרם התודעה של אגף אחר של בני דורה וממשיכיהם שהן במהותן יצירות אנטי – היסטוריות.
נעמי פרנקל מצליחה לשמר ולטפח מעגלים טרנס-היסטוריים העולים מראשית יצירתה כמו בטרילוגיה שאול ויוהנה המתמודדת עם עולמה של יהדות גרמניה בתוך גרמניה במוקדן של שנות השלושים הראשונות.
נעמי פרנקל היא מן הנפילים מאריכי היצירה בצעירותם ובזקנתם, כפי אשר זכו סופרי דור המאבק להניב בשיבתם. ייזכר לטוב משה שמיר בן הדור ויבדלו אנשי החבורה בני הדור שנעמי פרנקל על פי גילה שייכת אליהם אבל יצירתה פרצה לאחר שהדור הזה כבר רחק מיצירות היסוד שלו, זהו הדור שהעמיד וליבה את הרוח הצברית ואילו פרנקל פרצה את האופק הצברי ואת תחומי יצירתו.

נעמי פרנקל העמידה את החוויה הארץ ישראלית על פי דרכה בלב יצירתה בעיקר בשני הרומנים שהם המשך אחד "דודי ורעי" ר"צמח בר". חוויה הקיבוץ, הציפיות והאכזבות , הנסיעה, הגרוש והחיקה לקיבוץ שזורים בחידת המשפחה ובכוחות הבלאדיים, הכוחות המיתיים הגלומים בתיאורי הטבע, ובכוחות הליבידונאליים המכושפים הקשורים תדיר לרומנסה ולאגדות העם ולהדהודי מיתוסים. הם המעשירים את הרבדים הכמו-ריאליסטיים של יצירתה בצבעוניות הסימבולית ומעניקים להם כוחות טבע קדומים המבשרים אביב וכליון.
הסופרת שוזרת ומספיחה את הביוגרפיה –המיתית המיוחדת שלה המלובה בפרשיות אהבה ומלחמה שיש להם תדיר ממד אבירי שמקורו בעולמות טבטוניים וספרדיים השואבים דמיונם ממסעי הצלב וגירוש ספרד אל המציאות הגאולתית רווית החורבן בארץ ישראל של דור השואה , התקומה ושמות התואר הבאים. נעמי פרנקל מתמודדת עם חידת תחליכי האוטופיה בקיבוץ, בירושלים ובהברון בבנינם ובהתערערותם. היצירות רוויות חדות חורבן וגירוש מן הקיבוץ וגירושים ופרעות צפוים אחרים על אף שמשה היוקדת של ארץ ישראל שבאה לייבש את הגלות ואינה מצליחה להחיות את העצמות היבשות.

Scanned with CamSc

נעמי פרנקל-בן-גור נולדה בגרמניה למשפחה יהודית מתבוללת שמוצאה מגולי ספרד. הגיעה לארץ בילדותה עם עלות הנאצים לשלטון וחוותה כילדה את פרשת קדם השואה – מיבוש יהודי גרמניה. התחנכה בחוות הלימוד של רחל ינאית בן – צבי בירושלים משם עברה לחברת נוער בקיבוץ והיתה שמנו רבות חברת קיבוץ בית אלפא. ב 1982 עברה להתגורר בקריית ארבע בשכונת רמת ממרא.

נעמי פרנקל פרצה לתודעה הציבורית עם פרסום חיבורה הראשון של הטרילוגיה שאול ויונה בשנת 1956 כדרך לגמל הופיע ב1967 . מורגן ורבנו, מייסד המחלקה ברוך קורצווייל זכרונו לברכה הקדיש תשומת לב מיוחדת לחלקיו של רומן הביכורים וכבר ב1956 פרסם מאמר מקיף על חשיבות הספר ויחודה של הסופרת.

המאמר לוקט לטעמו ויפרוש הספרות הישראלית אוניברסיטה בר-אילן, תשמ"ב

וכן מאמרו יהודות גרמניה בעיני נעמי פרנקל "הארץ" יולי 1962

כותב קורצווייל: עניין לנו עם כשרון נארטורי מובהק.[..] מלאות תחלל תאמי. [..] נסיונה הפרוץ מעבר לתחומים הצרים של הסיפור הישראלי, והא לעת העתה יחיד במינו בספרותנו הצעירה.

מבחינה הרומאטיקה יש כאן חידוש רב. זו הפעם הראשונה תוארה בשפה העברית יהדות אירופה המערבית מבפנים." פרנקל גאלה את כבוד היקים. מה שקורצווייל כינה "מיתיזציה שליליה"

העולם הגרמני-יהודי קשור במסורות משפחתיות קרובות כבת למשפחה מתבוללת בדורות האחרונים יחד עם הזהות עלילות מסעי הצלב ופרשת המחר"ם מרוטנברג שתביוגרפיה והאגדה הקשורים בו קנו להם מקום כדירת אירועים בתהליכי ההתרת של צמח בר -1982 ובוקאי - 1999. לסופרת מסורת משפחתית על דיקנה למגורשי ספרד, שגם היא המכה לחלק מן הסאגת הכוללת של יצירתה בעיקר בשני הרומאנים האחרונים.

בכל היצירות הללו עולה הן ההזדהות עם העולם הנוי והן העוצמה למחוזיו הליבידונאליים ולדקע הדרבהדי המיוחד לו הן בגרמניה והן בספרד והן בעולמם של ערביי ארץ ישראל. יצירתה של פרנקל בנוגן זה היא יצירה בין גבולות, יצירה לימינלית על אף הזדהותה העמוקה עם עמה וגורלו.

בעקבות פרסום פרקי יומן של מאיר הר-ציון בתוספת פרקים משלה ב 1969 גויסה פרנקל לקומגדז הימי. שיטת 13). תקופה שהעשירה מאוד את יצירתה.

(שירותה בחיל הים שבע שנים שבמהלכן פרסמה את חדי נרעי (1972). רומאן המתאר באירוניה טראגית את חייהם הסבוכים של בני שני דורות על רקע הקיבוץ, ירושלים ומלחמת התחנשה. עם שחרורה מן הצבא כתבה את כאמור את צמח בר (1982) רומן המשך לחדי נרעי.

יש לציין את התחברותה של הסופרת עם נשא הנשה בקיבוץ בפרט בספר צמח בר שגילם את ביטוי אשליית האוטופיה והחירות הייצרית. נשא הנשור גם ביצירותיה האחרות של פרנקל.

בשנים האחרונות פרסמה שני חלקים בוקאי 1999 ופרוח 2004 כחלק מטרילוגיה הקשורה בדיקת שבין גרוש ספרד לייסוד הישוב היהודי בחברון של המאה ה18 השיר חברון עד למגרום תרפ"ט , מלחמת השחרור ולאחריה.

Scanned with CamSc

מרדת, ספרה החדש של נעמי פרנקל, הוא קינה, ובלשונה של המסורת- 'צעקת', חקוראת את הסיפור מסחיתתו עד תומו, למכה סערת שלום, סערת חורבן, העטפת את ירושלים: " עיר שהולכת ושוקעת בתהום"[343]. המסורת מביאה את התחלין הסיפורי לידי משבר קיצוני לידי מרדת: "אלוקים חרש את האדמה הקדושה כי בית אינם ראויים לה" [411]. משך כל העלילה, 444 עמודים, נמשכת סערת השלום, המכלה את המעברה הירושלמית, קיבוץ גלויות שנדון לכליון רוחי פיזיות. בפרקים שהסערה קסה לרגעה אנו שומעים את הלחישות החברותיות, חד חזקרונות. העלילה שבתוות, בחזית חקדמית של מא החזיון מתרחשת כולה במשך שבת אחת בחדש טבת, בשולי ירושלים בשנת תשי"ד (1954) ובמהלכה צפים הזקרונות, עלילות העבר, שעיקרן אגרות חברון, המחעמתות עם ירושלים החדשה. הצעקה הקורעת את הרוקן חושפת את הסדיקות – הקרעים החברותיים הנבעים והנחשפים ביצירה- , קרעים שאין להם מנחם ואין להם תקנה. המשברים נמצאים בכל העולמות, הן העחיקים-החברוניים, העולמות היהודיים והן החדשים הישראליים. שבר הפסוק ממלת איכה "כי רחק ממני מנחם", המבטא כמדרשי אברה את התרתקות ייחכמתו של החזון המשיחי, זו אכן העלילה הפרטית הרוחנית של היצירה הדב-קומתית של נעמי פרנקל. זו צעקתם של נפגעי רבדי הימים היתודיים רוחי חרמים, אשר בספר הזה הם מהדהדים לפחות מאז ימי האינקוויזיציה בספרד, שם מקודה של משפחת זה מדינה גיבורת הספר. ועד רמזים ללפיחתו של החורבן המתרחש בימים אלת, ימי חומעת הספר. ההדהודים על דברי הימים עולים בקולותיהם - קינותיהם של תני - המדבר, התמים והחברוניים הסקונים, המביאים בנחי שלהם את קולות מחי המדבר הקדמונים כפי שהם מתוארים בפואמה המפורסמת של ביאליק, כך לפחות מתיחד אתהם הסבא ברוך ראש השושלת החברותית במרחו של המבור המכד מלכיאל.

יצירתה של נעמי פרנקל תחדהד למצח ביצירת קלאסית בעולמו של העם היהודי שוחר הספרות היפה. מתפלל שיגבר אביבה על סתוותה ועוד תוסיף לנו נעמי מכות הגאולה שבת כנעמי הראשונה אשר שבה משרב מואב ובאלה את עמה במלכות בית דוד.

אשר על כן החלטנו להעניק את פרס מזמן לשנת חשס"ה לסופרת נעמי פרנקל על כלל מפעל חייה.

ועדת השיפוט

פרופ' אברהם יהב	פרופ' יהודית דיקמן	פרופ' שבח צהן
מר אבישי לוביץ, מנהל משרדות מזמן	פרופ' אבידב ליפשיץ	פרופ' מירי קרמרי
דייר שמואל רפאל, ראש המחלקה		

Scanned with CamSc

נמסר לטיפולך 2.21

מזכירות העירייה
Municipality Secretariat
سكرتارية البلدية

שווה לחיות בירושלים
www.jerusalem.muni.il

טופס בקשה לקריאת שם רחוב בירושלים / שינוי שם רחוב

פרטי המבקש/ת

שם פרטי ושם משפחה המבקש/ת	מס' זהות המבקש/ת	טלפון	קרבה למונצח/ת (כן/לא)
אלה יפה	050072092-9	050-3332333	אם כן, מהי?
נייד	כתובת למכתבים	כתובת דואר אלקטרוני	
	מלון 21 ראשל 4321711	ZEEV@SUAB.co.il	כן

יכתובת דואר זו יישלח מס' בקשה לצורך מעקב

פרטי הבקשה

שם ~~הרחוב~~ המוצע בעברית הבר בבר אלה ומשה נאורים יפה (הנייל) שינוי לת הנסיע בבאר ירושלים הנ"ל עליה.
שם הרחוב המוצע באנגלית (לא חובה) ELLA AND MOSHE (NAURIES) JHFFE (THE MAJOR) SQ
שם הרחוב המוצע בערבית (לא חובה)

שדות חובה בהנצחת אישיות

תאריך לידה עברי תרצ"ל	תאריך פטירה עברי תשע"ו
תאריך לידה לועזי	תאריך פטירה לועזי

סוג הבקשה (יש לסמן V)

- ○ קריאת שם רחוב/דרך/כיכר
- ✓ שינוי שם רחוב קיים
- ○ שינוי הסבר לשלט
- ○ הנצחה בתרומה

תיאור קצר מאוד על שם הרחוב המבוקש (עד 8 מילים – יופיע על שלט הרחוב)

הבר בבר ראשון מן שם אמן ובלבת השוב הזו ומאד מבקשים

הסבר על שם הרחוב המבוקש (עד 100 מילים – יופיע באתר העירייה), ניתן לצרף בקובץ נפרד

לשנות שם מן שם האמן (שם ראשון לבבר בוגרים)

תאריך: 05/12/22 שם: אלה יפה חתימה:

מזכירות מועצת העיר | Secretariat of the City Council | أمانة مجلس البلدية
ביבר סקוארר 1, ירושלים 9100707, טל. 02-6295723 פקס. 02-6297153
Safra Square 1, P.O.B. 775, Jerusalem 9100707, Israel. Tel 02-6295723 Fax 02-6297153
ميدان سفرا 1، أورشليم القدس 9100707، هاتف: 02-6295723، فاكس: 02-6297153
Mazkirhaeir@jerusalem.muni.il

מוביליים בשירות

משה אברהם יפה

הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה, הידוע בכינויו **המייג'ור**, היה הרב הצבאי הראשי של הבריגדה היהודית בתקופת מלחמת העולם השנייה. בנוסף, היה מייסד, המנהל הכללי וחבר הנהלת היכל שלמה בירושלים, ולאחר מכן ייסד את בית הכנסת הגדול בירושלים. בנוסף הקים למעלה מ-60 בתי כנסת ומרכזים קהילתיים ברחבי הארץ והעולם.

תוכן עניינים

ראשית חייו
השכלה
במלחמת העולם השנייה
כרב צבאי
במזרח התיכון
הודו ובורמה
רב צבאי ראשי לבריגדה היהודית
הברחת עקורים לארץ ישראל
הצלת הילדים עם הרב הראשי הרצוג
נישואין בין חיילים מארץ ישראל לניצולות שואה
בחיים האזרחיים
בתום השירות
המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית
העלייה לישראל
היכל שלמה ובית הכנסת הגדול
חייו האישיים
הערות שוליים

ראשית חייו

נולד בסלפורד הסמוכה למנצ'סטר באנגליה ב-13 באפריל 1916. הוריו, ר' זאב חב"ד ולאמו גולדה בת רבי שניאור זלמן אדלמן היגרו לשם מליטא. כאשר היה צעיר, עברה המשפחה מסלפורד לעיר מנצ'סטר הסמוכה שם גדל. אף על פי שאביו היה רב, אינו רצה להתפרנס מהרבנות ולכן עבד במפעל לייצור מעילי גשם. בהמשך נבחר אביו לכהן כיושב-ראש (מיניסטר) של בית הכנסת המרכזי בעיר.[1]

משה אברהם (מוריס) יפה, קיבל חינוך מסורתי, למד בבית ספר פרטי יהודי במנצ'סטר ובהמשך למד תורה בישיבת מנצ'סטר. מגיל צעיר ספג משה את ערכי הציונות.

הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה
Rabbi Dr. Moshe Avraham (Maurice) Jaffe

תמונה זו מוצגת בהמכלול בשימוש הוגן.
נשמח להחליפה בתמונה חופשית.

לידה	13 באפריל 1917 כ"א בניסן ה'תרע"ז סלפורד, אנגליה
פטירה	9 ביוני 1986 (בגיל 69) ב' בסיוון תשמ"ו ירושלים, ישראל
כינוי	"המייג'ור"
מקום קבורה	סנהדריה, ירושלים
תפקידים	יו"ר איחוד בתי-כנסת העולמי.
נוספים	נואם ציבור משרד ההסברה של ממשלת בריטניה. מנהל כללי וחבר הנהלת "היכל שלמה" בירושלים. המייסד והמנהל הכללי של בית הכנסת הגדול בירושלים. חבר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית. חבר הנהלת הסוכנות היהודית.
צאצאים	זאב יפה, שניאור זלמן (זלי) יפה, אלי יפה

רב צבאי ראשי בבריגדה היהודית

את הקריירה שלו החל כבר בגיל 13 כאשר התבקש למלא את מקומו של חזן שחלה, הוא הלך עם אביו לנהל את המשא ומתן הכספי, במהלכו שאל אביו האם בית הכנסת ייתן למשה שופר. נשיא בית הכנסת, שלא היה תלמיד חכם גדול ענה כי משה יצטרך להביא "את הכלים של עצמו". עבור משה זו הייתה חוויה קשה, להיווכח כי נשיא הקהילה אינו יודע מה זה שופר של ימים נוראים.

כבר מגיל צעיר היה משה ציוני דתי בעל הכרה רוחנית ופוליטית מפותחת. הוא היה פעיל במסגרת תנועת הציונות הדתית, ותרם רבות לקהילה היהודית בפעילותו. כבר מנעוריו היה מעורב בכמה וכמה תפקידים וערוצי עשייה: הוא היה בין המייסדים של תנועת "תורה ועבודה", הוא כיהן כיושב-ראש אזורי של התנועה במנצ'סטר, ואף העפיל לתפקיד סגן יושב-ראש ההנהלה הארצית של התנועה. בהמשך עשייתו, נבחר כחבר הנהלת הוועד הציוני של יהודי מנצ'סטר, כיהן כסגן יושב-ראש הסתדרות "המזרחי" - "הפועל המזרחי" בממלכה המאוחדת.

בנוסף על כל אלה, בזכות כישרונו המילולי הביא אותו להיות נואם מטעם משרד ההסברה של ממשלת בריטניה.

בשנת 1938, כשבאוויר כבר עולים פעמי מלחמת העולם השנייה, נשלח משה כנציג אוניברסיטת מנצ'סטר לוועידה בינלאומית בז'נבה שעסקה באנטישמיות. במרוצת השנים יהיה נושא האנטישמיות לאחד הבולטים מבין עיסוקיו.

השכלה

למד בישיבת מנצ'סטר, ולאחר מכן השתלם בהשכלה כללית באוניברסיטת מנצ'סטר, למד תורת המשפט ובתום לימודיו הוסמך כעורך דין ועיתונאי.

במלחמת העולם השנייה

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, משה יפה השתוקק לקחת חלק במאמץ ההגנתי. הוא עבר ממוסד למוסד בשלטון הבריטי ודרש תפקיד. בסופו של דבר התנדב לשרת כקצין בארגון מכבי האש, שהיה הארגון הפעיל ביותר בהגנה על העורף המופגז בימי המלחמה. בשנת 1940 נפצע קשה בעת מילוי תפקיד זה, תוך פעולת הצלה - כאשר שהה בקרבת תחנת דלק בשעת הפצצה גרמנית, כתוצאה מהכוויות הקשות אושפז חודשיים בבית חולים.

עם החלמתו התמנה לשמש כדובר ומרצה במיניסטריון לאינפורמציה, כנציג המועצה לשעת חירום של הרב הראשי של בריטניה. תחושת השליחות הביאה אותו להפסיק את השתלמותו ובשנת 1943 התנדב כרב צבאי בצבא הבריטי. בתחילת שירותו הוא כיהן במחוז היילנדס שבסקוטלנד.

כרב צבאי

כרב צבאי, התאקלם משה יפה במהירות במציאות הצבאית, ובעבודתו היום יומית ביצע מגוון משימות כגון ביקורים ביחידות, שיחות עם חיילי היחידה וגם בירור עניינים פרטיים עבור חיילים. בנוסף, היו גם ביקורים בבתי חולים ובתי כלא צבאיים, סידור גירושים ונישואים, משלוח בשר כשר לחיילים דתיים, הפצת עיתונים עבריים בין היחידות, והקמת ספריות קודש במתקנים הצבאיים השונים.

משה יפה הקדיש תשומת לב מיוחדת לעריכת ליל שבת, סדרי פסח, ותפילות בימים נוראים.

במזרח התיכון

בין השנים 1943–1944, הוצב במזרח התיכון, ובמסגרת שירותו היה אחראי על החיילים היהודים בצבא הבריטי שנכח בסוריה, לבנון ובקפריסין. על אף היותו של משה אברהם יפה איש צבא שאחראי, על פי תפקידו, רק לרווחתם של חייליו, הוא הקפיד תמיד לטפל גם בצרכי האזרחים היהודיים בלבנון והיה מעורב בכל קהילה וקהילה אליה הגיע במסגרת מסעותיו ברחבי המזרח התיכון.

הודו ובורמה

בשנת 1944 מונה לכהן כרב הראשי לכוחות הצבאיים של בעלות הברית בדרום-מזרח אסיה. במסגרת תפקיד זה שירת בחזיתות הודו ובורמה בדרגת מייג'ור. תוך ביצוע תפקיד זה היה אחראי יפה על חיילים הפזורים במרחב גאוגרפי נרחב, ובמסגרת תפקידו היה צריך לנסוע מאות קילומטרים כדי להגיע גם לחיילים ספורים המפוזרים ביחידות שונות. תפקידו של יפה, לא היה רק דתי: אצל החיילים

היהודיים הוא מילא גם תפקיד פסיכולוגי, מטרתו של משה אברהם יפה הייתה להעצים את רוח החיילים.

רב צבאי ראשי לבריגדה היהודית

ב-8 בינואר 1946, קיבל הרב משה יפה מכתב מהרב הצבאי הראשי, הרב ברודי, שבישר לו כי נבחר לשרת כרב הצבאי הראשי של הבריגדה היהודית. חודש לאחר מכן, בפברואר 1946 נקרא הרב יפה ללונדון, על מנת לדון בהיבטים השונים של תפקיד הרב הצבאי בתקופה זו של סיום מלחמת העולם השנייה. היה ברור כי הטיפול בילדים העקורים, בשארית הפליטה ובמתי המעט ששרדו את השואה, יוטל על הרבנים הצבאיים - הרב יפה היה נכון לכך.

כאשר נכנס לתפקידו, יחד עם מילוי חובותיו הרשמיות הקדיש הרבה זמן ליצירת קשרים עם הקהילות המשתקמות באירופה המערבית ועם ריכוזי הפליטים בגרמניה ואוסטריה. הוא סייע רבות למרכזי ההכשרות החלוציים ולמוסדות החינוך לנוער היהודי. בפעילותו למען שארית הפליטה באירופה, לעיתים תוך חריגה ברורה מגבולות המותר לו בתוקף תפקידו הצבאי הביא לעלייתם המוצלחת של המוני ניצולי מחנות לישראל. [2]

הברחת עקורים לארץ ישראל

במסגרת פעילותו הענפה של המייג'ור יפה עבור שארית הפליטה באירופה, הוא פעל להברחת עקורים ושורדי שואה לישראל. הוא הוציא לפועל תוכנית של "חילופי אישיות": חייל יהודי היה לובש בגדים אזרחיים של עקור, והעקור היה לובש את מדיו של החייל, כך יכלו העקורים לעלות לארץ ישראל והחיילים הבריטיים היו נשארים מסווים במחנות העקורים השונים.לעיתים, ניצל המייג'ור את תפקידו כדי לנסות ולעזור לעקורים נוספים - כך למשל, הוא פגש במחנה העקורים אישה יהודייה שנותרה לבד מכל משפחתה שנספתה בשואה, למעט את אחד שנותר בחיים ושהה במחנה בצרפת. המייג'ור יפה הבחין באישה, לקח אותה איתו אל המכונית הצבאית שהייתה ברשותו, והורה לנהג לנסוע לצרפת: מרחק מאות קילומטרים מהמקום בו שהו. כך, המייג'ור יפה השתמש פעמים רבות בדרגתו, במכוניתו הצבאית ובהופעתו הרשמית כדי להצליח ולהגניב יהודים רבים, מחוסרי ויזות או סרטיפיקטים אל הריכוזים השונים של הסוכנות היהודית. כך למשל, כשנעצר באחד המקרים בתחנת גבול בדרך, נשאל בחשד מי היא האישה ששוהה בחלק האחורי של הטנדר בו נסע. המייג'ור יפה ענה ללא השתהות כי זוהי מזכירתו. כאשר דרש החייל לראות את ניירות המעבר שלה הפנה אליו המייג'ור יפה פנים זועפות, בטענתו כי היא ביצעה משימות רבות וקשות כל כך כל השבוע, ושתהיה זו חוצפה מבחינת החייל להפריע לשנתה. מתוך האסרטיביות, הנחישות והביטחון של המייג'ור יפה, החייל נאלם דום ונתן להם לעבור.[3]

הצלת הילדים עם הרב הראשי הרצוג

בשנת 1946 הגיע לבלגיה הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג, שהיה הרב הראשי של ארץ ישראל, על מנת לאתר ילדים ניצולי שואה שהופקדו במהלך המלחמה אצל משפחות נוצריות. מטרת ביקורו הייתה לאתרם, להשיבם אל חיק היהדות ולהעלותם לארץ ישראל. המייג'ור יפה ליווה אותו בעת ביקורו. מכיוון שבהרבה מנזרים וכנסיות סירבו הכמרים לגלות מי מן הילדים יהודי, הציע יפה כי הרב הרצוג יקרא את קריאת "שמע ישראל", ובוודאי שכל הילדים היהודיים יענו את המשך הפסוק, "ה' אלוקינו ה' אחד". בכל מנזר ומנזר אליו הגיעו, זעק הרב יעקב הרצוג את הפסוק, הילדים שענו סומנו כיהודים והועלו לארץ ישראל.

מייג'ור יפה בבלגיה עם הרב הרצוג

נישואין בין חיילים מארץ ישראל לניצולות שואה

המייג'ור יפה פעל על מנת להשיא ניצולות שואה לחיילים יהודיים, מכיוון שלאחר הנישואין קיבלו החייל ואשתו אוטומטית רשות לעלות לארץ ישראל. נישואים אלה היו רשמיים מבחינה חוקית, אך למעשה היו פיקטיביים. המייג'ור יפה השיא עשרות זוגות כאלו, ובחלק מהמקרים ערך בעצמו את החופה וקידושין.

בחיים האזרחיים

בתום השירות

בחודש ינואר 1947, קיבל המייג'ור יפה תעודת שחרור מן הצבא הבריטי. לאחר שפשט את המדים חזר משה במרץ לפעילותו הציבורית באנגליה. אחרי שש שנות מלחמה הממלכה הבריטית הייתה עסוקה בתקופה זו בהתאוששות ושיקום. בשנת 1946 עובר שלמה זלמן שרגאי, חבר הנהלת ההסתדרות הציונית ללונדון, עם שחרורו של יפה הוא מזמין אותו לעמוד בראש המשרד ולנהל את פעילותו. שרגאי ויפה השקיעו מאמצים רבים בהסברה של העמדה היהודית-דתית-ציונית בקרב חוגים נוצריים בבריטניה, ופעלו רבות להשמיע את קולם נגד סגירת חופי ארץ ישראל בפני שארית הפליטה וניצולי השואה.

המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית

חושיו הפוליטיים המחודדים של יפה, וסגולת יחסי הציבור שלו מִשכו את תשומת ליבם של ראשי הציונות באותם ימים: דוד בן-גוריון, חיים ויצמן ומשה שרת - הם הביאו לכך שמשה יפה התמנה כחבר המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית בלונדון. במסגרת תפקידו זה פרסם מאמרים רבים להסברת השאיפות של התנועה הציונית, בין היתר בעיתון רב ההשפעה הדיילי מייל, ובהמשך הפך לאחד מכותביו הקבועים.

העלייה לישראל

בתחילת שנת 1948, אחרי תקופה של פעילות רבה בתחום ההסברה באנגליה, החליט יפה לעלות לישראל. בארץ, כבר ידעו אנשי המזרחי, הסוכנות היהודית ומשרד החוץ כי בכוונתו להגיע לישראל. בעצתו של משה שרת, שר החוץ הראשון של מדינת ישראל, הגיע יפה ירושלים. הוא החל את דרכו כמנהל המחלקה לקשרי חוץ במרכז העולמי של המזרחי, במהלך תקופה זו יצא לביקורים במדינות שונות וגייס כספים עבור "קרן ארץ ישראל" של המזרחי שעסקה במימון, פיתוח והקמה של מוסדות חינוך בארץ ישראל. הוא נהיה יושב ראש הנהלת המזרחי והפועל המזרחי בירושלים, חבר הוועד הפועל של המפדל בישראל, חבר ועדת הפיתוח והתיירות של עיריית ירושלים וחבר מפקדת הג"א בעיר. באותה תקופה החל לעבוד גם בלשכה הראשית של הקרן הקיימת לישראל כסגן מנהל המחלקה לארצות דוברות אנגלית.

יפה הפך להיות דובר מבוקש של גופים ומוסדות בארץ ובעולם, שביקשו ייצוג של ישראל הנלחמת על חייה. כאשר שר החוץ שרת רצה לשגר את הדיפלומטים והשגרירים הראשונים, שייצגו את מדינת ישראל ברחבי העולם, הביא בפניהם את הרב ד"ר משה אברהם יפה, להרצות בפניהם.

היכל שלמה ובית הכנסת הגדול

בשנת 1952, ד"ר משה יפה חש בהיעדר מבנה ממלכתי, נישא ומרומם לב שיאכלס את ההנהגה הדתית והשתלבותה במעשה הלאומי. יפה לא יכל לסבול את תחושת השוליים והזניחות שאפיינה את מנהיגות הרבנות הראשית, שאמורה להיות סמל רוחני ריבוני לעולם היהודי כולו. לכן, יזם ד"ר יפה את הקמת בניין "היכל שלמה", מקום מושבה של הרבנות הראשית לישראל. בעזרתו של סר יצחק וולפסון, הצליח להשלים את הבניין המפואר ולהופכו למרכז למוסדות דתיים, רוחניים וחברתיים רבים. ד"ר יפה פיקח מקרוב על הבנייה, כאשר כל צעד וצעד בתכנון היה מאושר על ידו, גם בגלל האחריות הציבורית שלקח על עצמו וגם מפני שידע כי הוא היה האדם בו נתן סר וולפסון, אשר מימן את הקמת הבניין, את אמונו.

משה יפה הביע רבות, בעל פה ובכתב את דעתו בעניין נחיצותו הדחופה של בית כנסת מרכזי בירושלים. חזונו היה להקים בית כנסת גדול ומפואר. גישתו של יפה הייתה שכמו שבכל עיר בירה באירופה, ישנה קתדרלה גדולה ומפוארת המייצגת את הדרה של העיר, כך צריך להיבנות בית כנסת מפואר בירושלים. את הדחף לתחילת עבודתו קיבל יפה דווקא מקבוצה של תלמידים צעירים מטבריה, שלאחר שסיירו בהיכל שלמה, שאל אותם יפה אם התרשמו ממשהו מסוים, ואילו הם ענו לו כי התרשמו מבית הכנסת, אך לדעתם הוא היה צריך להיות גדול יותר. יפה החל לגייס את קשריו בעולם על מנת להקים בית כנסת כזה - שיעמוד במרכזה של ירושלים. טקס הנחת אבן הפינה, שהתקיים ב-24 ביולי 1969 היה מרשים במיוחד ובו נכחו נשיא המדינה, ראש עיריית ירושלים, הרבנים הראשיים, שרי הממשלה וראשי קהילות מהתפוצות.

חייו האישיים

בשנת 1949 הגיע יפה לבית משפחת אהרונסון בתל אביב כדי למסור ד"ש מבן משפחתם שלמד איתו במנצ'סטר. שם, פגש יפה באלה, אחותו של חברו מאנגליה, ולאחר שלושה חודשים החליטו להינשא. מדהים היה שיפה, בן 33 בלבד, כבר טווה קשרים עם רבים מאוד מנכבדי העולם היהודי. יפה עזב את דירתו ברחוב אוסישקין בתל אביב, ואחרי החתונה הזוג עבר להתגורר בירושלים.

לשניים נולדו שלושה ילדים: הבכור זאב מרדכי והתאומים שגיאור זלמן (זלי) ואלי.

הערות שוליים

1. שאול מייזליש, **המייג'ור - חייו ופועלו של הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה**, 2012, עמ' 5
2. שאול מייזליש, **המייג'ור - חייו ופועלו של הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה**, 2012, עמ' 27
3. שאול מייזליש, הברחת עקורים לארץ-ישראל, **המייג'ור - חייו ופועלו של הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה**, 2012, עמ' 30

דף זה נערך לאחרונה ב־8 באפריל 2021, בשעה 02:17.

חלק מתכני אתר זה מקורם בוויקיפדיה העברית. דף שמצויין בסופו ו/או בתחילת הגרסאות הקודמות שלו כי מקורו בוויקיפדיה העברית, הטקסט בדף מוגש באדיבות ויקיפדיה העברית בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס-שיתוף זהה 3.0. (ניתן לעיין שם בדף המקורי, וברשימת התורמים).
תכנים אחרים שנוצרו באתר זה ומתפרסמים בו בלא שמצויין עליהם במפורש אחרת - כל הזכויות עליהם שמורות למכון חכמת התורה (בע"מ, חל"צ), המכון מעניק רשות לשימוש אישי (לא מסחרי ולא ציבורי) בתכנים אלו. יתכן וישנם תנאים נוספים, ראה הבהרה משפטית.

דף זה נצפה 854 פעמים.

הערך באדיבות ויקיפדיה העברית, קרדיט (https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%A9%D7%94_%D7%90%D7%91%D7%A8%D7%94%D7%9D_%D7%99%D7%A4%D7%94), רשימת התורמים (https://he.wikipedia.org/w/index.php?title=%D7%9E%D7%A9%D7%94_%D7%90%D7%91%D7%A8%D7%94%D7%9D_%D7%99%D7%A4%D7%94&action=history) רישיון cc-by-sa 3.0

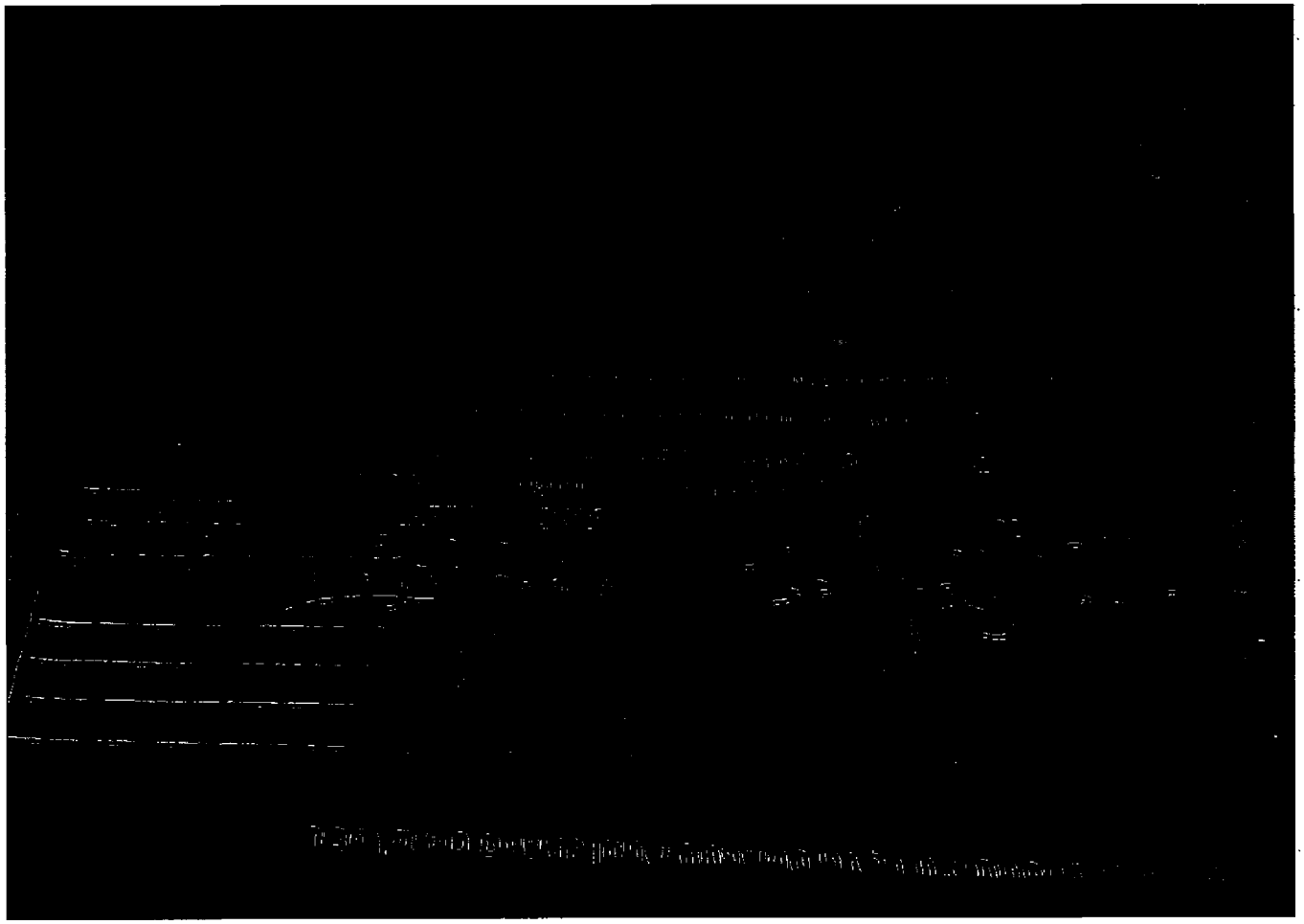

נספח לפניה מ' 1.1

תאריך: 14.11.24

לכבוד

יו"ר ועדת השמות למקומות ציבוריים בירושלים

שלום רב,

הנדון: הסכמת בני המשפחה להנצחה ולאיתור מקום ציבורי על שם אישיות

לאחר התייעצות עם כל בני המשפחה, אנו מסכימים

לאיתור המקום הציבורי (רחוב/כיכר חדש), דלהלן: _ **שינוי שם של מקטע שם ברחוב גנרל פייר קניג מצומת אורנים - צומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים**

על שם: **גדליה שרייבר**

"בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, נין או נינה.

ההסבר לשלט (עד 8 מילים): _____

תאריך לידה ופטירה עברי: _____

מובהר כי האיתור המוצע, מותנה באישור מועצת עיריית ירושלים.

להלן עמדת בני המשפחה:

[הוראות: ככל זיש הורים, בן זוג, ילדים או אחים ואחיות יש להחתים את כולם, ככל ואין - להחתים נכדים ונכדות, ככל ואין – להחתים נינים או נינות ככל ואין – להחתים את מגישי הבקשה]

השם	קרבת בן המשפחה / מגיש הבקשה	מסכים / מתנגד	חתימת הסכמה / התנגדות	תאריך
בנצי שרייבר	בן	מסכים	מסכים	14/11/2024

אני מצהיר כי החתמתי את כל בני המשפחה שניתן להשיגם במאמץ סביר.

בכבוד רב,

בס״ד ח מנחם אב תשפ״ד (12/אוג׳/24)

לכבוד

מר עדו רוזנברג הנכבד

עיריית ירושלים

שלום רב!

אנו פונים אליך שוב בענין הנצחת שמו של אבינו, ר׳ גדליה שרייבר ז״ל.
מבקשים מאד להנציח את שמו באיזור בו פעל במשך עשרות שנים בשכונת בקעה.
הוא היה לאב רוחני וגשמי למאות משפחות ואלפי חניכים, הזוכרים בהתרגשות את דמותו עד עצם היום הזה.
מדובר על קטע הרחוב הממשיך את רח׳ אלעזר המודעי לכיוון רח׳ פייר קניג, באיזור רחוב יהודה.
ידוע לנו כי האיזור המדובר נמצא בהליכי תכנון ויתכן ויחולו בו שינויים בעתיד.
נודה מאד על הענותכם לבקשה זו.

בתודה וברכה רבה,

אברהם שרייבר

בס"ד, יום חמישי, 14/11/24

הרינו מצהירה שאני מסכימה

לאיתור רחוב חדש ע"ש אבי גדליה שדייבר.

טובה ויינשטיין - בת של גדליה.

ט. ויינשטיין

CamScanner נסרק עם

בס"ד ח מנחם אב תשפ"ד (12/אוג'/24)

לכבוד
מר עדו רוזנברג הנכבד
עיריית ירושלים
שלום רב!

אנו פונים אליך שוב בענין הנצחת שמו של אבינו, ר' גדליה שרייבר ז"ל.
מבקשים מאד להנציח את שמו באיזור בו פעל במשך עשרות שנים בשכונת בקעה.
הוא היה לאב רוחני וגשמי למאות משפחות ואלפי חניכים, הזוכרים בהתרגשות את דמותו עד עצם היום הזה.
מדובר על קטע הרחוב הממשיך את רח' אלעזר המודעי לכיוון רח' פייר קניג, באיזור רחוב יהודה.
ידוע לנו כי האיזור המדובר נמצא בהליכי תכנון ויתכן ויחולו בו שינויים בעתיד.
נודה מאד על הענותכם לבקשה זו.

בתודה וברכה רבה,

אברהם שרייבר
0548477855
0503577855 (הודעות)

הודעה לציבור
בדבר כוונה לעדכון שם
של מקטע רחוב בירושלים

עיריית ירושלים מודיעה בזאת על פי סעיף 235 א' לפקודת העיריות [נוסח חדש] על כוונתה לעדכן שם של מקטע ברחוב גנרל פייר קניג באופן הבא:

עדכון שם של מקטע ברחוב גנרל פייר קניג מצומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים (צומת אורנים). מקטע זה יעודכן לרחוב גדליה שרייבר.

להשמעת טענות בכתב בעניין עדכון השם ניתן לפנות לגב' אור בוזגלו, מזכירת ועדת שמות והנצחה, בדוא"ל:BZOR@jerusalem.muni.il
ו/או בכתובת: עיריית ירושלים כיכר ספרא 1, 9100707
עד ליום חמישי, ט' באלול תשפ"ד 12.09.2024.

שרייבר

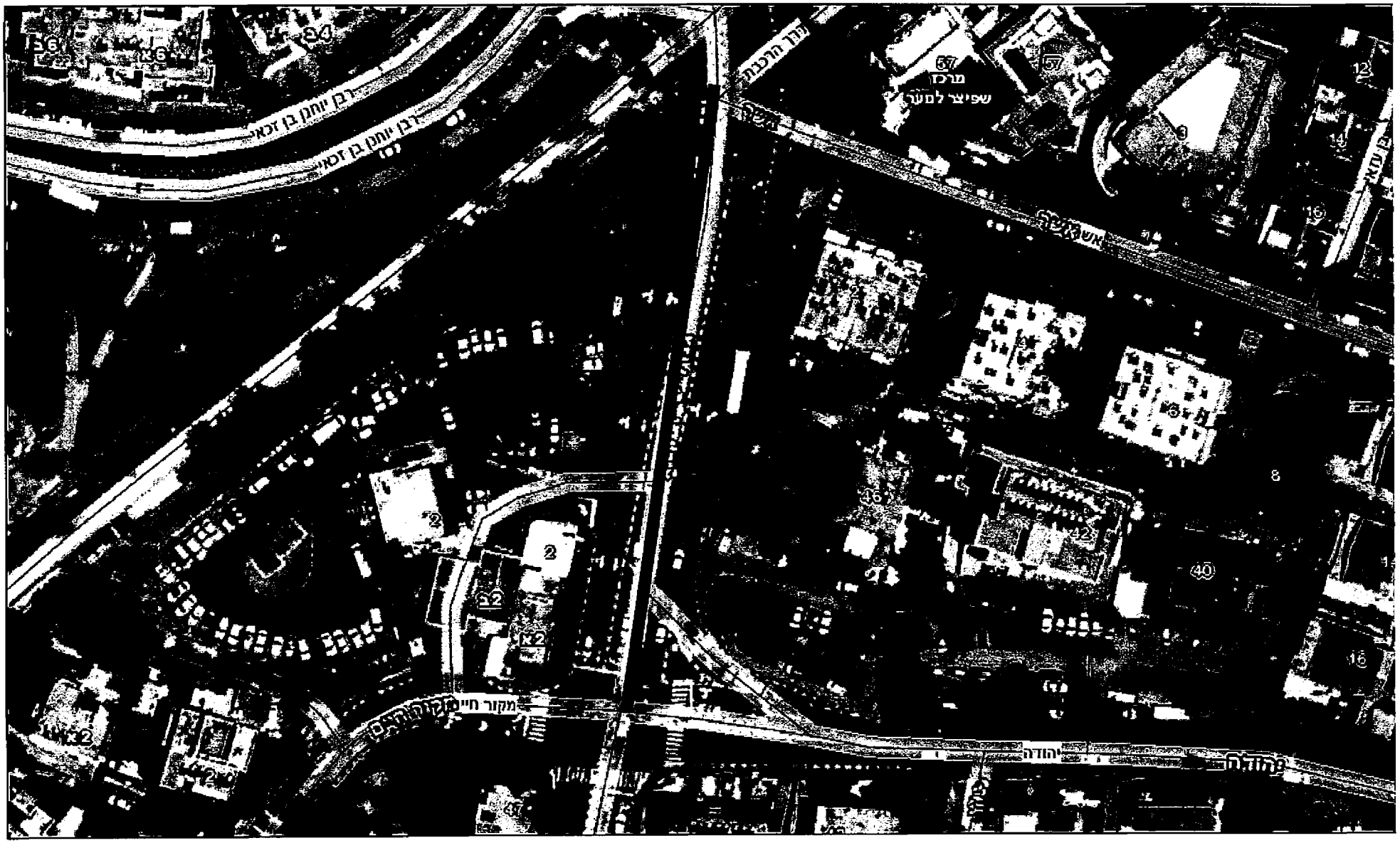

November 14, 2024

1:1,000

0 0.01 0.01 0.03 mi

0 0.01 0.03 0.05 kr

צירי דרכים

תאריך: _____

לכבוד

יו"ר ועדת השמות למקומות ציבוריים בירושלים

שלום רב,

הנדון: **הסכמת בני המשפחה להנצחה ולאיתור מקום ציבורי על שם אישיות**

לאחר התייעצות עם כל בני המשפחה, אנו מסכימים

לאיתור המקום הציבורי (רחוב/כיכר חדש), דלהלן: _____

על שם: יחזקאל ישראל

"בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, את או אחות, נכד או נכדה, נין או נינה.

ההסבר לשלט (עד 8 מילים): בונה ירושלים ומפקד חוחם באדל

תאריך לידה ופטירה עברי: _____ פטירה: י"ח אלול תשע"ה

מובהר כי האיתור המוצע, מותנה באישור מועצת עיריית ירושלים.

להלן עמדת בני המשפחה:

[הוראות: ככל ויש הורים, בן זוג, ילדים או אחים ואחיות יש להחתים את כולם, ככל ואין - להחתים נכדים ונכדות, ככל ואין – להחתים נינים או נינות ככל ואין – להחתים את מגישי הבקשה]

השם	קרבת בן המשפחה / מגיש הבקשה	מסכים / מתנגד	חתימת הסכמה / התנגדות	תאריך
[illegible]	[illegible]	מסכים	[illegible]	27.8.2024
[illegible]	[illegible]	מסכמה	[illegible]	27.8.2024
[illegible]	[illegible]	נכדה	[illegible]	29.8.2024
[illegible]	[illegible]	מסכמה	[illegible]	2.9.2024

אני מצהיר כי החתמתי את כל בני המשפחה שניתן להשיגם במאמץ סביר.

בכבוד רב,

[illegible]	054497334	[illegible]
שם של בן/בת משפחה של האישיות המונצחת / מגיש הבקשה להנצחה	מס' ת.ז.	חתימה

תאריך: _____

נא להחזיר למייל: bzor@jerusalem.muni.il

נספח לסעיף 2.2

תאריך: כ"ג במנחם-אב ה'תשפ"ד

לכבוד
יו"ר ועדת השמות למקומות ציבוריים בירושלים
שלום רב,

הנדון: **הסכמת בני המשפחה להנצחה ולאיתור מקום ציבורי על שם אישיות**

לאחר התייעצות עם כל בני המשפחה, אנו מסכימים
לאיתור המקום הציבורי (רחוב תדש), דלהלן: בשכונות קריית משה, רחוב חדש היוצא מרחוב יהושע פרבשטיין ומגיע עד דרך יוסף וייץ
על שם: יואל שיפטן

"בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, את או אחות, נכד או נכדה, נין או נינה.

ההסבר לשלט (עד 8 מילים): איש חינוך. מנהל המחלקה לחינוך בעירית ירושלים.

תאריך לידה ופטירה עברי: תר"פ – תשע"ד

ובהר כי האיתור המוצע, מותנה באישור מועצת עיריית ירושלים.

להלן עמדת בני המשפחה:
[הוראות: ככל ויש הורים, בן זוג, ילדים או אחים ואחיות יש להחתים את כולם, ככל ואין - להחתים נכדים ונכדות, ככל ואין – להחתים נינים או נינות ככל ואין – להתתים את מגישי הבקשה]

השם	קרבת בן המשפחה / מגיש הבקשה	מסכים / מתנגד	חתימת הסכמה / התנגדות	תאריך
יוסף שיפטן	בן	מסכים	שיפטן	כ"ג במנחם-אב ה'תשפ"ד
יהודית בורוש	בת	מסכימה	יהודית בורוש	כ"ג במנחם-אב ה'תשפ"ד
בן-ציון שיפטן	בן	מסכים		כ"ג במנחם-אב ה'תשפ"ד
תנחום שיפטן	בן	מסכים	תנחום	כ"ג במנחם-אב ה'תשפ"ד

אני מצהיר כי החתמתי את כל בני המשפחה ~~שניתן להשיגם במאמץ סביר~~.

בכבוד רב,

תנחום

תנחום שיפטן שם של בן/בת משפחה של האישיות המונצחת / מגיש הבקשה להנצחה	057422230 מס' ת.ז.	תתימה

תאריך: **כ"ג במנחם-אב ה'תשפ"ד**

שיפטן

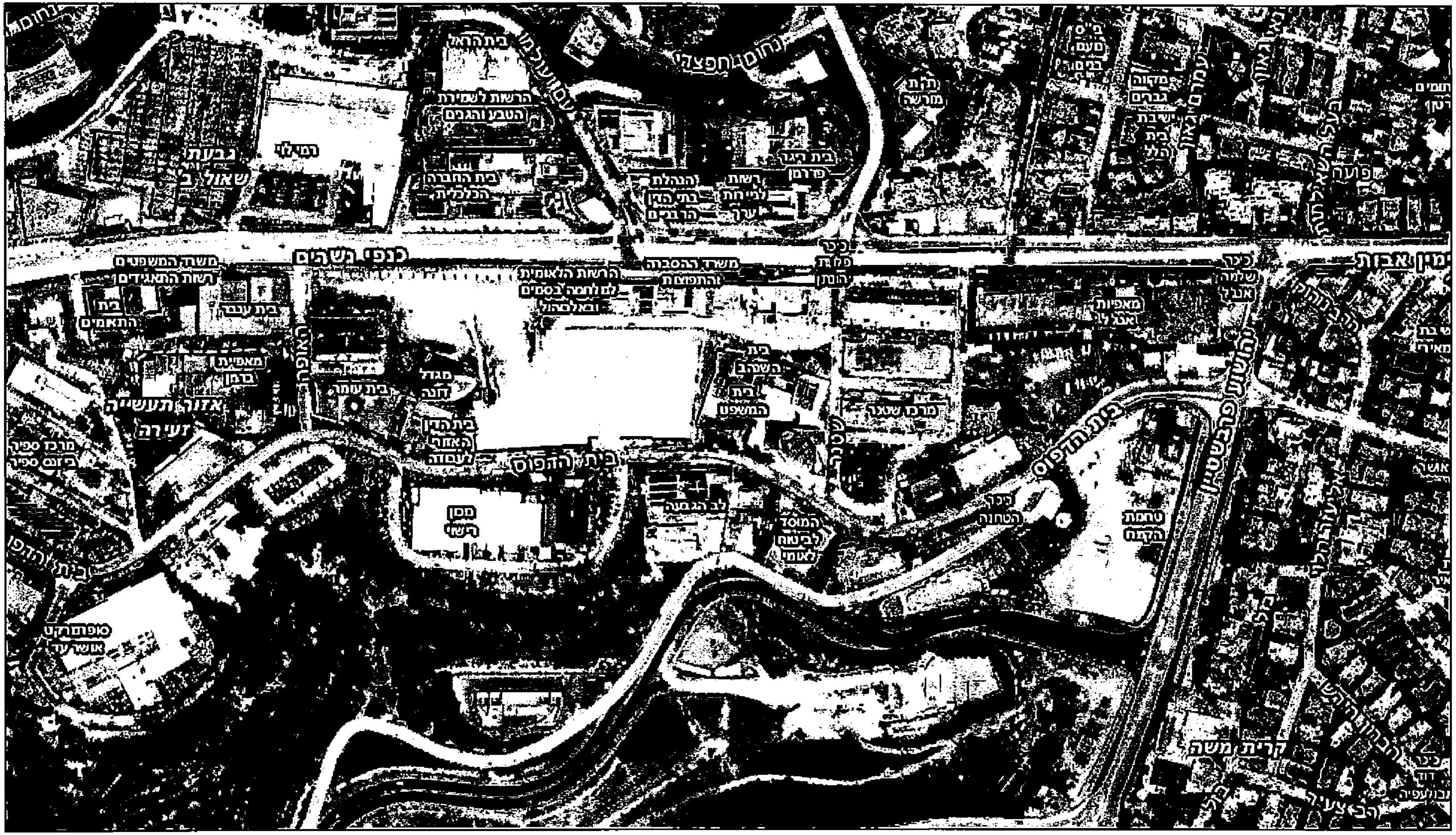

August 22, 2024

1:4,000

0 0.03 0.07 0.13 mi

0 0.05 0.1 0.2 km

גשר הרב פורוש

November 14, 2024

צירי דרכים

1:2,000

0 0.01 0.03 0.06 mi

0 0.03 0.06 0.1

כסל

לכבוד

יו"ר ועדת השמות למקומות ציבוריים בירושלים

שלום רב,

הנדון: **הסכמת בני המשפחה להנצחה ולאיתור מקום ציבורי על שם אישיות**

לאחר התייעצות עם כל בני המשפחה, אנו מסכימים

לאיתור המקום הציבורי (גשר), דלהלן: בשכונת רמת שלמה, גשר היוצא מרחוב יגאל ידין עד רחוב רבי שלמה זלמן דרוק

על שם: הרב מנחם פרוש

"בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, נין או נינה.

ההסבר לשלט (עד 8 מילים): יו"ר "מרכז אגודת ישראל"

תאריך לידה ופטירה עברי: (תרע"ו- תש"ע)

מובהר כי האיתור המוצע, מותנה באישור מועצת עיריית ירושלים.

<u>להלן עמדת בני המשפחה:</u>

[הוראות: ככל ויש הורים, בן זוג, ילדים או אחים ואחיות יש להחתים את כולם, ככל ואין - להחתים נכדים ונכדות, ככל ואין – להחתים נינים או נינות ככל ואין – להחתים את מגישי הבקשה]

השם	קרבת בן המשפחה / מגיש הבקשה	מסכים / ~~מתנגד~~	חתימת הסכמה / ~~התנגדות~~	תאריך
מאיר פרוש	בן	מסכים	[illegible]	יום חמישי 14.11.24
נפתלי צבי פרוש	בן	מסכים	נפתלי צבי פרוש	יום חמישי 14.11.24
שרה טננבוים	בת	מסכימה	שרה טננבוים	יום חמישי 14.11.24
קרבה שלטינגר	בת	מסכימה	קרבה שלטינגר	יום חמישי 14.11.24

אני מצהיר כי החתמתי את כל בני המשפחה שניתן להשיגם במאמץ סביר.

בכבוד רב,

נפתלי צבי פרוש	051158863	נפתלי צבי פרוש
שם של בן/בת משפחה של האישיות המונצחת / מגיש הבקשה להנצחה	מס' ת.ז.	חתימה

תאריך: יום חמישי 14.11.24

א. ועדת שמות בישיבתה כוועדת הנצחה

1. הנצחת סילברסטיין

דברי הסבר

מבוקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין. ההנצחה, כהוקרה על פעילותם רבת השנים של המשפחה, אוהבי ירושלים, יהודים – ציוניים, אמריקאים, פילנתרופים ומשפטנים, אשר מעורבים רבות בחיי האומה היהודית והעיר ירושלים. בהתאמה, נתן רויס סילברסטיין (1938-היום), עו"ד, פילנטרופ וחובב ותומך נלהב של מדינת ישראל ושל העיר ירושלים. בתרומתו סילברסטיין מכבד את הוריו המנוחים, מקס סילברסטיין ואליזבת בלום סילברסטיין ז"ל. שניהם ניהלו חיים מלאים ומשמעותיים של אקטיביזם משפיע בקהילות היהודיות והמשפטיות באמריקה ועזרו לעצב את המדיניות האמריקאית המוקדמת כלפי מדינת ישראל.

אביו של נתן, מקס סילברסטיין (1879-1955) היה שותף לארגון הקונגרס היהודי האמריקאי ובין מייסדי ופטרוני 'הישיבה יוניברסיטי'. באמצעות הקונגרס היהודי האמריקני, הוא תמך בהצלחה במדיניות התומכת של ארה"ב כלפי המולדת יהודית בישראל, תחת נשיאה ה-28 של ארה"ב – וודרו ווילסון.

אמו של נתן, אליזבת בלום סילברסטיין (1892–1991) הייתה עורכת דין פורצת דרך - הראשונה במערכת בתי המשפט בניו ג'רזי לעסוק בעריכת דין, וסללה את הדרך לקידום נשים בתחומה. היא הייתה חברה בקונגרס היהודי האמריקני, סגנית נשיא איגוד עורכי הדין לנשים והאישה הראשונה במועצה המייעצת המשפטית של מחוז אסקס ובאיגוד עורכי הדין במחוז אסקס. אליזבת סייעה בקידום המדיניות החיובית של הקונגרס היהודי האמריקאי כלפי הצהרת בלפור של ממשלת בריטניה בשנת 1917, אשר היוותה את הבסיס להקמת המדינה היהודית שבירתה ירושלים.

משכך ולאור תרומתם הנוכחית לעיר ירושלים, יש בידינו הזכות להנציח את מורשת משפחת סילברסטיין, כשותפים נאמנים לאומה היהודית ולעיר ירושלים, כך שתרמו ויתרמו רבות לעירנו ומדינתנו – הן ברמה הערכית והן ברמה הפילנטרופית.

על כן, מבוקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין. פרויקט ההנצחה, כהוקרה על פעילותם רבת השנים של אוהבי ירושלים, אשר תמכו בנדיבותם לאורך השנים למדינת ישראל ותורמים ויתרמו רבות לעיר ירושלים.

הסכם בין קרן ירושלים לבין העירייה שטיוטה שלו מצ"ב עלביחס להיקף התרומה וייעודה ינוסח על ידי היועמ"ש לעירייה ומנכ"ל קרן ירושלים והמועצה מסמיכה את היועמ"ש לעירייה וגזבר העירייה לחתום על הסכם התרומה מול הקרן.

איתור ונוסח ההנצחה

א. המנהרה מתחת לשדרות שז"ר תיקרא "**מנהרת מקס סילברסטיין**", השם ייחקק באבן.
The Max Silverstein Tunnel

ב. הכיכר העירונית בצומת המחבר בין שדרות הנשיא השלישי לשדרות שז"ר – תיקרא "**רחבת סילברסטיין לחוק וצדק**". ברחבת סילברסטיין יוקמו אנדרטאות בסגנון דומה לאנדרטה שיש באוניברסיטה העברית; השם ייחקק באבן במונומנטים שמספרם מספיק כדי שניתן יהיה לראותם מכל כיוון כשנכנסים לרחבה.
The Silverstein Plaza for Law and Justice

ג. הסמטה העוברת בין בניין הפרקליטות לבניין בתי המשפט, תיקרא "**סמטת אליזבת בלום סילברסטיין**". השם יופיע על שילוט רחוב מתאים ובמידת האפשר ייתקק באבן. (ייתכן שינוי קל בשם זה). **The Elizabeth Blume Silverstein Lane**

הסכם

נחתם בירושלים ביום _____ בחודש _____ 2024

בין: **עיריית ירושלים**
מרחבת ספרא 1 ירושלים
(להלן – "**עיריית ירושלים**" ו/או "**העירייה**") **מצד אחד;**

לבין: **הקרן לירושלים**
עמותה רשומה 58-001280-5
מרחוב רבקה 11 ירושלים
(להלן – "**הקרן לירושלים**" ו/או "**הקרן**") **מצד שני;**

הואיל: ועיריית ירושלים והקרן לירושלים פועלות לקידום ופיתוח העיר ירושלים לרווחת תושביה באמצעות הקמת פרויקטים מגוונים בעיר, בהתאם לצרכי העיר ותושביה ובמסגרת זו פועלות העירייה והקרן לגייס תרומות ייעודיות והכל בהתאם לנהלים המחייבים של העירייה והקרן;

והואיל: והעירייה הינה בעלת זכויות ו/או הרשאית לפעול בנכסים הסמוכים לכניסת העיר ירושלים והידועים כגוש _____ חלקה _____ ברחוב _____ וגוש _____ חלקה _____ ברחוב _____ כגוש _____ חלקה _____ ברחוב _____, בהם הקימה ו/או מתכננת העירייה ו/או מי מטעמה להקים פרויקטים (להלן – "**הפרויקטים העירוניים**") והכל כמפורט בתשריטים המצורפים כחלק בלתי נפרד מהסכם זה **כנספח א' 1 – א'3** (להלן – "**הנכסים**");

והואיל: והקרן לירושלים התקשרה עם תורם אמריקאי, מר נתן סילברסטיין (להלן – "**התורם**"), תומך נלהב של מדינת ישראל והעיר ירושלים, שמעוניין לתרום לפרויקטים בירושלים וכן להנציח בעיר ירושלים את הוריו, אוהבי ירושלים, יהודים אמריקאים ציוניים, פילנתרופים ומשפטנים, אשר היו מעורבים רבות בחיי האומה היהודית והעיר ירושלים, בהוקרה על פעילותם המשמעותית;

והואיל: ובהסכם בין הקרן לירושלים והתורם, התחייב התורם לתרום תרומה משמעותית למימון פרויקטים לרווחת העיר ירושלים ותושביה, אותם סיכם עם העירייה והקרן לירושלים (להלן –"**התרומה**") והקרן התחייבה בהתחייבויות כלפי התורם בעניין שמות הנצחה ואיזכור התרומה בנכסים והכל כמפורט בהסכם זה להלן (להלן – "**פרויקט ההנצחה הכולל**");

והואיל: ובכוונת העירייה לפעול לשם אישור התקשרות זו במועצת העיר ובוועדת הנצחה ושמות והכל בהתאם לנהלי העירייה ולמפורט בהסכם זה להלן.

לפיכך הוצהר, הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:

1. המבוא והנספחים להסכם זה מהווים חלק בלתי נפרד הימנו.

2. פרויקט ההנצחה הכולל יכלול הנצחה של משפחת התורם בשלושה אתרים סמוכים, כמפורט להלן (להלן – "**אתרי ההנצחה**"):

2.1 המנהרה מתתת לשדרות שז"ר כמפורט בנספח א'1 - תיקרא "מנהרת מקס סילברסטיין", ("**מנהרת מקס סילברסטיין**"); השם ייתקק באבן.

2.2 הכיכר העירונית בצומת המחבר בין שדרות הנשיא השלישי לשדרות שז"ר כמפורט בנספח א'2 – תיקרא "רחבת סילברסטיין לחוק וצדק" ("**רחבת סילברסטיין**"). השם ייחקק באבן במונומנטים שמספרם מספיק כדי שניתן יהיה לראותם מכל כיוון כשנכנסים לרחבת סילברסטיין.

2.3 הסמטה העוברת בין בניין הפרקליטות לבניין בתי המשפט כמפורט בנספח א'3 - תיקרא על שמה של אליזבת בלום-סילברסטיין ז"ל ("**סמטת סילברסטיין**"); השם יופיע על שילוט רחוב מתאים ובמידת האפשר ייחקק באבן.

3. העירייה מצהירה כי אין כל מניעה מלהקים את הפרויקטים העירוניים בנכסים ו/או להקים את שלושת אתרי ההנצחה והיא מתחייבת לדאוג לקבל כל הסכמה ו/או אישור ו/או היתר הדרוש לשם הקמתם, לשם הענקת שמות ההנצחה וכן להתקנת שלטי ההנצחה כמפורט בהסכם זה. מבלי לגרוע מכלליות האמור, העירייה אחראית על אישור השמות של כל אחד משלושת חלקי פרויקט ההנצחה הכולל כמפורט לעיל (לעיל ולהלן – "**שמות ההנצחה**"), ותביא את הנושא לאישור וועדת הנצחה ושמות של העירייה וכל מוסד מוסמך אחר מדרש, לא יאוחר מיום 20.1.2025.

4. ביצוע מלוא חלקי הפרויקט ההנצחה הכולל, הקמת הפרויקטים העירוניים ושלושת אתרי ההנצחה, הענקת שמות ההנצחה והתקנת שילוט ההנצחה, בטקסט ובסגנון שאושרו ע"י הקרן, בתיאום עם התורם (לעיל ולהלן – "**שילוט ההנצחה**"), בהתאם להוראות הסכם זה על נספחיו, הינם באחריותה המלאה והבלעדית של העירייה.

5. העירייה מצהירה כי הקמת מנהרת סילברסטיין השתיימה וכי בכפוף להעברת הסכומים המפורטים בסעיפים 9.1 ו- 9.2 להלן, ניתן לקבוע את שם ההנצחה, להתקין את שילוט ההנצחה של חלק זה של הפרויקט הכולל ופולקיים את טקס חנוכת מנהרת סילברסטיין.

6. העירייה מתחייבת להתחיל בביצוע שני החלקים הנוספים של הפרויקט ההנצחה הכולל, סמטת סילברסטיין ורחבת סילברסטיין, מיד עם אישור הפרויקט ההנצחה הכולל במועצת העיר ובוועדת הנצחה ושמות ותבצע אותם באופן מלא ובהתאם להדמיות, תוכניות ומפרטים המצורפים <u>כנספח ב'</u> וכן בהתאם לתכניות מלאות מעודכנות אשר באחריות העירייה להכין ולהעביר לקרן לשם אישור מול התורם במועדים הרלבנטיים (להלן – "**תכניות מוסכמות ומחייבות**"). מובהר כי תכנית תצורף להסכם זה כתכנית מוסכמת ומחייבת רק לאחר שהקרן אישרה בכתב שהתורם אישר תכנית כאמור.

7. העירייה תעביר לקרן עדכוני סטטוס בנוגע לעבודות המבוצעות בפרויקטים העירוניים ובפרויקט ההנצחה הכולל, צפי למועדי השלמת שלושת אתרי ההנצחה וכיו"ב, בכל 30 ליוני ו- 31 לדצמבר לפחות, וכן עפ"י דרישת הקרן, עד להשלמת ביצוע הפרויקט ההנצחה הכולל.

8. בכפוף לעמידת העירייה במלוא התחייבויותיה בהתאם להסכם זה על נספחיו, תעביר הקרן לירושלים את התרומה, בהתאם לאבני הדרך המפורטים בסעיף 9 להלן. ידוע לעירייה כי התורם התנה את העברת התשלומים ע"ח התרומה באבני דרך הקשורות להקמת פרויקט ההנצחה הכולל וכן קשורות להקמת בניין בית המשפט ובניין הפרקליטות בנכס המסומן בנספח א'3.

9. אבני הדרך להעברת התרומה לעירייה:

9.1 לא יאוחר מ- 30 יום ממועד קבלת הודעה בכתב מהעירייה על קבלת מלוא האישורים הדרושים לשם הקמת הפרויקט ההנצחה הכולל, תעביר הקרן _____ דולר לעירייה.

9.2 לקראת טקס הענקת שם ההנצחה וקביעת שילוט ההנצחה במנהרת מקס סילברסטיין, אשר ייערך במועד המקובל על התורם והקרן לירושלים, תעביר הקרן סך של _____ דולר לעירייה.

9.3 לאחר השלמתו המלאה של פרויקט רחבת סילברסטיין בהתאם לתכניות מוסכמות ומאושרות, לרבות קבלת כל האישורים הרשמיים בדבר סיום הפרויקט כנדרש, ולפני טקס הענקת שם ההנצחה וקביעת שילוט ההנצחה ברחבת סילברסטיין, אשר ייערך במועד המקובל על התורם והקרן לירושלים, תעביר הקרן _____ דולר לעירייה.

9.4 לאחר סיום מלא של שלב השלד של בניית בית המשפט והפרקליטות (כולל, ללא הגבלה, השלמה מלאה של כל הקומות והמדרגות של המבנים, ועם סגירת המבנים במלואם והתקנת כל החלונות), תעביר הקרן לירושלים _____ דולר לעירייה.

9.5 לאחר השלמת בניית בניין בית המשפט והפרקליטות, בהתאם לתכניות מוסכמות ומאושרות, לרבות קבלת כל האישורים הרשמיים בדבר סיום הפרויקט כנדרש, ולפני טקס הענקת שם ההנצחה וקביעת שילוט ההנצחה של סמטת סילברסטיין, תעביר הקרן לירושלים _____ דולר לעירייה.

9.6 העברת כל אחד מהסכומים המפורטים לעיל תהיה מותנית בקבלת האישורים והאסמכתאות המעידים על השלמת השלבים הרלבנטיים מהעירייה, כולל חתימת מנהל הפרויקט, והכל בכפוף לכך שסכום התשלום הרלבנטי התקבל בפועל בקרן לירושלים לפני מועד העברתו כאמור.

10. תנאים נוספים להעברת התרומה:

10.1 כתנאי מוקדם לקבלת כל תשלום של כספי התרומה המצוינים בסעיף 9 לעיל, על העירייה להעביר לקרן הדמייה של התכניות הסופיות של אתר ההנצחה הרלבנטי, על מנת שאלה יאושרו ע"י התורם. ככל שהתורם אינו מאשר את התכניות ו/או ההדמייה, העירייה תפעל לבצע את העדכונים הנדרשים בתכניות ו/או בהדמיות, על מנת להשיג את אישור התורם כאמור.

10.2 שם ההנצחה, הטקסט, הנוסח הסופי, החומר, הסוג, הגודל והכמות של שילוט ההנצחה, וכן מיקום הצבתם בכל אחד משלושת אתרי ההנצחה יאושרו על ידי התורם, המודע לכך שעליהם לעמוד בתקנות העירוניות הרלוונטיות.

10.3 העירייה מתחייבת לערוך טקס תנופה לכל אחד משלושת אתרי ההנצחה הכלולים בפרויקט ההנצחה הכולל, סמוך לאחר סיום הקמת הפרויקט העירוני הרלבנטי, בהשתתפות התורם, במועדים ובפורמט שיאושרו ע"י הקרן. מועדי ופרטי הטקסים יתואמו בין הקרן לבין העירייה, לאחר תיאום מול התורם.

11. העירייה מתחייבת כי כספי התרומה ישמשו להקמת ו/או ניהול ו/או סיוע לפרויקטים לרווחת העיר ירושלים ותושביה, בהתאם למה שסוכם בין התורם, העירייה והקרן לירושלים ועם קבלת תשלומי התמורה, הפרויקטים יאושרו עם הקרן לירושלים, לשם ביצוע פרויקטים אלה ע"י הקרן.

12. עוד מתחייבת העירייה כי:

12.1 כל שמות ההנצחה יהיו קבועים ללא הגבלת זמן וישמשו בכל פרסום ו/או מדיה ו/או תקשורת ו/או התקשורת רשמית בנוגע לפרויקטים העירוניים. כמו כן, שמות ההנצחה יופיעו דרך קבע במפות רשמיות ובסימונים רשמיים של העיר ירושלים, ולא יבוצע בהם כל שינוי.

12.2 אם כל אחד משלושת הפרויקטים העירוניים ישופץ, ישודרג או ישונה באופן משמעותי, התחייבויות העירייה בקשר לאתרי ההנצחה, שמות ההנצחה ושלטי ההנצחה עדיין יישארו בעינה ואולם ככל שיידרש לבצע שינוי בשלטי הכוונה או בשלטי ההנצחה ייעשה הדבר בתיאום ואישור של הקרן מול התורם.

12.3 החל ממועד תום ביצוע הקמת כל אחד מאתרי ההנצחה, מתחייבת העירייה לשמור על שלמותו ותקינותו של הפרויקט ולתחזק אותם ולשמור אותם במצב טוב, תקין ושמיש, כולל גינון, ולרבות חידושם ושיפוצם בעת הצורך, על חשבונה. העירייה תימנע מלבצע ו/או לאפשר ביצוע של כל שינוי בייעוד ו/או במטרת השימוש של כל אחד מהנכסים ו/או כל אחד מהפרויקטים העירוניים ו/או אתרי ההנצחה. העירייה מצהירה שידוע לה שהפרת סעיף זה מהווה הפרה מהותית של ההסכם, והפרה מהותית של התחייבויות כלפי התורם, על כל המשתמע מכך.

12.4 העירייה מתחייבת לא להסיר את שלטי ההוקרה ממקומם וכן מתחייבת לתחזק את שלטי ההוקרה בכל עת במצב תקין, על חשבונה.

13. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ככל שהעירייה תבקש לעשות שינוי בייעוד ו/או במטרת השימוש של כל אחד מהנכסים ו/או כל אחד מהפרויקטים העירוניים, הדבר ייעשה בהסכמת הקרן לירושלים, מראש ובכתב בלבד והקרן תהא רשאית להציב בפני העירייה דרישות מטעמה ו/או מטעם התורם בקשר לכל הסכמה כאמור. מבלי לגרוע מהאמור, גם אם תסכים הקרן לירושלים לכל שינוי כאמור, שלטי ההנצחה יוותרו במקומם או יועברו למקום חלופי בהתאם לשיקול דעת הקרן לירושלים.

14. אם העירייה תפר את מחויבויותיה הנ"ל, וכל חלק מהפרויקט ההנצחה הכולל ו/או כל שם של כל אחד משלושת הפרויקטים העירוניים ו/או כל חלק מכל אחד מהפרויקטים - ישונה, מבלי לגרוע מכל סעד אחר העומד לזכות הקרן לירושלים, בכל מקרה תהיה על העירייה להענק את ההנצחה ואת שמות ההנצחה בפרויקטים עירוניים חלופיים בעלי תכונות, תשיפות, מיקום מרכזי ובולטות עירונית דומות לפרויקט ההנצחה הכולל.

15. אם מכל סיבה שהיא ייהרס כל אחד מהמקומות הכלולים בפרויקט, יהיה על העירייה לתקן או לבנות מחדש את המקום, על חשבונה, והיא מתחייבת להשיב את כל שלטי ההנצחה. במקרה שבנייה מחדש אינה אפשרית, מקומות חלופיים בעלי חשיבות ובולטות דומות ישמשו להנצחת התורם והכל בהתאם להסכמת הקרן מראש בכתב.

16. העירייה מתחייבת שהיא פועלת לקבלת כל האישורים הנדרשים לשם מילוי התחייבויותיה בהתאם להסכם זה, במועד, לרבות כל אישור הנדרש לשם הקמת כל אחד מהפרויקטים העירוניים וכל אישור הנדרש לשם הענקת השם והתקנת שילוט ההנצחה בכל אחד מהפרויקטים העירוניים.

17. העירייה מצהירה כי ידוע לה שככל שלא תמציא לקרן את כל האישורים העירוניים הדרושים לשם מילוי כל התחייבויותיה בקשר לפרויקט ההנצחה הכולל בהתאם להסכם ולדרישת התורם, עד יום 20.1.2025, הקרן תשוחרר מכל התחייבויותיה בהתאם להסכם זה והיא תהיה רשאית להודיע על ביטול ההסכם ולא תהיה לעירייה כל טענה ו/או דרישה בקשר לכך, כלפי הקרן ו/או התורם.

18. על אף התחייבויותיהם של כל צד בהתאם להסכם זה, מוסכם ומובהר כי אם הקרן מפסיקה להעביר לעירייה את סכומי התרומה ואינה מעבירה את מלוא סכום התרומה בהתאם למפורט בסעיף 9 לעיל, אחרי הצבת חלק משילוט ההנצחה ו/או הענקת חלק משמות הנצחה לחלק מאתרי ההנצחה, העירייה תהיה רשאית לשנות את שמות ההנצחה ו/או להסיר את שילוט ההנצחה שכבר נקבע; ואולם מוסכם, כי הוראה זו **לא** תחול אם הקמת סמטת סילברסטיין בסמוך לפרויקט העירוני המפורט בנספח א'3, לא תסתיים עד יום 15.9.34 (15 בספטמבר 2034). אם אתר הנצחה זה לא יוקם ויושלם עד למועד האמור, מלוא הזכויות של הקרן וההתחייבויות של העירייה בנוגע לשמות ההנצחה ושילוט ההנצחה לגבי שני אתרי ההנצחה האחרים (מנהרת מקס סילברסטיין ורחבת סילברסטיין) ימשיכו להתקיים בהתאם למפורט בהסכם זה, ובלבד שהקרן תעביר לעירייה _____ דולר, לפחות, מתוך התרומה.

הצדדים מצהירים במפורש, כל אחד כלפי משנהו, כי לא יבוא בכל טענה ו/או דרישה כלפי הצד השני ו/או כלפי התורם, בהתרחש כל אחת מהאפשרויות המפורטות בסעיף זה.

19. הקרן מצהירה כי התרומה וכל הסכם שנכרת בינה לבין התורם וכל פרטי ההנצחה המבוקשים אינם עומדים בסתירה לנוהל הנצחה ו/או לנוהל אישור גיוס וקבלה של תרומות ע"י רשויות מקומיות וכל נוהל עירוני שיאושר מכוחו.

20. הקרן לירושלים מתחייבת לפעול בהתאם להוראות חוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/16 נוהל לאישור גיוס וקבלה של תרומות ע"י רשויות מקומיות וכל נוהל עירוני שיאושר מכוחו.

21. **בדיקות שביצעה הקרן**

א. התורם אינו קשור בחוזה עם העיריה, עם תאגיד הנשלט על ידיה או עם הוועדה המקומית, למעט חוזה לקבלת שירות מהשירותים שרשות מקומית או תאגיד הנשלט על ידיה מספקים לתושביה.

ב. התורם לא הגיש הצעה במכרז שהתפרסם על ידי הרשות המקומית, תאגיד הנשלט על ידיה או הוועדה המקומית והליך המכרז טרם הושלם.

ג. התורם לא מנהל משא ומתן לקראת התקשרות חוזית עם הרשות המקומית, עם תאגיד הנשלט על ידיה או עם הוועדה המקומית.

ד. התורם לא מנהל הליכים משפטיים מול הרשות המקומית, תאגיד הנשלט על ידיה, או הוועדה המקומית, או שמתנהל בינו לבין אחד מהם משא ומתן בעקבות הליכים כאמור או לקראתם.

ה. התורם לא הגיש בקשה המצריכה החלטה של הרשות המקומית, תאגיד הנשלט על ידיה או הוועדה המקומית, וטרם עברו 12 חודשים מיום שנתקבלה החלטה בעניין בקשתו. לחילופין התורם/ים הגיש בקשה כאמור אולם הבקשה נדחתה במלואה.

ו. התורם לא עוסק בבניה או בייזום פרויקטים של בניה, ובשנתיים שקדמו למתן התרומה עסק בנושא בהיקפים כספיים משמעותיים בתחומי הרשות המקומית ובכלל זאת פעל, במסגרת פרויקטים אלה, לצורך הגשה או קידום של הליך לפי חוק התכנון והבניה.

ז. התורם הזדהה בפני הרשות המקומית.

22. על אף האמור בכל מקום אחר בהסכם זה, הקרן לירושלים לא תישא בכל אחריות, לרבות בנוגע לכל חלק מהפרויקט ההנצחה הכולל ו/או בקשר לפרויקטים העירוניים ו/או לנכסים ו/או להתקשרות זו, למעט העברת סכומי התרומה אל העירייה בהתאם לאבני הדרך המפורטות בסעיף 9 לעיל, בכפוף לקבלת הסכומים בפועל מהתורם, בלבד. מבלי לגרוע מכלליות האמור, לא תעביר הקרן כל מימון נוסף לפרויקט ההנצחה הכולל מעבר להתחייבויות המפורשות בהסכם זה.

23. העירייה תישא במלוא האחריות לגבי הפרויקטים העירוניים ואתרי ההנצחה, בכל היבט שהוא, והקרן לירושלים לא תישא בכל אחריות בנוגע לכך, הן בתקופת הקמת הפרויקטים והן לאחר מכן. העירייה מתחייבת לנהל את הנכסים ואת הפרויקטים העירוניים ואת אתרי ההנצחה ולבטח את אלה, בביטוחים מסוג והיקף מתאימים והכל בהתאם לדין ולנהלי העירייה בעניין זה.

24. העירייה תשפה ותפצה את הקרן על כל סכום, הוצאה, תביעה, דרישה, הפסד ונזק מכל סוג שהוא, שייגרם לקרן ו/או למי מטעמה ו/או לכל צד שלישי ולרכושם של אלה, בקשר עם הפרויקט, בין אם הנזק נגרם כתוצאה ממעשיה או מחדליה של העירייה ו/או מי מטעמה, ובין אם כתוצאה ממעשיה ו/או מחדליה של העמותה ו/או כל גורם אחר ומי מטעמם, זאת מיד עם דרישה ראשונה. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, העירייה תיטול, לבקשת הקרן, את הטיפול המלא באותה תביעה או דרישה עד לסילוקה המוחלט, על חשבון העירייה. התחייבות זו אינה מוגבלת בזמן והינה בלתי חוזרת.

25. כתובות הצדדים להסכם זה הן כאמור בראש ההסכם וכל הודעה שתשלח מצד אחר למשנהו לפי כתובות אלה תחשב כאילו הגיעה לתעודתה תוך 72 שעות משעה שנשלחה בדואר רשום.

סמכות שיפוט

26. לבתי המשפט המוסמכים בירושלים תהיה סמכות שיפוט ייחודית לדון בכל תביעה ו/או נושא בקשר להסכם זה.

ולראיה באו הצדדים על החתום

עיריית ירושלים	**הקרן לירושלים**

מדגם

נספח א' -

סיכום

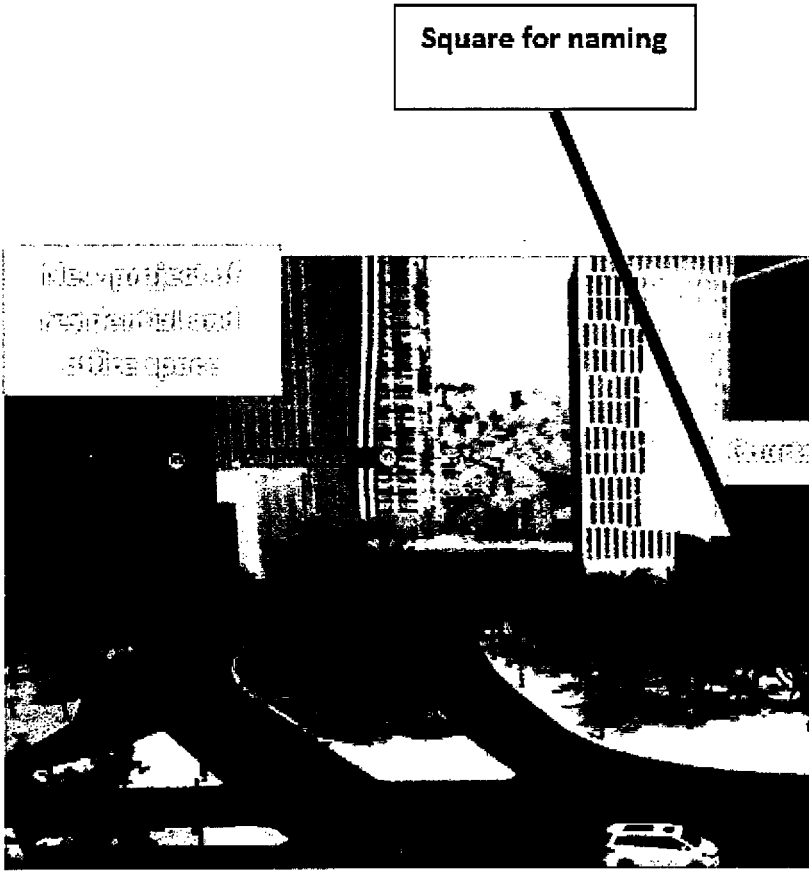
Square for naming

The Justice Complex

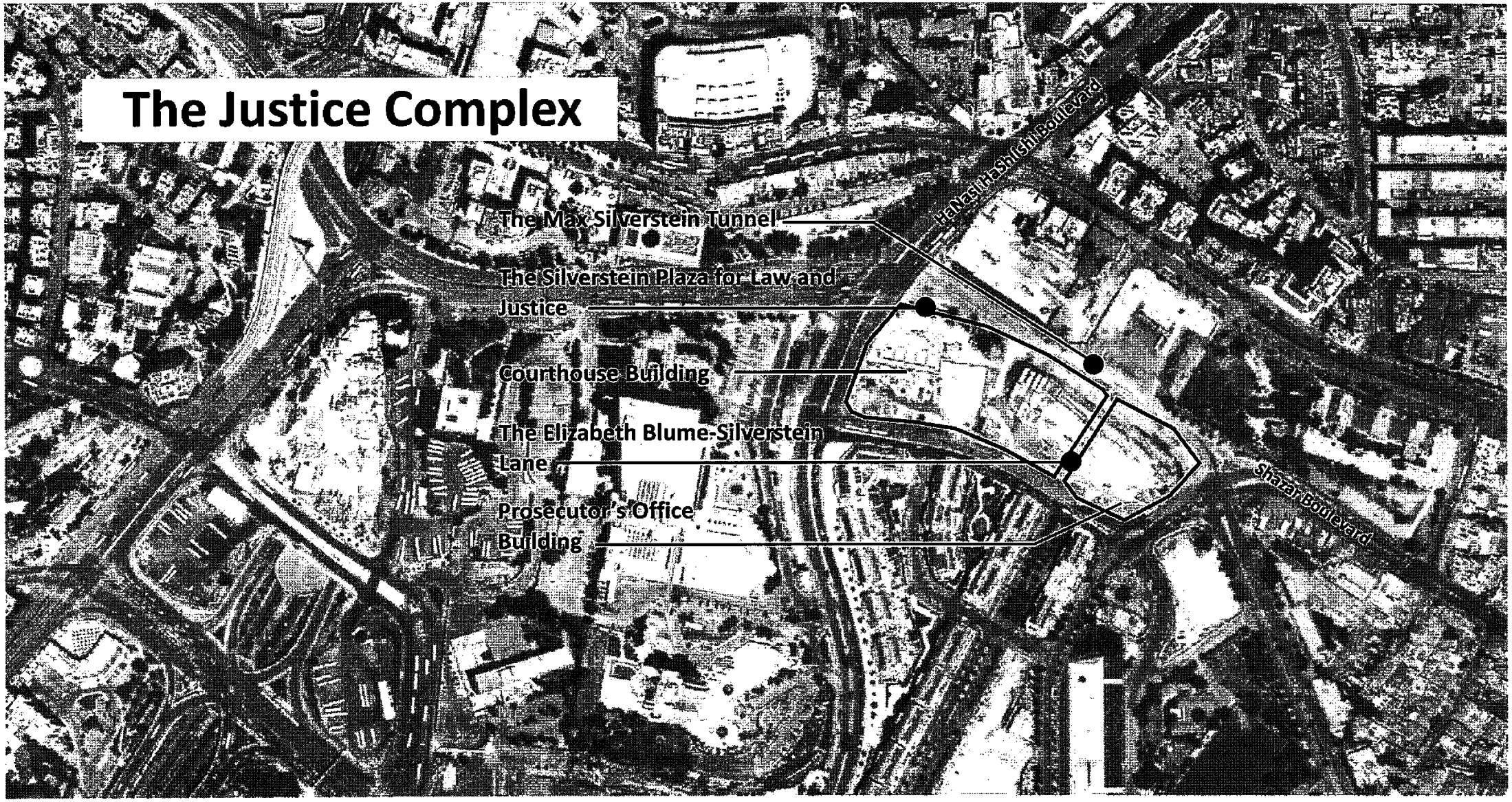

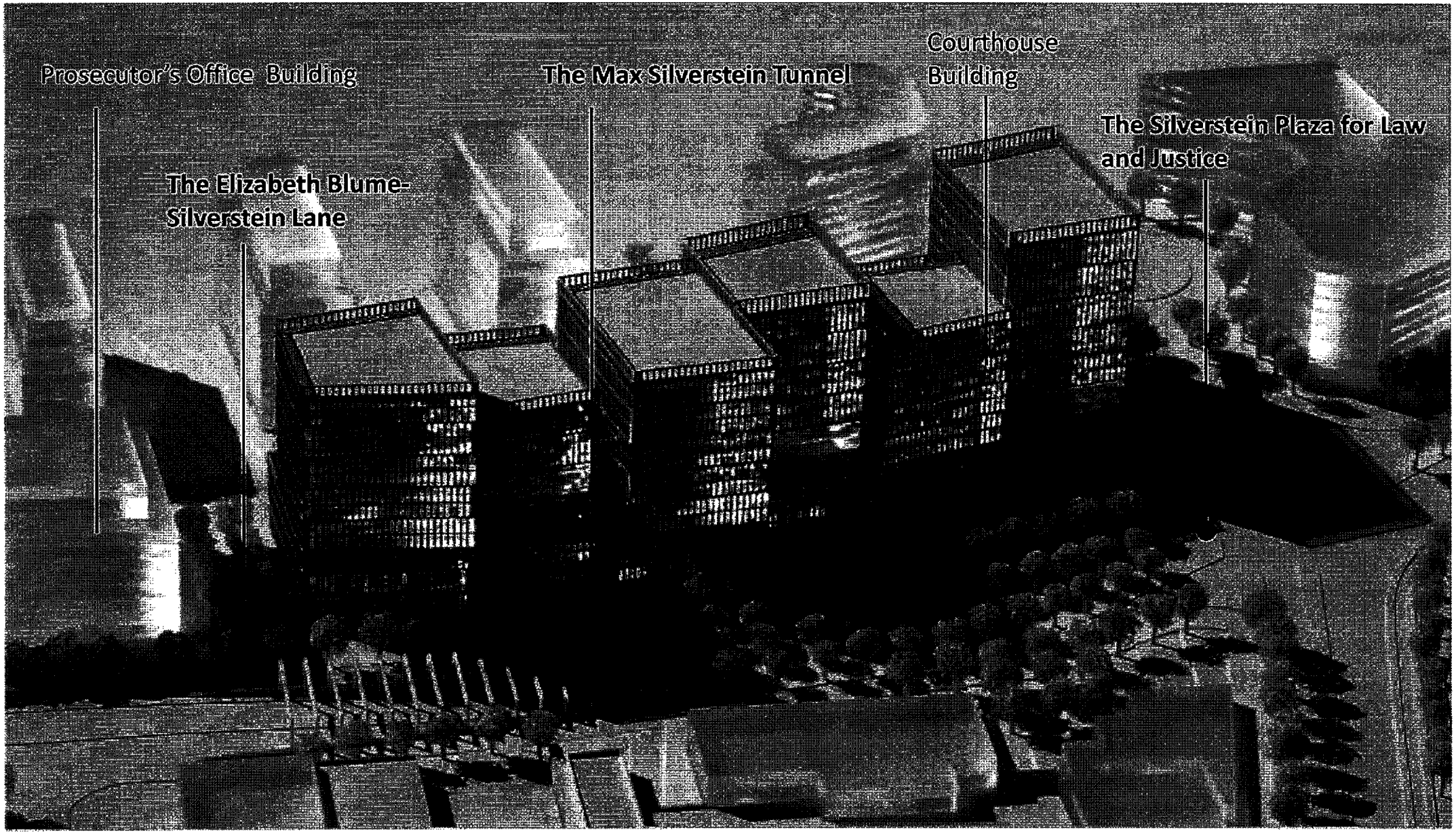
Prosecutor's Office Building
The Max Silverstein Tunnel
Courthouse Building
The Silverstein Plaza for Law and Justice
The Elizabeth Blume-Silverstein Lane

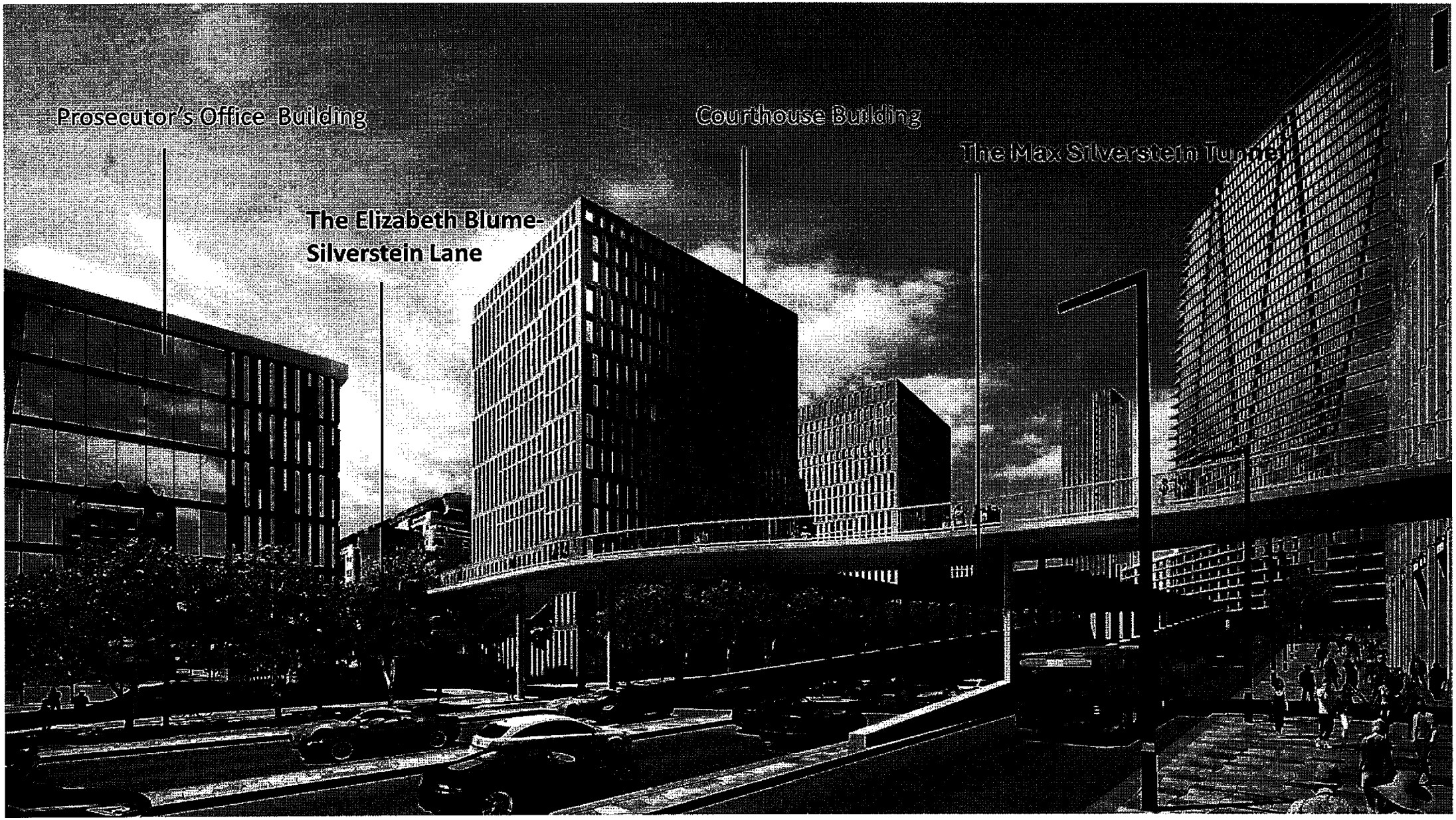
Prosecutor's Office Building
Courthouse Building
The Max Silverstein Tunnel
The Elizabeth Blume-
Silverstein Lane

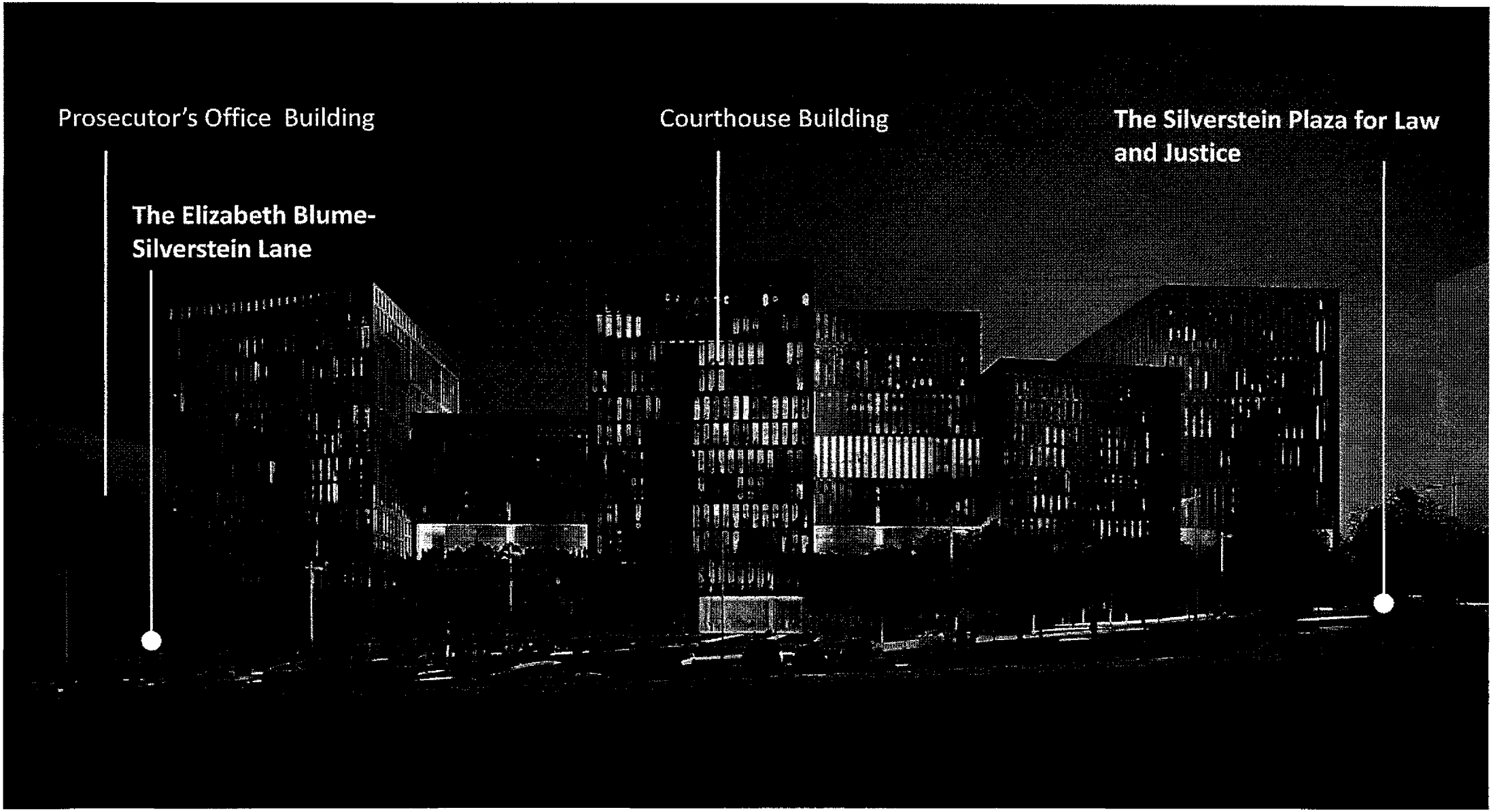
Prosecutor's Office Building
The Elizabeth Blume-Silverstein Lane
Courthouse Building
The Silverstein Plaza for Law and Justice

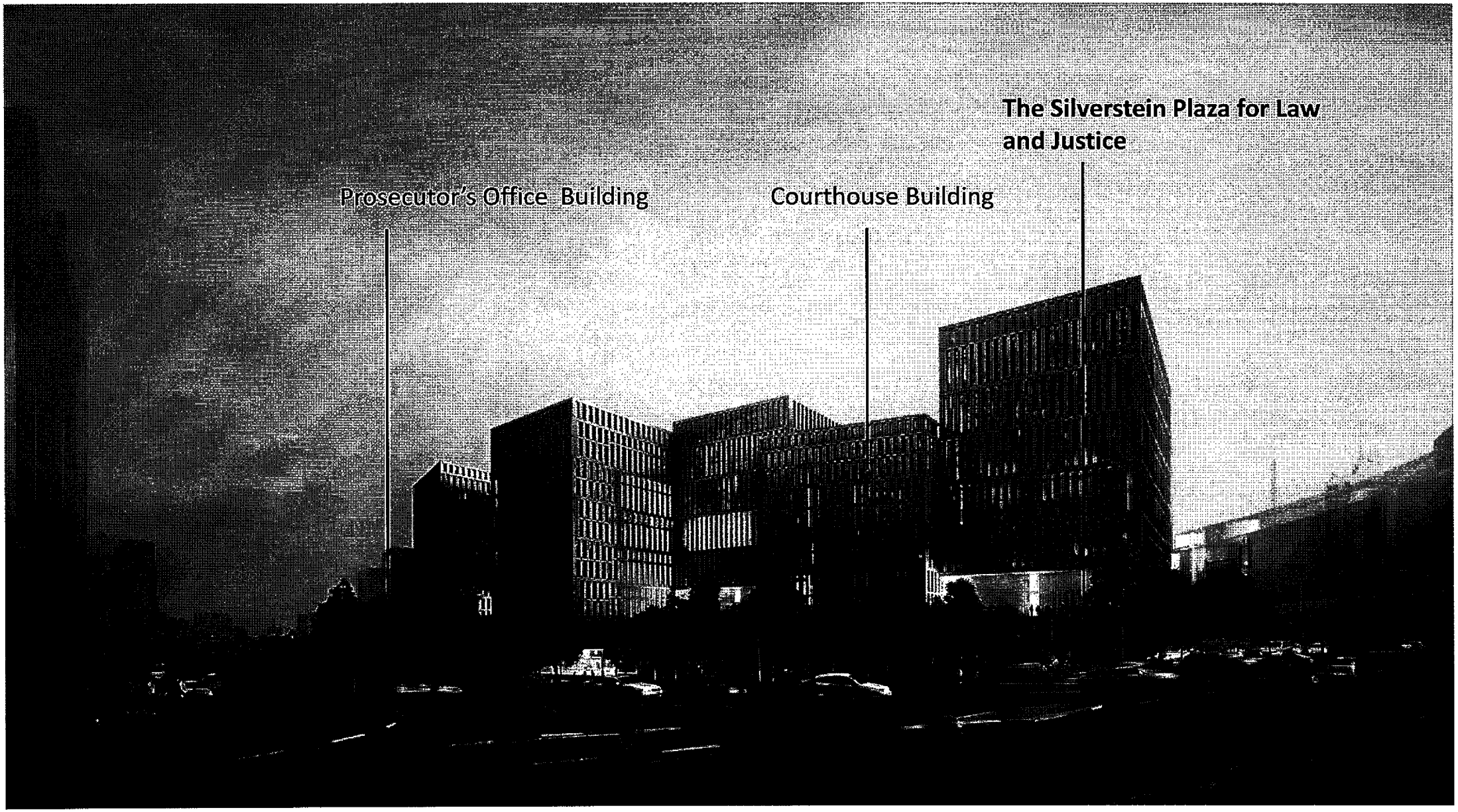
The Silverstein Plaza for Law and Justice
Prosecutor's Office Building
Courthouse Building

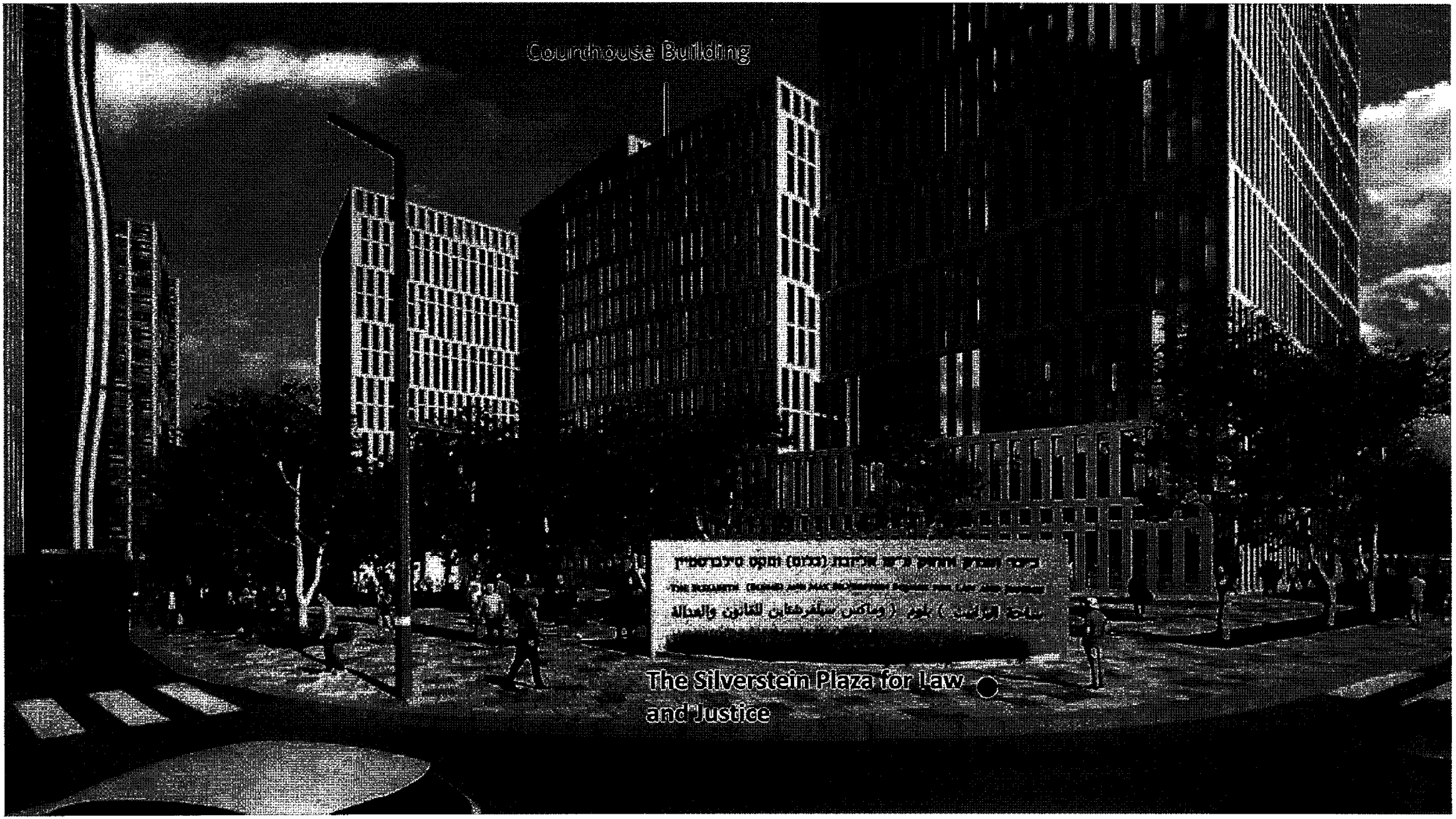
Courthouse Building
The Silverstein Plaza for Law and Justice

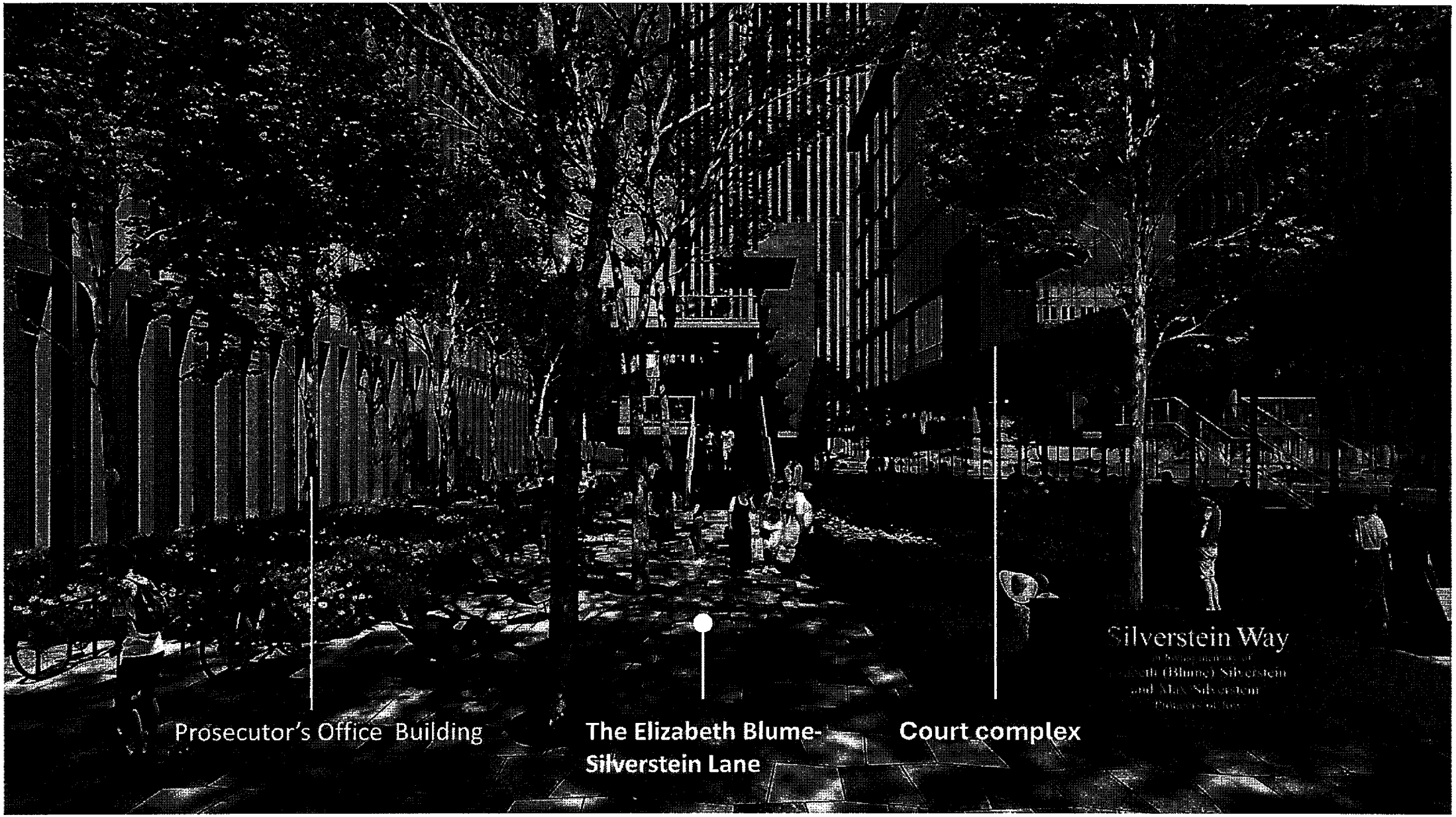
Silverstein Way
Prosecutor's Office Building
The Elizabeth Blume-Silverstein Lane
Court complex

סילברסטיין (מנהרה - אדום, רחבה - ירוק, סמטה - סגול)

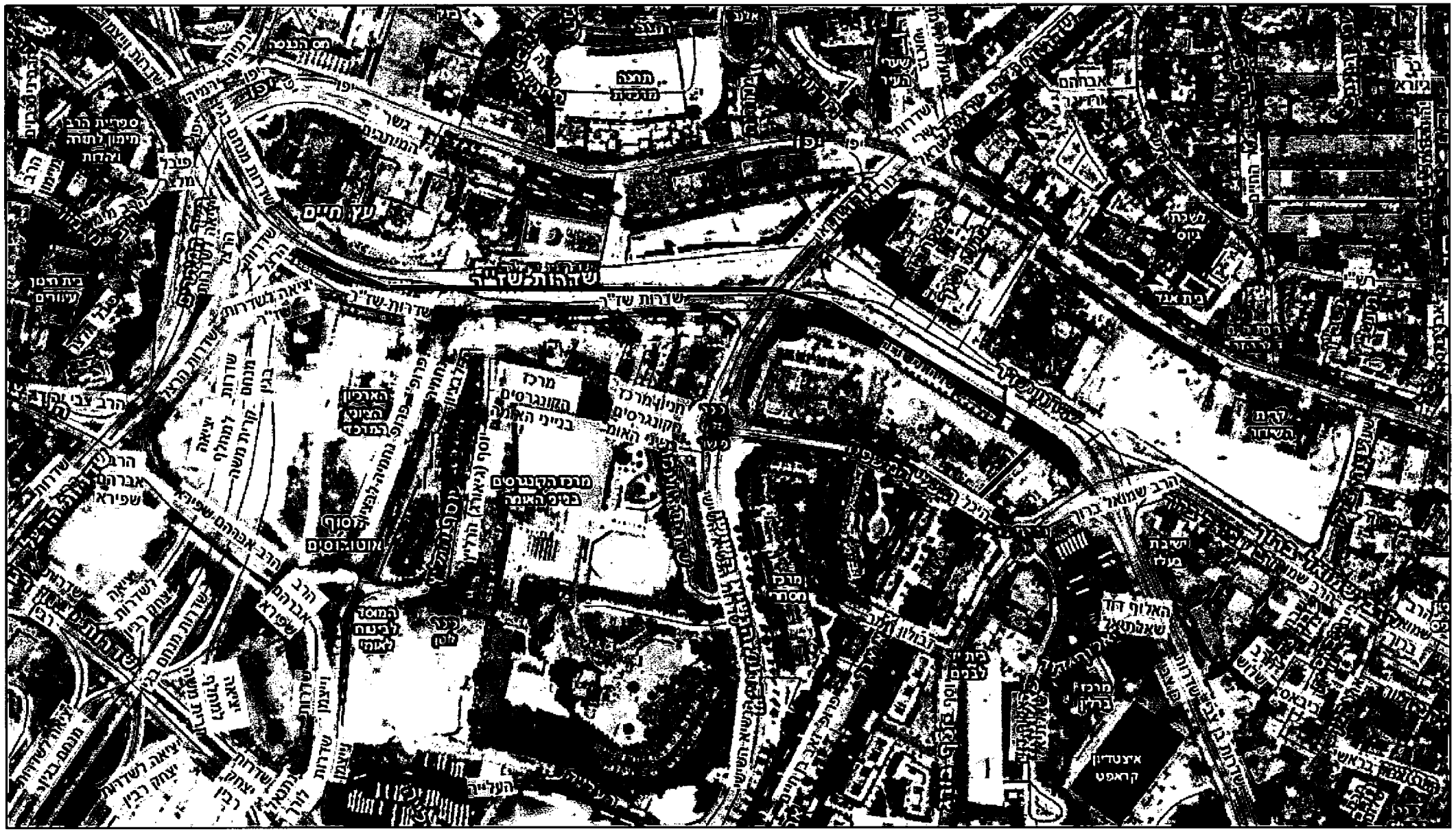

November 14, 2024

1:4,000

0 0.03 0.07 0.13 mi

0 0.05 0.1 0.2 km

צירי דרכים

נשמה לעיף 2ב

תאריך: 22.9.2024

לכבוד

יו"ר ועדת השמות למקומות ציבוריים בירושלים

שלום רב,

הנדון: הסכמת בני המשפחה להנצחה ולאיתור מקום ציבורי על שם אישיות

לאחר התייעצות עם כל בני המשפחה, אנו מסכימים

לאיתור המקום הציבורי (רחוב/כיכר חדש), דלהלן: **הכיכר שבין תחנת האוטובוסים המרכזית ובין תחנת הרכבת ע"ש נבון , ברובע העסקים החדש שבכניסה לירושלים**

על שם: **מורטון ל' מנדל** **Morton L. Mandel**

"בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, נין או נינה.

ההסבר לשלט (עד 8 מילים): **פילנטרופ ואיש עסקים יהודי ציוני אמריקאי בונה ירושלים**

תאריך לידה ופטירה עברי: **16.10.2019** **י"ז תשרי תש"פ**

מובהר כי האיתור המוצע, מותנה באישור מועצת עיריית ירושלים.

להלן עמדת בני המשפחה:

[הוראות: ככל ויש הורים, בן זוג, ילדים או אחים ואחיות יש להחתים את כולם, ככל ואין - להחתים נכדים ונכדות, ככל ואין – להחתים נינים או נינות ככל **ואין – להחתים את מגישי הבקשה**]

השם	קרבת בן המשפחה / מגיש הבקשה	מסכים / מתנגד	חתימת הסכמה / התנגדות	תאריך
משה ויגדור	מגיש הבקשה	מסכים	[signature]	22.9.2024

אני מצהיר כי החתמתי את כל בני המשפחה שניתן להשיגם במאמץ סביר.

בכבוד רב,

משה ויגדור	000688804	
שם של בן/בת משפחה של האישיות המונצחת / **מגיש הבקשה להנצחה**	מס' ת.ז.	חתימה

תאריך: 22.9.2024

נא להחזיר למייל: **bzor@jerusalem.muni.il**

כיכר מורטון ל. מנדל

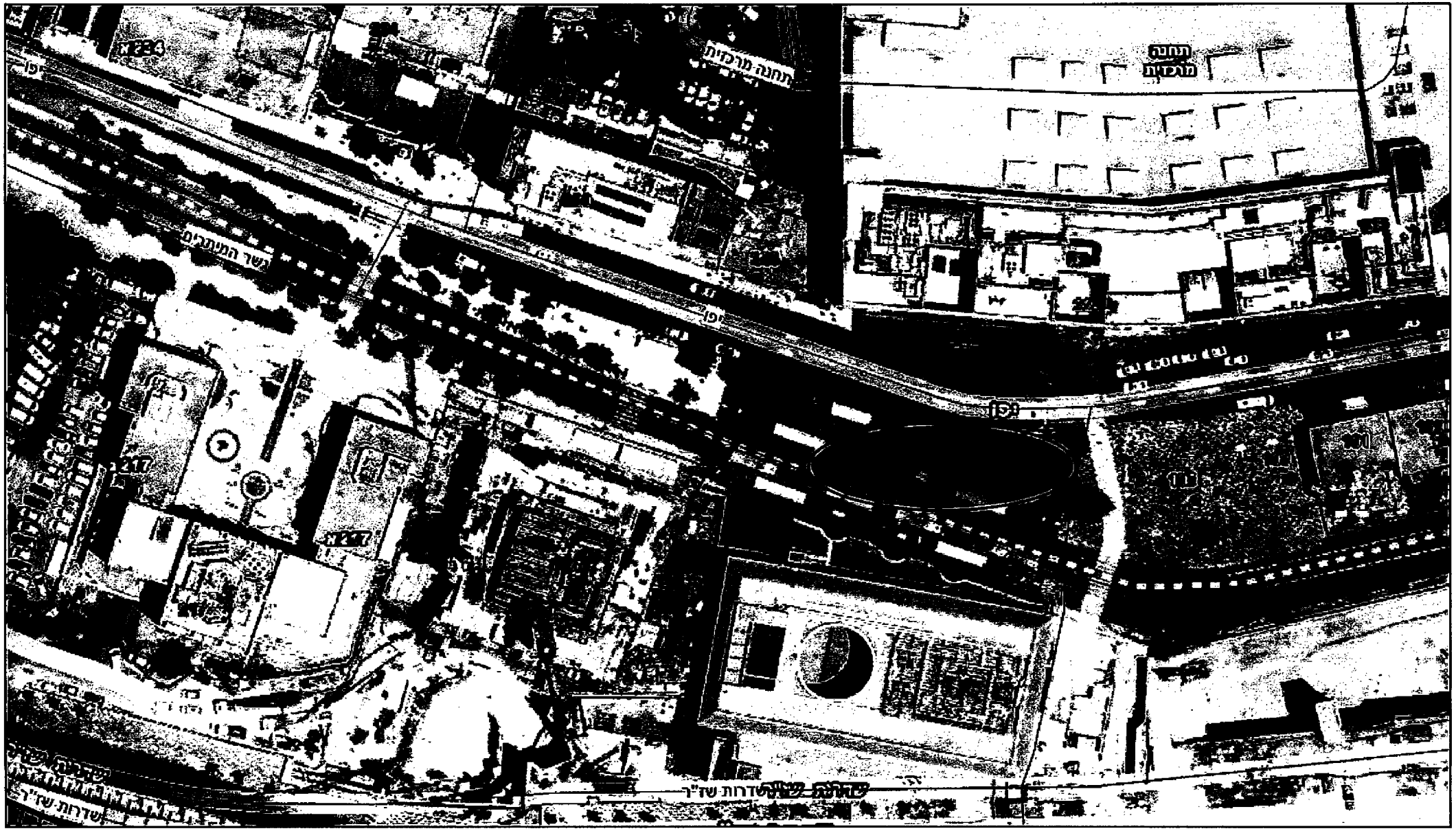

November 14, 2024

1:1,000

0 0.01 0.01 0.03 mi

0 0.01 0.03 0.05 km

רוזטות, מספרי בתים

צירי דרכים

ועדת שמות והנצחה – תמליל

מספר הוועדה: 2

מקום ההתכנסות: אולם המועצה

תאריך הוועדה: י״ז בחשון תשפ״ה (18.11.2024)

מזכירת הוועדה בדיון: יונה רוט ואור בוזגלו

שעת תחילת הוועדה: 17:36

שעות סיום הוועדה: 17:50

התמליל נכתב ע״י חברת גולד וורק בע״מ ולא עבר בדיקה או הגהה ע״י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים

עיריית ירושלים וחברת גולד וורק בע״מ עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
ישיבה 2

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
טוב, אז שלום לכולם, לכל אלה שראו אותי אתמול בריא ושלם אז הבוקר בחדר כושר נפלתי ושברתי איזה עצם אחת פה ביד. בעזרת השם, יהיה בסדר. אני מתכבד לפתוח את ישיבה מספר שתיים של הוועדה לשמות והנצחה. אני קודם כל מבקש לאשר את הכלל בקשות בסעיפים א׳ וב׳ ובנוסף אנחנו מאשרים את שם שכונת גבעת המטוס בצורה פורמלית.

יוחנן ויצמן :
אתה רוצה

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
שאלה טובה מה שאתה שואל.

יוחנן ויצמן :
מה הטריטוריה

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
אם זה כולל סטריפ עוד לא נתתי את דעתי על זה, אנחנו נחשוב על זה.

אריה קינג :
יש ארבעה תסריטים לתוכנית המטוס, יש תוכנית מסוימת אחת, שתיים, שלוש ארבע, ארבע תכניות.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
והסטריפ חברון כוללת את גבעת המטוס?

אריה קינג :
כן, בטח.

יהודה פרוידיגר :
סטריפ חברון כלול.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
בסדר, נחליט, נחליט

משה מרגליות:
יוחנן, אתה ביקשת שזה יהיה

אריה קינג:
לא, יהיה, הבעיה תהיה לו בסטריפ חברון, הבעיה תהיה בצד השני של הממשק עם בית צפפא שמה יהיה, הצד המערבי השאלה, לא סטריפ חברון.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
לא הבנתי, סליחה.

אריה קינג:
על סטריפ חברון אין שאלה ,זה לא יהיה הר חומה או חומת שמואל וזה לא יהיה אף שכונה אחרת.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
היא יכולה להיות סתם, היא יכולה להיות שכונה אחרת, אין לי כרגע בראש, אבל אני אומר זה יכול להיות שכונה אחרת.

יוחנן ויצמן:
נוכל להנציח שמה מישהו, אריה.

אריה קינג:
המקום הבעייתי יהיה בצד המערבי לכיוון בית צפפא, שמה יהיה את השאלה איפה הגבול.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
איפה ששיכון ובינוי רוצים לבנות?

אריה קינג:
כולל איפה ששיכון ובינוי. שמה יהיה השאלות איפה, אבל זה שאלה נכונה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
תשמע, בוא, אני אגיד לך משהו, אני מסכים, אני גם שאלתי את זה ככה שאלתי את עצמי, אבל אמרתי מה שדחוף לנו כרגע זה גבעת המטוס עצמה שאנחנו בונים כבר שם. יש שם, אני לא יודע אם אתה עוקב, יש שם, איזה משהו ש...

אריה קינג:

רואים את המנופים ברוך השם.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
יש שם כבר, ברוך השם, יש שם מנופים. אז את זה אמרתי בוא קודם כל נסגור את זה כי מוכרים שם דירות וצריכים בסופו של דבר לקבע את הנושא הזה.

אריה קינג :
הם משווקים את זה גבעת בראשית

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
במקום גבעת המטוס?

אריה קינג :
כן. ראיתי בתלפיות, גבעת בראשית הם קוראים לזה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
אני לא יודע, אני חושב ש... בדקנו את זה

אריה קינג :
זה הפרויקט אבל.

משה מרגליות :
לא, לא, כל יזם יצא בפרסום כזה או אחר מבחינת שיווק.

אריה קינג :
נכון, זה מה שהיה.

משה מרגליות :
אנחנו מבחינה פורמלית כולל כתובות היום מסדרים באופן פורמלי את השטח גבעת המטוס מה שכרגע לא קיים.

יוחנן ויצמן :
גם ברמות יש הרבה

אדיר שורץ :

אגב הגבול עם בית צפפא הוא לא הבעיה, ממילא הבתים החדשים יקראו בשפת העם גבעת המטוס והבתים הישנים יקראו בית צפפא.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
לא, אבל הוא צודק כשיש בתים שם שמתכננים ממש ממש ליד בית צפפא, זה לא בדיוק גבעת המטוס.

אדיר שורץ :
זה כמו הגבול בין ארנונה לתלפיות, בשפת העם מה שחדש הוא ארנונה ומה שישן הוא תלפיות.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
אבל בואו קודם כל שנצא לבנייה ואז אנחנו נחליט.

יעל ענתבי :
יש לי כמה הערות לגבי סעיף א׳ לגבי החלטות הועדה המייעצת. זה המקום להגיד אותם?

משה מרגליות :
לא, זה היה המקום שהסדר יום יצא לבוא ולהעיר הערה

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
אבל תגידי, נו, מה, היא רוצה להגיד, נו, מה, מה זה? כן.

יעל ענתבי :
לא ידעתי. יש לי כמה הערות, לגבי רבי יצחק שנאורסון אני לא רואה את הקשר שלו לירושלים. לגבי אורה קאפח

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
את יודעת כמה כאלה שיש שאלה לגביהם יש קשר לירושלים או לא? דווקא הוא לב יצחק שנאורסון זה מה שמטריד אותך?

יעל ענתבי :
אני רואה שהוועדה אומרת כמה פעמים, אנחנו לא רואים קשר לירושלים.

משה מרגליות :
הוועדה היא וועדה שממליצה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
כן, אבל בכל זאת ואז בשביל זה יושבים פה הנציגים ומחליטים.

יהודה פרוידיגר :
אבל יעל, יש

יוחנן ויצמן :
תגידי לי, מה בא לך, באמת?

יהודה פרוידיגר :
יעל, לא אני רוצה להסביר משהו, גברת יעל, יש אנשים שהאישיות שלהם כל כך מרשימה

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
בדיוק

יהודה פרוידיגר :
בחיים של עם ישראל שגם אם הם לא קשורים, גם אם הם לא קשורים לירושלים אז עושים אותם נותנים להם רחוב על ירושלים.

יעל ענתבי :
רק רגע, אני אגיד, אני אגיד קודם את כל ההערות, שלי ואחר כך

יהודה פרוידיגר :
הרצל לא גר בירושלים.

יעל ענתבי :
לא, יש פה כמה שמות שגם כתוב שהם לא קשורים.

יהודה פרוידיגר :
ועדיין יש רחוב הרצל בירושלים.

דוברת :
גם קינג ג׳ורג׳ לא גר בירושלים.

יהודה פרוידיגר :
גם המלך קינג ג׳ורג׳ לא גר בירושלים.

יעל ענתבי:
לגבי אורה קאפח הייתי מציעה, בגלל שהם לא רוצים את השם קאפח, כי אני מבינה שיש הרבה שמות של קאפח אולי, ואם זה מדובר בסמטה קטנה אז אולי לבוא לקראת ולקרוא, וסוף סוף יש פה איזה אישה, סמטת אורה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
מה?

יעל ענתבי:
לקרוא לזה סמטת אורה.

:
יעל (יעלה) כן, ככה היא נקראת בפועל

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
אבל בואי, ברגע שיהיה לנו את המיקום, עדיין אנחנו אין לנו.

חגית משה:
לא, לא אישרו אותה.

יעל ענתבי:
הם מדברים, לא, הם לא אישרו אותה בכלל.

חגית משה:
המליצו לא לאשר אותה.

משה מרגליות:
אנחנו לא מאשרים היום איתור.

חגית משה:
לא, אבל לא אישרו אותה בכלל.

יוחנן ויצמן:
כן, לא, אבל הטענה שלה היא צודקת, מרגליות, זה הרי דו שלבי, היא צודקת, היא צודקת

דוברת:
לא, אבל אני רק רוצה להגיד ש

דובר:
לגבי מקום מסוים, אם יש מקום שקוראים לו סמטה זה צריך להיות דו שלבי

דוברת:
אבל ויסמן תסבירו.

חגית משה:
השם נפסל בגלל שיש כבר קאפח כמה פעמים. אז הם אומרים תקראו לזה לפי השם פרטי ולא לפי שם משפחה קאפח ואז יהיה אפשר לקרוא, לקרוא את שם הרחוב, עוד לא המיקום.

יהודה פרוידיגר:
זה השם שקוראים לזה בפועל, בפועל קוראים לזה סמטת אורה.

יוחנן ויצמן:
איפה זה? איפה זה? תספרו לי.

יעל (יעלה) ביטון דה-לנגה:
מה זה חשוב איפה, עצם הרעיון.

דובר:
אני חושב שרחלי צודקת.

דוברת:
יוחנן, 2.7. אבל אני רוצה להגיד שאנחנו מורי הדרך, אני לא קשור להרגשה הזו.

עידו רוזנברג:
היה לנו פה דיון על זה לפני, רגע, רגע, אני רק אסביר, רק שלא יהיה בלבול עם הרבנית קאפח, בסדר?

חגית משה:
לא, אורה זה קאפח, אורה היא אישה.

עידו רוזנברג:

נכון. ישבה וועדה מייעצת בראשות השופטת שולי דותן, בחנה את התרומה של אורה לעיר ומצאה שאין לה תרומה מיוחדת יחודית לעיר.

:

אריאל אבל לא זה מה שכתוב.

יעל ענתבי:

אבל זאת לא הסיבה שזה כתוב כאן, כאן כתוב בגלל שיש שם קאפח.

עידו רוזנברג:

נכון. מה שרשום זה משהו אחר אבל זה היה בנוסף.

חגית משה:

אז אני מציעה שתחזירו את לדיון נוסף.

עידו רוזנברג:

אתם יכולים להחזיר את זה לדיון נוסף.

חגית משה:

תחזירו את זה לדיון נוסף, תבדקו אם זה ראוי ואם הסיפור הוא סיפור קאפח

עידו רוזנברג:

הסעיף הזה את השם הזה ספציפית את הבקשה לדיון חוזר בוועדה, הבנו?

חגית משה:

לדיון, כן, יפה, או.קיי, תודה.

דובר:

תודה.

יעל (יעלה) ביטון דה-לנגה:

אבל תנו רק להגיד שהיא דמות מאוד מופת בקרב מורי הדרך והתיירים.

דוברת:

אז תיתני לוועדה לעלות על זה.

משה מרגליות:
.. אם אנחנו

יעל (יעלה) ביטון דה-לנגה:
אבל חשוב להגיד

משה מרגליות:
אז תבואי לועדה

יעל (יעלה) ביטון דה-לנגה:
אם יזמינו אותי. אני לא בטוחה שאני לא מסכימה אגב, אני צריכה, להיות הגונה שכשאני מסתכלת על דוגמאות אחרות של אישור אז נכון זה לא באותו סדרי גודל אבל בהחלט אין מטייל ואין מורה דרך ואין תיירן שלא מכיר את סמטת אורה בנחלאות ובאמת אישה מרשימה אבל באמת, אני יכולה להבין את הטיעון שלך, עידו.

דובר:
יעל, איפה זה בנחלאות?

עידו רוזנברג:
אז אנחנו רק רוצים להתקדם לסעיף הבא, אנחנו נגיד שוב שבסעיף, אז בבקשות החוזרות אנחנו מאשרים את פרופסור אנדרי היידו, בבקשות החדשות אנחנו מאשרים את סעיפים אחד עד שש, בסדר? וכמובן סמטת אורה מחזירים לדיון.

חגית משה:
את אורה מחזירים לדיון חוזר, יפה.

עידו רוזנברג:
אנחנו עוברים לסעיף הבא.

משה מרגליות:
זה לא המקום עכשיו לזה. זהו.

דובר:
קדימה הצבעה.

דובר:

עידו, זה עד שש, כולל שש.

עידו רוזנברג:
כולל שש

דובר:
זה לא עד שש, זה

עידו רוזנברג:
כולל שש.

דובר:
המקום לבוא שיוצא סדר, לא לבוא אליי.

עידו רוזנברג:
כולל שש.

יעל ענתבי:
אז אני רוצה עכשיו לציין לפחות, מה שאני אומרת ישמע, או.קיי, אז לגבי לגבי שני אנשים, פרופסור חוה לצורוץ, יפה, שכתוב שהיא קיבלה כבר הרבה כיבודים והיא קיבלה פרס ישראל, אני חושבת שהיא הייתה אישה פורצת דרך בתחום שלה ויש מלא אנשים שגם קיבלו פרס ישראל וקיבלו פרס ירושלים וגם קיבלו רחוב. אני לא חושבת שזאת סיבה מספקת גם לה וגם לרב עזרא ציון מלמד שהוא היה משכמו ומעלה, איש מזרחי שגם היה הפרופסור הראשון המזרחי ואני חושבת שאין ראויים משניהם, היא על היות פורצת דרך אישה והוא על היותו ממש פרץ את תקרת הזכוכית בסקטור המזרחי והפך להיות גם רב וגם פרופסור, באמת, אני חושבת ששניהם מאוד מאוד ראויים לרחוב על שמם.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
תראי, אני רוצה לאשר, אני רוצה להסביר משהו. אני חושב שיש אין סוף ראויים, בשביל זה יש לנו וועדה שממליצה ובוחנת את זה באמת באופן רציני. ולכן אני פה מביא להצבעה את מה שמקובל, מה שהוועדה ממליצה לנו.

יעל ענתבי:
אז מה תפקידנו?

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:

את רוצה, אפשר להביא את זה עוד פעם לדיון של הוועדה, תבואי לוועדה, תסבירי להם את זה.

יעל ענתבי:
אני מאוד אשמח, מאוד אשמח.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
אז תעשי את זה, בסדר גמור.

עידו רוזנברג:
ברשותך ראש העיר אני חייב רק להוסיף משהו, אני רק מוסיף עוד משהו אחד שאני חוזר עליו בכל דיון, נקודת המוצא שלנו שאין לנו רחובות פנויים בירושלים להנצחה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
היא יודעת את זה, היא יודעת את זה היטב.

עידו רוזנברג:
אין לו. כלומר ככל שתוסיפו לנו יותר שמות הם ימתינו.

משה מרגליות:
עידו, הצבעה. יאללה, חברים, הצבעה.

דובר:
נבנה עוד שכונות, לא נורא.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
בבקשה, אריה.

יעל (יעלה) ביטון דה-לנגה:
רגע, עוד שאלה, למה בכיכר המייג׳ור של משפחת יפה, אבא של אל יפה וזה, למה אין הסבר למה היא לא, תסתכלו בסוף, החלטת הוועדה המייעצת כתוב רק שלא לאשר, אין הסבר.

עידו רוזנברג:
הוועדה חשבה שאין לה תרומה יחודית לעיר בניגוד לבעלה.

יעל ענתבי:
אני הסברתי את זה למשפחה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
הם הבינו את זה?

יעל ענתבי :
כן.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
יופי. או.קיי, אפשר, אריה רצית לומר משהו? לא. אז בואו נעביר את זה להצבעה.

דוברת :
כתוב, מומלץ לא לאשר. הם פנו אלי פשוט.

יעל ענתבי :
אבל אז אין לזה סוף, לכל רחוב שתקרא אז בהרבה פעמים הבן הזוג הוא שותף, אז אין סוף לזה, אז לכל אחד תצטרך להוסיף ורעייתו או אישה.

דוברת :
זה כמו משפחת בולק.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
אוקי, רבותי, הצבעה על סעיף א׳ וב׳.

יעל ענתבי :
אז אנחנו מורידים את מה שדיברתי מסדר היום.רק תתקנו את זה.

עידו רוזנברג :
אנחנו מאשרים מאחד עד שש, ובבקשות הראשונות את אנדרי איידוף ומחזירים את קאפח...

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :
מאה אחוז, תודה רבה.

יעל (יעלה) ביטון דה-לנגה :
רגע, וביפה לכתוב את ההסבר שלה אין תרומה לעיר, זה של בעלה. כי כתוב רק שלו לאשר, בסדר? זה כלום.

משה מרגליות:
הצבעה.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
הצבעה, סעיף ב׳ עדכונים ואיתורים, כולם בעד, בסדר? תודה רבה.

משה מרגליות:
ג׳.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
ג׳ כוועדת הנצחה אני מבקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין ומורטון מנדל, לכל אחד מהם תרומה אדירה לעיר, גם ברוח וגם בחומר. סילברסטיין ומנדל אוהבי ירושלים, ציונים בכל רמח איבריהם, פעלו, פועלים במשך שנים ארוכות למען העיר ותושביה. אני חייב להוסיף שסילברסטיין ומשפחתו נרתמו למען העם היהודי, מדינת ישראל וירושלים בפרט. הוא ידיד נאמן של העיר, תמך ויתמוך בה בצורה יוצאת דופן. כמובן גם מורטון מנדל תרם רבות למדינה, לעיר, לתושביה במגוון רחב של תחומים, בהם תעסוקה, חינוך, רווחה, קהילה ועוד. יש לנו את הזכות להנציח הערב את מורשתם בעיר.

אדיר שורץ:
אני רוצה להגיד חצי מילה אם אפשר, אני כמי שמגיע מהתחום הזה של גיוס המשאבים, היכולת שלנו בעיר ירושלים להוקיר את התורמים שתרמו כאן לעשייה בעיר אני חושב שזה חלק בלתי נפרד מהמלאכה של התרומות. אני חושב שזה מאוד מאוד חשוב ואני מאוד מברך על הצעד הזה.

חיים:
גם אני מצטרף לדברים.

אלדד רבינוביץ:
לשבח באמת את העיר וראש העיר על גיוס המשאבים המשמעותי ומרשים.

חיים כהן:
אני מצטרף לדברים ואני גם רוצה להוסיף, אנשים חושבים שלגייס תרומות זה דבר לא רק קל.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון:
קשה מאוד.

חיים כהן:

זה גם כן, כמו שאומרים, השטיקיל שנור, זה לא נעים. ולכן כל הכבוד לך ראש העיר.

יו״ר הוועדה רה״ע משה ליאון :

תודה רבה. תודה רבה לכם. אני חייב לומר לכם שמדובר פה בסוף בסוף מדובר פה בסכומים גדולים ויפים וזה מאוד מאוד מסייע לנו לירושלים. אז הצבעה. מי בעד? תודה רבה. פה אחד, הישיבה נעולה, תודה רבה לכם.